

Planul Regional de Actiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Documentul a fost conceput si elaborat de catre Agentia pentru Dezvoltare Regionala Nord-Est, cu consultare si contributii din partea membrilor Grupului Regional de Lucru pentru Dezvoltarea Turismului, carora le multumim si pe aceasta cale.

Echipa din cadrul Agentiei pentru Dezvoltarea Regionala Nord-Est:

- Georgeta Smadu   Director Directia Planificare, Programare
- Sorin Grigorescu   Sef Birou Planificare, Programare si Monitorizare
- Alina Capitanu   Expert Birou Planificare, Programare si Monitorizare, Coordonator al Grupului Regional pentru Dezvoltarea Turismului

Membri Grupul Regional de Lucru pentru Dezvoltarea Turismului

- Luciana Pascu   Consiliul Judetean Bacau
- Otilia Moruzi   Consiliul Judetean Botosani
- Catalin Savescu
- Lina Diana Manuela
- Cristian Corodescu   Consiliul Judetean Iasi
- Elena Sopancean   Consiliul Judetean Neamt
- Gavril Matei
- Claudiu Bradatan   Consiliul Judetean Suceava/Centrul Judetean de Informare Turistica "Infoturism"
- Alina Apostol   Consiliul Judetean Vaslui
- Eugen Poncos   Primaria Orasului Slanic Moldova
- Anca Zota   Primăria Municipiului Iași - Centru de Informare Turistica Iasi
- Constantin Boengiu   Primaria Municipiului Piatra-Neamt
- Cristian Seserman   Primaria Municipiului Vatra Dornei
- Theodora Roman   Universitatea Al. I. Cuza Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor Iasi

- Theodor Robu   Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară
"Ion Ionescu de la Brad" Iasi
- Ioan Itco   Centrul de Invatamant si Cercetare in Turism "I.P.I.
Bucovina"
- Danut Ungureanu   Centrul de Formare si Inovatie pentru Dezvoltare in
Carpati - CEFIDEC
- Radu Diaconescu   Centrul Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si
Pescuit Iasi
- Lucia Muj   ANTREC Neamt
- Constantin Chetragaru   Asociatia pentru Turism Bucovina
- Ana Ciobanu   Camera de Comert si Industrie Neamt
- Constantin Bostan   Biblioteca Județeană "G. T. Kirileanu" Centru de Informare
- Cristina Costache   Turistica Neamt
- Ion Pirvulescu   Parcul National Ceahlau
- Maria Ghinita   Colegiul Tehnic "Miron Costin" Roman

Cuprins

SECTIUNEA I - ANALIZA SITUATIEI CURENTE IN SECTORUL TURISTIC

I.1 PATRIMONIUL TURISTIC AL REGIUNII NORD - EST

- Potentialul turistic natural
- Potentialul turistic antropoc
- Infrastructura de transport
- Structuri turistice

I.2 FORME DE TURISM

- Turism montan
- Turism activ
- Turism balnear
- Turism cultural
- Turism ecumenic
- Turismul rural si agroturismul
- Turism de afaceri si evenimente
- Ecoturism
- Turismul uval

I.3 ANALIZA SITUATIEI MARKETING=ULUI TURISTIC IN REGIUNEA NORD-EST

I.4 ANALIZA SITUATIEI RESURSELOR UMANE SI FORMARII PROFESIONALE IN SECTORUL TURISTIC

I.5 IMPACTUL ECONOMIC AL SECTORULUI TURISTIC

SECTIUNEA II - TENDINTE INTERNATIONALE IN TURISM

II.1 TURISMUL INTERNATIONAL IN CIFRE

II.2 TENDINTE IN TURISM LA NIVEL MONDIAL

II.3 TENDINTELE TURISMULUI IN EUROPA

SECTIUNEA III - ANALIZA SWOT

SECTIUNEA IV - DIRECTIILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE A TURISMULUI

SECTIUNEA V - PORTOFOLIUL DE PROIECTE 2008-2013

SECTIUNEA VII - FISE DE ACTIUNE/PROIECT

- RETEA DE EXCELENTA PENTRU DEZVOLTAREA TURISMULUI DURABIL
- DEZVOLTAREA SI PROMOVAREA CIRCUITELOR TURISTICE JUDETENE SI INTERJUDETENE
- REALIZAREA PORTALULUI REGIONAL DE TURISM WWW.NORDESTROMANIA.TRAVEL

SECTIUNEA VIII - CADRUL DE PLANIFICARE, IMPLEMENTARE SI MONITORIZARE A PRAT NORD-EST 2008-2013

ANEXE

- ANEXA I - CIRCUITE TURISTICE JUDETENE SI INTERJUDETENE
- ANEXA II - LISTA SITURILOR NATURA 2000 DIN REGIUNEA NORD-EST
- ANEXA III - UNITATI ADMINISTRATIV TERITORIALE CU CONCENTRARE MARE SI FOARTE MARE A RESURSELOR TURISTICE

SECTIUNEA I

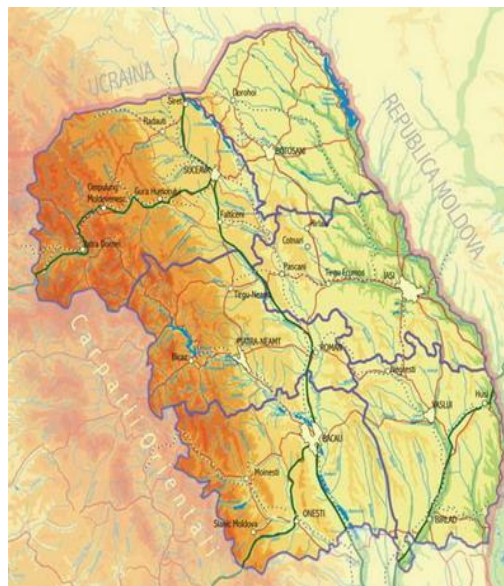
ANALIZA SITUATIEI CURENTE IN SECTORUL TURISTIC

I.1 Patrimoniul turistic al Regiunii Nord - Est

Regiunea acopera partea de Nord-Est al tarii si, conform traditiei, este o parte din vechea regiune istorica a Moldovei. Cu o suprafata totala de 36.850 kmp si o populatie de 3.726.642 locuitori, Regiunea Nord-Est este cea mare dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale Romaniei.

Geografic, regiunea se invecineaza la Nord cu Ucraina, la Sud cu judetele Galati si Vrancea (Regiunea Sud-Est), la Est cu Republica Moldova, iar la Vest cu judetele Maramures si Bistrita-Nasaud (Regiunea Nord-Vest) si judetele Mures, Harghita si Covasna (Regiunea Centru). Beneficiind de o bogata traditie istorica, culturala si spirituala, regiunea imbina in mod armonios traditionalul cu modernul si trecutul cu prezentul, potentialul acesteia putand fi folosit pentru dezvoltarea infrastructurii, a zonelor rurale, a turismului si a resurselor umane.

Potentialul turistic natural

Relief

Regiunea este caracterizata printr-o imbinare armonioasa a tuturor formelor de relief, 30% reprezentand-o muntii, 30% relieful subcarpatic, iar 40% revine podisului. Aceasta ultima forma de relief ocupa peste 70% din suprafata judetelor Botosani, Vaslui si Iasi.

La Vest, Muntii Carpati stau ca un zid cu inaltimi apropiate de 2000 m in Nord (Vf. Pietrosu, Vf. Rarau, Vf. Giumalau, Vf. Ocolasu Mare, Vf. Hasmasu Mare) si cu o scadere de inaltime spre Sud (Muntii Ciuc, Muntii Trotusului si, in mica masura, Muntii Vrancei).

Subcarpatii au inaltimi cuprinse intre 700-800 m si inconjoara muntii ca un brau strans. In continuare, jumatatea estica este impartita in doua mari zone: Campia colinara a Moldovei, in partea nordica si Podisul Barladului, in partea de Sud.

Partea de Nord-Vest a regiunii este cunoscuta si sub numele de Podisul Sucevei cu o inaltime medie de 500 metri si este faimoasa pentru "obcinele" sale (usoare ondulatii ale reliefului, ca un lant de unde petrificate).

Reteaua hidrografica

Regiunea este strabatuta de un numar de opt cursuri importante de apa, care se repartizeaza pe directia Nord-Sud, cele mai mari bazine hidrografice revenind Siretului (42.890 kmp) si Prutului (10.990 kmp). Prutul constituie granita naturala a Romaniei cu Republica Moldova, pe o distanta de cca. 680 km.

Multe din cursurile de apa ale regiunii au beneficiat de ample lucrari de amenajari si regularizare. Pe raul Bistrita s-a amenajat inca din anii '70 o "salba" de sapte microhidrocentrale si, de asemenea, cel mai mare lac de acumulare al regiunii („Izvorul Muntelui”), cu un volum la nivel normal de retentie de 1.130 mil.mc.

Clima

Diferitele tipuri de relief creeaza zone climatice cu diferente semnificative intre cele muntoase si cele de deal si de campie.

In zona muntoasa a regiunii (zona vestica a judetelor Suceava, Neamt si Bacau), climatul este continental moderat, cu veri racoroase si ierni bogate in precipitatii sub forma de ninsoare. In zona subcarpatica de dealuri si campie (partile estice ale judetelor Suceava, Neamt, Bacau), precum si intreg teritoriul judetelor Botosani, Iasi, Vaslui), climatul este continental, cu veri calduroase si secetoase, iar iernile sunt reci si de cele mai multe ori fara zapada.

Temperatura medie anuala a aerului este de 2 °C in zona de munte si de 9 °C in zona subcarpatica de dealuri si campie.

Rezervatii si monumente ale naturii

In Regiunea Nord Est exista numeroase rezervatii si monumente ale naturii, zone naturale protejate de interes national, printre care 3 din cele 13 parcuri nationale ale Romaniei, mai precis Parcul National Muntii Calimani, Parcul National Cheile Bicazului - Hasmaș, Parcul National Ceahlau.

Situatia rezervatiilor si monumentelor naturii din Regiunea Nord-Est

Judet	Nr. rezervatii	Suprafata (ha)
Bacau	26	9.884,7
Botosani	9	3.223,8
Iasi	26	5.036,4
Neamt	28	25.800,2
Suceava	28	4.959,2
Vaslui	9	276,3
TOTAL	126	49.183,6

Sursa: Planul de amenajare a teritoriului national, sectiunea III si completarile ulterioare (date prelucrate)

Rețeaua ecologică "Natura 2000" este o rețea europeană de arii naturale protejate, care cuprinde arii de protecție specială avifaunistică și arii speciale de conservare. Analizând Ordinul 1964/2007 al Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile privind instituirea regimului de arie protejată a siturilor de importanță comunitară (anexa 1), ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000, la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est există 55 de arii naturale care au devenit situri "Natura 2000": 2 în Bacău, 5 în Botoșani, 16 în Iași, 11 în Suceava, 3 în Neamț, 6 în Vaslui și 12 "transjudetene" (situri ale căror limite se întind peste două sau chiar trei județe din regiunea Nord-Est și regiunile învecinate).

Fiecare arie care a fost acceptată ca sit «Natura 2000» va beneficia de un plan de management, care va stabili cum trebuie gestionată acea zonă, astfel încât natura să nu fie afectată. Toate aceste planuri de management vor putea fi integrate în planurile regionale de dezvoltare, pe baza cărora pot fi întocmite proiecte ce pot fi finanțate cu fonduri ale Uniunii Europene.

Factori balneari

Romania are un potential natural ridicat pentru tratamentul balnear al diferitelor boli. Subsolurile romanesti in momentul de fata contin peste o treime din resursele de ape minerale europene si o serie intreaga de resurse minerale unice sau foarte putin raspandite pe plan european. Calitatea fizico-chimica si valoarea terapeutica a factorilor naturali de cura sunt similare si chiar superioare celor existente in statiunile balneare consacrate pe plan mondial in toate cele 14 categorii de afectiuni cuprinse in Nomenclatorul Organizatiei Mondiale a Sanatatii.

Regiunea Nord Est are un potential balnear bun, putand constitui o importanta destinatie turistica, dat fiind fondul de resurse disponibile. Climatul Regiunii Nord-Est este adecvat pentru tratamentele terapeutice, incluzand arii cu un bio-climat tonic, sedativ si de salina.

Potentialul de dezvoltare al turismul balneo-terapeutic este evidentiat de bogatia de izvoare minerale din **Slanic Moldova** (ce dateaza din 1800) si **Targu Ocna** (Bacau), **Sarata Bai**, statiune balneara in cadrul careia se trateaza boli reumatismale (com. Sarata - judet Bacau), statiunile balneoclimaterice **Strunga** si **Nicolina** (judetul Iasi), statiunile **Durau**, **Oglinzi**, **Baltatesti** si **Negulesti** din judetul Neamt, statiunile balneo-climaterice **Vatra Dornei**, **Campulung Moldovenesc** si **Gura Humorului** (Suceava), centrul balnear la **Ghermanesti**, situat la aproximativ 25 de kilometri de Husi, care capteaza apa de la izvoarele minerale sulfuroase aflate in apropiere.

Vatra-Dornei este recunoscuta pentru calitatea apelor minerale carbogazoase, hipotone, atermale, bicarbonatate, sodice, calcice si magnezice administrate in cura externa (bai carbogazoase) si interna.

Slanic Moldova are un potential balnear datorat in special de resursele hidrominerale - 22 izvoare de ape minerale terapeutice utilizate in cura interna si externa (carbonatate, bicarbonatate, usor sulfuroase, clorate, sodice, hipertone, hipotonice si oligominerale) si de gazele terapeutice (utilizate pentru tratament bolilor cardio-vasculare).

Potentialul turistic al statiunii **Targu Ocna** este determinat in special de resursele hidrominerale in prezent neexploatate (7 izvoare minerale de ape clorurate, sodice, bicarbonatate, magnezice) si de Salina Targu Ocna, care beneficiaza de un microclimat specific cu efecte terapeutice deosebit de valoroase pentru tratarea afectiunilor respiratorii.

Apele minerale din statiunea **Baltatesti** sunt indicate in tratamentul unor afectiuni ale aparatului locomotor, afectiuni vasculare periferice, afectiuni ale sistemului nervos, afectiuni respiratorii.

Climatul subalpin tonic-stimulant al statiunii **Durau**, aerul curat, fara praf si particule alergice, atmosfera ozonata sunt principalii factori naturali de cura.

Statiunea **Oglinzi** beneficiaza de un microclimat specific zonei colinare, cu o circulatie atmosferica moderata si fara temperaturi excesive. Aerul este bogat in ioni negativi, este ozonat si are un efect tonifiant asupra organismului. Apele minerale din statiunea Oglinzi sunt clorosodice, caracterizate de o mare concentratie.

Apele de **Negulesti** (10 izvoare) sunt ape clorosodice, magnezice, iodurate. Substanta uscata variaza intre 26-40g/l, in functie de perioada anului. In apropierea izvoarelor sarate exista un

izvor cu apa dulce, ce contine elemente oligoradioactive, calitate care le indica atat in tratamentul conjunctivelor alergice si nespecifice, cat si al blefaroconjunctivelor.

In localitatea **Cacica** s-a atestat, pe baza descoperirilor arheologice, una din cele mai vechi exploatare de sare recristalizata din saramura din Europa, datand din perioada culturii Cris din neoliticul timpuriu (mileniul 5 i.Hr.). Existenta izvoarelor cu apa sarata si folosinta lor atat in stare naturala, cat si pentru producerea sarii recristalizate prin fierbere, dar are o vechime milenara in conformitate cu cercetarile arheologice. Conform documentelor istorice se cunoaste ca statia CFR Cacica, care astazi deserveste localitatile Partestii de Sus, Partestii de Jos si Cacica era trecuta pe hartile vechi drept Cacica Bai. Pana in anul 1938, saptamanal din luna mai pana in luna septembrie, existau trenuri speciale Viena - Vatra Dornei - Campulung Moldovenesc - Gura Humorului - Cacica Bai, care aduceau vizitatori, pentru tratamente cu bai sarate (in cazuri de lemn aflate intr-o cladire alaturata) si cu aerosoli salini.

Potentialul turistic antropoc

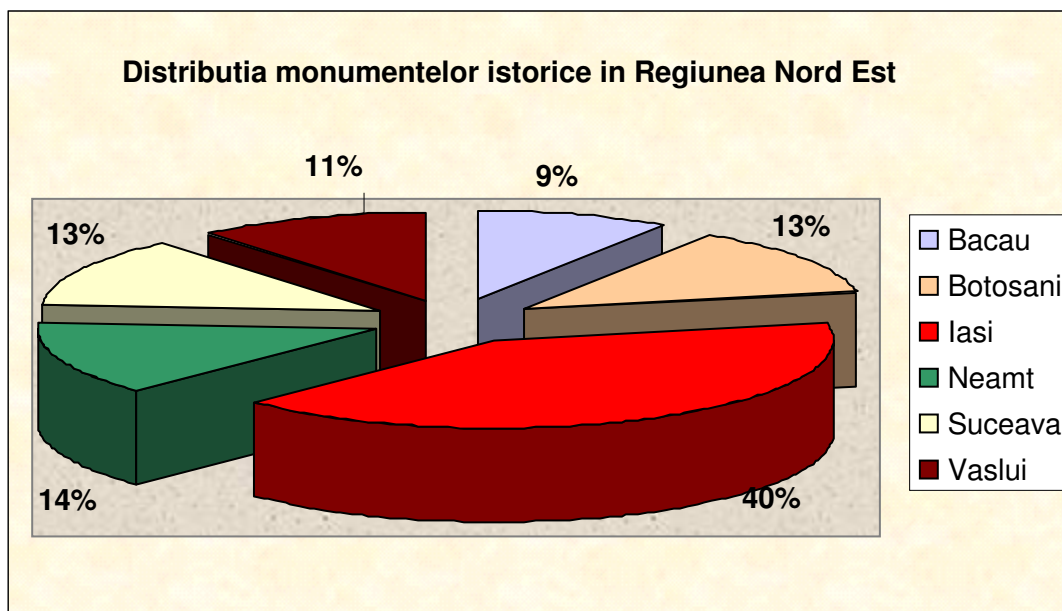
Potentialul turistic al vestigiilor istorice si arhitecturale

Regiunea Nord Est detine 4043 monumente de interes international, national si local, conform listei de patrimoniu a Ministerului Culturii si Cultelor din 2004. Acestea includ situri arheologice, cladiri de interes istoric si arheologic, case memoriale. Pe langa vizitele in scop de pelerinaj sau rugaciune, majoritatea vizitelor turistilor la obiective turistice sunt de preferinta orientate catre monumentele religioase. Acestea formeaza „coloana vertebrala traditionala” a atractiilor turistice din Regiunea Nord Est.

	Monumente istorice nationale si locale	Monumente istorice de importanta nationala
Bacau	368	95
Botosani	516	46
Iasi	1641	128
Neamt	552	109
Suceava	517	182
Vaslui	449	80
Total Regiune	4043	640

Sursa: Lista de patrimoniu a Ministerului Culturii si Cultelor (date prelucrate), 2004

Dintre cele sapte areale turistice ale Romaniei care cuprind obiective culturale de importanta mondiala, **Manastirile din Nordul Moldovei** au fost incluse in patrimoniul mondial UNESCO in anul 1993 si includ manastirile **Voronet, Humor, Moldovita, Probota, Sfantul Ioan cel Nou din Suceava, bisericile Patrauti si Arbore.**

Sursa: Ministerul Culturii si Cultelor (date prelucrate, 2004)

Se remarca faptul ca in judetul Iasi se situeaza in numar impresionant de monumente istorice - 1641, ocupand locul 2 la nivel national, dupa Bucuresti (2627 monumente), fiind urmat de judetul Cluj cu 1382 de monumente si judetele Olt si Prahova cu cate 1074 monumente.

Judetul Bacau

Ansamblul conacului Cantacuzino - Pascanu - Waldenburg - Intre anii 1864 - 1866 s-a construit conacul Rosu. Cladirea este construita din caramida, avand parter, etaj si partial demisol. Prezinta elemente (in structura si decor) apartinand eclectismului Europei Occidentale din secolul al XIX-lea. Intalnim astfel o impletire de elemente gotice, baroce (turn, fronton, ancadramente la ferestre) cu elemente de factura orientala (intrarea laterala cu coloane si capitaluri bogat decorate, elemente de decor pe fatada).

Ansamblul Palatului Ghica - Comanesti, azi Muzeul de etnografie si arta „Dimitrie Ghica - Comanesti” - Fosta resedinta de vara a familiei Ghica - Comanesti a fost ridicata in 1890 si poarta semnatura arhitectului Albert Galleron (proiectant al Ateneului Roman). Palatul este construit pe doua nivele, apartinand eclectismului vremii care domina spiritul Europei Occidentale la sfirsitul secolului XIX.

Parcul si palatul au fost resedinta familiei pana in 1946, dupa care a primit numeroase destinatii, rezultand degradarea acestui monument. In palat functioneaza Muzeul de Etnografie si Arta "Dimitrie N.Ghica - Comanesti", cu piese etnografice din microzona Trotusului de munte (Palanca-Dofteana) si lucrari de pictura contemporana romaneasca provenite din patrimoniul Muzeului de Arta-Bacau.

In municipiul Bacau se remarca complexul medieval ce include **Curtea domneasca**, turnul locuinta si, nu in ultimul rand, **biserica Precista**, in prezent cea mai veche constructie intacta din municipiu, realizate in secolul al XV-lea cand Alexandrel, fiul lui Stefan cel Mare, se stabileste in aceasta localitate. Se remarca,

din punct de vedere arhitectural, stilul moldovenesc, in care eleganta se imbrina armonios cu simplitatea, elementele geometrizate si cromatica picturilor realizate in stil neobizantin, dand unicitate acestui edificiu, unul din primele nuclee de concentrare ale urbei.

Ruinele curtii domnesti - Reședință a lui Alexandru, fiu al lui Ștefan cel Mare, în perioada 1481-1496, curtea domnească de la Bacău a reprezentat în această perioadă centrul administrativ, de control și de organizare al Țării de Jos. Se presupune ca aceasta cladire ar fi avut cel puțin un etaj, tinând cont de fundatia si masivitatea zidului. Printre obiectele descoperite aici: podoabe, ceramica smaltuita, cahle etc.

Biblioteca Judeteana (1774), a doua cladire ca vechime din muncipiul Bacau, este o fosta locuinta privata si a indeplinit mai multe functii: Ispravnicie a tinutului, sediu al pompierilor, primarie si biblioteca, incepand cu 1920. Desi cu un singur nivel, degaja impresia de monumentalitate datorita masivitatii, volumului amplu, acoperisului suprainsalțat in mansarda si frontonului.

Castelul familiei Stirbei se afla la 3 km de orasul Darmanesti. A fost construit de Gheorghe Stirbei si este cel mai mare monument din judetul Bacau. Acesta a fost construit la sfarsitul secolului XIX si prima jumătate a secolului XX de Gheorghe Stirbei si Elisabeta baleanu. Este amplasat pe un platou, aflat la altitudinea de 600 metri. Din parcul palatului se intra in padure si de aici se poate urca pe diferite trasee si chiar pe muntele Nemira. Palatul a fost construit maestri italieni, dupa planurile arhitectului Nicolae Ghika Dudesti. Suprafata parcului este de 125095 mp, din care suprafata castelului este de 2530.71 mp, castelul reprezentand 1031.13 mp.

Teatrul Municipal „Bacovia” functioneaza in vechea cladire a Palatului marasti, construita in anul 1929, care a gazduit initial un hotel, un teatru si un cinema.

Cladirea Palatului Administrativ este un important monument istoric al orasului, care a fost construit intre anii 1886 - 1890, in urma unui concurs castigat in anul 1880 de catre arhitectul Paul Petricu cu lucrarea ce purta motto-ul „Dreptatea”. De-a lungul timpului, Palatul Administrativ a fost sediul diferitelor autoritati local, astazi gazduint sediul Consiliului Judetean bacau si a Institutiei prefectului - judetul Bacau.

Prin umbra unor arbori seculari ce apartin localității Tescani, se zărește silueta **Conacului Rosetti -Tescanu**, în prezent, Centrul de Cultură "Rosetti Tescanu - George Enescu". Este cel mai vechi centru de cultură din țară, fiind construit în 1898, cand Dumitru Rosetti Tescanul și-a pus casa la dispozitia artiștilor și intelectualilor, transformînd-o într-un veritabil salon al artelor, literaturii și științei

În casa muzeu sunt găzduite numeroase obiecte, care au aparținut marele compozitor George Enescu, căsătorit cu fiica familiei Rosetti Tescanul, Maria-prințesa Cantacuzino. Cei doi au folosit conacul drept reședință permanentă până în 1946. Aleea cu plop a parcului, i-a inspirat lui Enescu finalul apoteotic al capodoperei sale "Oedip".

Donat în 1947 Ministerului Culturii de către Maria Rosetti Enescu, conacul de la Tescani găzduiește și astăzi întruniri artistice de înalta ținută (festivaluri muzicale, tabere de creație plastică etc), dintre care cele mai cunoscute evenimente anuale sunt : Festivalul internațional de muzică în aer liber „Enescu -Orfeul Moldav” și Tabăra internațională de pictură.

Judetul Botosani

Centrul comercial vechi este cel mai valoros complex arhitectonic al municipiului Botosani. El reprezinta un mare numar de cladiri cu destinatie comerciala, construite pe o structura complexa de beciuri boltite suprapuse datand din sec. XVII-XVIII. Pentru a atrage atentia cumparatorilor si

totodata pentru a exprima rangul social al negustorilor, fatadele spre strada au abandonat stilul traditional, adaptand forme arhitecturale dintre cele mai diverse, mai ales de factura apuseana, prelucrate creator in forme traditionale, specific acestui tip de constructii. In privinta vechimii constructiilor din centrul comercial vechi, se apreciaza ca cea mai mare parte a acestora dateaza aproximativ de la jumatatea sec. XIX. Incendiul din 3 iunie 1887, pe seama caruia a fost pusa distrugerea centrului vechi, nu a afectat decat un mic numar de cladiri, dar a constituit pretextul refacerii multora dintre cele existente, mai ales la nivelele superioare. Atunci au fost unificate printr-o arhitectura de pronuntat caracter occidental fronturile cladirilor din Piata 1 Decembrie cu cele din Calea Nationala. Acest fapt reprezinta aportul comunitatii evreiesti din Botosani la imbogatirea valorilor arhitecturale ale orasului, intrucat, in anul 1890 portiunea amintita a centrului vechi comercial se afla in proprietatea marilor negustori si bancheri evrei.

Casa Antipa este construita la sfarsitul secolului al XIX-lea in stil eclectic francez. In aceasta casa s-a nascut marele biolog Grigore Antipa si fratele sau Nicolae Leon.

Casa Moscovici - Construita in anii 1880, cu elemente ale arhitecturii franceze imbinat cu stil german. In prezent acest imobil gazduieste Biblioteca judeteana.

Casele Sommer - Construita in anii 1860 in stil neoclasic. Aici a functionat si o sala de teatru. In 1869 trupa teatrala Mihai Pascaly l-a avut ca sufleor pe Mihai Eminescu.

Cetatile dacice de la Stancesti - La 4 km vest de Botosani se afla un complex fortificat format din doua cetati traco-getice, din secolele VI-III BC. Ele au fost construite dintr-un val de pamant cu sant de aparare si au o suprafata totala de 50 ha. Aspectul cetatilor impresioneaza si astazi, valul de pamant avand inca 5 m inaltime, iar santul de aparare o adancime de 6-7 m.

Judetul Iasi

Palatul Culturii - Edificiul a fost construit in perioada 1906-1928, dupa proiectul arhitectului I.D. Berindei, in interiorul fostei Curti Domnesti, pe ruinele Palatului Moruzzi (1806-1812), refacut in 1841 de Mihail Sturdza. Are 365 de incaperi dintre care la etajul I - Sala „Voievozilor“, care gazduieste portretele medalion ale voievozilor moldoveni si regilor Romaniei. In turnul central este amplasat orologiul cu carillon, mecanismul actioneaza 8 clopote care la orele fixe reproduc fragmente din „Hora Unirii“. Complexul Muzeal National Moldova cuprinde: Muzeul de Istorie al Moldovei, Muzeul Etnografic, Muzeul de Arta, Muzeul Stiintei si Tehnicii.

Teatrul National a fost construit pe locul vechii primarii, între anii 1894 și 1896, clădirea Teatrului National este considerată a fi cel mai vechi și cel mai frumos lacas de acest gen din țară. Planurile clădirii aparțin celebrelor arhitecți vienezi Fellner și Helmer, ce au proiectat construcții similare din Viena, Praga, Odessa, Zurich. Inaugurată odată cu teatrul, uzina electrică a acestuia a marcat începutul iluminatului electric la Iași. În anul 1956, cu prilejul aniversării a 140 de ani de la primul spectacol în limba română, teatrul ieșean primește numele marelui poet, dramaturg și om de cultură Vasile Alecsandri (1821 - 1890). Veritabilă bijuterie arhitectonică, clădirea Teatrului National adăpostește adevărate monumente de artă: Cortina pictată în 1896 de meșterul vienez M. Lenz și terminată de unul din discipoli, prezintă în centru o alegorie a vietei, cu cele trei vârste, iar în dreapta, alegoria Unirii Principatelor Române (Moldova, Transilvania și Țara Românească); Cortina de fier, pictată de Al. Goltz, cu motive ornamentale dispuse simetric, separă etans scena de restul sălii; Plafonul pictat de Al. Goltz, în culori pastelate, reprezintă alegorii paradisiace, fiind ilustrat cu nimfe și îngeri și încadrat în stucatura rococo; Candelabru din cristal de Venetia cu 109 becuri. În prezent, această clădire găzduiește și Opera Română.

Universitatea Al.I.Cuza - Clădirea construită între anii 1893-1897, după proiectul arhitectului Louis Blanc, sub conducerea arhitecților Școlari și Trolli, a fost inaugurată în 1897 în prezența regelui Carol I și Reginei Elisabeta și dezvoltată în anii 1930 după planurile arhitectului Ion Pompilian. De-o realizare arhitectonică deosebită este Aula „Gheorghe Asachi”, „Sala Pasilor Pierdute” și Aula „Mihail Eminescu”, pictate de Sabin Balasa.

Hotelul Traian a fost construit în 1879 de către primarul Scarlat, după planurile lui Gustave Eiffel. În 1884 s-a comemorat centenarul martiriului lui Horea, la care au participat și M. Eminescu și Ion Creangă. În primul război mondial aici a funcționat Guvernul României.

Biblioteca Centrală Universitară din Iași este un edificiu având coloane dorice și cupolă dominantă poalele Copoului. Clădirea a fost înălțată între anii 1930-1936 de arhitectul C. Iotzu. În 1948, fondul de carte a fost preluat de biblioteca universității, odată cu clădirea.

Palatul Roznovanu - Clădirea, construită în 1832 de lordache Roznovanu, a ars în 1844 și a fost refăcută de Nicolae Roznovanu Rosetti, fiul lui lordache. În 1891, pe vremea primarului junimist Vasile Pogor, clădirea a fost cumpărată pentru sediul primăriei. De atunci, în clădire au funcționat Primăria Iași, Comandamentul Corpului 4 Armată, iar din 1960 din nou Primăria.

Palatul domnitorului Alexandru Ioan Cuza de la Ruginoasa, 1811, stil neogotic. Palatul, care astăzi adăpostește muzeul memorial „Al. I. Cuza”, a fost construit în primul deceniu al secolului al XIX-lea, de vistiernicul Sandulache Sturdza, care a comandat arhitectului vienez Johan Freiwald ridicarea unei luxoase reședințe pe locul vechii case boieresti a strămoșilor săi. Asemănarea frapantă cu palatul de la Miclăușeni nu este întâmplătoare, acesta fiind construit de o altă ramură a familiei Sturdza.

Palatul Sturdza de la Miclăușeni, județul Iași, cunoscut și sub denumirea de **Castelul Sturdza** este un edificiu datează din 1752, fiind o copie a castelelor feudale apusene. A fost refăcut în 1904. Influențele culturale occidentale se regăsesc în decorațiuni cum ar fi: turnulețe gotice, armuri medievale, sală de manșă, dicționale latinești înscrise pe pereți, turn de intrare cu pod peste șanțul de apă. Palatul este înconjurat de un frumos pod. În timpul comunismului a suferit grave distrugerii din cauza gazduirii aici a unei clinici pentru persoane cu probleme psihice. Astăzi aici este o mănăstire, iar palatul este în grija Mitropoliei Bucovinei și Moldovei care s-a ocupat de restaurarea lui.

Casa Dosoftei este o clădire din Iași situată în preajma vechii Curți Domnești, între Palatul Culturii și Biserica „Sf. Neculai Domnesc”, găzduiește Muzeul de literatură veche, înființat în 1970.

Clădirea este construită în timpul domniei lui Antonie Vodă Ruset (1677-1679) și a fost restaurată între anii 1962 și 1968, iar muzeul a fost deschis la 7 august 1970.

În fața sa se află o statuie a mitropolitului Dosoftei. A fost sediul celei de-a doua tiparnițe din Iași (1679-1686) după cea de la Trei Ierarhi, aici tipărindu-se, pentru prima oară în limba română în Moldova, în 1643, « Cazania ». Mitropolitul cărturar Dosoftei a dezvoltat această tipografie cu sprijinul lui Nicolae Milescu-Spătarul.

În muzeu se găsesc exponate unicat, carte veche, obiecte de cult, letopisețe, manuscrise vechi și o copie a Letopisețului Țării Moldovei de Grigore Ureche.

Judetul Neamt

Cetatea Batca Doamnei Piatra Neamt (Petrodava) - Situata la 4 km sud-vest de oras. Primele elemente de cultura materiala apartin epocii neolitice (faza Cucuteni), peste care se afla un nivel de locuinte din epoca bronzului, apoi stratul daco-getic si in final o fortificatie din sec. XII-XIII.

Curtea si biserica domneasca din Piatra-Neamt - Ansamblu arhitectural alcatuit din Curtea Domneasca, Biserica "Sf. Ioan" si Turnul-clopotnita. Curtea Domneasca a fost construita in perioada 1468-1475, din ea pastrandu-se doar o parte din pivnitele casei domnesti si portiuni din zidul de incinta. Biserica, zidita intre 1497-1498, este caracteristica stilului arhitectural moldovenesc din acea perioada. Turnul, construit in 1499, are 19 m inaltime.

Cetatea Neamtului a fost construita in timpul domniei lui Petru I Musat, atestata documentar in 1395 si completata in timpul domniei lui Stefan cel Mare. In 1691 aici s-a scris o importanta pagina de eroism, cand cetatea a fost aparata de un mic grup de plaiesi impotriva armatei polone condusa de Ioan Sobieski.

Cetatea Noua a Romanului este situata la 5 km est de Roman, la Gadinti, comuna Sagna, pe malul stang al Siretului, in apropierea confluenta cu Moldova. Ridicata in scop defensiv in 1466 de Stefan cel Mare, este singura cetate ce nu s-a ridicat conform traditiei si practicii medievale pe locuri dominante, greu accesibile. Originala fortificatie medievala a fost construita in plan stelat, in stil palisada cu ziduri groase de 4 m si cu 7 bastioane circulare, iar la baza, pentru a rezista terenului nisipos, avea o ingenioasa constructie de lemn in gratar fixata pe piloni. A fost distrusa prin incendiere de turci in 1476, iar apoi reconstruita, marita si intarita in 1478. Astfel intocmita, Cetatea Noua a Romanului a continuat sa joace un rol important in sistemul defensiv al Moldovei, pana in anul 1675, cand a fost din nou distrusa la ordinul lui Dumitrascu Cantacuzino.

Palatul Cnejilor este un ansamblu monumental situat in comuna Ceahlau. A fost construit in trei etape. Hatmanul Gheorghe, fratele lui Vasile Lupu, a ridicat in 1639 o biserica de piatra pe locul unui schit mai vechi, a inconjurat-o cu cladiri din caramida si lemn, iar turnul clopotnita a fost lipit de cladirea bisericii. Ulterior Antonie Ruset, ginerele hatmanului Gheorghe si domn al Moldovei (1675-1678), a construit in 1672 un zid de incinta de piatra, iar in acelasi an marele vistier Toderascu Cantacuzino a inaltat zidurile si a construit cele 4 turnuri rotunde si cladiri de locuit. Aceasta mica cetate a reprezentat in acele vremuri un adpost bine intarit si a fost asediat de multe ori. In sec. al XVIII-lea cetatea a devenit proprietatea familiei Cantacuzino, dar pentru o perioada a fost transformata in manastire.

Judetul Suceava

Cetatea de Scaun a Sucevei - Situata pe un platou inalt, in partea de est a orasului, restaurata in ultimii ani, este o ctitorie a voievodului Petru I Musat, mentionata pentru prima oara intr-un document din anul 1388; construita din piatra, a fost intarita ulterior de Stefan cel Mare cu ziduri de peste 10 m si o grosime de aproape 4 m. La 1 mai 1600 ostasii lui Mihai Viteazul au intrat fara lupta in Cetatea de Scaun a Sucevei, incheind astfel actul I al unirii celor 3 tari.

Curtea Domneasca - Complexul arhitectonic care formeaza Curtea Domneasca a fost construit pe parcursul secolelor XIV - XV. In timpul domniei lui Petru I Musatinul au fost construite o casa din lemn si, probabil, un turn de piatra. Alexandru cel Bun a adaugat noi constructii, care au fost distruse in urma campaniei otomane din anul 1476 in Moldova. In timpul domniei lui Stefan cel Mare au fost refacute din piatra si caramida, capatand, din punct de vedere planimetric, forma pe care si astazi o prezinta ruinele palatului domnesc.

Hanul Domnesc - Monument de secol XVII reprezinta unul dintre obiectivele culturale ale zonei si ale orasului, prezinta principalele zone etnografice ale judetului. Expozitia permanenta de la parter (recent deschisa publicului) reconstituie atmosfera de epoca a unui han din sec. al XVIII-lea - loc de popas pentru oaspeti de vaza, dregatori, negustori etc. in trecere prin Suceava. Expozitia este desfasurata in: salon de oaspeti, bucatarie, sala de han, camera de odihna, camera, pivnita - toate constituind un punct deosebit de atractie. La etaj sunt etalate piese importante de etnografie si arta populara, reprezentative pentru aceasta parte a tarii.

Judetul Vaslui

Palatul Mavrocordat este cel mai cunoscut dintre monumentele istorice ale Vasluiului. A fost ridicat la sfarsitul secolului al XIX-lea (1892), de Gheorghe Mavrocordat si este una dintre cele mai frumoase constructii din oras, impresionand prin ornamentatie, dimensiuni si stil, rezistand de-a lungul vremurilor, fiind foarte aproape de forma originala. Accesul principal se face printr-un portal cu o turla decorata cu placi ceramice si in prezent gazduieste Palatul Copiilor (Clubul Elevilor).

Casa Ghica - Cea mai veche cladire din oras este construita de Elena Ghica, sora lui Grigore Ghica, in stil neoclasic, fronton, donjon cu proportii armonioase.

Curtea Domneasca - Construita in 1435 de Stefan al II-lea, fiul domnitorului Alexandru cel Bun, cu importanta strategica, Vasluiul aflandu-se la intretaierea unor importante drumuri europene. Sapaturile arheologice, incepute in 1942 si continuate in 1958 - 1959, au scos la iveala importante piese relevante pentru istoria zonei.

Biserica Domnească „Adormirea Maicii Domnului” din Barlad a fost construită de domnul Moldovei, Vasile Lupu, în secolul al XVII-lea(c. 1636) pe locul unei biserici atribuite lui Ștefan cel Mare (sec. al XV-lea). Biserica a fost recondiționată din temelii între 1804 și 1827 și reconstruită de la nivelul ferestrelor, între 1840-1842, iar în 1867 a fost adăugat veșmântarul.

Potentialul turistic cultural

De un mare interes pentru turismul în Regiunea Nord Est sunt edificiile culturale, astfel ca itinerariile moldave sunt nu numai atractive, ci și profund educative. Bogăția acestui ținut s-a manifestat și în faptul că pe aceste meleaguri au trăit și trăiesc atât de mulți oameni de aleasă cultură, a căror menținere însufletește generațiile. Este zona unde s-au născut Mihai Eminescu, George Enescu, Nicolae Iorga, Mihail Sadoveanu, Mihail Kogălniceanu, Ion Creangă, Ciprian Porumbescu, Ștefan Luchian, George Bacovia, George Apostu, Tristan Tzara, Octav Onicescu, Costache Negri, Calistrat Hogaș, Nicolae Labis, Emil Racoviță și Vasile Parvan. Amintirea acestora este păstrată în muzee, case memoriale, iar memoria lor este omagiată de monumente și statui.

Teatrul Național „Vasile Alecsandri” construit în perioada 1894-1896 este bogat ornamentat în stil baroc, având una dintre cele mai frumoase săli de spectacole din țară cu o capacitate de peste 1000 locuri și o acustică excelentă. Scena cu o deschidere de 12 metri, are o cortină pictată de austriacul Lenz. Printre directorii acestei instituții regăsim nume sonore, precum Mihail Sadoveanu, Mihai Codreanu sau Ionel Teodoreanu.

Opera Română din Iași a fost înființată pe 3 noiembrie 1956, spectacolul inaugural fiind Tosca de G. Puccini. După înființarea Conservatorului de muzică au existat încercări cu diverse producții (arii de operă, apoi fragmente și după 1900 chiar opere întregi), continuate apoi mai departe cu încercările de înființare a unei trupe stabile de operă (în 1942 și 1944 - încercări esuate datorită condițiilor impuse de război). Toate aceste încercări au fost împlinite, în sfârșit, prin actul din 3 noiembrie 1956 care consfințește înființarea operei, principalul merit revenind profesorului Ioan Goia, directorul operei între 1956-1965. Opera Română din Iași funcționează din 1956 în clădirea Teatrului Național .

Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț a fost construit între anii 1929-1947 (proiectant - arh. F.E. Droz, arhitect Roger H. Bolomey, antrepriza Carol Zane). În 1958, se reamenajează interiorul pentru a fi funcțional scopului inițial, iar din 1961 funcționează ca instituție de sine statatoare. În 1958 s-a înființat secția din Piatra Neamț a Teatrului de Stat din Bacău, cu absolvenți ai IATC, promoțiile 1957 și 1958: Leopoldina Balanuta, Florin Piersic, Cosma Brăsoveanu, Dumitru Chesă, Atena Zahariade, Ica Matache, Zoe Muscan.

Primul spectacol a avut loc pe 3 octombrie 1958: Vicleniile lui Scapin, de Moliere, regia David Esrig; în distribuție: Leopoldina Balanuta, Florin Piersic, George Motoi, Atena Zahariade. An de an, după 1961, au venit la Piatra Neamț cei mai buni absolvenți ai Institutului de Teatru, nume care s-au impus în mișcarea teatrală românească și nu numai: Horățiu Malaiete, Maia Morgenstern, Virgil Ogasanu, Ileana Stana Ionescu, Mitica Popescu, Valentin Uriteșcu, Oana Pellea, Florin Piersic. Festivalul Internațional de Teatru la Piatra Neamț constituie un eveniment major în viața culturală a regiunii, fiind organizate 23 de ediții până în anul 2008.

Filarmonica "Mihail Jora" din Bacau a luat fiinta in 1956, data de la care desfasoara o intensa activitate concertistica, constand in concerte simfonice saptamanale (stagioni permanente), concerte camerale, recitaluri instrumentale, concerte vocal-simfonice (cu profil de opera si opereta), concerte educative pentru elevi si studenti. Acestora li se adauga concertele extraordinare, in care sunt invitati interpreti romani si straini de notorietate internationala.

Filarmonica "Mihail Jora" a realizat in decursul anilor numeroase inregistrari radio si TV sau discografice, concretizate intr-o serie de discuri LP si CD (preponderent cu muzica romaneasca).

Sub conducerea artistica a dirijorului Ovidiu Balan, Filarmonica "Mihail Jora" a efectuat numeroase turnee in Germania, Italia, Olanda, Rusia, Luxemburg, Grecia, Franta, Spania etc.

Repertoriul orchestrei cuprinde opusuri de referinta ale literaturii clasico-romantice, precum si o serie de lucrari circumscrise principalelor limbaje muzicale din secolul XX, intre care cele apartinand scolii componistice romanesti ocupa un loc privilegiat.

In prezent, orchestra Filarmonicii "Mihail Jora" din Bacau este considerata una dintre cele mai valoroase orchestre din Romania.

Muzeele reprezinta o componenta semnificativa a punctelor de atractie frecventate de catre vizitatori. La nivel national, in 2007, existau 679 muzee inregistrate oficial, cu un numar total de 12.255.182 vizitatori.

Tabelul de mai jos ilustreaza faptul ca in Regiunea Nord-Est functioneaza cel mai mare numar de muzee si colectii publice, detinand 129 de astfel de unitati culturale, urmata fiind de Regiunea Centru, cu 109 unitati.

**Distributia regionala a numarului si activitatii
muzeelor si colectiilor publice in anul 2007**

Regiune	Muzee si colectii publice	Vizitatori	Numar total de bunuri culturale	Suprafata totala de expunere - mp -
Nord Est	129	1.824.971	2.896.580	1.125.510
Sud Est	72	849.332	1.223.748	588.949
Sud Muntenia	94	1.195.024	908.976	337.219
Sud Vest Oltenia	70	3.205.232	533.673	293.619
Vest	57	579.583	998.315	784.656
Nord Vest	90	772.893	2.162.361	606.042
Centru	109	2.450.394	3.005.410	811.493
Bucuresti Ilfov	58	1.377.663	17.197.981	225.406
Romania	679	12.255.182	28.927.044	4.772.894

Sursa: Activitatea unitatilor cultural-artistice, Buletin INS, 2008

Din cele 129 de muzee si colectii publice, 11 sunt de importanta nationala (localizate in cea mai mare parte in judetul Iasi - 9), iar 29 sunt de importanta regionala (reprezentand 46.03% din situatia inregistrata la nivel national).

Din informatii cantitative prezentate, se poate concluda ca exista trei zone clare de turism cultural la nivel regional - Suceava, Iasi si Neamt.

**Distributia judeteana a numarului si activitatii
muzeelor si colectiilor publice in anul 2007**

	Muzee si colectii publice	Vizitatori	Numar total de bunuri culturale	Suprafata totala de expunere - mp -
Bacau	22	46765	254654	9311
Botosani	11	80636	325933	2974
Iasi	27	575319	1082192	1014151
Neamt	28	512039	459381	19005
Suceava	31	536325	626435	50265
Vaslui	10	73887	147985	29804

Sursa: Activitatea unitatilor cultural-artistice, Buletin INS, 2008

Desi prezinta colectii si piese de muzeu fascinante, cu putine exceptii, majoritatea muzeelor au expozate si tehnici de interpretare si de expunere inechitate. In general acestea nu folosesc expozate si tehnici de prezentare moderne pentru a putea oferi vizitatorilor o experienta placuta si pentru a-i educa in acelasi timp. Acest lucru le face mai putin atractive si interesante pentru turisti.

In scopul imbunatatirii activitatii muzeale a fost infiintata Reteaua Nationala a Muzeelor din Romania (RNMR) in anul 2006. Aceasta retea numara in prezent 42 de membri. Aceasta lucreaza impreuna cu Proiectul Matra pentru a oferi asistenta directorilor muzeelor membre pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare pentru fiecare muzeu. Din Regiunea Nord-Est, doar Complexul Muzeal National Moldova Iasi este membru al RNMR.

Judetul Bacau

Casa memoriala George Bacovia este punctul de inceput al oricarui itinerar cultural bacauan. In imediata vecinatate a monumentalei statui a lui Stefan cel Mare, pe fosta strada a Liceului, actualmente strada George Bacovia, la nr. 13, batrana casa isi imbraca ferestrele in reflexele calde ale trandafirilor. George Bacovia este cel mai reprezentativ poet simbolist, redescoperit de exegeti in multiple ipostaze stilistice, de bibliografi ca pretios subiect de studiu, ca si de simplii iubitori de poezie.

Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” cuprinde expozate referitoare la trecutul acestor meleaguri, un interes aparte prezentand colectiile de piese apartinand culturii Cucuteni si cele gasite in asezarea dacica de la Racatau. Sectia de arta cuprinde opere remarcabile din epoca medievala, precum si o serie de panze si sculpturi semnate de reprezentanti de seama ai Scolii romanesti din secolele XIX si XX, ca Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ioan Andreescu, Stefan Luchian, Theodor Pallady, Gheorghe Petrascu, Francisc Sirato, Nicolae Tonitza, Lucian Grigorescu, Dumitru Ghiati, Corneliu Baba, Alexandru Ciucurencu (pictura), Fr. Storck, Dimitrie Paciurea, Gheorghe Anghel (sculptura).

Sectia de etnografie a muzeului detine o expozitia permanenta care prezinta cele doua ocupatii principale, agricultura si cresterea animalelor si se continua cu prezentarea ocupatiilor secundare: albinarit, vanatoarea si pescuitul (unelte si instalatii tehnice taranesti). Sunt prezentate si principalele mesesuguri : olaritul, prelucrarea lemnului, a fierului, a fibrelor animale si vegetale si inpletituri, prin expunerea de obiecte si imagini. Sectia detine in patrimoniul sau colectii de port si recuzita pentru obiceiuri de Anul Nou din cele trei zone principale etnografice ale judeului. In expozitie, este reconstituita atmosfera unei case taranesti cu tinda rece si camera,

În care s-a expus mobilier, țesături și inventar gospodăresc. În spațiul destinat vieții spirituale sunt prezentate imagini cu biserici de lemn din județ, precum și obiecte de cult și piese de mobilier provenind din diverse biserici.

Complexul Muzeal de Științe ale Naturii Ion Borcea detine o serie de colecții importante, după cum urmează :

Colecția de mamologie alcătuită din specii comune de mamifere întâlnite pe raza județului Bacău. Colecția este formată din 248 de piese naturalizate, schelete, blanuri, foarte importante fiind trofee de vânatoare de cerb lopatar, cerb carpatin, colți de mistret, coarne de muflon, de capra neagră, blanurile de urs și mistret medaliate cu aur și argint în competițiile de vânatoare. Toate acestea reflectă bogăția fondului cingetic al județului Bacău.

Colecția de ornitologie a muzeului a fost înființată în perioada anilor 60 fr vatre muzeograful Rang Catalin, la care și-a adus mai târziu aportul și conservatorul Violeta Rang. La început colecția este alcătuită din 147 specii cu 1023 piese, iar astăzi aceasta numără 230 specii cu 3069 piese naturalizate, balguri cranii și sternuri.

Colecția de herpetologie a fost înființată de dr Constantin Sova în perioada anilor 60, primul șef de secție și ulterior director al muzeului și era alcătuită din 21 de specii cu 528 exemplare de amfibieni și reptile. Astăzi colecția însumează 27 de specii amfibieni cu 6184 de piese și 23 specii reptile cu aproximativ 617 piese, majoritatea preparate umede, materialul provenind în mare parte din Moldova. Colecția este reprezentativă pentru herpetofauna țării continuând aproximativ 60% din numărul de specii întâlnite în România. Realizarea unei baze de date computerizate este un proiect în desfășurare.

Colecția botanică își are primele începuturi în anul 1965, ajungând în anul 1967 la 1100 specii de plante cu peste 5164 exemplare colectate din zona Trotus, Bistrița, Siret. Bazele acestui herbar au fost puse de tânărul muzeograf, ulterior director al muzeului, cercetător principal I dr. Neculai Barabas. Astăzi herbarul numără 2800 specii de plante vasculare cu 76575 de piese, aproximativ 82% din flora României și peste 10000 de specii (aprox. 3,4% din flora Pamantului) din diferite regiuni ale globului rezultate în urma schimburilor internaționale.

Colecția de briofite a fost înființată de muzeograf dr. Victoria Barabas și cuprinde astăzi 700 piese. Bazele colecției de licheni au fost puse de dr. Gheroghe Sava, în anul 1975, colecția detine astăzi 480 specii. Materialul provine cu precădere din Moldova.

Complexul Muzeal are în componența sa observatorul Astronomic Victor Anestin și Casa memorială Ion Borcea din comuna Racova, județ Bacău.

Casa memorială "Nicu Enea" este amenajată în locul unde a trăit și a lucrat pictorul Nicu Enea. Clădirea este construită la începutul secolului XX, iar colecția cuprinde obiecte personale, fotografii, corespondența pictorului, precum și 60 de lucrări de pictură și grafică semnate de Nicu Enea. Alături de acestea se regăsesc și lucrări ale pictorilor Jean Al. Steriadi și Nicolae Tonitza.

Casa memorială "Ion Borcea" este situată în comuna Racova. Savantul Ion Borcea (1879-1937) și-a dedicat viața cunoașterii ecosistemelor marine, fiind de asemenea, fondatorul oceanografiei românești și a Stațiunii de Cercetări Maritime de la Agigea. Expoziția de la casa memorială prezintă aspecte ale vieții și activității sale, viu ilustrate cu fotografii de epocă, expoziții și piese autentice de mobilier, obiecte de uz casnic

Complexul Muzeal de Științele Naturii "Ion Borcea" Primul muzeu de științele naturii din Bacău a fost înființat în 1961, cu sediul într-o veche clădire construită în 1933 (se află pe Lista monumentelor istorice). Din 1991 a început construirea unui nou sediu al muzeului, în parcul Cancicov, dat în folosință în anul 2004. În patrimoniul muzeului există circa 131.000 de piese din domeniile: ornitologie, geobotanică, paleontologie, geologie, herpetologie, entomologie, acvariu

Centrul International de Cultura si Arta „George Apostu”, Situat intr-un minunat cadru natural, centrul dispune de cele mai bune conditii de realizare, descoperire, si contemplare a artei contemporane, ansamblul arhitectonic cuprinzand: parcul cu expozitia in aer liber de sculptura din marmora si piatra, realizata de catre artisti din tara si din strainatate, in cadrul taberelor internationale anuale; Muzeul de Arta Contemporana „George Apostu” care pe langa colectia de pictura si sculptura din patrimoniul propriu si expozitiile temporare, gazduieste o biblioteca publica cuprinzand volume de arta si beletristica in limba romana, franceza si engleza; cladirea principala a Centrului care include sala de marmora, destinata de asemenea evenimentelor culturale: spectacole, concerte, simpozioane, ateliere de lucru, etc; hotelul si restaurantul, menite sa asigure cele mai bune conditii de cazare atat artistilor cat si vizitatorilor participanti la evenimentele culturale. Activitatea culturala a Centrului cuprinde o gama foarte larga de manifestari artistice locale, nationale si internationale: simpozioane pe cele mai diverse teme, expozitii de pictura, sculptura, grafica, fotografie, arte decorative; reprezentatii teatrale, literare, cinematografice; concerte de muzica clasica si contemporana, tabere internationale de arta, si alte diverse manifestari culturale.

Judetul Botosani

Complexul memorial „Mihai Eminescu” Ipotesti - In 1936 a fost refacuta vechea casa a Eminovicilor, cazuta in ruina. Ea a suferit mai multe restaurari de-a lungul timpului, ultima si cea mai importanta intre anii 1977-1979, cand a fost reamplasata pe vechile fundatii si refacuta in stilul acesteia. In interior sunt reconstituite in spiritul timpului biroul caminarului Gheorghe Eminovici, tatal poetului, camera celor doua surori Aglae si Harieta, salonul si fastuosul hol, sunt expuse obiecte originale si documente care evoca anii in care familia poetului a locuit.

Complexul mai cuprinde:

- biserica familiei (langa aceasta se afla mormintele parintilor Raluca si Gheorghe Eminovici)
- biserica comemorativa „Sf. Arhangheli Mihai si Gavriil”
- Biblioteca Nationala de Poezie, care contine 1700 de exponate, dotata cu sala de lectura si amfiteatru in aer liber de circa 400 de locuri
- Muzeul memorial „Mihai Eminescu” cu exponate din viata si opera poetului.

Muzeul judetean Botosani - Amenajat in cladirea fostei prefecturi, muzeul prezinta numeroase exponate ilustrand istoricul acestui tinut. Foarte importanta este sectiunea personalitatilor de mare valoare pe care Botosaniul le-a dat tarii: poetul si filozoful Mihai Eminescu, compozitorul George Enescu, istoricul Nicolae Iorga, pictorul Stefan Luchian si alti oameni ai culturii acestor meleaguri, poate cel mai fertil in spirite, colt de tinut romanesc.

De o valoare si importanta cu totul deosebita sunt exponatele datand din primele perioade de locuire omeneasca - epoca pietrei si epoca metalelor - descoperite in urma sapaturilor arheologice facute in asezarile, datand din aceste perioade, de la Ripiceni, Mitoc, Crasnaleuca (paleolitic), Draguseni, Trusesti, Stefanesti (neolitic), Stancesti si Lozna - comuna Dersca (epoca fierului). Intre acestea se numara unelte si arme din piatra cioplita si os, fragmente din schelete de animale (cerbul, calul, mamutul) si un adapost omenesc reconstituit partial, unic in Romania (din paleolitic), figurine antropomorfe si zoomorfe, splendide exemplare de ceramica autohtona si de import, precum si doua piese din aur infatisand un animal fantastic si o figurina umana schematizata, provenind din marea cetate traco-getica de la Stancesti (jumatarea mileniului I i.Hr.), alaturi de un impresionant numar de unelte agricole si arme din fier descoperite in marele depozit de la Lozna (epoca fierului).

Muzeul de etnografie si folclor Botosani functioneaza in Casa Ventura, cladire de patrimoniu care dateaza din 1860 si ofera vizitatorilor posibilitatea de a cunoaste tot ce este reprezentativ in civilizatia rurala a zonei, principalele ocupatii (agricultura, cresterea animalelor, pescuitul, vanatul, albinaritul), mestesuguri traditionale (tesutul, torsul, cojocaritul, olaritul, prelucrarea lemnului), locuinta taraneasca, costume populare, datini si obiceiuri cu nota specifica acestei regiuni. Vechimea de peste 100 de ani si unicitatea asigura interesul vizitatorilor.

Muzeul George Enescu este localizat in casa care a apartinut tatalui lui G. Enescu. In hol si in cele 5 incaperi ale muzeului inaugurat in anul 1957, au fost expuse numeroase documente si obiecte originale care evoca personalitatea marelui artist. Fotografii originale din anii copilarii petrecuti la Liveni si Cracalia, fotografii ale parintilor, scrisori adresate de acestia fiului lor, manuscrisele unor lucrari compuse de George Enescu la Dorohoi, obiecte personale - pianul, mai multe viori si baghete, o pereche de ochelari, un costum de concert, programe de concert, mobilier de epoca. Li se adauga spre a-i da un puternic caracter evocator, masca mortuara si mulajul mainilor artistului realizate la 4 martie 1955 la Paris de Margareta Lavrelier Cosaceanu. De casa din Dorohoi se leaga numele unor cunoscute lucrari enesciene: Quartetul de coarde op.30, Simfonia a III-a si tot de ea, inceputurile multora dintre cele mai importante compozitii ale lui George Enescu.

Casa memoriala G. Enescu Liveni - Casa natala a lui G. Enescu a suferit in timp mai multe reparatii, ultima in anul 2004. Cuprinde 4 incaperi mobilate cu piese de mobilier taranesc sec 19, fotografii de familie, partituri muzicale din anii de tinerete ai artistului si, nu in ultimul rand, fotografii care il reprezinta pe Enescu, in compania unor mari muzicieni ai timpului, in tara si in diverse capitale ale Europei.

Casa memoriala „Nicolae Iorga“ - Aici, in casa parinteasca, marele istoric si-a petrecut o parte a copilarii, Expozitia de aici prezinta aspectele cele mai semnificative ale vietii si activitatii celui mai mare istoric roman de la inceputurile sale botosanene pana la tragicul sau deces din 1940.

Judetul Iasi

Situat la parterul Palatului Culturii, in aripa vestica, **Muzeul de Istorie a Moldovei** este continuatorul Muzeului de Antichitati infiintat de Orest Tafrali in 1916, si prin cele patru sectii ale sale - preistorie si istorie veche, istorie medievala, istorie moderna si istorie contemporana - prezinta principalele aspecte ale dezvoltarii comunitatilor umane care au trait in spatiul est-carpatic din paleolitic pana la cel de-al doilea razboi mondial.

Tot la parterul Palatului, dar in aripa estica, se gaseste si **Muzeul Stiintei si Tehnicii "Stefan Procopiu"**, denumit astfel drept omagiu marelui savant iesean. Muzeul, al carui prim nucleu s-a constituit inca din 1955, include acum sectiile: energetica, inregistrarea si redarea sunetului, telecomunicatii, mineralogie -cristalografie. Progresele rapide ale tehnologiei informationale au determinat formarea unei colectii de computere, ce urmeaza a se constitui intr-o noua sectie. La etaj, se gasesc galeriile de arta europeana si romaneasca ale Muzeului de Arta. Acesta este continuatorul celei mai vechi pinacoteci din tara, ce a fiintat pe langa prima universitate moderna romaneasca din 1860, cu un inventar ce includea donatii ale lui Gheorghe Asachi, Scarlat Varnav, Costache Dasiade, A. Donici, V.A. Urechia, substantial imbogatit de colectia lui Costache Negri devenita proprietate a muzeului, gratie unui gest similar, din 1874.

Muzeul Etnografic al Moldovei, marturie a civilizatiei traditionale, a fost infiintat in 1943 si expune obiecte a caror varsta depaseste in multe cazuri 100 de ani. In spatiul de vizitare situat in aripa vestica a Palatului Culturii la etajele I si al II-lea, sunt prezentate ocupatii traditionale

principale - agricultura, viticultura si cresterea animalelor, si secundare - pescuitul, vanatoarea, albinaritul, precum si instalatii taranesti, interioare traditionale, olaritul, prelucrarea lemnului, colectii de masti, scoarte si costume populare.

Casa "V.Pogor" este sediul muzeului ce are ca obiect literatura romana moderna si contemporana dar cu precadere perioada marilor clasici, a societatii literare "**Junimea**". Cladirea a fost construita in 1850 de catre vornicul Vasile Pogor, impreuna cu sotia sa Zoe. Aceasta data este atestata printr-o piatra hexagonala gasita, dupa saptaturile efectuate in vederea restaurarii, pe care se afla inscriptia, cu caractere chirilice: "V.Pogor 1850 si sotia sa Zoe". Imobilul are un bogat si lung istoric legat de viata culturala a lasului fiind **loc de intalnire pentru intelectualitatea orasului, sediul Societatii Literare Junimea (1863) si al Revistei "Convorbiri literare" (1867)**. Dintre numele de rasunet care au frecventat cercul junimist amintim mai intai pe cei cinci intemeietori: Titu Maiorescu, Vasile Pogor, P.P. Carp, Th. Rosetti, Iacob Negruzzi, apoi Mihai Eminescu, Ion Creanga, I.L. Caragiale, Ion Slavici, Vasile Alecsandri, Vasile Conta, A.D.Xenopol, N. Gane s.a.

Muzeul Mihai Eminescu este compus din trei sali: doua la parter, Sala destinului si Sala de arta, si una la etaj, Sala prieteniei. Colectia de carte cuprinde editii ale creatiei eminesciene de la prima editie (1884) pana la editiile recente, studii monografice privind viata poetului, exegeze critice si traduceri ale poeziei lui Eminescu in limbii straine. Piese importante din aceasta colectie sunt: Mihai Eminescu - Poesii, Ed. Socec, Bucuresti, 1884; Mihai Eminescu - Poems (poezii in limba engleza), Ed. Grimm, 1938; Mihai Eminescu - Augsewahlte Gedichte (poezii in limba germana), Timisoara, 1932; Mihai Eminescu - Poesies (in limba franceza), Bucuresti, 1931.

Colectia de fotografii Eminescu, cuprinde originale si fotocopii ale tuturor fotografiilor legate de viata si activitatea lui Eminescu. Piese importante sunt: Foto M. Eminescu, 1884, Iasi, Foto - Nestor Heck. Colectia de arta cuprinde pictura, grafica si sculptura cu referire la Eminescu si creatia sa. Piese importante sunt: colectia de grafica inspirata de creatia eminesciana, 25 bucati, autori: Ligia Macovei, Done Stan, C. Baci si altii; M. Eminescu, bust (bronz), R.P. Hette, 1935 si un pian, marca Fr. Ehrbar, Viena 1873, care a apartinut Aglaei - Drogli Eminovici, sora poetului.

Alaturi de alte prioritati culturale emanate din vechea capitala a Moldovei un loc deosebit il ocupa si infiintarea la Iasi, in anul 1856, a primei **Gradini Botanice** din Romania, de catre medicul si naturalistul Anastasie Fatu, mare patriot, filantrop si om de cultura. Amplasata pe un teren cumparat din fonduri proprii in apropiere de Rapa Galbena, avea sa fie pentru multi ani un important centru cultural pentru tineretul studios din Iasi care avea posibilitatea de a studia botanica pe material viu, dar si un mijloc de instructie si educatie pentru toti iubitorii naturii. In 1873, Societatea de Medici si Naturalisti din Iasi infiinteaza o a doua gradina botanica, in apropiere de cea veche. Sarcina de organizare a acesteia revine lui Dimitrie Brandza, iar majoritatea plantelor au fost donate de catre Anastasie Fatu. Unele dintre plantele cultivate atunci mai exista si astazi, in curtea Muzeului de Istorie Naturala.

In 1870, Universitatea "Al.I. Cuza" hotaraste sa construiasca ea insasi o gradina botanica, in spatiul actual al Institutului de Medicina si Farmacie, care este extinsa in 1876. Dar, pentru ca nici acum aceasta nu corespundea standardelor de invatamant, se planifica crearea uneia in spatele Palatului Culturii, care insa nu este finalizata din lipsa de fonduri, iar ulterior din pricina Primului Razboi Mondial.

Astfel, in 1921, profesorul Al. Popovici infiinteaza o gradina botanica noua in spatele cladirii Universitatii noi, unde se construiesc si mici sere, folosite pentru cresterea plantelor tropicale. Aceasta locatie se pastreaza pentru mai bine de 40 de ani, pana in 1963. In acest an se hotaraste mutarea gradinii in spatiul actual, pe Dealul Copoului, pentru ca aceasta sa satisfaca cerintele de invatamant. Astazi, Gradina Botanica din Iasi acopera o suprafata de aproximativ 100 de hectare.

Sectorul Sere cuprinde 12 compartimente fiecare avand specificul ei: plante mediteraneene, tropicale, subtropicale (cactusi, palmieri, bananieri, citrice, etc.), numeroase flori ornamentale (azalee, camelii, crizanteme, orhidee, etc.) si o colectie de cicadaceae (fosile vii). **Sectorul Ornamental** are o suprafata de 4,5 hectare si contine 2200 de taxoni in exemplare unice sau grupati in colectii, in numar de 25. Acesta dispune de o gama variata de plante decorative, ierboase si lemnoase, care constituie o expozitie cu caracter permanent. **Sectorul Rozariu** insumeaza 800 de soiuri de trandafiri nobili.

Judetul Neamt

Muzeul de Istorie - infiintat in 1934 de preotul Constantin Matasa . Detine importante colectii arheologice neolitice (Cultura Cucuteni), din epoca bronzului si geto-dacice.

Muzeul de arta eneolitica Cucuteni - Cladirea a fost ridicata de constructorul Carol Zane si ornamentata de sculptorul Vincenzo Puschiasis. Cultura Cucuteni a aparut la cumpana dintre mileniiile V si IV i.e.n., a evoluat timp de o mie de ani si s-a extins treptat din sud estul Transilvaniei si vestul Moldovei pana la Nistru, ocupand cea mai mare parte a Moldovei centrale. Cercetatorii sunt de acord ca ea reprezinta cea mai stralucita manifestare preistorica a Europei.

Muzeul de Arta - organizat in 1980. Detine colectii de pictura, grafica, sculptura si tapiserie semnate de artisti plastici locali sau de renume national: Ion Tuculescu, Nicolae Tonitza, Corneliu Baba, Lascar Vorel, Victor Brauner, Iulia Halaucescu etc.

Muzeul de Etnografie - infiintat in 1980. Detine colectii de costume populare, unelte artisanale, instalatii taranesti traditionale, prezentand aspecte ale vietii taranilor de pe Valea Bistritei.

Muzeul memorial "Ion Creanga" a fost organizat din 1954 in casa in care s-a nascut si a copilarit scriitorul, construita probabil in 1830 de catre Petrea Ciubotariul, bunicul marelui povestitor; ambient si unelte traditionale, expozitie cu documente de arhiva, scrisori, fotocopii ale manuscriselor, fotografii, operele scriitorului. Sub acoperisul larg de dranita, peretii durati din barne groase, peste care s-a asternut un strat de lutuiala, delimiteaza o singura incapere cu ferestre inguste si o tinda unde abia puteai sa te invarti. Intrarea scunda este adapostita de ploile repezi printr-o prispa lata de cateva palme, iar in spatele casei un acoperamant de scanduri cu panta repede protejeaza mai multe obiecte gospodaresti si unelte agricole cu certa valoare etnografica. Exponatele prezentate sunt caracterizate de simplitatea, bunul simt si modestia proprie taranului moldovean, generand un puternic sentiment de piosenie, nu numai pentru ceea ce reprezinta ele fata de amintirea lui Ion Creanga, ci pentru ca ele sunt marturii autentice ale traditiei populare a locuitorilor din aceasta parte a tarii.

Muzeul memorial "Calistrat Hogas" a fost amenajat in 1969 in casa in care a locuit scriitorul (construita in sec. al XIX-lea). Cuprinde documente de familie, manuscrise, mobila originala, obiecte personale ale scriitorului.

Casa memoriala a istoricului „Dumitru Almas” situata in comuna Negresti, este relativ bine conservata si surprinde faptul ca seamana foarte bine cu casa lui Creanga, ceea ce ne face sa credem ca exista o tipologie a locuintei romanesti rurale din secolul al XIX-lea. Dincolo de faptul ca a apartinut parintilor lui Dumitru Almas, este o casa valoroasa, de patrimoniu, prin ceea ce inseamna ea insasi din punct de vedere arhitectural.

Muzeul Diecezan al Catolicilor din Moldova, situat in comuna Sabaoani, ofera tuturor o lectie importanta de istorie pentru trecutul catolicilor din Moldova. Exponatele arheologice au fost descoperite in urma sapaturilor efectuate in sate cu populatie de confesiune catolica (Sabaoani, Tamaseni, Gheraiesti, Rachiteni, Cotnari, Iasi) de catre cercetatorii Domnita Hordila si dr. Vasile Ursachi de la Muzeul de Antropologie si Istorie din Roman, precum si de profesorul Stela Cheptea din Iasi. Sectorul etnografic a fost proiectat de remarcabilul etnolog iesean, profesorul dr. Ion H. Ciubotaru, care a studiat si inregistrat la fata locului, toate localitatile cu populatie catolica.

Judetul Suceava

Muzeul de Istorie - Expozitia de baza actuala a Muzeului de Istorie a fost organizata intr-o cladire de pe strada Stefan cel Mare nr. 33, construita in stil neoclasic, la inceputul secolului al XX-lea. Proiectant si constructor a fost J. Bochner. Acreditarea ideii de sporire si diversificare a formelor si mijloacelor de realizare expozitionala, in vederea evitarii sabloanelor, a suprapunerilor, pentru evitarea monotonei si obtinerea unor note specifice, originale, menite sa particularizeze distinct expozitia, a condus la reconstituirea Salii Sfatului Domnesc din timpul lui Stefan cel Mare. Reconstituirea muzeala a avut la baza un amplu proces de cercetare, fiind rodul unei stranse colaborari dintre muzeografi, arhitect si artistii plastici, rezultatul materializarii unor cercetari stiintifice de arhiva, arheologice si de istorie a artei. Sala Tronului atrage mereu vizitatori de toate varstele, atat din tara, cat si din strainatate, deoarece continutul si forma de prezentare reusesc sa redea atmosfera de epoca, si mai ales, sugereaza o realitate istorica de pe teritoriul Moldovei de acum cinci veacuri.

Muzeul Satului Bucovinean - Organizat in apropierea Cetatii de Scaun a Sucevei, Muzeul Satului Bucovinean pune in valoare patrimoniul cultural-arhitectonic de factura populara din Tara de Sus. Cel mai tanar dintre muzeele in aer liber ale Romaniei s-a infiripat in deceniul al VIII-lea al secolului trecut cand satul bucovinean dispunea de nenumarate monumente de arhitectura populara, dar din pacate activitatea - concretizata prin transferul mai multor obiective si reconstruirea a trei dintre acestea - a fost intrerupta.

Casa Memoriala Mihail Sadoveanu - Construita in anul 1908, dupa schitele scriitorului Mihail Sadoveanu, care a locuit aici intre 1909 si 1918, casa a fost transformata in muzeu in 1987. Sunt expuse documente, carti, fotografii si obiecte personale care au apartinut scriitorului. La Falticeni, Sadoveanu si-a petrecut adolescenta, tineretea si primii ani ai maturitatii. Avea 38 de ani cand a plecat din Falticeni si o treime din intreaga sa opera este scrisa aici. In fiecare an, in luna noiembrie, in semn de omagiu, iubitorii operei sadoveniene se intalnesc la Falticeni in cadrul "Zilelor Sadoveanu".

Casa Memoriala Ciprian Porumbescu - Casa Memoriala "Ciprian Porumbescu", inaugurata in 1953, este adapostita intr-o anexa originala - singura care s-a pastrat - a fostei case parohiale de la Stupca (Ciprian Porumbescu), locuita de familia preotului, scriitorului si militantului roman din Bucovina, Iraelie Porumbescu, intre anii 1865 - 1883.

Aici se reconstituie prin intermediul unor exponate autentice (ex. pianul Marioarei Ratiu-Porumbescu - sora compozitorului) reprezentand obiecte care au apartinut familiei, o atmosfera de epoca, preponderent rustica, proprie mediului in care a trait si a creat in acest sat intemeietorul muzicii romanesti moderne, Ciprian Porumbescu (1853-1883), sugerandu-se relatiile acestuia cu universul satului, gama de impresii ce si-au pus amprenta specifica asupra personalitatii si creatiei porumbesciene.

Judetul Vaslui

Muzeul Judetean Stefan cel Mare si Sfant a fost infiintat in ziua de 26 septembrie 1975 cu profilul principal de istorie veche si arheologie, cu peste 18.000 de piese care denota o neintrerupta continuitate de locuire a populatiei autohtone a arealului actualului judet Vaslui. Respectand succesiunea cronologica a evenimentelor, prin obiecte, documente, fotografii, sectia de istorie moderna reda istoria tinuturilor vasluiene, incepand cu revolutia de la 1848 si sfarsind cu reintregirea tarii de la 1918. muzeul ofera vizitatorilor obiecte personale, mobilier, fotografii ale personalitatilor care au apartinut acestor meleaguri: academicianul Emil Racovita, actorul Constantin Tanase. Sectia de etnografie si arta populara ilustreaza ocupatiile populatiei: agricultura, cresterea animalelor si viticultura.

Muzeul memorial „Emil Racovita” din Suranesti (Vaslui) este format din casa in care s-a nascut marele explorator si contine documentele acestuia din anii de scoala si corespondenta tinuta cu diferite personalitati.

Muzeul Vasile Parvan din Barlad, aflat in cladirea fostei Prefecturi, ridicata in stil neoclasic de arhitecti italieni in 1899. Muzeul cuprinde trei sectii: de arta, stiintele naturii si istorie.

Potentialul turistic al artei, traditiei populare

Printre atractiile principale ale Moldovei se gasesc gospodariile rurale, in cadrul carora sunt folosite materiale traditionale (lemn, pamant, piatra) si tehnici populare ornamentale. Se remarca astfel zonele etnografice Neamt, Suceava.

In muzee si in anumite zone, chiar in viata zilnica, intalnim costumul popular, tesaturile, cusaturile populare, confectiile de cojoace, bundite impodobite cu ornamente (Neamt, Suceava), precum si obiecte necesare vietii, realizate in industriile satesti. Bogatia sufletului moldovean se arata, de asemenea, si in valorile traditionale ale cantecului si jocului popular, in obiceiurile populare legate de evenimentele vietii religioase sau legate de evenimentele vietii de zi cu zi, innobilate prin datini si ritualuri ale zonei.

Judetul Bacau se remarca printr-un tezaurul etnografic si folcloric de mare originalitate, prezentat in cadrul centrelor etnografice Balcani, Brusturoasa - important centru de tesaturi, jocarie si prelucrarea lemnului; Fundu Racaciuni, Berzunti; muzeul etnografic Prajesti cu tesaturi, cusaturi, obiecte din lemn din satele de la poalele culmii Pietricica; muzeu etnografic Dofteana; Oituz - important centru de olarit si impletituri din ramuri de alun, arta decorarii Prajesti; manifestari etnoculturale si religioase traditionale; targuri si expozitii muzeale etnografice in aer liber sau pavilioane etc.

Viata etno-folclorica se reflecta in numeroase manifestari organizate in primul rand de Ansamblul « Busuiocul ». Acesta este unul dintre cele mai vechi (infiintat in 1973) si reputeate ansambluri folclorice din Romania, datorita calitatilor interpretative deosebite, originalitatii si bogatiei si mentinerii originalitatii repertoriului traditional moldovenesc. Prin grija Ansamblului « Busuiocul » se organizeaza anual, in municipiul Bacau, „ALAIUL DATINILOR Si OBICEIURILOR DE IARNA”, ajuns la a 43-a editie in 2008. O replica a acestei manifestari poate fi intalnita, la sfarsitul lunii decembrie a fiecarui an, in comunele de pe Valea Muntelui : Darmanesti, Comanesti, Agas: Asau, Brusturoasa.

In satul Poiana Sărată, de pe Valea Oituzului, vatra etnografica speciala, s-au pastrat traditii și obiceiuri de o rară frumusețe. Dintre acestea face parte si Sântilia mocănească, care se organizează în fiecare an, de ziua Sf. Ilie. Sărbătoare cu profund caracter păstoresc, este un

prilej de intalnire a ansamblurilor folclorice și grupurilor vocal - instrumentale; formațiilor coreografice și de obiceiuri tradiționale, soliștii vocali, instrumentiștii și rapsozii.

În **judetul Botosani**, localitatea Vorona constituie un centru cu vechi tradiții etno-folclorice. Turistii străini și români pot colecționa produse turistice de artă populară care reflectă tradițiile moștenite din bătrâni. Este locul în care se poate admira portul popular local, pictura religioasă, sculptura în lemn, țesături tradiționale, goblenuri, masti populare, împletituri de năie.

Bogata viață etno-folclorică a localității se reflectă în numeroase manifestări de acest gen organizate pe plan local, național și internațional la care participă ansamblul artistic “Codrulețul” al Grupului Școlar Vorona. Aici se organizează Festivalul cântecului și portului popular “Moștenite din bătrâni”, Festivalul folcloric “Serbarile pădurii”, Tabăra interjudeteana de creație plastică “Un penel pentru credință”.

Localitatea Tudora este un centru etnografic cu elemente de artă populară, tradiții și obiceiuri bine păstrate, are o renumită echipă de dansuri populare. Manifestările culturale artistice organizate în această localitate sunt: Festivalul de folclor “Holda de aur” (luna iunie) și Festivalul datinilor și obiceiurilor de iarnă.

Comuna Ștefanesti în județul Botosani este centru de ceramică neagră păstrătoare a tradițiilor meșteșugărești populare.

În **judetul Neamț** este situat muzeul „Neculai Popa”, din satul Tirpești, care adăpostește colecțiile: etnografică, arheologică, numismatică, artă religioasă, artă naivă, precum și curtea bogată în sculpturi în piatră și lemn, galeria de artă, etc.

Casa muzeu Vasile Gaman din satul Lunca, comuna Vanatori, județul Neamț, cuprinde exponate numeroase și diverse: picturi în lemn, manuscrise vechi, unelte pentru agricultură, pentru ocupații casnice, costume populare, exponate din ceramică. Artă prelucrării lemnului este complet reprezentată prin atelierul, uneltele de prelucrare a lemnului, daltele pentru sculptat lemnul, obiectele de uz casnic confecționate din lemn.

Zona etnografică Neamț, remarcabilă prin frumusețe, valoare și autenticitatea produselor de artă populară meșteșugărească este reprezentată prin Asociația de artă populară meșteșugărească Nemțeanca din Tg Neamț. La Asociația Nemțeanca pot fi admirate produse ca: port popular pentru bărbați, port popular pentru femei, ștergere și fete de masă, obiecte casnice din lemn, obiecte decorative din lemn sculptat, goblenuri, masti, broderii, cusături, scoarte, carpeți și laicere.

În **judetul Suceava** se remarcă tradiția în olărit, străvechi meșteșug, practicat pe aceste meleaguri din cele mai vechi timpuri, a cărui vechime este argumentată de descoperirile arheologice din zonă, acum este continuată de renumiții meșteri olari de la Radauți (Florin și Marcel Colibaba) și de meșterii olari de la Marginea, care sunt renumiți prin ceramică neagră și cea roșie utilitară (familii Magopat și Pascaniuc). Vasele de Radauți se disting prin fondul alb cu desene cu maro, verde, galben sau fondul roșu sau verde cu desene geometrice sau florale stilizate, cu alb, verde, maro, caramiziu.

Centrul de ceramica neagra de la Marginea este renumit in intreaga tara; din mainile olarilor, lutul prinde viata in forme stravechi cu denumiri specifice: ulcioare, strachini, oale de sarmale, oale cu manusa, cani de mosi, dar si forme mai noi: vase de diferite marimi, platouri, aplice etc. Decorul acestora este realizat prin impresiune pe vasul ud si prin lustruire cu cremene pe vasul uscat, decorul fiind subordonat formei vasului.

Fondul etnografic si folcloric al judetului Suceava pune in evidenta talentul si sensibilitatea pentru frumos a locuitorilor acestei zone. Bogatia elementelor etnografice este evidenta in Tara Dornelor unde se mai pastreaza si astazi vechile ocupatii si obiceiuri, precum si un port popular autentic, lucrat cu o neintrecuta maiestrie artistica, exprimata in alcatuirea modelelor si imbinarea culorilor. Cateva dintre asezarile cele mai vestite din acest punct de vedere sunt: Marginea (la 10 km de Radauti) renumit centru de ceramica neagra, lustruita cu piatra, tehnica preluata de la geto-daci si care dovedeste continuitatea populatiei autohtone in regiune, Dorna, cu arhitectura specific bucovineana cu frumoase decoratii exterioare, avand motive florale sau geometrice, Ciocanesti (la 22 km de la Vatra Dornei), renumit prin covoarele care se fac aici, Cacica, un important centru ceramic, Vama (confectionarea cojoacelor, pieptarelor), Fundu Moldovei (centru de constructie a instrumentelor populare si de prelucrare artistica a lemnului), Carlibaba (port popular si tesaturi de interior), Arbore (scoarte si stergare).

Potential pentru dezvoltarea turismului de agrement

Infrastructura de agrement este vitala in contextul dezvoltarii turismului in Regiunea Nord-Est, calitatea acesteia influentand, in buna masura, durata de sedere a turistilor. In acest context se remarca eforturile autoritatilor locale din Regiunea Nord Est de a initia si dezvolta proiecte dedicate acestui scop:

- Dezvoltarea si modernizarea bazei de agrement din Piatra Neamt
- Partia de schi si telegondola din Piatra-Neamt
- Dezvoltarea si modernizarea zonei de agrement Parc Magura - Tg. Ocna
- Partia de schi Gura Humorului
- Refacerea si dezvoltarea infrastructurii pentru turism in parcul balnear Vatra Dornei

In judetul Bacau se remarca Lacurile Bacau I si II, Garleni, Racova, care sunt amenajate pentru pescuit si agrement, constituind un important punct de interes turistic.

Lacul Bălătău (altitudinea 530 m) este lac de baraj natural, monument al naturii, apărut în anul 1883 datorită alunecărilor de teren de pe versantul drept al pârîului Izvorul Negru, în punctul "Rupturile de la Focul lui Ivan". S-a produs o alunecare bruscă, precedată de o îndelungată circulație subterană, o masă de roci de 30–40 m grosime alunecînd pe un strat argilos foarte înclinat (30°) și provocînd bararea văii și a pârîului. Cauza finală au constituit-o puternicele și prelungitele ploi din timpul verii. Astfel s-a format un lac de baraj natural, în țară existand doar 12 asemenea lacuri, lung de 1 km, o suprafață de aproximativ 12 ha și un volum de apă de aproape 500.000 m³. Lacul Bălătău este mai tânăr decît cunoscutul lac de același tip, Lacul Roșu, format în anul 1837. Cu timpul, ca urmare a unui accentuat proces de colmatare, suprafața și adîncimea lacului s-au redus; în prezent are 4,5 ha (370 m lungime și 120 m lățime maximă) și puțin peste 3 m adîncime maximă. Timp de peste trei decenii, lacul a fost păstrăvărie naturală, dar cleanul, introdus după anul 1921, s-a dezvoltat foarte mult și a eliminat păstrăvul. În prezent este foarte frecventat de pescari, în special la sfîrșit de săptămînă,

In municipiul Bacau, **Insula de Agrement** de pe raul Bistrita, ofera nu numai bacauanilor ci si oricarui turist, posibilitatea de a face plaja, un gratar, plimbari cu barca, jocuri pentru copii,

plimbări în aer liber, jocuri sportive. Insula cuprinde un bazin de înot pentru copii, terase, restaurante, o discotecă, spațiu de joacă pentru copii, teren de tenis și volei, spațiu destinat pentru organizare de spectacole și diverse evenimente culturale.

În județul Neamț se remarcă Lacul de acumulare "Izvorul Muntelui", cunoscut și sub numele de "lacul Bicăz", este cel mai mare lac artificial (antropic) amenajat pe râurile interioare din România. Situat pe cursul superior al râului Bistrita, lacul s-a format ca urmare a construirii barajului hidroenergetic cu același nume.

În anul 1993 celebrul J.Y. Cousteau, însoțit de o parte din echipa sa, s-a aflat pentru câteva zile la Stațiunea de Cercetări Biologice Potoci - Bicăz a Universității "Al.I.Cuza", unde a efectuat câteva scufundări în lacul Bicăz (singurul loc din Moldova unde se efectuau scufundări, promotorii fiind Ionel Miron și Constantin Mihai).

Din portul amenajat în vecinătatea barajului se pot face croaziere cu vaporul pe lac sau se pot închiria barci, hidro-biciclete. Pentru turiști există de asemenea posibilitatea cazării fie la motel, fie la casute.

Potential pentru dezvoltarea turismului de afaceri

România se găsește în fața unei creșteri evidente a interesului oamenilor de afaceri străini sau români privind investițiile în structurile hoteliere și centre de conferințe. Costurile sunt mai mici decât în alte țări europene. Acest fapt se datorează mai ales nivelului de pret scăzut al taxei de management, al serviciilor de traducere, al serviciilor tehnice și, uneori, al chiriei salilor. Pe de altă parte, există diferențe importante între locațiile din București și cele din țară, în ceea ce privește costurile.

La condiții de organizare similare, un eveniment poate fi planificat în unele locații din provincie la trei sferturi sau chiar jumătate din costurile pe care le presupune organizarea sa în capitală. Specialiștii consideră că în prezent nu există spații de cazare suficiente pentru a face față organizării tuturor evenimentelor de amploare pentru care există solicitări. Pentru următorii ani se așteaptă construirea unui număr mare de hoteluri de trei, patru și cinci stele.

Locațiile pentru această formă de turism în Regiunea Nord-Est sunt orășelele reședință de județ, în special municipiul Iași, dar și în stațiuni, cum ar fi Vatra-Dornei și Slanic-Moldova.

De asemenea, se remarcă eforturile administrației publice locale de a dezvolta infrastructura de afaceri:

În cadrul **Centrul expozițional Moldova Iași** sunt proiectate cinci săli de conferință. Firmele având ca domenii de activitate organizarea de târguri și expoziții, servicii de marketing și servicii de relații publice vor avea posibilitatea de a se dezvolta în cadrul incubatorului de afaceri.

Centrul de Afaceri și Expoziții Bacău va avea amenajate birouri pentru activitățile angajaților permanenți, birourile de consultanță pentru IMM-uri, dar și o sală de conferințe și seminarii

tematice (de maxim 700 locuri) cu aranjamente multiple: tip amfiteatru (sala si prezidiu); tip mese rotunde; sala de sedinte. Suprafata de expozitie va fi organizata in doua module (care vor putea functiona independent sau impreuna, in functie de solicitari). Primul pavilion se va intinde pe o suprafata de 4.264 mp, iar al doilea pe 6.076 mp.

Centrul de afaceri Bucovina-Suceava este o cladire centrala care include sala de expozitie, magazin, restaurant, sala de conferinte, birouri, 8 pavilioane pentru birouri, un centru de afaceri pentru centru de informare, birouri, sali de conferinte, o platforma pentru expozitii si alte evenimente, retea de canalizare, retea de apa potabila, precum si facilitati privind accesul la acestea.

Centrul de Afaceri Tutova Barlad ofera sase hale a cate doua module si trei nivele destinate spatiilor expozitionale, birourilor sau altor activitati.

INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT

Infrastructura feroviara

Reteaua de cai ferate se prezinta la un nivel comparabil cu media pe tara in ceea ce priveste dotarea tehnica si lungimea tronsoanelor, dar conditiile geografice si de amplasament impun unele restrictii de circulatie. Astfel, ponderea retelei regionale de cai ferate in total retea cale ferata la nivel national este de 15.02 % la sfarsitul anului 2007.

Regiunea este traversata de doua din cele opt magistrale feroviare, care faciliteaza un acces direct si relativ rapid catre 2 zone de potential turistic Iasi si Suceava, dar un acces indirect catre zona turistica a judetului Neamt.

- Bucuresti - Bacau - Suceava - Siret spre Ucraina- magistrala 500;
- Bucuresti - Iasi - Ungheni spre Republica Moldova - magistrala 600.

Infrastructura rutiera

Regiunea Nord-Est este strabatuta de o serie de coridoare rutiere europene, dupa cum urmeaza:

- Bucuresti - Bacau - Roman - Suceava - Siret (punct de control si trecere a frontierei) - drumul european E85;
- Suceava - Vatra Dornei - Cluj (E576) care face legatura cu drumul european E60 Cluj Napoca-Oradea;
- Bacau - Brasov - Pitesti drumul european E574, care face legatura cu drumul international E70 Craiova - Vidin - Scopje;
- Bucuresti - Barlad - Albita - Chisinau - drumul european E581, care strabate judetul Vaslui;
- Roman -Tg. Frumos cu ramificatie catre Botosani (E58) si Iasi (E 583).

Un aspect important il constituie ponderea drumurilor modernizate in totalul drumurilor publice din regiune, care la 31 decembrie 2007 este de numai 26.1%. Daca la acest procent se adauga inca 21.0%, reprezentand ponderea drumurilor cu imbracaminti usoare asfaltice la 31 decembrie 2007, rezulta ca aproximativ 47% din infrastructura rutiera a Regiunii Nord Est este sub standardul minim acceptabil.

Daca mai tinem cont ca, din totalul drumurilor modernizate sau cu imbracaminti usoare, aproximativ jumatate sunt cu un pronuntat grad de uzura, cauzata de exploatarea intensiva a

cailor rutiere între reședințele de județ și poliile de dezvoltare din regiune cu ramificații spre punctele de trecere a frontierei de stat, a orașelor regiunii și cu regiunile învecinate, se poate concluziona că este necesar să îmbunătățească calitatea infrastructurii rutiere regionale.

Din informațiile prezentate reiese un grad bun de acoperire a regiunii cu infrastructura de tip rutier ce asigură accesibilitatea necesară către obiectivele turistice, însă cu un grad insuficient de modernizare, în special la nivelul drumurilor județene și comunale, situație ce determină timpuri de deplasare crescute către acestea.

Infrastructura aeriana

Transporturile aeriene de care beneficiază regiunea, sunt susținute de o infrastructură specifică formată din trei aeroporturi care deservește curse interne și zboruri externe, cursele regulate asigurând legătura cu capitala țării, București.

Cele trei aeroporturi sunt situate în orașele Bacău, Iași și Suceava. Toate cele trei aeroporturi din regiune operează curse Tarom cu destinația București și curse Carpatair cu escază la Timișoara, având ca destinații Germania (Düsseldorf, Frankfurt, München, Stuttgart), Italia (Milano, Torino, Verona, Venetia, Bologna, Florența, Ancona, Roma, Bari), Grecia (Atena, Salonic), Ucraina (Kiev, Odessa), Ungaria (Budapesta).

De asemenea, Aeroportul Iași are ca partener compania de linie Austrian Airlines, fiind operate curse directe Iași - Viena, iar Aeroportul Bacău este deservit și de operatorul aerian Blueair cu rutele Bacău - Roma și Torino.

Aeroportul Bacău situat la 6,5 km sud de municipiul Bacău, asigură infrastructura necesară efectuării în condiții de securitate a zborurilor aeronavelor de până la 400 tone, organizând zboruri interne și externe. Aeroportul Bacău a fost deschis traficului aerian public de călători și marfă la data de 1 aprilie 1946. Cu o pistă de 2500 lungime și 80 m lățime și o suprafață totală de peste 200 ha, Bacău este cel mai mare aeroport din zona nord-estică a României. Datorită dezvoltării traficului intern și internațional la data de 30 decembrie 1975, Aeroportul Bacău a fost declarat prin decret prezidențial, aeroport internațional, statut reconfirmat în 2002 prin hotărâre de guvern.

În scopul dezvoltării infrastructurii și pentru impulsivarea întregii vieți sociale și economice din regiune, Aeroportul Bacău a fost concesionat către Blue Air.

În prezent, Aeroportul Bacău procesează anual un număr de peste 120.000 de pasageri. Numărul operatorilor aerieni de pe aeroportul Bacău a crescut de la unul singur în 2002 (Carpatair) la trei în 2008 (Carpatair, BlueAir, Tarom). Pe aeroportul din Bacău sunt operate curse interne (Otopeni, Timișoara) și curse externe : Roma, Torino, Ancona, Florența, Bergamo, Roma, Venetia, Verona, Düsseldorf, Frankfurt, München, Stuttgart, Atena, Bari, Bologna, Torino, Salonic.

Aeroportul Iași este primul aeroport România, fiind înființat în anul 1932. El se află situat la 8 km Nord de Iași, la o altitudine de 120m și este destinat traficului aerian intern și parțial extern de pasageri, cu avioane scurte curier.

Platforma de parcare și debarcare - îmbarcare poate primi cel mult 4 aeronave simultan, ceea ce conduce la serioase limitări operaționale, solicitările pentru permisiuni de operare la Iași, îndeosebi în regim neregulat venite din partea altor companii, fiind numeroase și cu mult peste capacitatea disponibilă.

Potentialul de pasageri a fost identificat în Regiunea de Dezvoltare Nord - Est în urma studiului de piață întocmit de GAC - German Airport Consulting Group - Hamburg. Studiul în cauză a fost

intocmit in anul 2003 la comanda R.A. Aeroportul Iasi si a avut ca tema studiul pietei la nivelul Regiunii de Nord Est, precum si unele recomandari privind perspectivele de dezvoltare.

S-a identificat la nivelul Regiunii de Nord - Est un potential de 139.000 pasageri distribuit dupa destinatii astfel:

- Budapesta - 24.000 pasageri / an
- Frankfurt - 22.000 pasageri / an
- Viena - 19.000 pasageri / an
- Munchen - 15.000 pasageri / an
- Amsterdam - 14.000 pasageri / an
- Paris - 14.000 pasageri / an
- Istanbul - 13.000 pasageri / an
- Zurich - 10.000 pasageri / an
- Londra - 8.000 pasageri / an

De asemenea, urmare a cercetarilor pe cont propriu efectuate de R.A. Aeroportul Iasi a identificat si oportunitati de deschidere a altor rute, dupa cum urmeaza :

- Moscova - 5.000 pasageri / an
- Atena - 5.000 pasageri / an

In acelasi context, se apreciaza ca traficul actual nu se pierde, ci dimpotriva se dezvolta, ruta interna Iasi - Otopeni (cu mentiunea ca Aeroportul Otopeni este un nod al traficului aerian national) va cunoaste o crestere importanta la 22.000 pasageri anual. Tot aici se va sustine si ideea ca traficul extern actual asigurat de compania Carpatair se va dezvolta, conducand la o crestere de pana 15.000 pasageri anual.

Aeroportul Suceava, situat pe teritoriul comunei Salcia, la aproximativ 15 km Est de Suceava si 40 km de Botosani, accesul fiind asigurat prin drumul national DN29, este destinat traficului intern de pasageri cu avioane scurt curier si extern, fiind deservit de operatorul aerian Carpatair.

Este posibila aterizarea - decolarea aeronavelor de tip scurt curier si mediu curier in conditii optime. Aerogara aeroportului a fost construita in anul 1982, avand o capacitate de 250 de pasageri pe ora - este compartimentata special pe fluxuri de plecari, sosiri, atat pentru pasagerii din traficul intern cat si pentru cel extern.

Pentru a putea corespunde cererii in crestere de curse interne si externe de pasageri si marfa in Regiunea Nord Est, este necesar ca infrastructura existenta sa fie modernizata in vederea efectuarii de zboruri curente externe si pentru a indeplini standardele de calitate specifice aeroporturilor moderne.

Prin intermediiul celor trei aeroporturi regionale existente, se remarca premisele pentru asigurarea accesibilitatii pentru turistii straini, fie direct din aeroporturi din tari precum Austria, Germania, Italia, fie indirect cu esca la in Timisoara sau Bucuresti.

STRUCTURI TURISTICE

Desi modernizarea capacitatilor de cazare, trecute in proprietate privata s-a realizat intr-un procent mai mare de 90%, punerea in valoare a zonelor cu potential turistic si a bazelor de tratament printr-o activitate promotionala adecvata cat si serviciile oferite turistilor au fost la un nivel scazut, fapt ce a determinat existenta atat a unei durate medii de sedere inferioara celorlalte regiuni, cat si a unui indice de utilizare a capacitatii de cazare foarte redus.

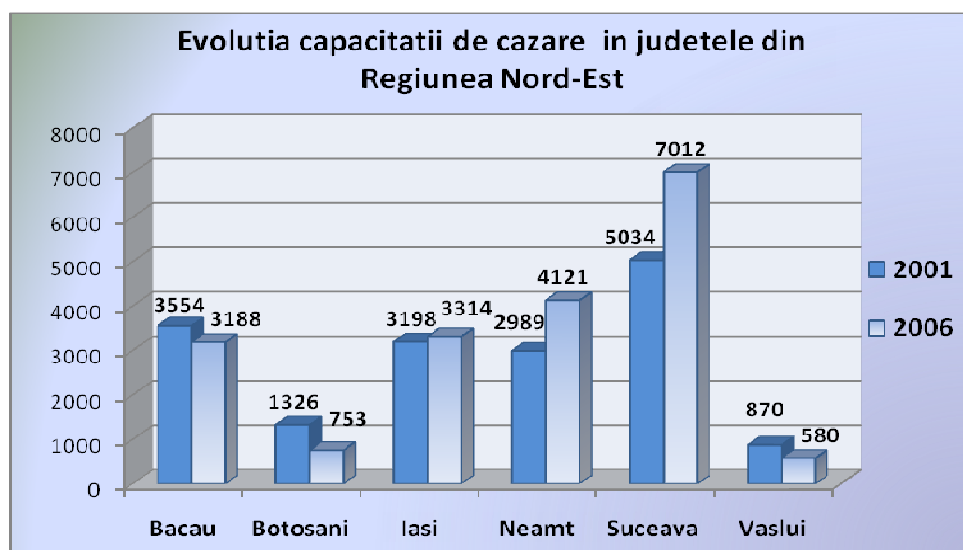
Structura de primire turistica cu functiuni de cazare 2000-2007, numar unitati

	Unitate teritoriala	Total	Hote-luri	Ha-nuri	Cabane	Camping	Vile	Tabere de elevi	Pensiuni turistice	Pensiuni agro-turistice
2000	Total	3.121	943	23	161	140	1.066	172	361	240
	Nord-Est	250	81	2	13	17	38	21	46	28
2001	Total	3.266	968	18	158	132	1.016	168	437	343
	Nord-Est	262	81	2	13	16	38	21	52	32
2002	Total	3.338	974	16	140	129	928	168	492	461
	Nord-Est	295	81	1	13	16	35	21	65	53
2003	Total	3.569	1.029	16	138	134	941	157	594	515
	Nord-Est	310	86	1	14	16	35	18	67	61
2004	Total	3.900	1.077	15	132	125	970	157	461	892
	Nord-Est	342	88	-	12	15	37	18	50	109
2005	Total	4226	1.154	11	113	124	1.021	151	597	956
	Nord-Est	402	90	-	11	17	47	17	68	134
2006	Total	4710	1.220	9	116	121	1.040	128	702	1.259
	Nord-Est	435	88	-	10	11	35	16	76	177
2007	Total	4694	1231	6	108	111	974	115	736	1292
	Nord-Est	459	86	-	11	11	36	14	83	196

Sursa: Anuare Statistice ale Romaniei 2001-2008

Se remarca in intervalul 2000-2007 o crestere a numarului de pensiuni turistice si agroturistice, ceea ce denota dezvoltarea spiritului antreprenorial in sectorul turistic. Cresterea spectaculoasa a numarului de pensiuni agroturistice este extrem de importanta, luand in considerare activitatile turistice din mediul rural reprezinta o alternativa economica pentru locuitorii din mediul rural si contribuie la cresterea economica si poate fi o consecinta si a accesarii Programului SAPARD.

In graficul prezentat mai jos este reprezentata evolutia capacitatii de cazare existente (nr. locuri) in Regiunea Nord-Est, structurata pe judete, in perioada 2001- 2006.

Sursa: Anuare Statistice ale Romaniei 2002 si 2007

Se poate observa ca judetul cu cea mai mare capacitate de cazare este Suceava, situatie normala daca avem in vedere conditiile de relief deosebit de favorabile pentru turism, precum si spiritul

antreprenorial deosebit de dezvoltat al locuitorilor din acest judet, la polul opus fiind judetele Botosani si Vaslui.

I.2 FORME DE TURISM

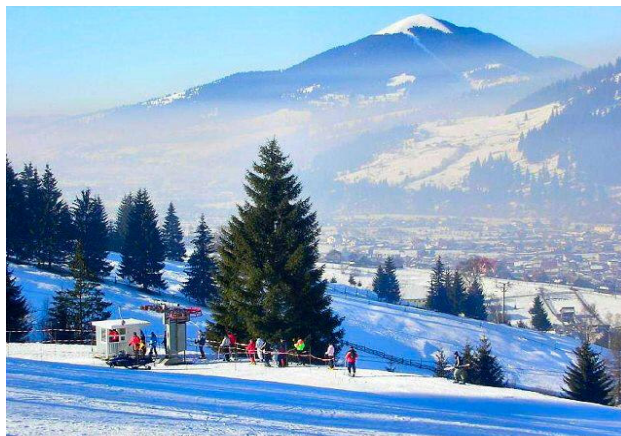
Turismul montan

In Regiunea Nord Est, practicarea turismului montan are conditii foarte bune de dezvoltare datorita potentialului oferit de Carpatii Orientali. Se pot practica drumetiile montane, sporturi de iarna, dar si activitati specifice turismului de aventura si sportiv: alpinismul, escalada, mountain bike, zboruri cu parapanta.

In mod traditional, cea mai importanta componenta a turismului montan o reprezinta sporturile de iarna. In Regiunea Nord Est, cea mai mare parte a domeniului schiabil amenajat se afla concentrat intr-un singur areal, care apartine judetului Suceava.

In prezent, in Regiunea Nord Est statiunile montane unde se pot practica aceste sporturi de iarna sunt Vatra-Dornei si Durau:

- Partia de schi Dealu Negru - Vatra Dornei- 3000 m lungime, diferenta de nivel 400 m, grad de dificultate - mediu si beneficiaza de o instalatie de transport telescaun;
- Partia de schi Parc - Vatra-Dornei cu o lungime de 900 m, inclinare medie de 28,5%, diferenta de nivel 150m, grad de dificultate - mediu si are in dotare un baby-schi si un teleschi;
- Partia de schi in statiunea Durau prezinta un grad usor de dificultate, are o lungime de 450 metri si o diferenta de nivel de 30 metri.

In Carlibaba, aflata la doar 36 km de Vatra Dornei, in apropierea localitatii Iacobeni, s-au inaugurat in anul 2005 doua partii de schi, dotate cu teleschi si un teren de hochei pe gheata in nordul Suhardului (Magura si Stanisoara). Partia de la Carlibaba este o surpriza placuta pentru practicantii de schi si snowboard. Cu o coborare de aprox 1600 m, partia este batatorita cu ratrack si deservita de 2 teleschiuri.

Drumetiile montane si cabanele asociate acestora, ca baza materiala pentru odihna, cazare si agrement, a reprezentat si reprezinta o optiune pentru un segment foarte variat de turisti (ca varsta, categorie sociala, nivel al veniturilor etc.), romani si straini.

Drumetia este o forma de turism pentru odihna si recreere cu traditii in teritoriului studiat. Nevoia de repaus si recreere devine din ce in ce mai importanta in conditiile ritmului de viata stresant contemporan. Practicarea acesteia este accesibila unei categorii largi de populatie care dispune de diferite niveluri ale venitului si care apartine aproape tuturor grupelor de varsta. Orice forma de relief permite practicarea drumetiei, la noi in tara cel mai popular tip de drumetie este cel practicat in perimetrul montan.

Situatia la nivel national releva ca din cele 60 de masive montane, circa 20 dispun de o anumita echipare tehnica si numai 13 au o dotare mai buna, printre care se numara si doua masive din Regiunea Nord Est - Ceahlau si Rodnei.

Pentru practicarea drumetiilor montane foarte importante sunt traseele montane. Traseele pentru excursiile montane sunt efectuate de autoritatile locale, iar eliberarea si marcarea acestora se face cu asistenta SALVAMONT. Totodata, SALVAMONT ofera informatii in legatura cu dificultatea traseelor si echipamentul de care au nevoie excursionistii. Autoritatile locale sunt responsabile cu marcarea, indicand punctele de pornire ale traseelor, precum si cu intretinerea acestora. MIMMCTPL elibereaza certificate de autorizare pentru traseele care in deplinesc standardele de siguranta si prezentare.

Traseele montane in parcuri si rezervatii naturale, conform informatiilor Romsilva, se prezinta astfel:

- Calimani - 25 trasee montane;
- Cheile Bicazului - Hasmaș - 18 trasee montane;
- Ceahlau - 7 trasee montane;
- Vanatori Neamt - 9 trasee montane.

Traseele montane nu beneficiaza de materiale promotionale, remarcandu-se necesitatea de a se realiza un marketing eficient al Regiunii Nord-Est, ca o destinate a traseelor montane.

Turismul activ

Activitatile specifice **turismului activ** prezinta premise foarte bune de practicare in Regiunea Nord-Est, constituind o alternativa extrem de viabila pentru dezvoltarea turismului in zonele montane, suplinind astfel diminuarea importantei sporturilor de iarna datorita conditiilor climaterice neadecvate si insuficientei dotari cu echipamente specifice a statiunilor montane:

- **Alpinism si escalada** - turismul pentru alpinism si escalada practicat, empiric, in cele mai importante arii montane;
- **Ciclism montan** pe drumuri montane, forestiere amenajate sumar
- **Turismul pentru echitatie** - in Regiunea Nord-Est exista un centru de echitatie situat in Parcul National Calimani - Vatra Dornei, fiind membru al Comitetului National pentru Turism Ecvestru. Cursurile de echitatie furnizate includ instructiuni de comportament si supravetuire in cadrul unui masiv montan si efectuarea unui traseu calare de sase zile prin muntii Calimani, cu popasuri si innoptat in corturi. Tabara se desfasoara sub supravegherea si indrumarea unor instructori de echitatie si ghizi montani ecvestri calificati, angajati ai Parcului National Calimani
- **Turismul pentru sporturi extreme** are mari posibilitati de dezvoltare, precum:
  - **Rafting si canioning** pe raurile Bistrita (Vatra Dornei - Poiana Teiului); Rafting si canioning sunt considerate forme de turism de aventura care se practica in zonele montane. Raftingul inseamna coborarea cu barca pneumatica pe rauri repezi de munte, iar canioningul presupune coborarea prin canioane, chei, prapastii, defilee, cascade, etc.), alternand mersul cu inotul, escalada. Succesul acestor forme de turism se datoreaza caracterului lor ludic, exploratoriu si accesibilitatii relative. Practicarea acestor forme de turism de aventura presupune folosirea unui echipament adecvat si stapanirea anumitor tehnici.
  - **delta-plan si parapanta** (Muntii Ceahlau, Rarau);

- **schi nautic, surfing si hidroscuter** pe Lacul Izvorul Muntelui;
- **snowboard** in toate statiunile pentru sporturi de iarna; **rolling si skate-boarding** in toate statiunile turistice;

Turismul balnear

Turismul balnear este o forma specifica a turismului de odihna care a luat o amploare mare nu atat ca urmare a dorintei de a preveni anumite imbolnaviri, cat, mai ales, cresterii surmenajului si a bolilor profesionale provocate de ritmul vietii moderne. Din aceasta cauza, turismul balnear este legat mai mult de anumite statiuni cunoscute pentru proprietatile lor terapeutice pentru apele minerale si termale, pentru namoluri, mofete.

In anii urmatori, aceasta forma de turism va lua o amploare si mai mare, constituind una din sursele cele mai mari de venituri pentru tara noastra, care este unul din statele cu resurse balneo-climaterice foarte bogate din Europa.

Europa ca si tara noastra se afla intr-un proces accelerat de imbatranire demografica, pensionarii fiind cel mai important grup tinta pentru turismul de sanatate.

Regiunea Nord-Est ofera posibilitati largi pentru dezvoltarea turismului balnear, doar o parte din potentialul curativ natural fiind valorificat prin cele 5 statiuni de interes national **Vatra Dornei, Campulung Moldovenesc si Gura Humorului** din judetul Suceava si **Slanic Moldova si Tg Ocna** din judetul Bacau. Cele doua statiuni de interes local din Regiunea Nord-Est sunt situate in judetul Neamt - **Durau si Baltatesti**.

Statiunile balneare Vatra-Dornei si Slanic Moldova se numara printre cele mai mari statiuni, incluse in circuitul international, cu un numar total de locuri cuprins intre 2.500 si 8.500.

Statiunea Vatra Dornei se afla in nordul Romaniei, la 40 km fata de Campulung Moldovenesc, la o altitudine de 802 m in Depresiunea Dornelor. Bioclimatul statiunii este tonic stimulent cu nuante de sedare, existand o concentratie mare de aeroioni negativi si puritatea deosebita a aerului datorita bogatiei de conifere si lipsei de agenti poluanti.

Cele doua baze de tratament aflate in statiune, **Complexul Hotelier "Bradul - Calimani"** si **Complexul Balnear "Dorna"** au o capacitate zilnica de peste 4.500 de proceduri terapeutice, care includ bai calde in cada cu ape minerale, impachetari cu namol si parafina, electroterapie, hidroterapie, masaj, gimnastica medicala, sauna, mofete artificiale, kinetoterapie, existind izvoare speciale pentru cura interna cu apa minerala.

Baza de tratament a complexului Bradul-Calimani a fost recent extinsa, modernizata si dotata cu aparatura medicala de ultima generatie.

Indicatii terapeutice sunt pentru afectiuni cardiovasculare, reumatismale, neurologice periferice (pareze usoare, sechele dupa poliometite), afectiuni asociate (respiratorii, endocrine, afectiuni ale tubului digestiv, metabolice), metabolice si de nutritie (diabet, obezitate).

Statiunea Slanic Moldova este situata la o altitudine de 530 m, pe versantul estic al Carpatilor Rasariteni, intr-o depresiune strabatuta de Paraul Slanic.

Profilul preponderent al tratamentului balnear este cel al afecțiunilor digestive, hepato biliare, metabolice și de nutriție, a bolilor reumatice, cardiovasculare, respiratorii, etc.

Statiunea are o capacitate de cazare de aproximativ 1741 locuri. Baza de tratament a Hotelului Venus cu o suprafață de 452 mp ce asigură un număr de 1192 proceduri zilnic este amenajată pentru tratarea afecțiunilor aparatului digestiv, hepato-biliare, cailor respiratorii, metabolice și de nutriție, asociate.

Baza de tratament dispune de spații amenajate, instalații și aparatură medicală pentru a asigura următoarele proceduri și tratamente: hidroterapie, masoterapie, electroterapie, terapie respiratorie. Tratamentele sunt efectuate sub supravegherea personalului medical.

Instalațiile și bazele de tratament oferă posibilitatea efectuării unor cure interne cu apă minerală, aerosoli și inhalatii, instalații pentru băi calde cu ape minerale, bazine pentru kinetoterapie, instalații pentru electro și hidroterapie, săli de gimnastică medicală, mofete, cabinete pentru aplicații cu tratament cu Gerovital.

Statiunea Campulung Moldovenesc este amplasată la poalele Rarăului, climatul tipic fiind subalpin, aerul ozonat, atrăgând numeroși turiști chiar de la începutul sec. al XIX-lea. Iernile lungi și bogate în zăpadă, verile racoroase și umede, pădurile de conifere și apropierea de masivele Rarau și Giumalau favorizează dezvoltarea permanentă a orașului ca **statiune climaterică și turistică**. Prima atestare documentară este un hrisov al lui Alexandru cel Bun de la 1411.

Oferta turistică bogată a zonei Campulung Moldovenesc este susținută de o importantă rețea de structuri de primire, formată din hoteluri de una, două și trei stele, moteluri, pensiuni, cabane, și ferme agroturistice, case particulare și case de vacanță.

În anul 1893, băile au fost date în folosință și sunt prezentate solicitanților de către doctorul L. Valeanu, prin lucrarea "Baile de la Oglinzi". Statiunea a cunoscut o perioadă de dezvoltare și înflorire până în anul 1939, fiind solicitată de pacienți din toată țara.

Statiunea Targu Ocna dispune de un climat de dealuri cu temperaturi moderate și precipitații în valoare de 700 mm anual.

Izvoarele minerale din Targu Ocna, folosite în cura internă și externă sunt recomandate pentru afecțiuni gastro-intestinale, afecțiuni hepato-biliare, boli de nutriție, stări alergice, intoxicații cu metale, afecțiuni ale rinichilor și cailor urinare, afecțiuni ale aparatului locomotor.

Între potențialul stațiunii și posibilitățile de primire a turiștilor există o însemnată discrepanță, potențialul fiind valorificat în procent de 15-20% pentru turism balnear și de tranzit.

Statiunea dispune de două baze de tratament:

- baza de tratament a hotelului Magura (subdimensionată în raport cu solicitările), a cărei capacitate de cazare este de 230 locuri.
- baza de tratament din sanatoriul Tg. Ocna are capacitatea necesară cerințelor actuale, inclusiv pentru turiștii cazati în structurile de primire turistică din stațiunea balneo-climaterică Slanic Moldova. Sanatoriul amplasat pe o suprafață de 6.400 mp, dispune de cabinet medical, 10 paturi, sală de gimnastică, facilități de agrement.

Salina de la Tg. Ocna reprezintă o valoare turistică din două puncte de vedere. În primul rând, atrage vizitatorii care doresc să primească tratament medical în mediul specific minelor de sare.

In al doilea rand, constituie o atractie pentru vizitatorii care doresc sa cunoasca salinele, modul de lucru specific in minele de sare si pesterile subterane. Ambele forme de turism atrag vizitatori in zona miniera si genereaza cerere pentru cazare si alte servicii oferite vizitatorilor.

Serviciile oferite in interiorul salinei de catre societatea de exploatare a sarii sunt: transportul in salina, tratamentul cu aerosolinaturali halini, vizitare salina si agrement: tereburi de sport (baschet, mini fotbal, tenis de camp, tenis de masa), spatii de joaca pentru copii dotate cu leagane, tobogane, participare la slujbe religioase in biserica „Sfanta Varvara”, amenajata in salina.

Statiunea Baltatesti, judetul Neamt, este cunoscuta pentru apele minerale clorurate, sulfatate, iodice, bromurate cu o concentratie de pana la 280 g/l. Intre factorii de cura se evidentiaza, de asemenea, aerul bogat in ioni negativi, ozonat si care are un efect tonifiant asupra organismului. Baile, situate la o altitudine de 475 m, functioneaza din anul 1810, la initiativa printului Cantacuzino. Analizele efectuate de U. Chihac, Franz Humael in 1939, de Petru Poni in 1850, de Stenner si Kony in 1883 au confirmat ca sunt cele mai bogate in saruri din toate apele omologate in Europa. Apele minerale de aici au luat medalii de aur la Paris in anul 1900 si la Bucuresti in anul 1906.

Din 1993, statiunea a fost preluata de Ministerul Apararii Nationale, avand o capacitate de cazare de 450 locuri pe serie.

In cadrul Sanatoriului de balneofizioterapie si recuperare medicala "Dr. Dimitrie Cantemir", pacientii beneficiaza de prestatii medicale deosebite folosindu-se instalatii moderne pentru electroterapie, afuziuni, dusuri, masaje, aerosoli, tratament ginecologic, de cultura fizica medicala si recuperatorie, bazin de hidrokinetoterapie. Baile cu apa cloro-sodica sunt completate cu bai galvanice si impachetari cu namol de sediment. Aici se pot trata: surmenajul fizic si intelectual, diferite stari de convalescenta, rahitismul, debilitate, afectiuni pulmonare, tulburari de somn si crestere, reumatismul.

Statiunea Durau este situata la 100 km de Piatra Neamt si la 6 km de comuna Ceahlau (de care apartine din punct de vedere administrativ), la o altitudine de 780-800 m la poalele faimosului masiv Ceahlau - renumit pentru legendele sale si traditiile magice - statiunea se afla intr-o regiune montana frecventata inca din secolul al XVIII-lea. La Durau se afla o mica biserică pictata de celebrul pictor roman Nicolae Tonitza. Pe unul din traseele care urca muntele Ceahlau, turistii pot admira cascada Duruitoarea (25 m inaltime), cu un impresionant jet de apa si zgomot asurzitor (de unde isi trage si numele).

Statiunea, deschisa in toate anotimpurile anului, este recomandata pentru odihna si tratament al nevrozelor astenice, a starilor de slabiciune, a anemiei, pentru refacerea dupa eforturi psihice sau intelectuale.

Exista posibilitatea de a efectua excursii pe Ceahlau (Ocolasu Mare-1907 m si Toaca-1904 m) si de a practica sporturile de iarna (partie de schi, cu diferite grade de dificultate).

In plus, fata de aceste statii clasificate de importanta nationala sau locala, se remarca si potentialul de dezvoltare al statiunilor Oglinzi si Negulesti din judetul Neamt, Sarata Bai, statiune balneara in cadrul careia se trateaza boli reumatismale (com. Sarata - judet Bacau), Strunga si Nicolina (judetul Iasi) si al centrului balnear la Ghermanesti, judetul Vaslui.

Statiunea Oglinzi este situata la o distanta de 3 km nord de orasul Targu-Neamt, la o altitudine de 480 m si apartine administrativ de orasul Targu Neamt inca din anul 1888. Statiunea se afla intr-o microdepresiune din sud-estul Culmii Plesului cunoscuta sub numele de Poiana Dascalitei. Analizele chimice efectuate in 1856 au aratat ca apele de aici sunt clorosodice de mare concentratie.

In statiunea Oglinzi se trateaza afectiuni reumatismale, dermatologice, afectiuni ale aparatului respirator, sechele post-traumatice, nevroze astenice si se folosesc tratamente cu magnetodiaflux, ultrasunete, curenti diadinamici, bai calde la cada, bai galvanice, impachetari cu parafina, masaj, gimnastica medicala.

Statiunea Negulesti este situata in comuna Piatra Soimului, la o distanta de 10 km de orasul Roznov si 25 de km de municipiul Piatra Neamt. Asezata la o altitudine de circa 400 de m intr-o zona de un pitoresc si farmec aparte, cu dealuri si coline impadurite, la poalele Carpatilor Orientali, la contactul muntilor Gosmanului cu depresiunea Cracau-Bistrita, a atras inca de la sfarsitul secolului al XIX - lea iubitorii de natura. La 2 km in aval, in 1940 fortele dezlantuite ale naturii au binecuvantat zona cu un nou dar - un lac de baraj natural cu o suprafata de 3500 mp, Lacul Veselaru.

In amonte, la 2 km se afla un izvor, insuficient cercetat, pe care localnicii il folosesc in vindecarea bolilor de ochi. Proprietatile acestuia au fost apreciate de germanii si polonezii care au lucrat la fosta fabrica de sticla din Negulesti.

Indicatii terapeutice ale apelor minerale din zona sunt pentru afectiuni reumatice cronice (spondilita cervico-dorso-lombara, coxartroze, gonartroze, artroze tibiotarsiene), neurologice ale aparatului locomotor (stari dupa accidente vasculare cerebrale, pareze spastice si flasce), reumatice cu mecanism autoimun (spondilita anchilopoetica) .

Compozitia chimica a apelor minerale de Negulesti are un efect antiinflamator si antispastic in afectiunile pulmonare cronice - administrate sub forma de aerosoli.

Multe din structurile de cazare ale acestor statiuni necesita reparatii majore sau chiar capitale, iar intre acestea se afla si statiuni balneare cu un mare potential turistic, in cazul ca ar functiona la standardele cerute de un turism modern. Ele au suferit de pe urma lipsei de investitii din ultimii 15 ani, fapt evidentiat si in evolutia circulatiei turistice. Astfel, daca circulatia turistica in statiunile balneare a cunoscut o evolutie ascendenta, indeosebi in perioada anilor '80, ea a inregistrat o scadere substantiala in perioada anilor 1990 - 1995, continuand apoi cu o usoara redresare.

Statiunile necesita modernizarea si dezvoltarea retelei de scurgere a apei, a sistemului de livrare, imbunatatirea retelei de drumuri, drumurile de acces etc.

O componenta deosebit de importanta a structurilor de tratament constituie aparatura medicala, care, dupa cum se cunoaste, influenteaza in buna masura aprecierea turistilor asupra serviciilor medicale prestate in statiunile balneoclimaterice. Nefunctionarea multor aparate din cauza pieselor defecte, a lipsei personalului calificat pentru repararea si intretinerea aparaturii conduce pe de o parte la aglomerarea si degradarea calitativa a tratamentelor, ca si la uzura permanenta a aparatelor in functiune, suprasolicitate de nevoia de a face fata cerintelor de moment.

Turismul balnear din Romania este si o forma de turism social. Tot sistemul balnear se bazeaza inca pe ajutorul social. Societatile sunt preocupate de gasirea de alternative in cazul disparitiei acestei forme de turism. Aceasta forma de turism aduce o categorie specifica de turisti, care din punct de vedere economic nu sunt foarte profitabili.

Turismul balnear ca si alte forme de turism din Romania este marcat de sezonalitate, care ar putea fi suplinita si prin dezvoltarea de activitati turistice alternative - organizarea de evenimente, congrese sau sesiuni de instruire.

O alta alternativa o constituie dezvoltarea agrementului balnear care trebuie dezvoltat in functie de cadrul geografic, profilul statiunii si grupele de varsta care frecventeaza statiunea.

In statiunile destinate turismului international, agrementul cuprinde urmatoarele: piscine acoperite, saune, terenuri de sport, spatii amenajate pentru picnic, bowling, carusele, partii de schi, partii pentru saniute, telescaun, jocuri mecanice, cinematografe, biblioteci, muzee, discoteci, sali de spectacole, parcuri, piste pentru atletism, teren cros, cazinouri.

Turismul cultural

Regiunea Nord-Est beneficiaza de un valoros patrimoniu turistic antropic, reprezentat prin numeroase monumente istorice, de arhitectura si arta, edificii religioase, muzee si case memoriale, arhitectura si creatie tehnica populara, manifestari populare traditionale, etnografie, importante institutii culturale si de stiinta, personalitati locale.

Printre avantajele dezvoltarii turismului cultural se numara independenta de un anumit sezon si de calitatea infrastructurii (intereseaza mai mult importanta culturala a obiectivului). Dezavantajele sunt legate de faptul ca se adreseaza unui public avizat, cu inalt nivel de instructie si cultura si este mai scump decat turismul de agrement. Turismul cultural reprezinta o forma moderna de a petrece vacanta, o forma in plina expansiune. Astfel de vacante, cunoscute sub denumirea generica de "circuite, orase si cultura" detin in tarile occidentale ponderi importante in structura destinatiilor de vacanta.

Prin natura sa, turismul cultural interfereaza cu alte forme de turism, se intersecteaza cu cel de agrement si de afaceri.

Evenimentele culturale reprezinta o forma moderna de turism, concretizandu-se in festivaluri, stagiuni, turnee, vernisaje, insuficient valorificata in prezent, dar cu un deosebit potential de dezvoltare. Pentru promovarea acestora este necesara crearea unui baze de date cu informatii despre toate evenimentele si perioada de desfasurare.

Evenimente culturale importante se desfasoara in localitatile natale ale marilor compozitori, scriitori sau de care se leaga cariera artistica a acestora.

In acest context, poate fi mentionat Tescani, judetul Bacau, dat fiind faptul ca opera Oedip a fost compusa la conacul Maruca Cantacuzino Rosetti din Tescani. Conacul de la Tescani a fost donat de Enescu statului roman cu conditia ca acesta sa construiasca aici un centru de cultura pentru artisti. In conacul din Tescani, statul roman a deschis in anii 80 un centru de creatie, aici au fost compuse opere literare (Jurnalul de la Tescani de Andrei Plesu), are loc in fiecare an o tabara de pictura si una de filosofie. **Centrul Cultural "Rosetti Tescanu - George Enescu" din Tescani** organizeaza anual cateva evenimente culturale: Festivalul international de muzica in aer liber „Enescu -Orfeul Moldav”, Festivalul si Simpozionul International „George Enescu”, tabara internationala de pictura infiintata acum 30 de ani. Centrul de Cultura Rosetti Tescanu „George Enescu” face parte din Asociatia Europeana „Les Rencontres” cu sediul la Paris, din Asociatia Internationala RES ARTIS cu sediul la Amsterdam, din Reteaua Europeana de Resedinte pentru scriitori si traducatori cu sediul la Montpellier, sub egida Academiei Franceze.

Manifestarile cultural-artistice dedicate marelui poet Mihai Eminescu, organizate de catre Complexul memorial din Ipotesti, judetul Botosani, sunt:

“Festivalul national de muzica folk pe versuri de Mihai Eminescu” - 14-15 iunie la Ipotesti cu spectacole in amfiteatrul in aer liber

“Zilele Mihai Eminescu” - 14-15 iunie cand se decerneaza Premiul National de poezie Mihai Eminescu

“Porni Luceafarul...”- 14-15 iunie omagierea poetului Mihai Eminescu printr-un concurs de creatie si interpretare a poeziei eminesciene.

Pictorul Stefan Luchian (1868-1916), unul dintre cei mai importanti picotri romani s-a nascut in Stefanesti, judetul Botosani, fiind organizata in aceasta localitate expozitia “Stefan Luchian”, care cuprinde obiecte si documente privind viata si activitatea pictorului, lucrari ale acestuia, precum si ale celor mai importanti artisti plastici contemporani.

Tabara de creatie plastica “Stefan Luchian” a pictorilor amatori din tara si strainatate se organizeaza anual in lunile august-septembrie.

Alte festivaluri cu traditie in Regiunea Nord-Est sunt Festivalul de Teatru de la Piatra-Neamt, Vacantele Muzicale din Piatra-Neamt, Festivalul de Umor de la Vaslui.

In Regiunea Nord-Est festivalurile etnografice si folclorice sunt foarte diverse: festivaluri de muzica, dans, targuri de arta populara, targuri specializate-ale olarilor, ale lemnarilor.

Manifestarile artistice si sarbatorile populare traditionale din tot cursul anului aduc in atenta publicului larg spiritul viu, autentic al meleagurilor moldave, prin portul popular, cantece si dansuri, obiceiuri stravechi - festivaluri de arta plastica, de folclor, de datini si obiceiuri (spre exemplu, Festivalul National “Trandafir de la Moldova” de la Strunga, Iasi, festivalul “Datini si obiceiuri de iarna” din Iasi, targuri ale mesterilor populari (“Cucuteni 5000”- Iasi); Festivalul international de folclor “Ceahlaul” (Neamt); Festivalul international de folclor “Arcanul” (Suceava); Festivalul international “Hora din batrani” (Vaslui).

Un loc aparte in peisajul cultural al orasului Campulung Moldovenesc il ocupa Festivalul International Intalniri bucovinene, ajuns la a XVII-a editie, recunoscut ca cel mai mare festival de folclor din Europa.

In municipiul Botosani se organizeaza in perioada 21-23 septembrie „Festivalul comunitatilor etnice”, festival ce isi propune conservarea si valorificarea specificului cultural al etniilor (evrei, rusi, lipoveni, greci, romi, polonezi etc). Fiecare etnie se prezinta cu ceea ce ii este specific: portul, muzica si dansurile populare.

In cadrul „Festivalului datinilor si obiceiurilor de iarna” organizat in perioada 16-18 decembrie in municipiul Botosani sunt prezentate obiceiurile specifice zonelor etnografice din judetul Botosani in preajma sarbatorilor de iarna.

Turism ecumenic

In zona turistica a Moldovei se afla o adevarata „salba” de manastiri, biserici si cetati, care trebuie sa stea mereu in atenta circuitelor turistice. Sunt remarcabile edificiile religioase din judetele Iasi, Neamt si Suceava, avand muzee ce adapostesc valori de patrimoniu. In meleagul moldav exista un cult al istoriei, cel mai vestit domn, Stefan cel Mare, fiind cel mai cunoscut ctitor de biserici si cetati, dintre care nu pot fi uitate manastirile Putna, Neamt si Voronet, Cetatea fortificata a Sucevei, Biserica domneasca „Sf. Nicolae” din Iasi.

Bucovina constituie arealul turistic cel mai cunoscut din Regiunea Nord-Est, fiind presarata pe toata intinderea ei cu biserici si manastiri renumite pentru picturile exterioare si interioare, edificii unice in lume (au primit in 1975 premiul „Marul de Aur” acordat de Uniunea Internationala a Jurnalistilor si Scriitorilor din Turism).

Printre cele mai renumite manastiri din tara se numara Voronet, ctitorita de Stefan cel Mare in 1488, are pictura interioara ce dateaza din timpul lui Stefan cel Mare. Faima sa se datoreaza picturii exterioare realizata pe un fond albastru inimitabil cunoscut in intreaga lume „albastru de Voronet”. Biserica Humor cunoscuta si sub numele de biserica Adormirii Maicii Domnului este foarte apreciata pentru pictura sa exterioara ce infatiseaza Judecata de Apoi. Manastirea Moldovita, ridicata de Petru Rares dupa 1532, este inconjurata de ziduri puternice inalte de 6 m, de asemenea, renumita pentru pictura exterioara. Manastirea Sucevita dispune de cel mai remarcabil sistem de fortificatii dintre manastirile moldovenesti si este cunoscuta ca „testamentul” picturii exterioare moldovenesti, aceasta fiind realizata pe sapte registre suprapuse. Manastirea Dragomirna ce frapeaza prin proportiile sale cu o inaltime exagerat de mare fata de latimea sa, existand propriu-zis doua biserici suprapuse delimitate de braul torsada. La manastirea Putna se afla mormantul lui Stefan cel Mare, fiind zidita intre 1466 si 1470 cu intentia de a deveni necropola a dinastiei.

Biserica romano-catolica din Cacica este o biserica romano-catolica din satul Cacica (judetul Suceava), care a fost construita in anul 1904 de catre comunitatea polona din aceasta localitate. In anul 2000, recunoscand importanta pelerinajelor mariane de la aceasta biserica, papa Ioan Paul al II-lea a acordat acestei biserici titlul de Basilica Minor. De asemenea, un interes deosebit prezinta si „Grota Lourdes” de langa biserica, aceasta fiind o reprezentare a celei din Franta.

Numarul mare de biserici si manastiri existente pe intreg teritoriul regiunii, contribuie la dezvoltarea turismului ecumenic, oferind posibilitatea organizarii de pelerinaje prin crearea unor trasee turistice, care sa puna in valoare aceste lacase de cult si spiritualitate.

In **judetul Bacau** se remarca Biserica si Curtea Domneasca (1491) din municipiul Bacau, Manastirea Rachitoasa, biserica din Borzesti renumita prin sistemul de arcuri si pandantive specifice stilului moldovenesc construita in timpul domniei lui Stefan cel Mare, biserica manastirii Casin. Biserica manastirii Casin a fost ridicata in 1655 de voievodul Gheorghe Stefan. Planul bisericii, arhitectura fatadelor, dimensiunile sale sunt identice cu cele ale bisericii Golia din Iasi, dar formele sunt simplificate. Biserica era inconjurata de case domnesti si de un zid de piatra inalt si puternic cu turnuri ca de cetate, fiind conceputa ca loc de aparare. In urma marelui cutremur din 1805, fiind grav avariata, manastirea a fost reparata de egumenul grec Ierotei, iar intre 1836-1839 de egumenul Isaaia din Constantinopol. Începând din secolul al XVII-lea, odată cu construcția mănăstirii, ridicată de voievodul Gheorghe Ștefan, și până în epoca contemporană, acest loc a fost considerat un așezământ religios cu o bogată viață culturală.

Mănăstirea Răducanu din Târgu Ocna este un edificiu religios construit de catre marele logofat Nicolae Buhus in 1664 si refacuta ulterior de catre Radu Racovita care a adaugat unele elemente de o frumusetate deosebita. Biserica manastirii poarta hramul Buna Vestire si este un monument arhitectural deosebit cu elemente de baroc tarziu moldovenesc. Este singura biserica din Romania care are pisania cu text in limba franceza (text ce dateaza din 1762). De asemenea detine

sculptura și pictura de mare valoare artistică. În biserică se afla mormântul lui Costache Negri (1812-1876), mare carturar și revoluționar. Biserica Raducanu posedă și un bogat fond de carte veche. O parte din acest fond a fost preluat încă de pe la sfârșitul veacului al XIX-lea de Biblioteca Academiei. Astăzi, Biserica Raducanu mai păstrează din impresionantul fond de carte veche de ordinul unui număr de 53 cărți vechi, din care 38 cărți românești și 15 grecești.

Mănăstirea Bogdana sălășluiește Ansamblul Bisericii "Pogorârea Sf. Duh" și "Sfânta Treime". Biserica mănăstirii a fost ctitorită de boierul Solomon Bârlădeanu și soția sa, Ana, în 1670 și refăcută în 1755. În 1959 a fost desființată, având pe rând următoarele destinații: azil pentru bolnavi neuropsihici, tabăra pentru copii, depozit de cărți vechi, complex muzeistic cu obiecte de artă veche bisericească. În 1990 lăcașul își recapătă statutul de mănăstire, fiind redeschisă la 6 decembrie 1992. Mănăstirea găzduiește un depozit-muzeu care cuprinde un patrimoniu de carte veche și arta medievală românească, iar icoanele pastrate aici datează din sec. XVIII - XIX

În județul Botosani: Biserica Sf. Nicolae ctitorită de Ștefan Cel Mare în 1497 (cu îmbinări de elemente gotice cu bizantine), Complexul mănăstiresc de călugărițe Vorona, datând conform tradiției din jurul anului 1600, când, câțiva călugări veniți din Rusia, construiesc aici o mică biserică din lemn, mănăstirea Cosula renumită pentru picturile în ulei din interior și cele din exterior, Mănăstirea de călugări Gorovei cu biserică de lemn cu hramul „Sfântul Nicolae” construită între 1740 și 1742 de 2 călugări de la mănăstirea Moldovita (jud. Suceava), schitul de călugări Sihastria Voronei, bisericile Sfântul Gheorghe și Uspenia din Botosani datează din secolul al XVI-lea, fiind două ctitorii domnești datorate Doamnei Elena, soția voievodului Petru Rares.

În județul Iași: Mănăstirea Galata, Mănăstirea Cetățuia, Mănăstirea Frumoasă, Mănăstirea Golia, Mănăstirea Trei Ierarhi, Catedrala Mitropolitană, Biserica Barnovschi, Mănăstirea Barnova, Mănăstirea Pietra Sfântă, Mănăstirea Hlincea, Mănăstirea Dobrovat, Mănăstirea Hadambu.

În județul Neamț: Mănăstirea Neamțului cunoscută sub numele „Înălțarea Domnului” ridicată în timpul lui Ștefan cel Mare în 1497 a fost un vestit lăcaș de cultură, Mănăstirea Agapia a fost pictată în 1858 de Nicolae Grigorescu și cuprinde un muzeu cu piese de artă religioasă din sec. XVI-XIX. Mănăstirea Varatec, construită în 1785 de maica Olimpiada, are tradiția că multe fete din familii boieresti s-au călugărit în acest lăcaș. Mănăstirea Secu adăpostește mormântul lui Nestor Ureche, iar mănăstirea Sihastria este o veche vatră de călugări isihasti. De asemenea, sunt cunoscute Schitul Sihla, biserică mănăstirii Horăița, cu o formă mai puțin obișnuită, având un acoperiș ce conține opt turle și mănăstirea Bistrița, unde se găsește mormântul lui Alexandru cel Bun. Biserica "Năsterea Maicii Domnului" a Mănăstirii Tâzlașu se numără printre cele mai importante monumente ale județului Neamț. Primul document care menționează despre această mănăstire este datat din 30 oct. 1458. Biserica "Năsterea Maicii Domnului" de la Tâzlașu este una dintre cele mai monumentale ctitorii ale lui Ștefan cel Mare.

În județul Vaslui: Biserica Sfântul Ioan înălțată în timpul lui Ștefan cel Mare în 1490 este un edificiu cu plan triconc, cu fațadele din piatră aparentă. Biserica episcopală Sfintii Petru și Pavel conține picturi interioare realizate de Gheorghe Tatarescu, iar Mănăstirea Moreni, la 10 kilometri de Vaslui, adăpostește moaștele sfinților Tarahie, Prov și Andronic, aduse de la Ierusalim în 1996; Mănăstirea Florești, ctitorită în anul 1590, este unul dintre cele mai importante așezăminte monahale din județ și are hramul Sf. Ilie; Biserica de lemn de la Parvești, comuna Costești - ridicată în sec. al XVII-lea cu catapeteasma pictată în stil bizantin; Biserica Sf. Nicolae - Golgofta

din Ivanesti - construita din stejar, pe temelie de piatra; Schitul de lemn Sf. Voievozi, din Malinesti-Garcenii, cu o turla zvelta si eleganta si aflandu-se intr-o zona care a cunoscut, dupa 1999, un reviriment al vietii monahale, aici fiind ridicate multe lacasuri noi de cult.

Turismul ecumenic consta in pelerinajele credinciosilor la lacasurile de cult, considerate sfinte de diferite religii. In aceeasi masura, marile sarbatori de cult, hramurile manastirilor si bisericilor atrag, in perioada sarbatorilor religioase traditionale, un numar considerabil de pelerini.

Potentialul turistic pentru aceasta forma de turism in Regiunea Nord-Est este reprezentat de:

- monumentele de cult care adapostesc ramasite pamantesti ale unor sfinti (mormantul Sfintei Paraschiva la Iasi);
- bunuri culturale - religioase, cum ar fi manastirile din Nordul Moldovei si Bucovina;
- destinatiile religioase unde au loc manifestari religioase, cum ar fi: sarbatorile legate de Craciun, Paste in Nordul Moldovei si Bucovina, etc.

Cel mai important centru de pelerinaj din tara este Centrul de Pelerinaj Sf. Paraschiva din Iasi, care a organizat peste 354 de pelerinaje dintre care:

- 31 de pelerinaje in strainatate;
- 323 de pelerinaje in Romania, in special in regiunea Moldovei.

Turismul rural si agroturismul

Turismul rural este turismul practicat in mediul rural, ca factor economic de dezvoltare locala, rezultand din serviciile prestate clientilor in vederea satisfacerii nevoilor acestora. Aceasta forma de turism este motivata de dorinta de intoarcere la natura, la viata si obiceiurile traditionale si presupune sederea in gospodaria taraneasca (ferma sau pensiune agroturistica) sau intr-un han, pensiune. Turistul poate fi implicat, mai mult sau mai putin, in activitatile traditionale ale respectivei zone sau gospodarii.

Turismul rural a capatat o deosebita amploare in ultimii ani in tara noastra. Romania intruneste conditii deosebite pentru desfasurarea acestei forme de turism. In general, asezarile rurale inca mai pastreaza in buna masura datinile si obiceiurile stravechi, un bogat si variat folclor, elemente originale de etnografie si artizanat. Zonele rurale ale regiunii dispun, pe langa un cadru natural pitoresc, nepoluat si cu multiple variante de recreere si de un valoros potential cultural si istoric.

In zona rurala a Regiunii Nord Est exista numeroase biserici, manastiri (Vratec, Putna, Voronet, Agapia, Moldovita, Sucevita, etc.), muzee, case memoriale, conace, hanuri si curti domnesti. Multe dintre aceste asezaminte de cult sunt unice in lume prin frumusetea lor.

Zonele rurale sunt pastratoare ale datinilor, traditiilor, mestesugurilor si obiceiurilor stravechi, unde talentul si atractia catre frumos se materializeaza in adevarate opere de arta - ceramica, covoare tesute manual, cojocarit, tesaturi, instrumente populare, masti.

Manifestarile artistice si sarbatorile populare traditionale din tot cursul anului aduc in atentia publicului larg spiritul viu, autentic al meleagurilor moldave, prin portul popular, cantece si dansuri, obiceiuri stravechi - festivaluri de arta plastica, de folclor, de datini si obiceiuri. Arta populara, religia si obiceiurile crestine nealterate, posibilitatea de a se afla in mijlocul

evenimentelor specifice locului (serbări, târguri, festivaluri, etc), chiar și terapia muncii fizice sunt în egala măsură puncte de atracție.

Prin valorile sale culturale, istorice, etnografice, naturale și socio-economice, satul moldovenesc poate deveni un produs turistic de mare originalitate și de marca pentru turismul din Regiunea Nord-Est.

Un factor favorizant în dezvoltarea acestei forme de turism îl constituie frumusețea zonelor deluroase și montane, calitatea aerului deosebit de curat, existența unei faune și flore bogate, cu multe specii pe cale de dispariție, a parcurilor naturale și a ariilor protejate.

De asemenea, consumul de alimente proaspete (inclusiv cura de fructe și legume), degustarea vinurilor, rachiurilor, a unor preparate din gastronomia țărănească sunt argumente serioase pentru practicarea turismului rural. Se remarcă astfel calitatea deosebită a produselor ecologice obținute în aceste zone.

Problema majoră cu care se confruntă Regiunea Nord-Est în dezvoltarea acestei forme de turism o constituie stadiul precar al infrastructurii fizice, fără de care potențialul acestor zone nu poate fi valorificat. Astfel, multe localități din zonele deluroase și montane nu se confruntă doar cu probleme de infrastructură mare (accesul dificil în unele zone, drumuri greu practicabile), ci și cu probleme ale infrastructurii de utilități, cum ar fi: lipsa gazului, curentului electric, lipsa apei curente, canalizării etc.

Avantajele acestei forme de turism sunt costurile mici comparativ cu alte forme de vacanță, originalitatea călătoriilor, absența aglomerației, intimitatea, stimularea economiei zonelor rurale, crearea de noi locuri de muncă, mai ales pentru femei, obținerea de venituri din valorificarea excedentului de produse agricole, gastronomia tradițională, protejarea mediului și conservarea tradițiilor.

Un număr în creștere de turiști străini, din Franța, Belgia, Olanda, Elveția, Germania, Spania, Israel, Italia, Luxemburg, SUA vin să se cazeze în casele oamenilor, atrași de posibilitatea trăirii unei experiențe cu totul nouă pentru cei mai mulți dintre ei, viața la țară într-o fermă adevărată.

La nivel regional, în anul 2005 exista 134 de pensiuni agroturistice, ocupând locul trei pe țară, după regiunile Centru și Nord-Vest.

Oferta de agrement în turismul rural este reprezentată de echitație, drumeții pedestre, cicloturism, pescuit și vanatoare, vizite la stâne, degustarea unor produse specifice bucătăriei țărănești, organizarea de festivaluri tematice, specifice zonelor geografice: al pastravului, al sarmalelor, al branzeturilor, al vinului, etc.

Un exemplu de succes îl constituie "**Festivalul Național al Pastravului**" care are loc în comuna Ciocănești, județul Suceava, în cadrul căruia sunt organizate activități precum: coborârea cu pluta, ocupație tradițională în zonă, dar și demonstrații de sport extrem, river rafting, tras cu arcul, concursuri de pescuit, gastronomie, dar și parade ale portului popular, a călăreților, a carutei gospodăruului.

Un alt exemplu este **Festivalul placintelor**, organizat de ANTREC filiala Bacău în diferite zone rurale ale județului, punând în valoare patrimoniul imaterial prin promovare expozițională, competițională și scenică. Evenimentul îmbină prezentarea gastronomică tradițională moldovenească, a produselor ecologice și a artei meșteșugărești tradiționale, cu spectacole folclorice și parade ale portului popular.

Exista asociatii (ANTREC-Asociatia Nationala a Turismului Rural Ecologic si Cultural), care militeaza pentru dezvoltarea turismului rural romanesc, incurajarea conservarii ecologice si pastrarea culturii traditionale romanesti.

ANTREC este membra din anul 1995 a Federatiei Europene de Turism Rural, Eurogites. Obiectivele ANTREC sunt:

- acordarea de asistenta tehnica si consultanta in vederea omologarii si clasificarii pensiunilor;
- constientizarea importantei marketingului in conceperea si valorificarea produselor turistice rurale;
- desfasurarea de actiuni de formare si perfectionare pentru cei interesati de turismul rural (proprietari si lucratori in pensiuni);
- realizarea de materiale de promovare si organizarea de evenimente promotionale, prin intermediul carora sa se prezinte valoarea produselor turistice romanesti, atat pe piata interna, cat si pe cea externa.

Spre exemplificare, ANTREC filiala Neamt are 25 de membri asociati, cu un numar de aprox 400 locuri de cazare in pensiuni clasificate la nivel de 2,3,4 margarete sau stele.

Din informatiile furnizate de catre ANTREC filiala Neamt, se constata o crestere a turistilor cazati in pensiunile membre ANTREC, de la 949 in anul 2004 la 1506 in anul 2006, cu mentiunea ca in anul 2005, inundatiile care au afectat regiunea au condus si la o scadere a numarului de turisti.

Turism de afaceri si evenimente

Turismul de afaceri este un domeniu prin excelenta dinamic la nivelul intregii lumi. In ultimii 15 - 20 de ani, circulatia turistica mondiala are din ce in ce mai des drept motivatie participarea la congrese internationale, expozitii si targuri specializate, forumuri de afaceri, sesiuni de training si programe de team building.

Turismul de afaceri este considerat principala sursa de venituri pentru industria hoteliera autohtona. In ultimii ani, o data cu intrarea pe piata romaneasca a marilor companii straine, numarul celor care vin in Romania in interes de afaceri a crescut considerabil.

Se remarca faptul ca turismul de afaceri ramane cea mai solida ramura a industriei turismului din Romania, semn ca, deocamdata, cei mai multi dintre straini nu vin atrasi de frumusetile patriei, ci de profiturile pe care le-ar putea obtine din afacerile derulate aici. Hotelurile, cursele aeriene de linie, agentii de turism, toti pionii implicati in acest sector al economiei au simtit o crestere a acestui sector in ultima perioada.

Pe termen lung, calitatea locatiilor, a serviciilor si a resurselor umane ce concura la reusita oricarui eveniment vor putea genera revenirea participantilor in destinatia respectiva, atat ca turisti, cat si ca oameni de afaceri si poate chiar ca investitori pe piata locala.

Din considerente deopotriva de natura pecuniara si promotionala, atragerea de evenimente internationale spre a fi gazduite si organizate in Regiunea Nord-Est este o directie care ar fi necesar a fi urmarita in preocuparile privind promovarea turismului si dezvoltarea parteneriatului public-privat. Organizarea profesionista de reuniuni produce efecte reale si benefice atat pentru imaginea publica a regiunii, cat si pentru agentii economici locali implicati in procesul de organizare a evenimentelor. Rezultatele inseamna venituri, profit, grad sporit de ocupare si utilizare a infrastructurii de reuniuni si cazare, taxe si impozite incasate la bugetul de stat, locuri de munca, dar si un excelent capital de imagine.

Impactul locatiei si al destinatiei in genere, atat asupra beneficiarului cat si asupra participantilor are un rol determinant atat imediat, cat si pe termen lung. Totodata, organizarea unui eveniment reprezinta o ocazie oportuna de a promova Regiunea Nord Est ca destinatie turistica. Participantii

profita de prilejul deplasării în scop profesional pentru a cunoaște zona și petrece eventual un sejur pre- sau post- eveniment. Depinde de abilitatea și creativitatea organizatorului profesionist, cât de reprezentative pentru destinație și cât de atractive pentru participanți sunt programele turistice adiacente.

Dacă în anii trecuți turismul de afaceri se baza exclusiv pe industria hotelieră, în ultima vreme și turismul rural a început să ofere soluții pentru turismul de afaceri. Specialiștii care se ocupă de turismul rural au constatat că dacă până nu demult se mergea numai pe hoteluri, acum din ce în ce mai multe evenimente se desfășoară în turismul rural.

În accepțiunea celor implicați, turismul rural este o alternativă mai interesantă, în special pentru programele de teambuilding, pentru grupuri ce nu depășesc 30 de persoane, deoarece oferă o plajă mult mai largă de distracții, cum ar fi focul de tabără, grătarul în aer liber, aroma mâncărilor "ca la mama acasă", practicarea diverselor sporturi, excursii și drumeții. Este considerată benefică implicarea în turismul de evenimente, deoarece este un segment care aduce turiști nu numai în weekend sau în concediu și care oferă astfel o continuitate turismului rural. Totodată, este ideal pentru seminarii sau teambuilding, pentru că oferă grupului acea atmosferă pe care un hotel nu o poate oferi.

Ecoturismul

Ecoturismul este considerat o nișă mică pe piața în cadrul industriei turistice mondiale, însă într-o creștere susținută. Ecoturismul trebuie să includă următoarele elemente: produsul are la bază natura și elementele sale, managementul ecologic în vederea unui impact minim, contribuind la conservarea biodiversității, la bunăstarea locală a comunităților din zonele turistice și educație ecologică, atât în rândul turiștilor cât și în rândul populației locale. Acestea au stat la baza modulului de definire a ecoturismului unanim acceptat, în anul 2002, la Quebec.

Cele mai importante țări furnizoare de ecoturisti sunt: Statele Unite, UK, Germania, Canada, Franța, Austria, Olanda, Suedia, Noua Zeelandă, Norvegia și Danemarca (Eagles și Higgins, 1998).

Ingredientele unui program turistic de succes sunt autenticitate (locuri și oameni unici), diversitate (un amestec de patrimoniu natural și cultural, stimulare și relaxare, profesionalism și atitudine prietenoasă) și flexibilitate (rezervări rapide, posibilitatea oferită clienților să își combine experiențele turistice pentru a le răspunde nevoilor specifice).

Majoritatea turiștilor care sosesc în zona stau în medie 2 zile și nu vin prin intermediul unui program organizat de către o agenție sau un touroperator. În acest moment zona nu este "vândută" în mod organizat în nici un program turistic coerent și pe nici o piață țintă. Turiștii care vin în zona practică activități de drumeție (mai ales în zona parcurilor naturale), vizite culturale de scurtă durată (mănăstiri etc).

Ariile protejate prezintă o diversitate a florei și faunei, multe din care sunt unice și sunt pe cale de dispariție. Deși protejarea și conservarea acestor arii reprezintă un obiectiv principal al administratorilor, ariile protejate reprezintă o resursă majoră pentru turism. Activitățile practicate în zonele protejate pot varia de la vânătoare și drumeții montane până la plimbări de agrement și sporturi de iarnă. Există un potențial considerabil de creștere a numărului de vizitatori în anumite părți ale ariilor protejate.

În România, Parcul Vanatori Neamț a implementat unul dintre primele programe de ecoturism în jurul anului 2000, beneficiară a unui grant GEF (Global Environment Facility).

Majoritatea ofertantilor de programe de ecoturism se regasesc in Asociatia de Ecoturism din Romania (AER). AER este un parteneriat pentru conservarea naturii si turism in Romania intre asociatii de turism, organizatii neguvernamentale de dezvoltare locala si conservarea naturii, proiecte de conservarea naturii si agentii de turism.

Turismul uval

Forma de turism care poate fi practicata in Regiunea Nord-Est datorita existentei unei traditii viticole recunoscute, centre de degustare, vinoteci in renumite podgorii Cotnari, Bucium - Iasi, Husi.

Cotnari dispune de o impresionanta si valoroasa vinoteca, cu o vechime a vinurilor cuprinsa intre anii 1956 si 2000. Din productia 1956, vinoteca Cotnari SA se afla 1.793 sticle, din soiul Grasa de Cotnari, iar 343 sticle vor fi pastrate, in premiera nationala, ca si valori in Tezaurul BNR.

In competitia mondiala a vinurilor „Concurs Mondial de Bruxelles 2007”, cel mai mare concurs de vinuri din lume, vinurile produse de COTNARI SA au facut inca o data dovada calitatii lor exceptionale, obtinand aur pentru Tamaioasa Romaneasca 2005. A fost singura medalie de aur obtinuta de un vin romanesc. La concurs au participat 5735 de vinuri din 47 de tari.

Aceasta medalie confirma inca o data pozitia Cotnari de portdrapel al vinurilor romanesti, reprezinta o confirmare a locului fruntas al vinurilor de Cotnari pe piata mondiala. In plus este o confirmare a calitatii vinurilor autohtone - la care Cotnari exceleaza, fiind singurul producator de vinuri din soiuri romanesti din Romania.

Cu un istoric atestat documentar inca din 1469, cand Stefan cel Mare dona Mitropoliei din Suceava o suprafata de vie din dealul Socola, Podgoria Bucium este una dintre cele mai importante din zona Moldovei. Oficial, bazele podgoriei s-au pus in anul 1949, societatea are in exploatare 1050 ha de vita de vie si 400 ha de pomi fructiferi, fiind una dintre cele mai mari din Moldova.

Vinuri alese specifice **podgoriei Husi** (Busuioaca de Bohotin - Husi, Zghihara, Feteasca Alba, Feteasca Regala, Aligote, Muscat otonel, Feteasca neagra, etc) pot fi degustate intr-un cadru deosebit inconjurat de vii, la vinoteca Grupului Scolar Agricol "Dimitrie Cantemir". Foarte aproape de Husi, in satul Averesti poata fi vizitata vechea crama boiereasca, unde pot fi degustate vinuri specifice zonei.

Muzeul Vini-viticol din Husi cuprinde peste 500 de obiecte pretioase prin valoarea lor de reprezentare, remarcandu-se colectia de instrumente si unelte vitivinicole cu o sala cu 150 de figuri zoomorfe si antropomorfe din butuci naturali de vita de vie. Oenologul Avram Tudosie a amenajat si modernizat vechea crama-pivnita, adaugand o sala-laborator de prezentare si degustare a vinurilor. De asemenea, a infiintat o vinoteca unica in tara, colectionand vinuri din podgoria Husi si din alte podgorii din tara.

Turismul uval fructifica oportunitatea de a petrece un sejur de vis in gospodaria unor podgoreni. Acest sejur ofera posibilitatea de participare activa la intregul "ritual" (pregatirea butoaielor, cules, zdrobit, tras manual la teasc, etc.) de obtinere a vinurilor in conditii naturale, de degustare a unor vinuri de casa si a mancarurilor traditionale moldovenesti.

I.3 ANALIZA SITUATIEI MARKETINGULUI TURISTIC IN REGIUNEA NORD-EST

Imaginea joaca un rol foarte important in decizia de a alege o destinatie de vacanta. Multi dintre turistii straini stiu inca destul de putin despre destinatiile turistice aferente Regiunii Nord-Est, existand inca anumite prejudecati despre tara noastra. Motivele de vacanta sunt strans legate de imagini. Oamenii isi aleg destinatiile de vacanta daca se potrivesc cu motivele lor. E posibil ca schimbarile politice cum ar fi extinderea UE cu inca doua state membre sa le para a fi neimportanta.

Centrul de Informare Turistica este un instrument important in promovarea destinatiilor turistice si are ca prioritate prezentarea tuturor ofertelor de servicii turistice. In sarcina acestuia intra informarea, acordarea de sprijin in gasirea de locuri de cazare, promovarea si vanzarea de programe turistice, organizarea de evenimente, vanzarea produselor turistice sau a suvenirurilor si multe altele. In Regiunea Nord-Est functioneaza centre/puncte de informare turistica in localitatile Bacau, Botosani, Iasi, Piatra-Neamt, Suceava, Vatra-Dornei, Sucevita, Campulung Moldovenesc, Moldovita si Ciocanesti.

Trebuie subliniat faptul ca majoritatea centrelor de informare turistica (CIT) din Regiunea Nord-Est nu indeplinesc toate functiile standard specifice domeniului de activitate.

Centrele de Informare Turistica din regiune desfasoara urmatoarele activitati:

- Informeaza gratuit turistii in legatura cu:
  - obiectivele turistice, a posibilitatilor de petrecere a timpului liber, excursiile ce pot fi realizate in si din zona;
  - posibilitatile de cazare si servire a mesei in hoteluri, moteluri, vile, pensiuni, campinguri etc;
  - tematica, adresele, programul de vizitare al muzeelor, caselor memoriale
  - calendarul actiunilor culturale;
  - centrele de pastrare si conservare a traditiilor si obiceiurilor populare la nivelul judetului;
  - rutele si modalitatile de transport la si de la obiectivele turistice vizate;
  - agentiile de turism;
  - materiale informative si promotionale referitoare la potentialul turistic, harti turistice, brosure, pliante, postere, afise, CD-uri;
- Realizeaza campanii promotionale, conferinte de presa ocazionate de lansarea noilor produse turistice
- Colaboreaza cu agentii de turism pentru realizarea unor materiale promotionale si cu caracter informativ.
- Coordoneaza si/sau realizeaza materiale promotionale
- Coordoneaza aparitia unor monografii si ghiduri ale orasului
- Participa la tirguri si expozitii cu profil turistic in tara si in strainatate
- Initiaza proiecte de colaborare internationala in domeniul turismului

In sistemul informational, de marketing si promovare exista nerealizari cauzate de:

- insuficienta dezvoltare a retelei interne de birouri de informatii turistice la nivelul localitatilor: sate turistice, centre turistice, statiunii turistice;
- resurse financiare limitate la dispozitia autoritatilor locale pentru co-finantarea actiunilor si/sau activitatilor de promovare turistica a localitatii, zonei sau regiunii espective; insuficienta fondurilor la nivel central pentru realizarea unei promovarii eficiente si

sustinite a Romaniei ca destinatie turistica pe plan international, fapt ce conduce la o informare insuficienta despre Romania;

- neabordarea, la nivel central, a tehnologiilor moderne folosite in informare si sistemul de rezervarii, existand riscul ramanerii in afara tendintelor si realitatilor de pe plan international.

Agentiile de turism joaca un rol extrem de important in promovarea destinatiilor turistice si in cresterea numarului de turisti. Turistii, care nu sunt foarte familiarizati cu serviciile on line, apeleaza la agentii de turism sau la brosurile, pentru a se informa. Excursiile in grup sunt organizate si promovate de agentii de turism, in cadrul acestora rolul agentilor partenere este foarte important, sau de tur operatori, asociatii sau companii avand ca obiect de activitate promovarea serviciilor turistice.

Agentiile de turism au un rol important si in organizarea calatoriilor in interes de serviciu mai mult decat in cazul celor cu caracter general (motive personale, relaxare). Majoritatea persoanelor care calatoresc in interes de afaceri apeleaza la serviciile agentilor de turism inainte de a pleca in calatorie.

Analizand ofertele agentilor de turism din regiune se constata ca sunt putine agentii care comercializeaza programe turistice cu destinatii din Regiunea Nord-Est si ca sunt promovate un numar redus de oferte turistice axate in special pe statiunile balneo-climaterice din judetele Suceava, Bacau si Neamt si pe manastirile din Bucovina.

Ofertele agentilor sunt axate pe turismul balnear si montan, fiind comercializate sejururi de 6 nopti in statiunile Vatra-Dornei, Campulung Moldovenesc, Gura Humorului, Tg. Ocna Slanic Moldova, si Durau si pe agroturism, in special in judetele Suceava (Sucevita, Moldovita, Vatra Moldovitei, Solca, Pojorata, Voronet, Vama) si Neamt (Varatec, Agapia, Ceahlau). De asemenea, sunt promovate excursii pentru elevi de o zi, doua sau trei cu vizitarea obiectivelor culturale din judetele Bacau, Neamt, Suceava si Iasi.

Distributia agentilor de turism si a personalului ocupat la nivelul trimestrului IV 2007

	Total agentii	Numar de personal ocupat	Din care ghizi autorizati
Nord-Est	88	334	52
Bacau	13	65	10
Botosani	3	7	-
Iasi	28	162	27
Neamt	18	39	7
Suceava	17	41	4
Vaslui	9	20	4
Sud-Est	82	318	28
Sud-Muntenia	94	269	25
Sud-Vest Oltenia	61	226	36
Vest	55	272	30
Nord-Vest	111	546	35
Centru	113	360	26
Bucuresti-Ilfov	128	1248	92

Sursa: Actiunile turistice organizate de agentii de turism, Buletin INS, 2008

Din situatia prezentata mai sus se remarca faptul ca in Regiunea Nord Est functioneaza un numar de 88 de agentii de turism, ocupand locul 5 dupa regiunile Bucuresti-Ilfov, Centru, Nord-Vest si Sud-Muntenia.

I.4 ANALIZA SITUATIEI RESURSELOR UMANE SI FORMARII PROFESIONALE IN SECTORUL TURISTIC

Turismul este o industrie cu o piata a muncii intensiva, ce se bazeaza pe oameni. Cand turistii viziteaza o destinatie atractie, ei "cumpara" nu doar farmecul si atractiile, dar si indemanarea si serviciile angajatilor din turism. Din aceasta cauza, dezvoltarea resurselor umane ar trebui sa fie o preocupare principala a profesionistilor din turism.

Din total populatie ocupata 48.64% activeaza in agricultura, 34.96% in servicii, iar 16.21% in industrie (14.03% in industria prelucratoare). In zona hotelurilor si restaurantelor activeaza numai 0.94% din populatia ocupata. Predominanta este populatia cu varste cuprinse in grupele 25-34 si 35-44 ani.

Structura populatiei ocupate din regiune, pe grupe de varsta si activitati 2007

Activitatea	Total populatie ocupata (mii persoane)	Total populatie Ocupata (%)	din care, pe grupe de varsta (ani), in %:					
			15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 si peste
Total	1696	100,00	9,2	25,4	24,0	20,5	12,0	8,9
Agricultura, vanatoare si silvicultura	825	48,64	10,7	20,4	17,3	16,2	17,4	18,0
Industria	275	16,21	6,8	24,5	33,2	29,6	5,7	0,2
Constructii	96	5,66	10,7	28,1	32,4	22,4	6,3	0,1
Comert	153	9,02	11,7	37,2	28,5	17,9	4,2	0,5
Hoteluri si restaurante	16	0,94	19,7	32,4	22,2	20,7	4,3	0,7
Transport, depozitare si comunicatii	46	2,71	4,1	33,1	32,0	26,3	4,3	0,2
Intermedieri financiare	13	0,77	1,3	41,2	27,2	27,8	2,5	-
Tranzactii imobiliare si alte servicii	29	1,71	6,9	37,3	28,3	21,5	5,8	0,2
Administratie publica si aparare	68	4,01	4,9	34,1	32,8	22,2	5,9	0,1
Invatamant	71	4,19	3,2	28,6	21,3	29,1	17,3	0,5
Sanatate si asistenta sociala	59	3,48	1,8	30,6	33,9	23,4	10,2	0,1
Celelalte activitati ale economiei nationale	42	2,48	16,4	29,7	23,3	19,6	10,5	0,5

Sursa: Anuar Statistic al Romaniei -2008

Tabelul de mai jos ilustreaza tendinta de crestere a populatiei ocupate in sectorul Hoteluri si restaurante raportat la totalul populatiei ocupate in sectorul servicii, de la 2.60% in anul 2001 la 3.46% in anul 2007, valori apropiate de media nationala.

Evolutia structurii populatiei ocupata raportata la sectorul servicii in perioada 2001 - 2007

	2001			2007		
	Total servicii (mii persoane)	Hoteluri si restaurante (mii persoane)	%	Total servicii (mii persoane)	Hoteluri si restaurante (mii persoane)	%
Nord Est	414.7	10.8	2.60	534.9	18.5	3.46
Sud Est	381.9	10.9	2.85	501.0	19.8	3.95
Sud Muntenia	362.5	8.2	2.26	494.3	18.2	3.68
Sud Vest Oltenia	279.9	7.5	2.68	358.4	11.8	3.29
Vest	299.7	8.2	2.74	412.5	14.7	3.56
Nord Vest	379	10.6	2.80	532.2	18.5	3.48
Centru	365.8	11.2	3.06	507.5	25.0	4.93
Bucuresti Ilfov	564.5	11.2	1.98	961.2	29.0	3.02
Total	3048	78.6	2.58	4302.0	155.5	3.61

Sursa: Prelucrare informatii din Anuarul Statistic al Romaniei - 2002 si 2008

Calitatea fortei de munca utilizata reprezinta un factor cheie, determinant al calitatii produsului turistic in ansamblu. Problematika resurselor umane in turism este complexa si cuprinde aspecte ca: recrutarea personalului, formarea si perfectionarea lui, repartizarea lucratorilor pe diferite sectoare si perfectionarea lui, implicatiile sezonalityi asupra activitatii turistice.

Deosebit de importanta se remarca inasa formarea si perfectionarea personalului, nivelul de pregatire si specializare al fiecarui lucrator din turism. Acest fapt comporta doua directii mari de actiune: ridicarea gradului de pregatire profesionala si schimbarea mentalitatii lucratorului din turism, proces de durata si nu lipsit de complexitate.

Desi ansamblul unitatilor si institutiilor de invatamant de stat si particulare acopera intreaga gama a formelor de pregatire profesionala: scoli profesionale, licee de specialitate, scoli postliceale si universitare si asigura la absolvire certificate/diplome care atesta pregatirea intr-o ocupatie/profesie a posesorilor acestora, de cele mai multe ori ele nu reprezinta o garantie a calitatii pregatirii. Efectele se regasesc in primul rand in numarul mare de absolventi neabsorbiti de piata muncii, dar si in slaba calitate a serviciilor oferite.

Formarea si perfectionarea profesionala in cadrul educatiei permanente este in sarcina Ministerului Turismului prin Centrul National de Invatamant Turistic (CNIT), precum si a agentilor economici din turism, cu respectarea reglementarilor legale.

Ghizii de turism sunt extrem de importanti in promovarea eficienta a patrimoniului natural si antropic. Conform legislatiei in vigoare, agentii economici cu activitate de turism au obligatia sa utilizeze ghizi calificati, corespunzator specificului activitatilor desfasurate pentru toate actiunile turistice organizate. Ghidul de turism este persoana care conduce si indruma un grup de turisti sau vizitatori, oferind explicatiile necesare referitoare la locurile vizitate, si care asigura desfasurarea in cele mai bune conditii a programului turistic contractat.

Ghizii de turism trebuie sa se califice la Centrul National de Invatamant Turistic sau alte institutii autorizate de stat in acest scop.

Judet	Ghizi nationali	Ghizi locali	Ghizi de specialitate
Bacau	28	-	3
Botosani	3	-	-
Iasi	39	1	-
Neamt	11	2	-
Suceava	22	4	-
Vaslui	6	-	-
Total	109	7	3

Sursa: website MIMMTCPL

Situatia prezentata ilustreaza faptul ca in Regiunea Nord-Est sunt 109 ghizi din totalul de 937 de ghizi de turism inregistrati de Ministerul Turismului. Distributia ghizilor la nivelul regiunii releva faptul ca exista discrepante in distributia acestora, comparand numarul de 39 de ghizi in judetul Iasi cu cel de 3 din judetul Botosani.

I.5 IMPACTUL ECONOMIC AL SECTORULUI TURISTIC

In 2005 sectorul turismului si calatoriilor se prezinta ca una dintre cele mai mari industrii la nivel mondial, preconizandu-se a genera 6.201,5 miliarde USD (cererea totala). Impactul direct al industriei turismului si al calatoriilor este cuantificat la 74,2 milioane de locuri de munca (2,8% din populatia ocupata la nivel mondial) si 1.712,4 miliarde USD (3,8% din PIB-ul mondial). Totusi deoarece impactul turismului e mult mai mare decat contributia sa directa (luand in considerare pe langa impactul direct si impactul indirect sau indus), industria turismului si calatoriilor genereaza 221,6 milioane locuri de munca (reprezentand 8,3% din populatia ocupata la nivel mondial) si 4.745,7 miliarde USD (10,6% din PIB-ul mondial). Contributia turismului se refera si la exporturile de bunuri si servicii - valoric 1.512,5 miliarde USD (12% din exporturile de bunurile si servicii) sau la investitii - valoric 918 miliarde USD (9,4% din investitii) si la cheltuielile guvernamentale - valoric 285,3 miliarde USD (3,8% din cheltuielile guvernamentale).

In urmatoorii 10 ani se prevede ca industria turismului si calatoriilor sa aiba un ritm anual real de crestere de 4,6% a cererii totale in industria turismului si a calatoriilor, ajungand in 2015 la 10.678,5 miliarde USD. Cresterea medie anuala a PIB din industria turismului si calatoriilor va fi de 3,5%, ajungand la 2.660,6 miliarde USD in 2015, aceeasi crestere medie a PIB fiind si in economia turismului si calatoriilor (care include si impactul indirect) care va ajunge la 7.798,7 miliarde USD in 2015. In ceea ce priveste locurile de munca (directe si indirecte) din industria turismului si a calatoriilor acestea vor creste anual in medie cu 1,4%.

Conform datelor furnizate de Banca Nationala a Romaniei privind turismul si comparand cu cele din tarile membre ale UE, Romania se situeaza printre ultimele locuri - penultimul la incasari din turism cu doar 396 milioane euro si pe locul 22 la cheltuieli cu 423 milioane euro.

Participarea la constituirea produsului intern brut pe domenii de activitate in 2006
(milioane RON preturi curente)

	Total	Nord-Est	Contributia PIBR la PIB RO %
Agricultura, vanatoare si silvicultura	26845,8	4884,5	18,19
Pescuit si piscicultura	16,1	2,3	14,29
Industrie	84556,0	7538,6	8,91
Constructii	25547,8	2671,1	10,45
Comert	35007,8	3622,0	10,35
Hoteluri si restaurante	6621,5	663,6	10,02
Transport, depozitare si comunicatii	34803,3	3316,3	9,53
Intermedieri financiare	6181,6	410,9	6,65
Tranzactii imobiliare si alte servicii prestate in principal intreprinderilor	49377,5	5597,8	11,34
Administratie publica si aparare	16015,5	1925,1	12,02
Invatamant	10924,5	1959,0	17,93
Sanatate si asistenta sociala	8372,4	1261,9	15,07
Servicii de intermediere financiara indirect masurate (SIFIM)	-	-	-
Valoare adaugata bruta regionala (VABR)	304269,8	33853,1	11.13
Impozite pe produs	38711,5	4307,1	11.13
Taxe vamale	3238,8	360,3	11.12
Subventii pe produs	-1569,5	-90,6	5,77
Produs intern brut regional (PIBR) - total	344650,6	38429,9	11.15
Produs intern brut regional si national pe locuitor (RON)	15967,6	10295,8	64,48

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei 2008

Micrintreprinderile detin majoritatea in totalul unitatilor active in domeniul hoteluri si restaurante cu 87.89%.

Repartizarea numarului de unitati locale active pe sectoare de activitate in 2007

Domeniu de activitate (sectiuni CAEN)	Total	Numar unitati			%		
		0-9	10-249	>250	0-9	10-249	>250
Total Regiunea Nord-Est	56199	49043	6946	210	87,27	12,36	0,37
Industrie extractiva	108	68	35	5	62,96	32,41	4,63
Industrie prelucratoare	7735	5472	2146	117	70,74	27,75	1,51
Energie electrica si termica, gaze si apa	88	27	41	20	30,68	46,59	22,73
Constructii	4796	3829	942	25	79,84	19,64	0,52
Comert, reparatii auto si bunuri	26610	24157	2442	11	90,78	9,18	0,04
Hoteluri si restaurante	2626	2308	318	-	87,89	12,11	-
Transport, depozitare si telecomunicatii	4036	3633	381	22	90,01	9,44	0,55
Tranzactii imobiliare, inchirieri, servicii	7608	7158	442	8	94,08	5,81	0,11
Invatamant	266	245	21	-	92,10	7,90	-
Sanatate si asistenta sociala	1005	951	54	-	94,63	5,37	-
Servicii colective, sociale si personale	1321	1195	124	2	90,46	9,39	0,15

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei 2008

IMM-urile aduc cel mai mare aport la cifra de afaceri totala regionala in sectorul hotelurilor si restaurantelor cu 61.53%.

Cifra de afaceri a unitatilor locale active pe activitati si clase de marime 2007

	Total	milioane RON preturi curente			%		
		0-9	10-249	>250	0-9	10-249	>250
Total Regiunea Nord-Est	56108	12304	31859	11945	21,93	56,78	21,29
Industria extractiva	497	19	217	261	3,82	43,66	52,52
Industria prelucratoare	14643	1128	7061	6454	7,70	48,22	44,08
Energie electrica si termica, gaze si apa	2606	24	1103	1479	0,92	42,33	56,75
Constructii	5895	661	3953	1281	11,21	67,06	21,73
Comert, reparatii auto si bunuri	26104	8107	16361	1636	31,06	62,67	6,27
Hoteluri si restaurante	759	292	467	-	38,47	61,53	-
Transport, depozitare si telecomunicatii	2812	775	1289	748	27,56	45,84	26,60
Tranzactii imobiliare, inchirieri, servicii	2065	1041	973	51	50,41	47,12	2,47
Invatamant	41	25	16	-	60,98	39,02	-
Sanatate si asistenta sociala	190	95	95	-	50,00	50,00	-
Servicii colective, sociale si personale	496	137	324	35	27,62	65,32	7,06

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei 2008

In Regiunea Nord Est indicele de utilizare a capacitatii in functiune inregistreaza o traiectorie sinusoidala de la 31.7% in anul 2000 pana la 30.3% in anul 2007.

Situatia asupra capacitatii si activitatii de cazare turistica in 2000-2007

		Capacitate a de cazare In functiune (mii locuri-zile)	Sosiri (mii)	Din care turisti straini	Innoptari (mii)	Din care turisti straini	Indice de utilizare a capacitatii in functiune (%)	Durata medie de sedere (nopti/turist)	Durata medie de sedere (nopti/turist strain)
Nord Est	2000	4624	543		1468		31,7	2.7	
Romania		50197	4920		17647		35,2	3.59	
Nord Est	2001	4651	535		1406		30.2	2.62	
Romania		51882	4875		18122		34.9	3.71	
Nord Est	2002	4615	535		1332		28.9	2.48	
Romania		50752	4847		17277		34	3.56	
Nord Est	2003	4963	553		1450		29.2	2.62	
Romania		51632	5056		17845		34.6	3.52	
Nord Est	2004	5049	618	111	1489	214	29.5	2.41	1.93
Romania		53988	5638	1359	18500	3333	34.3	3.28	2.45
Nord Est	2005	5284	621	109	1435	207	27.2	2.31	1.9
Romania		54978	5805	1429	18372	3464	33.4	3.16	2.42
Nord Est	2006	5528		98	1599	191	28.9	2.36	1.95
Romania		56499	6216	1379	18991	3242	33.6	3.05	2.35
Nord Est	2007	5583	718	110	1692	213	30.3	2.36	1.94
Romania		57138	6972	1551	20593	3586	36.0	2.95	2.31

Sursa: Anuare Statistice ale Romaniei 2001-2008, Publicatii INS 2005 -2008

De asemenea, se remarca faptul ca in perioada 2000-2005 se inregistreaza o scadere a numarului de innoptari de la 1468 mii persoane in 2000 la 1435 mii persoane in anul 2005, dar anii 2006 si 2007 sunt caracterizati de o crestere importanta de 11.42%, respectiv 5.8% a numarului de innoptari.

Durata medie de sedere pe turist la nivelul anului 2007 este de 2.36 nopti/turist, insa valorile sunt inferioare atat valorii nationale cat si din celelalte regiuni, cu exceptia regiunii Bucuresti -Ilfov ce inregistreaza cea mai mica valoare a indicatorului de numai 2.03 nopti/turist.

Se remarca faptul ca in perioada 2000-2005 durata medie de sedere a inregistrat o scadere continua atat la nivel national cat si regional, dar anul 2006 este caracterizat de o usoara crestere a duratei medii de sedere in Regiunea Nord-Est, desi la nivel national evolutia descendenta a continuat. Din situatia prezentata se constata si o scadere continua a numarului de turisti straini care viziteaza regiunea, insotita de o crestere a celor autohtoni.

Analiza evolutiei indicatorilor economico-sociali din turism in Regiunea N-E in luna august in perioada a anilor 2004-2007¹

Analiza evolutiei indicatorului sosiri in structurile de primire turistica, ponderea judetelor in Regiunea Nord-Est indica situarea detasata pe primele doua pozitii, a judetelor Suceava cu 35,5% si Neamt cu 28,4% din totalul Regiunii Nord-Est. Pe ultimele doua pozitii se situeaza judetul Botosani cu 4% si judetul Vaslui cu 3.5%.

In ceea ce priveste evolutia ponderilor se remarca o diminuare a ponderii judetului Suceava de la 39,2% in august 2005 la 36,8% in august 2006 respectiv la 35,5% in august 2007. Exceptand august 2004, judetul Neamt a inregistrat un trend ascendent, de la 23,0% in august 2005 la 28,4% in august 2007.

Este de remarcat faptul ca, judetele Botosani si Vaslui au inregistrat o crestere a ponderilor in august 2007 comparativ cu august 2006, spre deosebire de judetele Bacau si Iasi care au inregistrat scaderi.

Sosiri - Ponderea judetelor in Regiunea Nord-Est (%)

Judetul	aug.07	aug.06	aug.05	aug.04
Bacau	14,8	15,1	15,6	16,4
Botosani	4,0	2,9	3,0	3,2
Iasi	13,7	15,3	15,9	15,6
Neamt	28,4	27,3	23,0	26,1
Suceava	35,5	36,8	39,2	35,7
Vaslui	3,5	2,7	3,3	3,0
Reg. N-E	100	100	100	100

Sursa: Comisia Nationala de Prognza Nord-Est Piatra Neamt, noiembrie 2007

In ceea ce priveste analiza evolutiei indicatorului - innoptari in structurile de primire turistica, ponderea judetelor indica situarea pe primele doua pozitii a judetelor Suceava cu 35,1% si Neamt

¹ Date furnizate de catre Comisia Nationala de Prognza Nord-Est Piatra Neamt

cu 25,8% din totalul Regiunii Nord-Est. Pe ultimele doua pozitii, in august 2007, se situeaza judetul Botosani cu 3,7 % si judetul Vaslui cu 2,1 % din totalul Regiunii Nord-Est.

Analizand evolutia ponderilor se poate constata ca judetul Bacau a inregistrat o scadere constanta de la 23,7% in august 2004 la 19,2% in august 2007. In acelasi interval de timp judetul Neamt a inregistrat o crestere, relativ constanta, de la 22,7% in august 2004 la 25,8% in august 2007.

Innoptari -Ponderea judetelor in Regiunea Nord Est (%)

Judetul	aug.07	aug.06	aug.05	aug.04
Bacau	19,2	21,6	22,2	23,7
Botosani	3,7	2,1	2,5	3,3
Iasi	13,7	14,7	15,6	13,7
Neamt	25,8	24,9	22,1	22,7
Suceava	35,1	34,8	35,2	34,5
Vaslui	2,4	2,0	2,3	2,2
Reg. N-E	100	100	100	100

Sursa: Comisia Nationala de Prognoza Nord-Est Piatra Neamt, noiembrie 2007

Referitor la evolutia indicatorului sosiri in structurile de primire turistica, ponderea judetelor din Regiunea Nord-Est in total tara, in august 2007, indica situarea pe primele doua pozitii, a judetelor Suceava cu 3,4% si Neamt cu 2,7% din "Total Tara". Pe ultimele doua pozitii se situeaza judetul Botosani cu 0,4% si judetul Vaslui cu 0,3 % din "Total Tara". Este de remarcat faptul ca, majoritatea judetelor au inregistrat valori relativ constante in perioada august 2004 - august 2007. In Suceava, judet reprezentativ, s-a inregistrat o usoara scadere, de la 3,7% in august 2006 la 3,4% in august 2007.

Sosiri -Ponderea judetelor din Regiunea Nord-Est in total tara (%)

	aug.07	aug.06	aug.05	aug.04
Bacau	1,4	1,5	1,4	1,5
Botosani	0,4	0,3	0,3	0,3
Iasi	1,3	1,5	1,4	1,4
Neamt	2,7	2,7	2,1	2,4
Suceava	3,4	3,7	3,6	3,3
Vaslui	0,3	0,3	0,3	0,3
Total Reg. N-E in total Tara	9,5	10,0	9,1	9,2

Sursa: Comisia Nationala de Prognoza Nord-Est Piatra Neamt, noiembrie 2007

Analiza indicatorului innoptari in structurile de primire turistica, ponderea judetelor din Regiunea Nord-Est in Total Tara in august 2007, indica situarea pe primele doua pozitii, a judetelor Suceava cu 2,2 % si Neamt cu 1,6 % din "Total Tara". Pe ultimele doua pozitii se situeaza judetele Botosani si Vaslui cu 0,2 % din "Total Tara". Este de remarcat faptul ca majoritatea judetelor au inregistrat valori relativ constante in perioada august 2004 - august 2007. Per ansamblu Regiunea N-E a inregistrat valori in crestere de la 5,3% in august 2005 la 6,3% in august 2007.

Innoptari - Ponderea judetelor din Regiunea Nord-Est in total tara (%)

Judetul	aug.07	aug.06	aug.05	aug.04
Bacau	1,2	1,3	1,2	1,3
Botosani	0,2	0,1	0,1	0,2

Iasi	0,9	0,9	0,8	0,8
Neamt	1,6	1,5	1,2	1,2
Suceava	2,2	2,1	1,9	1,9
Vaslui	0,2	0,1	0,1	0,1
Total Reg. N-E in total Tara	6,3	6,0	5,3	5,5

Sursa: Comisia Nationala de Prognoza Nord-Est Piatra Neamt, noiembrie 2007

Conform studiului datelor se poate constata o dinamica accentuata in judetele Botosani, de 42,5%, august 2007 fata de august 2006 si Vaslui, de 31,6%, pentru aceeasi perioada. Singurele judete care au inregistrat o dinamica negativa in august 2007 fata de august 2006 sunt Iasi cu -7,5% si Suceava cu -0,8%. Dinamica sosirilor la nivel de Regiune Nord-Est de 2,7%, este inferioara celei la nivel national de 8,0%.

Sosiri -Dinamica judetelor din Reg. N-E (%)

Judetul	aug. 2007 fata de aug.2006	aug. 2006 fata de aug.2005	aug. 2005 fata de aug.2004
Bacau	0,9	9,7	-8,2
Botosani	42,5	10,0	-11,2
Iasi	-7,5	9,1	-1,8
Neamt	7,1	34,6	-15,1
Suceava	-0,8	6,3	5,9
Vaslui	31,6	-5,9	6,2
Reg. N-E	2,7	13,5	-3,6
Total tara	8,0	3,5	-2,6

Sursa: Comisia Nationala de Prognoza Nord-Est Piatra Neamt, noiembrie 2007

Analiza datelor indica o dinamica a innoptarilor accentuata in judetele Botosani, de 88,2 %, august 2007 fata de august 2006, si Vaslui, de 28,5 % pentru aceeasi perioada. Singurele judete care au inregistrat o dinamica negativa in august 2007 fata de august 2006 sunt Iasi cu -1,7 % si Bacau cu -6,7 %. Dinamica innoptarilor la nivel de Regiune Nord-Est, in august 2007, de 5,2%, este superioara celei la nivel national, de 1,1%.

Innoptari -Dinamica jud. din Reg. N-E in total tara (%)

Judetul	aug. 2007 fata de aug.2006	aug. 2006 fata de aug.2005	aug. 2005 fata de aug.2004
Bacau	-6,7	10,6	-14,2
Botosani	88,2	-5,6	-29,6
Iasi	-1,7	7,1	4,1
Neamt	9,2	27,8	-10,6
Suceava	6,3	12,2	-6,4
Vaslui	28,5	-2,2	-4,1
Reg. N-E	5,2	13,7	-8,5
Total tara	1,1	0,5	-5,4

Sursa: Comisia Nationala de Prognoza Nord-Est Piatra Neamt, noiembrie 2007

Referitor la indicele de utilizare neta a locurilor de cazare in august 2007, niciun judet nu a depasit indicele aferent nivelului national de 48,9%. In august 2007 la nivel de Regiune Nord-Est cel mai mare indice a fost inregistrat in judetul Bacau de 47,1%, iar cel mai mic in Vaslui de

26,3%. De remarcant, este faptul ca, in anul 2006 judetul Bacau a avut un indice de 50,5% superior celui national de 46,3%.

Indicele de utilizare neta a locurilor de cazare (%)

Judetul	aug.07	aug.06
Bacau	47,1	50,5
Botosani	46,0	22,9
Iasi	38,8	39,3
Neamt	42,2	40,5
Suceava	37,2	33,3
Vaslui	26,3	21,6
Total tara	48,9	46,3

Sursa: Comisia Nationala de Prognoza Nord-Est Piatra Neamt, noiembrie 2007

Dinamica indicelui de utilizare neta a locurilor de cazare scoate in evidenta cresterea cea mai mare, de 100,9%, in judetul Botosani si scaderea cea mai accentuata, de -6,7% in judetul Bacau.

Dinamica indicelui de utilizare neta a locurilor de cazare (%)

Judetul	august 2007 fata de august 2006
Bacau	-6,7
Botosani	100,9
Iasi	-1,3
Neamt	4,2
Suceava	11,7
Vaslui	21,8
Total tara	5,6

Sursa: Comisia Nationala de Prognoza Nord-Est Piatra Neamt, noiembrie 2007

SECTIUNEA II

TENDINTE INTERNATIONALE IN TURISM

II.1. Turismul international in cifre

Sosiri internationale de turisti

Dupa trei ani de relativa stagnare, turismul international a cunoscut o revenire spectaculoasa in anul 2004. Insanatosirea economiei mondiale si in particular a economiilor principalelor tari emitente din America si Europa alaturi de intarirea economiei din tarile asiatice au contribuit din plin la rezultatele bune obtinute de turism in 2004.

Sosirile internationale de turisti au inregistrat un numar record de 763 de milioane in 2004, ceea ce corespunde unei cresteri cu aproape 11% fata de anul 2003, cea mai mare rata de crestere si singura de doua cifre inregistrata din anul 1980 cand s-a inceput procesul de culegere al datelor. Rate de crestere s-au inregistrat in toate regiunile, dar in particular au fost mai mari pentru Asia si Pacific (+28%) si Orientul Mijlociu (+18%). Americile au avut si ele o rata de crestere de doua cifre de 11%. Africa (cu 8%) si Europa (5%) au avut rate de crestere sub media mondiala (10,7%), dar totusi de remarcat rezultatele pozitive inregistrate.

In 2004 majoritatea sosirilor internationale de turisti au corespuns calatoriilor avand ca motiv odihna, recreerea si vacanta (52%) ajungand la 395 de milioane. Calatoriile de afaceri au reprezentat 16% (120 de milioane), iar calatoriile pentru alte motive cum ar fi vizite la prieteni si rude, pelerinaje si tratament au reprezentat 24% (185 de milioane). 8% au revenit pentru alte motive nespecificate.

Aproape jumatate din sosirile internationale de turisti in 2004 au avut ca mijloc de transport - transportul rutier (45%). Transportul aerian a reprezentat 43%, iar transportul de apa 7% si cel feroviar doar 4%.

Destinatii de top in turism

In 2004 primele 10 destinatii turistice in termeni de sosiri au contabilizat impreuna 363 de milioane de sosiri internationale de turisti sau aproape jumatate din sosirile de turisti la nivel mondial. In ceea ce priveste incasarile, situatia este similara cu o valoare a incasarilor celor 10 destinatii turistice de 321 de miliarde dolari.

In topul primelor 10 tari in materie de sosiri internationale de turisti principala schimbare se refera la revitalizarea destinatiilor din Asia ca rezultat al unei puternice reveniri economice experimentate anul trecut. Franta isi mentine pozitia de lider ca tara cu cele mai multe sosiri de turisti - 75 de milioane in 2004, cifra aproape neschimbata fata de anul precedent. Spania unde sosirile au crescut cu 3% ocupa locul doi cu 54 de milioane de sosiri, urmata de SUA cu 46 de milioane de sosiri care a avut o revenire semnificativa (+12%) dupa ce a inregistrat evolutii modeste in ultimii ani.

Cea mai importanta schimbare in acest top a inregistrat-o China care de la pozitia 5 a trecut pe pozitia 4 avand un ritm spectaculos de crestere (+27%) fata de anul precedent. Aceasta a fost in detrimentul Italiei care a inregistrat o scadere cu mai mult de 6%. Marea Britanie si-a mentinut pozitia a sasea cu aproape 28 de milioane sosiri. Hong Kong (China), Mexic si Germania si Austria urmeaza in top cu aproape 20 de milioane de sosiri fiecare.

In contextul unei cresteri de doua procente la nivel mondial, Europa a raportat cele mai mici rezultate dintre toate regiunile, desi trebuie luat in considerare ca Europa spre deosebire de America si Asia si Pacific a inregistrat rezultate pozitive in 2002 si 2003.

Sosirile internationale de turisti au crescut per total cu 5% comparativ cu cresterea considerabila din Europa Centrala si de Est (+15%) si Europa de Nord (+9%).

Turismul emitator

De departe calatoriile internationale au avut loc in interiorul aceleiasi regiuni (80%) - fluxuri intraregionale. Dupa ce timp de trei ani au inregistrat scaderi, fluxurile intraregionale au inregistrat in 2004 o crestere de 13% si au depasit cresterea fluxurilor interregionale (+10%).

In ceea ce priveste pietele emitente, turismul international este inca concentrat in tarile industrializate din Europa, America, Asia si Pacific. Totusi cu un nivel in crestere al veniturilor, multe economii emergente au inregistrat o crestere rapida in ultimele decenii, fiind cazul in particular al tarilor din nord-estul si sud-estul Asiei, Europa Centrala si de Est, Orientul Mijlociu si Africa de Sud.

In 2004 multe piete au avut cresteri semnificative fata de anul 2003, cele mai mari fiind in Asia si Pacific (+25%) si Orientul Mijlociu (+23%). Americile (+11%) au inregistrat cresteri mari dupa trei ani de scadere, iar Europa a avut o crestere de 6%, fiind singura regiune care a avut o crestere consecutiva timp de doi.

In 2004 Germania si-a mentinut prima pozitie ca topul tarilor care cheltuiesc cel mai mult in turism, pozitie pe care a castigat-o in 2003 in detrimentul SUA. In consecinta, in ciuda cresterii cheltuielilor turistice ale SUA cu 14% dupa trei ani de rezultate negative, SUA si-a mentinut locul 2, urmata de Marea Britanie, Japonia, Franta, Italia, Olanda, Canada, Federatia Rusa, China.

Germania este prima tara emitenta de turisti si pentru Romania detinand 18,3% din piata, o cota relativ mica si putin dominanta. O particularitate este data de prezenta Italiei pe locul al doilea - singurul loc doi ocupat de Italia. De remarcat pentru Romania a patra tara emitenta este Israelul, tara care nu e prezenta in primele pozitii din nici o tara europeana. A treia piata emitenta pentru Romania este Franta.

Turismul receptor

In 2004 s-au inregistrat 416,4 milioane sosiri turisti in Europa, iar in 2020 se estimeaza ca numarul lor va ajunge la 717 milioane. Cota de piata a Europei se asteapta sa scada de la 54,5%, cat era in 2004 la 46% in 2020, iar aceasta se va face pe seama cresterii cotei de piata a regiunilor Asia de Est si Pacific, Orientul Mijlociu, Africa si Asia de Sud.

Subregiunea Europa de Vest se prezinta ca cea mai vizitata regiune din Europa, atragand 117 milioane de vizitatori in 1995 si 139 milioane in 2004. Totusi rata de crestere pentru subregiunea Europa de Vest va fi cea mai mica in aceasta perioada de numai 1,9% pe an. Ca rezultat, aceasta subregiune isi va pierde cota de piata fata de celelalte subregiuni din Europa.

Sosirile din subregiunea Europa Centrala si de Est se asteapta sa creasca cel mai rapid, pana la sfarsitul anului 2020 aceasta regiune atragand cu 40 de milioane de vizitatori mai mult decat Europa de Vest.

In plus fata de subregiunea Europa Centrala si de Est, sosirile din Mediterana de Est si Europa de Nord vor creste mai rapid decat media europeana. Sosirile din subregiunile Europa de Vest si Europa de Sud vor fi mai mici cu rate de crestere inferioare mediei europene.

In anul 2020 Franta va ramane prima destinatie a Europei cu peste 100 de milioane de sosiri de turisti. Urmatoarele 5 destinatii europene in anul 2020 vor fi Spania, Marea Britanie, Italia,

Federatia Rusa si Republica Ceha, fiecare inregistrand intre 40 si 75 de milioane de sosiri de turisti.

Ratele cele mai mari de crestere pentru perioada 1995-2020 sunt prognozate pentru Croatia (+8,4% pe an in medie), Federatia Rusa (+6,8% pe an), Slovenia (+6,0% pe an), Turcia (+5,5% pe an), Bulgaria si Romania (amandoua cu 4,6% pe an).

Revigorarea pietei emitente a Rusiei si cresterea prosperitatii in statele CSI, va determina un impuls in cresterea turismului in destinatiile din Europa Centrala si de Est in general. In ceea ce priveste tarile europene din Mediterana, cresterea va continua sa se concentreze in tarile din est in particular Turcia, Croatia si Slovenia care vor inregistra rate de crestere peste media europeana.

Multe din destinatiile mediteranene care au ajuns deja la maturitate isi vor pierde cota de piata deoarece se asteapta ca ele sa aiba rate de cresterii inferioare mediei europene.

Previziuni pentru turismul receptor la nivel mondial

Sosirile din turismul international sunt prevazute sa ajunga la un miliard in 2010 si la peste 1,6 miliarde in 2020. Pe regiuni aceasta situatie se prezinta astfel:

- Europa va continua sa ramana cea mai vizitata destinatie turistica din lume cu un total de 717 milioane turisti in 2020. Rata prevazuta de crestere de 3,1% pe an, este totusi cu un punct procentual sub media mondiala, ceea ce va duce la o pierdere a cotei de piata de la aproape 60% in 1995 la 46% in 2020;
- Asia de Est si Pacific cu o crestere medie de 6,5% pe an va devansa America (care avea 3,9% pe an) si va deveni a doua regiune receptoare de turisti, detinand 25% din cota de piata din 2020, fata de 18% cat vor avea Americile;
- Previziunile de crestere pentru Americi sunt mai lente in particular pentru America de Nord in timp ce previziunile pentru America Latina si Caraibe sunt mai mari ;
- Africa si Orientul Mijlociu au rate de crestere destul de bune peste media mondiala. Cotele acestora in 2020 vor fi de 5% pentru Africa si 4,4% pentru Orientul Mijlociu. Cu o rata de crestere de peste 7,1% pe an cu 3 puncte procentuale peste medie, Orientul Mijlociu va fi regiunea cu cresterea cea mai mare. De fapt, in cazul Orientului Mijlociu previziunile au fost depasite, in 2004 cota fiind de 4,6%, fata de 4,4% preconizata in 2020.

Una dintre principalele caracteristici ale expansiunii turismului international in aceasta perioada este cresterea calatoriilor la mare distanta (intre diferite continente), cu toate ca fluxurile turistice intracontinentale vor ramane

Dereglementarea in transportul aerian a determinat un aflus de noi linii aeriene si care au costuri reduse, iar aceasta a dus la scaderea tarifelor pe cursele pan-europene si la cresterea numarului de calatorii pentru odihna, in special pentru asa numitele „scurte iesiri”.

II.2 TENDINTE IN TURISM LA NIVEL MONDIAL

Conform Organizatiei Mondiale a Turismului (OMT), principalele tendinte care vor juca un rol important in politicile si strategiile urmatoarelor decenii sunt:

- **Globalizarea**, facilitata de patrunderea continua a tehnologiei informationale, toate tarile sunt conectate integral in economia globala; si nici un lider de piata cu ambitie nu poate reusi fara sa opereze (sau sa isi realizeze retele) pe toate pietele puternic industrializate si pe cele noi care apar.

- **Tehnologia electronica** va deveni atotputernica in influentarea distributiei si in alegerea destinatiei. Asimilarea utilizarii tehnologiei electronice pentru rezervari sau achizitii ale produselor turistice poate ca nu va fi asa de rapida pe cat cred cei care propun si sustin aceasta tehnologie. Totusi, in mod cert, aceasta va aduce schimbari in modul in care publicul procura, examineaza si se comporta pe baza informatiilor privitoare la produsele turistice. In plus, este mai mult ca sigur ca distribuitorii acestor produse turistice vor utiliza aceasta tehnologie pentru propriile scopuri.
- **Polarizarea gusturilor turistilor** se refera pe de o parte la deja mentionata cerere bazata pe confort, iar pe de alta parte la cererea orientata spre aventura si educatie.
- **Destinatiile se vor concentra mai mult asupra imaginii lor**, asupra modului cum sunt ele percepute pe piata. Daca imaginea nu este corespunzatoare, nu va fi posibil pentru o destinatie sa isi dezvolte, sa-si diversifice si sa-si extinda puterea de atractie asa cum si-ar dori.
- Dezvoltarea produselor si marketingul sunt legate reciproc. Fiecare element trebuie sa se potriveasca cu celalalt. In primul sfert al acestui secol, **dezvoltarea marketingului si a produselor vor fi tot mai mult directionate si bazate pe o tema**. Vor fi orientate in linii mari dupa una sau dupa mai multe din cele trei componente: Agreement, Emotie, Educatie.
- Va exista un impact crescut al **campaniilor conduse de consumatori pentru dezvoltarea durabila a turismului** si pentru ca afacerile din turism sa fie „corecte” in distribuirea recompenselor acestora catre destinatiile turistice, mai ales in tarile in curs de dezvoltare care ofera servicii pentru turism. Este important ca destinatiile sa accepte si sa-si orienteze dezvoltarea de politici si procesul si strategiile de marketing catre principiile dezvoltarii turistice durabile.
- Va exista in mintea turistilor un conflict tot mai mare intre **constiinta pentru mediul social si natural** (manifestata prin cercetarea atenta a destinatiilor care trebuie sa imbine durabilitatea cu dezvoltarea turistica) si **impulsul pentru consumul turistic**.

II. 3 TENDINTELE TURISMULUI IN EUROPA

Documentul revizuit al Comisiei Europene pentru Turism (engl. European Travel Commission - ETC) intitulat „**Megatendinte ale turismului in Europa pentru anul 2005 si dupa**” subliniaza faptul ca societatea se schimba in mod continuu, iar tendintele - fie ele economice, sociale sau legate de stilul de viata - au in consecinta un impact major asupra turismului, acesta din urma fiind parte integranta a societatii noastre.

European Travel Commission a indentificat urmatorii factorii de impact major asupra turismului european:

➤ **Evolutie demografica**

Numarul persoanelor in varsta va creste foarte rapid. Persoanele in varsta vor fi mai sanatoase si vor avea venituri disponibile mai mari decat in trecut. In consecinta, numarul turistilor in varsta, mai experimentati va creste mai repede decat dezvoltarea cererii turistice in general.

Consecinte pentru sectorul turismului:

- Cresterea cererii pentru calitate, comoditati si securitate;
- Cresterea cererii pentru transportul facil;
- Cresterea cererii pentru dotari de agreement mai relaxante;
- Cresterea cererii pentru produsele individuale;
- O mai mare cerere in lunile de extrasezon.

➤ **Cresterea preocuparilor pentru sanatate**

Pe viitor vor creste grija si atentia acordate sanatatii. Prin cresterea atentiei acordate sanatatii nu va fi influentat volumul cererii, dar va fi influentat cu siguranta procesul de luare a deciziilor cu privire la destinatii, precum si comportamentul pe perioada vacantelor.

Consecinte pentru sectorul turismului:

- Destinatii ce sunt percepute ca mai putin sanatoase vor fi evitate mai rapid ca in trecut;
- Cererea numai pentru vacantele de soare va scadea si in continuare;
- Vacantele active sau cu activitati vor creste in popularitate, iar cererea pentru dotari ce corespund acestor tipuri de activitati va creste tot mai mult;
- Cererea pentru produsele „de sanatate” va creste, inclusiv pentru statiunile balneare si pentru centrele de fitness.

➤ **Educatie**

Nivelul mediu de educatie este in crestere. Acest lucru va face sa creasca vacantele in care arta, cultura si istoria joaca un rol mult mai important, inclusiv in realizarea de vacante educationale si spirituale.

Consecinte pentru sectorul turismului:

- Cresterea cererii pentru produsele speciale;
- O includere preponderanta a elementelor ce au legatura cu arta, cultura si istoria in pachete turistice si vacante organizate de turist;
- Necesitatea unei comunicari informative mai bune si mai creative;
- Cererea pentru noi destinatii in Europa Centrala si de Est va creste.

➤ **Experienta calatoriilor**

Consumatorii mai sofisticati sunt tot mai constienti de nevoile si drepturile lor. Pentru turism, acest lucru rezulta intr-o atitudine tot mai critica cu privire la calitate si la raportul calitate-pret.

Consecinte pentru sectorul turismului:

- Destinatii ce nu indeplinesc standarde acceptabile vor suferi cel mai mult si pentru o perioada de timp mai mare pe viitor;
- Comportamente combinate: o vacanta simpla, urmatoarea de lux - acest an pe distanta mare, la anul pe distanta mica;
- Preferintele pentru vacante vor deveni mai fragmentate pe viitor, si vor influenta astfel, volumul vacantelor;
- Fidelitatea pentru o destinatie va continua sa scada de-a lungul anilor;
- Turistii mai experimentati vor avea o atitudine tot mai critica fata de produsele artificiale, in favoarea celor cu o mare autenticitate - in special cele care ofera o satisfactie emotionala si cele in care exista nevoia de personalizare; furnizarea de produse artificiale care nu se diferentiaza de altele (de ex. parcurile tematice) va scadea in importanta daca nu indeplineste standarde mai inalte;
- Experienta si atitudinile critice vor stimula turistii sa reviziteze destinatiile satisfacatoare din trecutul lor de calatorie;
- Regiuni ce ofera un concept complet, variat si total echilibrat vor fi tot mai preferate si vor necesita un management al destinatiei mai bun.

➤ Tehnologia Informationala

Patrunderea Internetului si utilizarea sa pentru informare si pentru achizitionarea de produse si servicii turistice va continua sa creasca. Pentru turism, rolul Internetului - inclusiv noi metode de prezentare vizuala va creste si mai mult si se va dovedi a fi de maxima importanta pe viitor.

Consecinte pentru sectorul turismului:

- Disponibilitatea informatiilor turistice legate de destinatii si produse, si motoarele de cautare tot mai sofisticate pentru analiza unor astfel de informatii vor conduce la comparatii si, astfel, vor influenta foarte mult competitia;
- Turistii experimentati vor incepe sa-si organizeze singuri vacantele prin rezervarea directa a serviciilor;
- Rolul agentilor de voiaj va scadea, din moment ce pachetele complete de calatorie vor fi achizitionate tot mai mult prin Internet;
- Internet-ul va transforma rolul clasic al Organizatiilor Nationale de Turism si inca intr-un ritm rapid, dar va crea un nou rol in e-marketing, incluzand aplicarea Managementului de Relatii cu Clientii pentru destinatiile promovate;
- Marketingul destinatiei (de ex. un branding mai bun cu suport din partea publicului) va creste in importanta ca o sursa de stimulare a vizitarii site-urilor web;
- Disponibilitatea informatiilor in detaliu referitoare la produsele operatorilor de turism, prezentate fie pe site-ul destinatiei, fie prin link-uri accesibile, va deveni mult mai importanta, ca o conditie de baza pentru succesul site-urilor web;
- Posibilitatea de a „cumpara” prin Internet va stimula rezervarile tarzii;
- Necesitatea crescuta pentru rezervarile online sigure trebuie sa fie accentuata in relatia cu turistii, tot mai experimentati si mai increzatori in sine.

➤ Transportul

Disponibilitatea in crestere a trenurilor rapide si a mijloacelor de transport cu costuri reduse va influenta fluxurile clasice de calatorie. Traficul rutier se va confrunta cu o aglomerare mai mare.

Consecinte pentru sectorul turismului:

- Destinatiile vor beneficia intr-o masura mai mare de acces mai facil si mai disponibil ca pret in cazul excursiilor scurte, in special atunci cand sunt organizate evenimente importante in afara sezonului obisnuit;
- Disponibilitatea crescuta a legaturilor directe feroviare si aeriene va stimula cererea pentru calatoriile scurte in orase si in zonele urbane, in detrimentul zonelor rurale.
- Utilizarea trenurilor rapide pentru distante medii va prelua o pondere foarte mare din cea detinuta in prezent de liniile aeriene;
- Aglomerarea rutiera va influenta negativ transportul cu masinile personale - in special in varf de sezon;
- Calatoriile cu autocarul vor scadea in importanta;
- Obstacolele rezultate din orare necorelate sau din transportul inter-modal fara legaturi optime vor avea o influenta negativa mai puternica asupra destinatiilor ce nu pot indeplini nevoia tot mai crescuta pentru un acces mai usor;
- Croazierele - nu numai cele scumpe, dar si cele cu buget mai mic - vor creste in popularitate, in special pentru cei in varsta de peste 50 de ani.

➤ Siguranta si securitatea

Actele de terorism, razboaiele regionale, poluarea si alte crize au devenit, din pacate realitati de zi cu zi, influentand nevoia de siguranta si securitate. In turism, acest lucru rezulta intr-o crestere a nevoii pentru siguranta si securitate si in evitarea de catre turisti a destinatiilor ce sunt percepute ca fiind nesigure.

Consecinte pentru sectorul turismului:

- Calitatea apei (din lacuri si iazuri, dar si a celei de la robinet) va creste in importanta in selectia destinatiilor, fiind ceruta o protectie mai buna;
- Turistii mai critici vor face reclamatii mai usor daca produsul oferit nu se ridica la standardele asteptate;
- Costurile pentru garantarea sigurantei si securitatii vor creste rapid;
- Industria ar trebui sa fie pregatita pentru a intampina cererea turistica cu mai multa flexibilitate in perioadele de criza.

Europa pierde teren pe piata turismului international, astfel in fata competitiei noilor destinatii tarile europene vor trebui sa inoveze, sa faca eforturi de adaptare la noile tendinte si sa fie extrem de receptive la semnalele pietei.

SECTIUNEA III

ANALIZA SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Regiunea beneficiaza de prezenta a numeroase monumente istorice de importanta nationala si internationala (UNESCO); • In Regiunea Nord-Est functioneaza cel mai mare numar de muzee si colectii publice - 9 unitati de importanta nationala sunt concentrate in Iasi; • Oferta culturala diversificata: festivaluri, spectacole de teatru, concerte, expozitii, concursuri sportive, obiceiuri si traditii; • Existenta unui tezaur etnografic si folcloric de mare originalitate cu un calendar bogat de targuri traditionale si manifestari folclorice pe tot parcursul anului; • Existenta de izvoare minerale importante atat din punct de vedere cantitativ cat si calitativ si a facilitatilor oferite de statiunile balneo-climaterice; • Existenta unui numar mare de arii protejate (parcuri nationale, naturale si rezervatii) incluse in reseaua europeana Natura 2000; • Cresterea capacitatii de cazare in pensiunile agro-turistice; • Structuri de cazare diversificata - hoteluri de 2-4 stele, pensiuni de 2-4 margarete, cabane, campinguri; • Diversitatea produselor agro-alimentare ecologice; • Poluare reduca in majoritatea zonelor rurale; • Bucatarie traditionala si specialitati regionale; • Desfasurarea de multiple evenimente culturale, congrese nationale si internationale in Iasi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel redus al indicelui de utilizare a capacitatii de cazare si a duratei medii de sedere in regiune, in raport cu potentialul turistic existent; • Scaderea numarului de turisti straini care viziteaza regiunea; • Bazele de tratament aferente unor statiuni balneare au un grad inalt de uzura si neadaptate la standardele europene; • Lipsa unui sistem organizat de indicatoare pentru obiective si trasee turistice in gari, aerogari, autogari, drumuri europene; • Activitati de marketing turistic si management al destinatiei insuficient dezvoltate - lipsa unei retele de centre de informare si promovare turistica si a punctelor de informare turistica in arealele turistice de mare interes; • Lipsa unui sistem de rezervare on-line; • Absenta unui targ regional de turism; • Nivel scazut al cooperarii intre operatorii de transport aerian si agentiile de turism - lipsa pachetelor de tip "all inclusive" • Transportul public catre obiectivele turistice este slab organizat si promovat; • Numar redus si lipsa caracterului integrat pentru itinerariile turistice tematice; • Insuficienta punere in valoare a monumentelor istorice prin amenajari arhitecturale specifice; • Insuficienta dezvoltare/valorificare a infrastructurii de agrement; • Lipsa personalului specializat (conducere si executie) la nivelul structurilor de primire turistice ; • Insuficienta cooperare intre diferiti operatori din turism; • Lipsa unei structuri institutionale de turism la nivel regional si local • Accesibilitatea vest-est este deficitara datorita lipsei unui coridor european Transilvania-Moldova; • Costul zborurilor catre Regiunea Nord-Est este ridicat comparativ cu alte regiuni/tari; • Numar insuficient de standuri care comercializeaza suveniruri, arta populara, carti postale etc; • Ineficienta ecologizare a arealelor turistice.

Oportunitati	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Restaurarea/renovarea/reabilitarea obiectivelor turistice aferente patrimoniului cultural-istoric si valorificarea turistica a acestora; • Complexul muzeal national Moldova-Iasi membru al Retelei Nationale a Muzeelor din Romania - premize pentru promovarea nationala-internationala; • Posibilitatea dezvoltarii turismului de afaceri prin valorificarea centrelor de afaceri/expozitionale existente; • Interes international crescut pentru turismul cultural, balnear (inclusiv tratamentul de preventie - de tip wellness/spa), ecoturism, agroturism si turism rural, de aventura; • Foarte bune perspective pentru a exploata zonele montane pe tot cursul anului prin drumetie, echitatie, alpinism, sporturi extreme, schi; • Cresterea numarului de turisti care au ca motivatie diferite forme de turism cultural; • Oportunitati de finantare a turismului prin fonduri publice; • Existenta Master Planului de Dezvoltare a Turismului in Romania • Implementarea de proiecte de infrastructura turistica de catre administratia publica locala. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de transport neadaptata la standardele comunitare; • Infrastructura de utilitati (apa, canalizare, management al deseurilor) slab dezvoltata in zona rurala; • Competitie puternica la nivel de destinatie - destinatii turistice externe la preturi similare si conditii superioare; • Imaginea deficitara a Romaniei poate afecta alegerea Regiunii Nord-Est ca destinatie turistica; • Continuarea procesului de migrare a fortei de munca calificata; • Degradarea patrimoniului arhitectural rural prin depopularea localitatilor si a comunitatilor rurale; • Urbanizarea populatiei rurale implicand pierderea autenticitatii si specificul local; • Neconstientizarea rolului introducerii sistemului de management al calitatii in sectorul turistic • Conditii meteo nefavorabile, calamitati naturale (inundatii, alunecari de teren)

SECTIUNEA IV

DIRECTIILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE A TURISMULUI IN REGIUNEA NORD-EST

Obiectiv general

Dezvoltarea turistica durabila, cresterea competitivitatii si atractivitatii turistice a Regiunii Nord-Est prin valorificarea patrimoniului natural si antropic si cresterea calitatii produselor si serviciilor turistice.

Tinte

- Cresterea anuala a numarului de turisti straini si romani - minim 20% in 2013 fata de 2006 (valoare de referinta in anul 2006 - 678000 turisti);
- Cresterea duratei medii a sejurului in regiune - minim 10% in 2013 fata de 2006 (valoare de referinta in anul 2006 - 2,36 nopti/turist);
- Cresterea contributiei turismului la formarea PIB regional - minim 10% anual (valoare de referinta in anul 2006 - hoteluri si restaurante reprezinta 8,35% din PIB regional).

Directii strategice de dezvoltare a turismului

1. Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism

- Dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare si amenajare a statiunilor turistice, a centrelor istorice, a ariilor naturale protejate si a altor zone turistice;
- Dezvoltarea si modernizarea zonelor turistice care detin resurse naturale cu potential balnear;
- Dezvoltarea infrastructurii de agrement adaptate specificitatii zonei de interes turistic;
- Dezvoltarea turismului de nisa (agroturism, turism rural, ecoturism, turism activ - turism ecvestru, cicloturism, drumetii, pescuit etc);
- Cresterea accesibilitatii arealelor turistice prin modernizarea/reabilitarea cailor de acces, amplasarea de panouri de informare si promovare turistica si introducerea standardelor europene de calitate in privinta dotarilor existente in imediata apropiere a obiectivelor (parcari, zone de popas, alimentare cu apa, canalizare, grupuri sanitare, puncte de colectare a deseurilor, puncte de prim ajutor etc);
- Identificarea si amenajarea de zone de popas, inclusiv cu panouri de orientare turistica;
- Implementarea de campanii de ecologizare a arealelor turistice.

2. Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare

- Dezvoltarea si promovarea de circuite turistice judetene si interjudetene;
  - Dezvoltarea de oferte turistice bazate pe valorificarea traditiilor din regiune;
  - Elaborarea si dezvoltarea de produse turistice comune în domeniul turismului cultural, rural, activ si produse turistice complementare;
- Dezvoltarea de produse turistice complementare;
- Realizarea unui portal regional de turism;

- Crearea si dezvoltarea unei imagini distinctive a regiunii ca destinatie turistica (brand regional si branduri locale), implementarea unui sistem eficient de management al destinatiei;
- Stimularea dezvoltarii de proiecte de promovare a regiunii in parteneriat local, regional si european, inclusiv prin infiintarea unei structuri institutionale regionale de turism;
- Dezvoltarea si implementarea unui sistem unitar de marcare a atractiilor turistice in intreaga regiune (panouri, harti turistice pe drumurile nationale si judetene, gari, autogari, aerogari);
- Realizarea de studii de cercetare a pietei turistice si dezvoltarea, pe baza rezultatelor, a unei strategii regionale de marketing turistic;
- Promovarea produselor, inclusiv ecologice traditionale si comercializarea acestora in spatii special amenajate in aerogari, centrele istorice ale oraselor, statiuni turistice, hoteluri, pensiuni si in centre / punctele de informare turistica.
- Dezvoltarea de oferte turistice bazate pe valorificarea traditiilor din regiune;
- Dezvoltarea de produse turistice noi complementare in vederea diversificarii si cresterii atractivitatii ofertei turistice (spre exemplu, citybreak);
- Realizarea de materiale de promovare a obiectivelor/ circuitelor turistice (brosuri, ghiduri turistice, pliante, CD-uri prezentare, bannere, harti turistice, revista regionala de turism etc) si sprijinirea derularii de actiuni si campanii de promovare;
- Organizarea unei burse regionale de turism anual sau bianual;
- Dezvoltarea de carduri turistice care sa permita vizitarea atractiilor turistice aferente circuitelor la preturi promotionale;
- Promovarea ofertelor turistice din regiune prin includerea acestora in cataloagele touroperatorilor romani si straini;
- Încurajarea și sprijinirea structurilor turistice în vederea asocierii acestora la rețelele internationale de turism;
- Sprijinirea dezvoltarii unei retele de centre/birouri de informare si promovare turistica cu filiale in toate resedintele de judet si localitatile cu potential turistic, puncte de informare turistica, inclusiv electronice in zone de maxim tranzit;
- Sprijinirea participarii la targuri si expozitii nationale si internationale;
- Sprijinirea organizarii de expozitii muzeale etnografice si manifestari culturale, festivaluri (gastronomie moldoveneasca, spre exemplu festivalul placintelor poale-n brau).

3. Cresterea competitivitatii structurilor turistice si a serviciilor furnizate

- Îmbunatatirea serviciilor de cazare in cadrul structurilor de primire turistica si a bazei de agrement si tratament (inclusiv centre de tip spa) cu respectarea standardelor arhitecturale specifice arealului turistic de provenienta;
- Sprijinirea crearii si dezvoltarea structurilor de asistenta de afaceri in turism (incubator de afaceri) ;
- Dezvoltarea serviciilor specifice turismului de afaceri si de evenimente;
- Sprijinirea accesului IMM-urilor din sectorul turistic la serviciile de consultanta (management, marketing, studii de fezabilitate, studii de piata);
- Promovarea si integrarea tehnologiei informatiei si a comunicatiilor in desfasurarea afacerilor in turism, inclusiv prin dezvoltarea sistemului de rezervari on-line;
- Încurajarea implementarii in sectorul turistic a sistemelor de management al calitatii conform standardelor ISO 9001:2000, sistemelor de management integrate Calitate-Mediu si altor instrumente de mediu si de calitate (eticheta ecologica, Marca Q).

4. Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic

- Dezvoltarea culturii antreprenoriale in sectorul turistic;
- Sprijinirea formarii profesionale continue prin implementarea de programe de instruire a personalului din sectorul turistic, precum si introducerea de noi profesii in domeniu;
- Dezvoltarea de programe de instruire pentru personalul din muzee si ghizi turistici;
- Sprijin pentru calificarea/reconversia profesionala a populatiei din mediul rural in vederea dobandirii de competente specifice sectorului turistic;
- Dezvoltarea de campanii de constientizare a importantei dezvoltarii resurselor umane in sectorul turistic.

SECTIUNEA V

PORTOFOLIUL DE PROIECTE 2008 - 2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
1	Telegondolă pe traseul:Partie - Complex sportiv	Construirea unei telegondole in Slănic Moldova în vederea diversificării mijloacelor de agrement	APL Propunere Consiliul Judetean Bacau	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
2	Restaurarea Casei Bacovia	Cresterea atractivitatii turistice prin punerea in valoare a obiectivelor din patrimoniul cultural - turistic al judetului Bacau	Consiliul Judetean Bacau	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
3	Restaurarea cladirii Ansamblului "Busuiocul" din Bacau		Consiliul Judetean Bacau	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
4	Reabilitare si modernizare „Insula de Agrement”	Se intentioneaza ca prin intermediul acestor proiecte sa se creeze o infrastructura turistica de agrement destinata tuturor categoriilor de varsta pentru desfasurarea diferitelor activitati in vederea relaxarii, distractiei, petrecerii timpului liber, ce contribuie puternic la crearea efectelor estetice cu propria lor frumusetate cu actiuni favorabile asupra sanatatii, a conditiilor de viata si de munca a populatiei	Primaria Municipiului Bacau	Bacau	POR 2007 - 2013	2009 -2012
5	Construire Centru de agrement si turism la padurea Tamas		Primaria Municipiului Bacau	Bacau	POR 2007 - 2013	2009 - 2012
6	Baza de agrement Slanic Moldova	Diversificarea paletei turistice si a ofertelor de agrement in statiunea Slanic Moldova, in vederea cresterii fluxului turistic in toate sezoanele anului	Consiliul Local al Orasului Slanic Moldova+Consiliul Judetean Bacau Parteneriate publice-private	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
7	Schi Parc Slanic Moldova	Amenajare partie de schi in vederea diversificarii activitatilor turistice in jud. Bacau	Consiliul Local al Orasului Slanic Moldova	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
8	Dezvoltarea si diversificarea infrastructurii de cazare, agrement si sanatate	Reabilitarea si modernizarea Stadionului municipal Reabilitare si modernizare strand si construirea de noi obiective, cum ar fi terenuri de sport (tenis, baschet, volei, fotbal, etc.)	Primaria Moinesti	Bacau	Buget local, fonduri atrase interne si externe	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
9	Reabilitarea patrimoniului istoric, cultural, ecumenic	Reabilitarea unei cladiri declarate monument istoric, transformarea acesteia in muzeu si includerea ei in circuitul turistic	Primaria Moinesti	Bacau	Buget local, fonduri atrase interne si externe	2009-2013
10	Dezvoltarea si modernizarea zonelor turistice care detin resurse naturale cu potential balnear	Elaborarea unui studiu de fezabilitate pentru izvoarele minerale din Parcul Bai, privind caracteristicile terapeutice cu posibilitatea valorificarii lor; Valorificarea potentialului natural existent: reabilitarea izvoarelor minerale din Parcul Bai Amenajarea peisagistica a Padurii cu Pini	Primaria Moinesti	Bacau	Buget local, fonduri atrase interne si externe	2009-2013
11	Refacere zona turistica	Transformarea locatiilor cu potential turistic in produse turistice	Consiliul Local Comanesti	Bacau	POR 2007 - 2013	2009-2013
12	Restaurarea si valorificarea durabila a patrimoniului cultural, precum si crearea/modernizarea infrastructurilor conexe din zona Casei Ventura din Municipiul Botosani in vederea amenajarii Muzeului Etnografic al judetului Botosani	Conservarea mostenirii culturale si cresterea atractivitatii turistice a judetului si regiunii prin valorificarea potentialului turistic cultural existent	Consiliul Judetean Botosani Muzeul Judetean Botosani	Botosani	POR 2007-2013	2009-2013
13	Reabilitarea si valorificarea durabila a obiectivului de patrimoniu Complexul Monahal Cosula, com. Cosula, jud. Botosani	Dezvoltarea si promovarea turismului religios in judetul Botosani prin valorificarea potentialului existent	Consiliul Judetean Botosani	Botosani	POR 2007-2013	2009-2013
14	Reabilitare Casa memoriala "George Enescu" din Liveni si Muzeu "George Enescu" din Dorohoi	Conservarea mostenirii culturale si cresterea atractivitatii turistice a judetului si regiunii	Consiliul Judetean Botosani Muzeul Judetean Botosani	Botosani	POR 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
15	Reabilitarea cladirii de patrimoniu a Muzeului Judetean din Botosani	Conservarea mostenirii culturale si cresterea atractivitatii turistice a judetului si regiunii	Consiliul Judetean Botosani Muzeul Judetean Botosani	Botosani	POR 2007-2013	2009-2013
16	Memorialul Ipotesti-Centrul National de Studii "Mihai Eminescu"	Dezvoltarea si promovarea turismului in judetul Botosani prin valorificarea potentialului spiritual existent	Consiliul Judetean Botosani	Botosani	POR 2007-2013	2009-2013
17	Dezvoltarea infrastructurii de agrement adaptate specificitatii zonei de interes turistic din oraşul Ştefăneşti, jud. Botoşani	Crearea unui prim cadru de servicii pentru turişti	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	POR Axa 5	2009-2013
18	Identificarea și amenajarea de zone de popas, inclusiv cu panouri de orientare turistică, în oraşul Ştefăneşti, jud. Botoşani	Crearea de zone de agrement pentru localnici și turişti	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	POR Axa 5	2009-2013
19	Amenjarea lacului din centrul satului Drăguşeni în suprafaţă de 4,78 ha	Creşterea atractivităţii turistice prin promovarea activităţilor de agrement și pescuit sportiv	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Fonduri FEADR	2009-2013
20	Crearea premizelor dezvoltării turistice durabile prin realizarea de lucrări de protejare și conservare a patrimoniului cultural - istoric al municipiului Dorohoi.	Dezvoltarea durabilă a turismului local prin conservarea valorilor locale.	APL Instituții județene ce au obiectivele în patrimoniu Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013; Programe de Cooperare Teritorială Europeană	2009-2013
21	Valorificarea în scop turistic a resurselor naturale prin dezvoltarea infrastructurii turismului de nişă în zona municipiului Dorohoi -agroturism,	Diversificarea portofoliului de servicii turistice oferite și creșterea numărului de turiști prin valorificarea în scop turistic a patrimoniului natural si antropic	APL Asociații de turism Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013; Programe de	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
	cicloturism, drumeții, pescuit.				Cooperare Teritorială Europeană.	
22	Creșterea vizibilității obiectivelor turistice din municipiul Dorohoi prin amplasarea de panouri de informare/ promovare turistică și introducerea iluminatului ambiental.	Creșterea vizibilității și accesibilității obiectivelor și destinațiilor turistice din zona municipiului Dorohoi.	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013; Programe de Cooperare Teritorială Europeană	2009-2013
23	Îmbunătățirea accesibilității obiectivelor turistice din municipiul Dorohoi și creșterea calității serviciilor turistice oferite prin modernizarea infrastructurii rutiere și a dotărilor aferente: parcări, servicii de utilități.	Creșterea calității serviciilor turistice și crearea infrastructurii necesare desfășurării în condiții decente a activităților de turism.	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013; Programe de Cooperare Teritorială Europeană	2009-2013
24	Reabilitarea monumentelor de cat. B din orașul Flămânzi: - Primăria veche pentru a fi transformată în muzeu al răscoalei și țaranului - Biserica din lemn de la Prisacani din 1600	Introducerea monumentelor de cat. B din orașul Flămânzi în circuitul turistic	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	POR AXA 5 Domeniu 5.1	2009-2013
25	Modernizare cale de acces și amenajarea Bisericii Adormirea Maicii Domnului sat Hilișeu-Crișan (jud. Botoșani)	Punerea în valoare a patrimoniului cultural local	CL Hilișeu-Horia și Protopopiatul Dorohoi Propunere CJ Botosani	Botosani	Fonduri europene	2009-2013
26	Modernizare infrastructură rurală în comuna Hudești, județul Botoșani	Creșterea atractivității turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism prevăzută a se realiza prin următoarele obiective: - Reabilitare casă memorială Boldur Lățescu și a școlii de meserii Hudești - obiectiv turistic	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget local Fonduri europene	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
		- Reabilitare drum de acces la Cetățuia din satul Baranca, com. Hudești (construită în timpul domniei lui Ștefan cel Mare) - obiectiv turistic - Reabilitare Biserica SF. Gheorghe din Mlenăuți înscrisă în Anuarul statistic ca obiectiv turistic				
27	Renovare "Monumentul ostașilor germani", comuna Răuseni, jud. Botoșani	Dezvoltarea turismului prin conservarea monumentelor de importanță locală	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Fonduri europene	2009-2013
28	„Zonă de agrement Jianu - comuna Ungureni, jud. Botoșani”	Creșterea atractivității turistice prin realizarea unei zone de agrement	Administrația locală Propunere CJ Botosani	Botosani	Bugetul local Fonduri structurale Alte surse	2009-2013
29	Parc regional de agrement turistic si sportiv Cornisa Botosani	Dezvoltarea si promovarea turismului in judetul Botosani prin valorificarea potentialului existent	Municipiul Botosani	Botosani	POR 2007-2013	2009-2013
30	Dezvoltarea turismului ecleziastic din judetul Iasi prin reabilitarea si valorificarea obiectivelor de patrimoniu: Manastirea Dobrovat, Manastirea Birnova si Manastirea Hadimbu	Restaurarea, protectia si conservarea patrimoniului cultural national si modernizarea infrastructurii conexe, cu potential turistic important in vederea introducerii lor in circuite turistice	Consiliile locale ale comunelor Dobrovat si Birnova in parteneriat cu Consiliul Judetean Iasi	Iasi	POR 2007-2013	2009-2013
31	Reabilitarea si dezvoltarea turistica a monumentului istoric Biserica Banu Iasi	Dezvoltarea si promovarea turismului prin valorificarea potentialului existent	Consiliul Judetean Iasi	Iasi	POR 2007-2013	2009-2013
32	Zona de agrement CIRIC	Dezvoltarea si promovarea turismului prin valorificarea potentialului existent	Municipiul Iasi	Iasi	POR 2007-2013	2009-2013
33	Dezvoltarea si diversificarea infrastructurii de cazare si agrement	Reabilitarea si modernizarea satului de vacanta Pircovaci.	Primaria Hirlau	Iasi	Buget local, fonduri atrase interne si externe	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
34	Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de turism.	Ecologizarea și amenajarea lacului „Peștișorul” ca zonă de agrement (amenajarea insuliței ca parc de distracții, dotarea lacului cu bărci, hidrobiciclete, amenajarea unui restaurant, amenajare plajă etc.)	Primaria Pascani in parteneriat public privat	Iasi	Buget local, fonduri atrase interne si externe	2009-2013
35	Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de turism.	Reabilitarea terenurilor degradate prin exploatări de balast în vederea amenajării unora dintre acestea ca zone de agrement (Ex: la sud de podul de intrare în Pașcani, la est de Lunca)	Primaria Pascani	Iasi	Buget local, fonduri atrase interne si externe	2009-2013
36	Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de turism.	Amenajare zonă de agrement spațiu verde, împădurire, amenajare plajă, dotarea cu bărci, hidrobiciclete etc., în zona barajului de la Lunca.	Primaria Pascani	Iasi	Buget local, fonduri atrase interne si externe	2009-2013
37	Amenajare Pârtie de schi în stațiunea Durău	- amenajarea și modernizarea pârtiei de schi din stațiunea Durău	Consiliul Județean Neamț	Neamt	POR 2007 - 2013 5.2 sau alte fonduri	2009 - 2013
38	Reabilitarea și modernizarea „Băilor Negulești ”	- reabilitarea și modernizarea stațiunii Negulești	Consiliul Județean Neamț	Neamt	POR 2007 - 2013 5.2 sau alte fonduri	2009 - 2013
39	Reabilitarea și modernizarea „stațiunii Bălțătești”	- reabilitarea și modernizarea stațiunii Baltatesti	Consiliul Județean Neamț în parteneriat cu Ministerul Apărării	Neamt	POR 2007 - 2013 5.2 sau alte fonduri	2009 - 2013
40	Amenajare puncte de observare pe traseele montane ale Masivului Ceahlău	- creșterea numărului de turiști prin dezvoltarea infrastructurii de turism și valorificarea resurselor naturale	Consiliul Județean Neamț, Serviciul de Administrare al Parcului Național Ceahlău	Neamt	POR 2007 - 2013 5.2 sau alte fonduri	2009 - 2013
41	Construirea refugiilor montane amenajare posturi Salvamont	- creșterea numărului de turiști prin dezvoltarea infrastructurii de turism și valorificarea resurselor naturale	Consiliul Județean Neamț	Neamt	POR 2007 - 2013 5.2 sau alte fonduri	2009 - 2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
42	Amenajare acces turistic la cascada Duruitoarea	- creșterea numărului de turiști prin dezvoltarea infrastructurii de turism și valorificarea resurselor naturale	Consiliul Județean Neamț	Neamt	POR 2007 - 2013 5.2 sau alte fonduri	2009 - 2013
43	Dezvoltare infrastructura turistica Cozla - partii de ski, instalatii de transport pe cablu, instalatii de zapada artificiala si iluminat nocturn, patinoar, drumuri acces, utilitati	Cresterea numarului de turisti prin dezvoltarea infrastructurii de turism si valorificarea resurselor naturale	Municipiul Piatra Neamt	Neamt	POR 2007- 2013	2009 - 2012
44	Restaurarea si punerea in valoare a zonei istorice si culturale Curtea Domneasca in municipiul Piatra Neamt	Cresterea importantei turismului si a culturii ca factor de stimulare a cresterii economice in zona	Municipiul Piatra Neamt in parteneriat cu Consiliul Judetean Neamt	Neamt	POR 2007 -2013	2009 - 2013
45	Amenajarea traseelor de drumetie in jurul municipiului Piatra Neamt	Cresterea numarului de turisti prin amenajarea a patru trasee de drumetie; valorificarea unui potential natural si istorico-cultural de exceptie prin aparitia unor produse si servicii turistice noi.	Municipiul Piatra Neamt in parteneriat cu Consiliile Locale ale comunelor Garcina si Alexandru cel Bun	Neamt	POR 2007- 2013	2009 - 2010
46	Amenajarea in scop turistic a ariei naturale protejate lacul Cuejdel	Cresterea numarului de turisti cu respectarea normelor de protectie si conservare a ariei protejate Lacul Cuejdel	Municipiul Piatra Neamt in parteneriat cu Consiliul Local al comunei Garcina	Neamt	POR 2007- 2013	2009 - 2012
47	Amenajare zona de agrement pe malul raului Ozana - Tg. Neamt	Crearea structurilor de agrement turistic, in scopul cresterii numarului turistilor si a duratei sejurului	Consiliul Local Tg. Neamt	Neamt	POR 2007 - 2013	2009 - 2012
48	Telegondola Cetatea Neamtului	Valorificarea resurselor naturale in scop turistic	Consiliul Local Tg. Neamt	Neamt	POR 2007 - 2013	2009 - 2012

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
49	Lac de agrement	Lac pentru sporturi nautice si ștrand cu dotări si amenajări pentru agrement	CL Roman	Neamt	POR 2007 - 2013	2010 - 2012
50	Activități de arheologie, de consolidare și conservare pentru punerea în circuitul turistic al sit-ului „Cetatea lui Ștefan cel Mare”	Includerea în circuitul turistic județean a sit-ului „Cetatea lui Ștefan cel Mare”	Consiliul Local Bîra	Neamt	Fonduri Europene	2010 - 2012
51	Asigurare infrastructură pentru punerea în valoare a sit-ului „Cetatea lui Ștefan cel Mare”	Creșterea potențialului turistic al zonei	Consiliul Local Bîra	Neamt	POR 2007 - 2013 5.2 sau alte fonduri	2012 - 2013
52	Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural - ecumenic din com. Dobreni	- restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea bisericilor din satele Cășăria și Sarata, declarate monumente istorice - creșterea importanței turismului și culturii - creșterea numărului de turiști prin valorificarea potențialului turistic cultural local și regional	Consiliul Local Dobreni impreuna cu ONG-uri	Neamt	Fonduri Europene	2009 - 2013
53	Turismul oportunitate pentru relansarea economică a Comunei Dobreni	Dezvoltarea zonelor turistice în com. Dobreni care să contribuie la crearea de noi locuri de muncă și creșterea veniturilor	Consiliul Local Dobreni, Micro-Întreprinderi, ONG-uri	Neamt	Fonduri Europene	2009 - 2013
54	Restaurarea Bisericii din lemn Sf. Nicolae (com. Ghindăoani)	Creșterea importanței turismului si a culturii ca factor de stimulare a creșterii economice in zona	Parohie Ghindăoani	Neamt	POR 2007 - 2013 Fonduri Europene	2009 - 2013
55	Colecția Muzeală Vasile Conta (com. Ghindăoani)	Realizarea unui centru de documentare	Consiliul Local Ghindăoani	Neamt	POR 2007 - 2013 Fonduri Europene	2009 - 2013
56	Amenajarea unui ponton pentru punct de observare al pasarilor	Dezvoltarea infrastructurii specific ecoturismului si includerea in circuitul European al migratiei pasarilor	Primaria Alexandru cel Bun	Neamt	Fonduri externe	2009 - 2013
57	Modernizarea și revitalizarea stațiunii Oglinzi și a salinei	- îmbunătățirea calității serviciilor de cazare și diversificarea serviciilor turistice oferite	Consiliul Local Târgu Neamț, SIF Transilvania	Neamt	Buget Propriu și fonduri atrase interne și externe	2009 - 2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
58	Amenajare turistica si promovare zona Tarcau - Ardeluta	Dezvoltarea turismului de agrement in judetul Neamt Valorificarea atuurilor climaterice, fiind unul din primele locuri din tara, din punct de vedere al continutului de ozon in aer Construirea unei partii de schi si snowboard	APL in parteneriat public privat Propunere ANTREC Neamt	Neamt	POR 2007- 2013	2010-2013
59	Crearea unei baze de agrement - echitatie in cadrul bazei hipice Col Virgil Barbuceanu	Dezvoltarea turismului de agrement in Piatra Neamt	APL Propunere ANTREC Neamt	Neamt	POR 2007- 2013	2010-2013
60	Reabilitarea bisericii romano-catolice „Nasterea Sfintei Fecioare Maria”	Promovarea turismului religios local	Primaria Municipiului Radauti in colaborare cu Biserica Romano-Catolica	Suceava	POR 2007- 2013	2009-2013
61	Reabilitarea cladirii Templului Evreiesc	Promovarea turismului religios local	Primaria Municipiului Radauti in colaborare cu Federatia Comunitatilor Evreiesti	Suceava	POR 2007- 2013	2009-2013
62	Reabilitarea sitului urban central din municipiul Radauti	Conservarea din punct de vedere arhitectural a cladirilor istorice	Primaria Municipiului Radauti in colaborare cu unii agenti economici interesati	Suceava	POR 2007- 2013	2009-2013
63	Amenajarea unui parc de agrement turistic	Amenajarea in scop turistic a unor spatii de recreere si popas	Primaria Municipiului Radauti in colaborare cu agenti de turism locali	Suceava	POR 2007- 2013	2009-2013
64	Dezvoltarea in scop turistic centrului de echitatie Herghelia Radauti	Promovarea turistica a Hergheliei si Hipodromului Radauti	Primaria Municipiului Radauti in colaborare cu Directia Silvica Suceava si Regia Nationala a Padurilor ROMSILVA	Suceava	POR 2007- 2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
65	Amenajare partie de schi zona Rarau, „ Domeniul schiabil Campulung Moldovenesc”	Amenajarea partiei de schi Rarau in stațiunea montana Campulung Moldovenesc	Primaria Municipiului Campulung Moldovenesc Asociații de Turism	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
66	Amenajare partie de schi zona Runc, „ Domeniul schiabil Campulung Moldovenesc”	Reabilitarea/modernizarea partiei de schi Runc in stațiunea montana Campulung Moldovenesc	Primaria Municipiului Campulung Moldovenesc Asociații de Turism	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
67	Reabilitarea muzeului „Arta Lemnului” (unicat in Romania)	Reabilitare/modernizare obiectiv turistic Muzeul ”Arta Lemnului”	Primaria Municipiului Campulung Moldovenesc Asociații de Turism	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
68	Baza sportiva de agrement	Amenajarea unei piscine, a unui teren de sport (sala de sport), patinoar, și a unui teren mini-golf	Primaria Municipiului Campulung Moldovenesc Asociații de Turism	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
69	Centru de interpretare a manastirilor din Bucovina	Interpretarea (punerea la dispoziție a unor chei de înțelegere) a manastirilor pictate ale Bucovinei și pe termen mediu, sensibilizarea, informarea tuturor categoriilor de turiști privind cultura și patrimoniul ortodox. Centrul va permite dezvoltarea ofertei culturale a intregului teritoriu completand și structurand testura culturala existenta bazata pe mai multe puncte forte: manastirile pictate ale Bucovinei, dar și gazduirea rurala arta tradiționala specifica, manifestari folclorice.	Primaria Municipiului Campulung Moldovenesc Asociații de Turism	Suceava	INTERREG	2009-2013
70	Crearea unei baze de agrement tip AQUA LAND in Vatra Dornei	Diversificarea paletei turistice si a ofertelor de agrement in orasul Vatra Dornei, in vederea cresterii fluxului turistic in toate sezoanele anului.	Comsiliul Local Vatra Dornei	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
71	Complex de agrement Lunca Dornelor	Dezvoltarea unui program integrat de reabilitare si modernizare a infrastructurii in domeniul sporturilor de iarna. Promovarea turistica a statiunii Vatra Dornei prin: - extinderea partiilor de ski existente, dotarea acestora cu un sistem modern de iluminare si zapada artificiala; - realizarea unui transport pe cablu din oras in zona schiabila, cu telegondola; - realizarea, la capatul traseului telegondolei, a unui punct de atractie turistica: complex Belvedere Dorna.	Consiliul Local Vatra Dornei	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
72	Telegondola - Vatra Dornei	Valorificarea resurselor naturale în scop turistic	Consiliul Local al Municipiului Vatra Dornei	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
73	Valorificarea potentialului arealelor apartinand Parcurilor Nationale in vederea dezvoltarii economiei locale.	Crearea unor "zone economice" unde ar putea functiona cabane ecologice pasive, partii de ski etc., si unde s-ar putea desfasura diverse activitati specifice turismului montan.	Consiliul Local Vatra Dornei	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
74	Restaurarea si valorificarea Cazinoului orasului Vatra Dornei	Restaurarea si valorificarea durabila a patrimoniului cultural, precum si crearea/modernizarea infrastructurilor conexe. Cresterea numarului de turisti, prin reintroducerea cazinoului in circuitul cultural si religios al Bucovinei.	Primaria Vatra Dornei	Suceava	POR 2007-2013	2009 - 2013
75	Reabilitarea Cetatii de Scaun si a zonei de protectie a acesteia	Cresterea importantei turismului si culturii, ca factori care stimuleaza cresterea economica in regiuni	Consiliul Judetean Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
76	O cladire de patrimoniu - muzeu pentru mileniul III	Cresterea importantei turismului si culturii	Consiliul Judetean Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
77	Eveniment in aer liber - Bucovina Sacra		Propunere Universitatea Stefan cel Mare Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
78	Crearea si operarea de trasee turistice pilot: Drumul manastirilor, Drumul Mariei Tereza. Includerea acestora in brosure de promovare		Propunere Universitatea Stefan cel Mare Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
79	Valorificarea in scop turistic a resurselor naturale prin dezvoltarea infrastructurii de turism activ - nordic walk, ciclism pentru zona Bucovinei		Propunere Universitatea Stefan cel Mare Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
80	Dezvoltarea infrastructurii campingurilor existente in judetul Suceava in conformitate cu normele europene		Propunere Universitatea Stefan cel Mare Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
81	Dezvoltarea turismului in judetul Vaslui prin restaurarea si valorificarea obiectivului de patrimoniu, Manastirea Parvesti.	Restaurarea si valorificarea durabila a patrimoniului cultural, precum si crearea/modernizarea infrastructurilor conexe. Cresterea importantei turismului si culturii, ca factor care stimuleaza cresterea economica in regiuni, respectand principiile dezvoltarii durabile si ale protectiei mediului. Cresterea numarului de turisti, prin valorificarea potentialului turistic cultural local si regional pe piata turistica nationala si internationala.	Consiliul Judetean Vaslui	Vaslui	POR 2007-2013	2009-2013
82	Dezvoltarea turismului in judetul Vaslui prin restaurarea si valorificarea obiectivului de patrimoniu, Manastirea Floresti.		Consiliul Judetean Vaslui	Vaslui	POR 2007-2013	2009-2013
83	Dezvoltarea turismului in judetul Vaslui prin restaurarea si valorificarea obiectivului de patrimoniu, Manastirea Fastaci.	Restaurarea si valorificarea durabila a patrimoniului cultural, precum si crearea/modernizarea infrastructurilor conexe. Cresterea importantei turismului si culturii, ca factor care stimuleaza cresterea economica in regiuni, respectand principiile dezvoltarii durabile si ale protectiei mediului. Cresterea numarului de turisti, prin valorificarea potentialului turistic cultural local si regional pe piata turistica nationala si internationala.	Consiliul Judetean Vaslui	Vaslui	POR 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implemen-tare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
84	Centrul de Tratament Balnear Ghermanesti	Valorificarea potentialului curativ al apelor din zona Ghermanesti si cresterea numarului de turisti in judet, prin crearea Centrului de Tratament Balnear Ghermanesti.	Consiliul Judetean Vaslui in parteneriat cu Consiliul Local Drancenii	Vaslui	Buget propriu si fonduri atrase interne si externe	2009-2013
85	Restaurarea Curtii Domnesti	Restaurarea si valorificarea durabila a patrimoniului cultural, precum si crearea/modernizarea infrastructurilor conexe. Cresterea importantei turismului si culturii, ca factor care stimuleaza cresterea economica in regiuni, respectand principiile dezvoltarii durabile si ale protectiei mediului. Cresterea numarului de turisti, prin valorificarea potentialului turistic cultural local si regional pe piata turistica nationala si internationala.	Consiliul Local Vaslui in parteneriat cu Parohia Sf. Ioan	Vaslui	POR 2007-2013	2009-2013
86	Restaurarea Complexului Ecleziastic Sf. Ioan, Vaslui	Restaurarea si valorificarea durabila a patrimoniului cultural, precum si crearea/modernizarea infrastructurilor conexe. Cresterea importantei turismului si culturii, ca factor care stimuleaza cresterea economica in regiuni, respectand principiile dezvoltarii durabile si ale protectiei mediului.	Parohia Sf. Ioan	Vaslui	POR 2007-2013	2009-2013
87	Valorificarea patrimoniului natural in turismul transfrontalier	Iniintarea unui Muzeu de Stiinte ale Naturii in Comuna Ibanesti, Judetul Vaslui. Valorificarea patrimoniului natural cu potential turistic in vederea intensificarii activitatii turistice transfrontaliere si cresterii contributiei sectorului turistic la dezvoltarea economica si sociala durabila in zona de granita. Dezvoltarea turismului stiintific prin intensificarea cooperarii intre cercetatori paleontologi de pe cele doua maluri ale Prutului.	Consiliul Local Ibanești in parteneriat cu Universitati din Romania si Republica Moldova	Vaslui	Programul trilateral Romania-Moldova-Ucraina	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 1. - Cresterea atractivitatii turistice regionale prin modernizarea infrastructurii de turism						
88	Amenajare zona de agrement PRODANA	Dezvoltarea turismului de agrement in judetul Vaslui	Consiliul Local Barlad	Vaslui	POR 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 2. - Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare						
1	Realizarea unui portal regional de turism	Instituirea unui sistem integrat si informatizat a ofertei turistice	ADR in parteneriat cu autoritati publice locale si asociatii de turism	Regiunea Nord-Est	POR 2007- 2013	2009-2013
2	Crearea si dezvoltarea unei imagini distinctive a regiunii ca destinatie turistica (brand regional si branduri locale) si implementarea unui sistem eficient de management al destinatiei	Promovarea Regiunii Nord-Est ca regiune turistica unitara cu o oferta turistica diversificata si obiective turistice de marca Promovarea potentialului turistic al regiunii prin imbunatatirea imaginii pe plan intern si international si cresterea vizibilitatii si atractivitatii sale pe piata turistica	ADR, autoritati publice locale si asociatii de turism	Regiunea Nord-Est	Programe de Cooperare Teritoriala Europeana Programul Operational Comun Romania-Ucraina-Moldova 2007-2013	2009-2013
3	Stimularea dezvoltarii de proiecte de promovare a regiunii in parteneriat local, regional si european, inclusiv prin infiintarea unei structuri institutionale regionale de turism	Crearea unei capacitati regionale unitare si coordonate de informare si promovare interna si internationala a ofertei turistice si a serviciilor de profil existente	ADR, autoritati publice locale si asociatii de turism	Regiunea Nord-Est	Buget propriu si fonduri atrase interne si externe	2009-2013
4	Retea de excelenta pentru dezvoltarea turismului durabil	Dezvoltarea unei platforme interregionale pentru schimbul de opinii, bune practici si consolidarea colaborarii dintre actorii cheie in turism in ceea ce priveste aspectele legate de sprijinirea durabilitatii si a competitivitatii turismului european. Promovarea celor mai bune practici si a actiunilor inovatoare in ceea ce priveste managementul destinatiilor turistice durabile Crearea si implementarea unei initiative inovativa interregionala comuna care sa incurajeze actorii cheie din turism sa dezvolte activitati turistice prietenoase cu mediul si sa utilizeze tehnologii verzi	ADR, autoritati publice locale si asociatii de turism	Regiunea Nord-Est	Buget propriu si fonduri atrase interne si externe	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 2. - Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare						
5	Dezvoltarea si promovarea de circuite turistice judetene si interjudetene	Cresterea atractivitatii turistice prin evidentierea ofertei diversificate de obiective si activitati turistice in Regiunea Nord Est	Autoritati publice locale, asociatii de turism ADR	Regiunea Nord-Est	POR 2007-2013 PNDR 2007-2013	2009-2013
6	Promovarea pensiunilor turistice din Regiunea Nord-Est	Conceperea si realizarea materialelor de promovare si reprezentare ale Asociatiei ANTREC MOLDOVA, pe plan national si international (pliante, cataloage, site-uri, pentru targurile de turism nationale si internationale, precum si pentru orice alte manifestari organizate in scopul atragerii turistilor in tara si euroregiune)	Asociatiei ANTREC MOLDOVA	Regiunea Nord-Est	POR 2007-2013	2009-2013
7	Dezvoltare turistica: trasee turistice, turism ecvestru	Protejarea, plantare, conservarea si promovarea ariilor naturale protejate in vederea exploatarei acestora ca atractii turistice	Consiliul Local Comanesti	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
8	Construirea unui Centru Zonal de Informare si Promovare Turistica	Valorificarea potentialului turistic al Vaii Trotusului in turism.	Consiliul Local Comanesti	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
9	Identificare, marcarea si promovarea traseelor culturale si promovarea obiectivelor culturale din judetul Bacau	Dezvoltarea cultural-turistica a judetului Bacau	Consiliul Judetean Bacau	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
10	Dezvoltarea turismului ca factor cheie de dezvoltare economica	Initierea demersurilor pentru obtinerea statutului de statiune turistica	Primaria Moinesti	Bacau	Buget propriu Alte fonduri interne sau externe	2009-2013
11	Dezvoltarea si promovarea de circuite turistice judetene	Cresterea atractivitatii turistice prin evidentierea ofertei diversificate de obiective si activitati turistice	Consiliul Judetean Botosani; Consilii Locale; Agentii de turism	Botosani	POR 2007-2013 PNDR 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 2. - Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare						
12	Force Tourism - Botosani County	Promovarea judetului si a regiunii prin realizarea unui album de prezentare a judetului Botosani	Consiliul Judetean Botosani Consilii Locale Agentii de turism	Botosani	Buget propriu Alte fonduri interne sau externe	2009-2013
13	Promovarea produselor locale specifice comunei Hudești-jud. Botoșani și atragerea tinerilor în mediul rural	Dezvoltarea și promovarea produselor autohtone prin atragerea tinerilor în meșteșuguri precum: prelucrarea argilei, împletire coșuri nuiete și răchită, confecționare obiecte lemn	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget local Fonduri europene	2009-2013
14	Crearea unui Centru zonal de Informare și Promovare Turistică și dotarea acestuia precum și instalarea de puncte electronice stradale de informare turistica	Sprijinirea promovării zonei municipiului Dorohoi ca zona turistica atractivă cu o oferta turistica diversificata si obiective turistice de marca	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013 Programe de Cooperare Teritoriala Europeană	2009-2013
15	Valorificarea potențialului turistic al tradițiilor și obiceiurilor locale prin organizarea de festivaluri și manifestări folclorice, al prezentării obiceiurilor de Anul Nou	Sprijinirea promovării zonei municipiului Dorohoi ca zona turistica atractivă cu o oferta turistica diversificata si obiective turistice de marca	APL Structuri județene cu atribuții în gestionarea patrimoniului turistic județean Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013 Programe de Cooperare Teritorială Europeană	2009-2013
16	Promovarea potențialului turistic prin realizarea de materiale de promovare a obiectivelor și circuitelor turistice și derularea de acțiuni și campanii de promovare a zonei municipiului Dorohoi	Sprijinirea promovării zonei municipiului Dorohoi ca zona turistica atractivă cu o oferta turistica diversificata si obiective turistice de marca	APL Asociatii de turism Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013 Programe de Cooperare Teritoriala Europeană	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 2. - Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare						
17	Promovarea patrimoniului turistic local și includerea acestuia în circuitele turistice judetene și interjudetene de turism religios: Catedrala Adormirea Maicii Domnului, Biserica Sf. Nicolae, Biserica de lemn Nașterea Maicii Domnului Vârgolici.	Cresterea atractivitatii turistice prin evidentierea ofertei diversificate de obiective si activitati turistice in zona Municipiului Dorohoi	APL Structuri județene cu atribuții în gestionarea patrimoniului turistic județean Asociatii de turism Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013; Programe de Cooperare Teritoriala Europeană	2009-2013
18	Promovarea patrimoniului turistic local și includerea acestuia în circuitele turistice județene și interjudetene de turism cultural: Muzeul George Enescu, Muzeul de Științe ale Naturii.	Cresterea atractivitatii turistice prin evidentierea ofertei diversificate de obiective si activitati turistice in zona Municipiului Dorohoi	APL Structuri județene cu atribuții în gestionarea patrimoniului turistic județean Asociatii de turism Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013; Programe de Cooperare Teritoriala Europeană.	2009-2013
19	Dezvoltarea turismului de nișă, oraș Ștefănești, jud. Botoșani	Creșterea atractivității turistice prin diversificarea activităților turistice	APL IMM din domeniul turismului Propunere CJ Botosani	Botosani	POR Axa 5	2009-2013
20	Promovarea turismului rural prin elaborarea unor produse turistice specifice	Crearea de trasee turistice transfrontaliere in zone care detin obiective de interes turistic si in care poate fi practicat turismul rural	Consiliul Judetean Iasi, autoritati publice locale, ANTREC Romania, ANTREC Republica Moldova	Iasi	POR 2007-2013	2009-2013
21	Infiintarea Centrului de Informare Turistica Judetean Iasi	Promovarea destinatiilor turistice din judetul Iasi	Consiliul Judetean Iasi	Iasi	POR 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 2. - Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare						
22	Dezvoltarea si promovarea de circuite turistice judetene si interjudetene	Cresterea atractivitatii turistice prin evidentierea ofertei diversificate de obiective si activitati turistice in judetul Iasi	APL, asociatii de turism	Iasi	POR 2007-2013 PNDR 2007-2013	2009-2013
23	Realizarea unor panouri cu informatii turistice in judetul Neamt	Promovarea potentialului turistic al judetului Neamt prin imbunatatirea imaginii atat pe plan intern cat si international	Consiliul Judetean Neamt	Neamt	POR 2007 - 2013	2009 - 2013
24	Promovarea turismului in Judetul Neamt	Promovarea potentialului turistic al judetului Neamt prin imbunatatirea imaginii atat pe plan intern cat si international Proiectul vizeaza achizitionarea unui serviciu de consultanta in vederea realizarii unor materiale publicitare - brosure, pliante, cd-uri, dvd-uri, clipuri publicitare, banere	Consiliul Judetean Neamt	Neamt	POR 2007 - 2013	2009 - 2013
25	Centru de informare turistica	Promovarea potentialului turistic al județului Neamț	Consiliul Județean Neamț în parteneriat cu consiliile locale	Neamt	POR 2007 - 2013 5.3	2009 - 2013
26	Reabilitarea semnelor de intrare în județ	Imbunătățirea imaginii județului Neamț	Consiliul Județean Neamț	Neamt	Buget local	2009 - 2010
27	Promovarea zonei turistice Piatra Neamt	Dezvoltarea si consolidarea turismului intern prin sprijinirea promovarii produselor specifice si a activitatilor de marketing specifice	Municipiul Piatra Neamt	Neamt	POR 2007-2013	2009 - 2011
28	Promovarea turistica a zonei Tg. Neamt si imprejurimi	Promovarea potentialului turistic al regiunii prin imbunatatirea imaginii pe plan intern si international	Consiliul Local Tg. Neamt	Neamt	POR 2007-2013	2009 - 2011
29	Infiintarea si dotarea unui centru de informare turistica in localitatea Vaduri, comuna Alexandru cel Bun	Promovarea potentialului turistic prin imbunatatirea imaginii pe plan intern si international	Primaria comunei Alexandru cel Bun	Neamt	Fonduri externe	2009 - 2010

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 2. - Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare						
30	Dobreni - centru local de informare turistică	- promovarea, prezentarea și vizitarea turistică a com. Dobreni	Consiliul Local Dobreni	Neamt	Fonduri Europene	2009 - 2013
31	Centru de informare turistică com. Negrești	- informare în scopul promovării, prezentării și vizitării turistice	Consiliul Local Dobreni	Neamt	Fonduri Europene	2009 - 2010
32	Centru de Informare turistica	Cresterea numarului de turisti prin apartenenta la rețeaua Centrelor Nationale de Informare si Promovare Turistica	Consiliul Judetean Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009 - 2013
33	Realizarea unui portal local de turism	Instituirea unui sistem integrat si informatizat a ofertei turistice locale	Primaria Municipiului Radauti in colaborare cu agenti de turism locali si alte institutii locale	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
34	Crearea unei piete de produse cu specific local	Promovarea unei structuri de marketing pentru produsele cu specific autohton	Primaria Municipiului Radauti	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
35	Promovarea turistica a zonei montane "Bucovina"	Valorificarea potentialului turistic din Obcinile Bucovinei si Masivul Rarau - Giumalau	Primaria Municipiului Campulung Moldovenesc in parteneriat cu administratiile locale din zona montana	Suceava	Program Operational Comun Romania-Ucraina - Moldova	2009 - 2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 2. - Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare						
36	Promovarea conceptului de ecoturism si a dezvoltarii ecoturismului in Vatra Dornei	Identificarea zonelor cu potential ecologic si biologic natural si declararea lor ca zone ecologice in vederea sprijinirii conservarii naturii, a dezvoltarii durabile cat si promovarea naturii ca element esential al imaginii turistice.	Primaria Vatra Dornei	Suceava	POR 2007-2013	2009 - 2013
37	Centru Zonal de Informare și Promovare Turistică	Valorificarea potențialului turistic pentru Zona Dornelor	APL din Zona Dornelor Asociația de Dezvoltare Zonală Dorna Asociatii de turism	Suceava	POR 2007-2013	2009 - 2013
38	Promovarea brandului DORNA	Promovarea potențialului turistic	Consiliul Local al Municipiului Vatra Dornei Asociații de turism zonale	Suceava	POR 2007-2013	2009 - 2013
39	Consolidarea brandului turistic Bucovina in cooperare cu asociatiilr de turism si personalizarea activitatilor de promovare a destinatiei	Promovarea potențialului turistic	Propunere Universitatea Stefan cel Mare Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009 - 2013
40	Pe urmele lui Stefan cel Mare	Crearea unui circuit turistic care sa includa ctitoriile lui Stefan cel Mare	Consiliul Judetean Vaslui si Autoritati Publice Locale din Republica Moldova	Vaslui	Programul trilateral Romania-Moldova-Ucraina	2009-2013
41	Valorificarea patrimoniului natural in turismul transfrontalier	Valorificarea patrimoniului natural cu potential turistic in vederea intensificarii activitatii turistice transfrontaliere si cresterii contributiei sectorului turistic la dezvoltarea economica si sociala durabila in zona de granita. Dezvoltarea turismului stiintific prin intensificarea cooperarii intre cercetatori paleontologi de pe cele doua maluri ale Prutului.	Consiliul Local Ibanesti in parteneriat cu Universitati din Romania si Republica Moldova.	Vaslui	Programul trilateral Romania-Moldova-Ucraina	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 3. - Cresterea competitivitatii structurilor turistice si a serviciilor furnizate						
1	Imbunatatirea serviciilor de cazare in cadrul structurilor de primire turistica si a bazei de agrement si tratament (inclusiv centre de tip spa) cu respectarea standardelor arhitecturale specifice arealului turistic de provenienta	Cresterea calitatii serviciilor turistice oferite in statiunea Slanic Moldova, in vederea atragerii unui numar mare de turisti in toate sezoanele anului.	Consiliul Local al orasului Slanic Moldova+parteneri privati	Bacau	POR 2007-2013	2009-2013
2	Incubator local de afaceri pentru sprijinirea dezvoltării durabile a serviciilor de turism în municipiul Dorohoi	Stimularea dezvoltării serviciilor turistice prin crearea unui cadru organizat de desfășurare a serviciilor de consiliere, promovare și desfășurare a activităților turistice	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale POR 2007-2013; Programe de Cooperare Teritorială Europeană	2009-2013
3	Construirea de pensiuni în sectorul public și privat din comuna Hudești - jud. Botoșani	Dezvoltarea sectorului turistic prin construirea de pensiuni în mediul rural în sectorul public și privat	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget local Fonduri europene	2009-2013
4	Imbunatatirea calitatii serviciilor de cazare si diversificarea serviciilor turistice oferite in statiunea Oglinzi	Valorificarea potentialului turistic al statiunii Oglinzisi al salinei prin modernizarea serviciilor turistice si revitalizarea statiunii Oglinzi	SIF Transilvania Consiliul Local Tg. Neamt	Neamt	Buget propriu si fonduri atrase interne si externe	2009 - 2011
5	„Pădurea de Argint” - un colț desprins din rai	- înființarea, amenajarea și introducerea în circuitul turistic a unui complex turistic pe dealul Mătăhuia din satul Cășăria, com. Dobreni	Consiliul Local Dobreni împreună cu parteneri	Neamt	Fonduri Europene	2009 - 2013
6	Dezvoltarea si imbunatatirea serviciilor de cazare in arealul Schitului Tibucani - monument istoric	Creșterea și îmbunătățirea structurilor de primire turistice ia scara mică	Primaria comunei Tibucani	Neamt	PNDR	2009-2010

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 3. - Cresterea competitivitatii structurilor turistice si a serviciilor furnizate						
7	Centru Recreational comuna Negrești	- infrastructură turistică de cazare - infrastructură turistică de agrement - activități sportive - activități recreaționale	Parteneriat public privat Propunere CL Negresti	Neamt	Fonduri europene	2009 - 2011
8	Baza pescuit sportiv	Dezvoltarea turismului de nisa - piscicultura si agroturism	Parteneriat public privat Propunere CL Negresti	Neamt	Fonduri europene	2009 - 2011
9	Amenajarea unor spații de campare în județul Neamț	Amenajarea unor spații de campare în județul Neamț	Consiliul Județean Neamț în asociere cu consiliile locale	Neamt	Bugete locale	2009 - 2010
10	Construirea si administrarea unui eurocamping, in apropierea orasului Piatra Neamt	Dezvoltarea turismului de agrement in Piatra Neamt	APL Propunere ANTREC Neamt	Neamt	POR 2007- 2013	2010-2013
11	Complex turistic Farcasa	Agrement pentru copii - tabere scolare	CL Farcasa	Neamt	Fonduri proprii si externe	2009 - 2011
12	INTURIS - componenta importanta a modernizarii infrastructurii regionale de turism istoric in judetul Neamt	Dezvoltarea si promovarea turismului prin valorificarea potentialului existent. Modernizare si extindere motel "Casa Arcasului" din Targu Neamt	Supercoop Societate Cooperativa Targu Neamt	Neamt	POR 2007 - 2013	2009 - 2012
13	Trasee Turistice In Zona Dornelor - Amenajarea a 5 Posturi Salvamont	Valorificarea potențialului turistic montan	Consiliul Local al Municipiului Vatra Dornei	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
14	Cresterea calitatii serviciilor turistice prin crearea unui Centru de Excelenta in Turism in cadrul Universitatii Stefan cel Mare din Suceava in care se vor derula programe de consiliere in servicii si managementul calitatii serviciilor		Universitatea Stefan cel Mare Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013
15	Centru de Dezvoltare Antreprenoriala in Turism		Universitatea Stefan cel Mare Suceava	Suceava	POR 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 4. - Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic						
1	Sprijin pentru calificarea/reconversia profesionala a populatiei din mediul rural in vederea dobandirii de competente specifice sectorului turistic	Pregatirea personalului in turismul rural, calificare si recalificare someri, persoane in cautarea unui loc de munca sau persoane ocupate in agricultura de subzistenta.	Propunere Asociatia ANTREC MOLDOVA	Regiunea Nord-Est	POS DRU	2009-2013
2	Sprijinirea formarii profesionale continue prin implementarea de programe de instruire a personalului din sectorul turistic;	Imbunatatirea pregatirii profesionale in domeniul serviciilor turistice pentru personalul angajat in sectorul privat de profil	Consiliul Local al orasului Slanic Moldova+parteneri private	Bacau	POS DRU	2009-2013
3	Sprijin pentru calificarea/reconversia profesionala a populatiei din mediul rural in vederea dobandirii de competente specifice sectorului turistic	Cresterea calitatii serviciilor de turism oferite in cadrul agropensiunilor	Consiliul Local al orasului Slanic Moldova+parteneri privati	Bacau	POS DRU	2009-2013
4	Sprijinirea formarii profesionale continue prin implementarea de programe de instruire a personalului din sectorul turistic;	Imbunatatirea pregatirii profesionale a pentru personalul angajat in sectorul privat de profil	Consiliul Judetean Bacau	Bacau	Buget propriu Buget Consiliul Regional limousine si parteneri	2009-2010
5	Derularea de campanii de constientizare a importantei dezvoltarii resurselor umane in sectorul turistic din municipiul Dorohoi și creșterea competențelor în domeniile cu potențial local de valorificare: agroturism, cicloturism, drumetii, pescuit.	Creșterea calității serviciilor turistice prin creșterea competențelor resurselor umane implicate în activitățile de turism	APL Asociatii de turism Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget propriu si fonduri guvernamentale; POR 2007-2013 Programe de Cooperare Teritorială Europeană	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 4. - Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic						
6	Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic din comuna Hudești, jud. Botoșani	Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic prin formarea echipelor de implementare a proiectelor de dezvoltare regională în sectorul turistic	APL Propunere CJ Botosani	Botosani	Buget local Fonduri europene	2009-2013
7	Dezvoltarea resurselor umane care activeaza in domeniul turismului	- Crearea unui centru de instruire acreditat la Iasi - Sprijin pentru recalificarea/ reconversia profesionala a populatiei in vederea dobandirii de competente specifice sectorului turistic	APL, ONG-uri, institutiile de invatamant	Iasi	Buget propriu si fonduri atrase interne si externe	2009-2013
8	Crearea unui centru de instruire acreditat la Iasi	Dezvoltarea resurselor umane care activeaza in domeniul turismului	Primaria Municipiului Iasi	Iasi	Buget propriu si fonduri atrase interne si externe	2009-2013
9	Turismul - alternative antreprenoriale	Cresterea gradului de informare si dezvoltarea competentelor antreprenoriale si manageriale pentru a genera un numar crescut de afaceri in domeniul turismului	Asociatia ADA pentru Romania Consiliul Local Tg. Neamt	Neamt	POS DRU 3.1. „Promovarea culturii antreprenoriale”	2009 - 2010
10	Crearea unui centru de informare privind specializarea resurselor umane in domeniul turismului	Promovarea cursurilor, seminariilor si altor forme de specializare a resurselor umane in domeniul turismului	Primaria Municipiului Radauti	Suceava	POS DRU	2009-2013
11	Centru de Formare si Perfectionare in TURISM		Universitatea Stefan cel Mare Suceava in parteneriat cu Asociatia pentru Turism Bucovina, Consiliul Judetean Suceava	Suceava	POS DRU 2007-2013	2009-2013
12	Transfer de bune practici din sistemul de invatamant german de turism. Sistemul dual		Universitatea Stefan cel Mare Suceava	Suceava	POS DRU 2007-2013	2009-2013

Nr. crt.	Proiect/actiune	Obiectiv	Responsabili	Judet	Surse de finantare	Interval de implementare
Domeniul de interventie 4. - Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic						
13	Salvamontism transfrontalier - schimb de bune practici	Promovarea activităților people-to-people	Consiliul Local al Municipiului Vatra Dornei Asociații de turism din Ucraina	Suceava	Programul Operațional Comun România-Ucraina-Moldova	2009-2013

SECTIUNEA VII

FISE DE ACTIUNE / PROIECT

---

1. Retea de excelenta pentru dezvoltarea turismului durabil

Directii strategice de actiune PRAT Nord-Est 2009-2013
<ul style="list-style-type: none">
• Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare
• Cresterea competitivitatii structurilor turistice si a serviciilor furnizate
• Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic
Obiective
<ul style="list-style-type: none">
• Dezvoltarea unei platforme interregionale pentru schimbul de opinii, bune practici si consolidarea colaborarii dintre actorii cheie in turism in ceea ce priveste aspectele legate de sprijinirea durabilitatii si a competitivitatii turismului european.
• Promovarea celor mai bune practici si a actiunilor inovatoare in ceea ce priveste managementul destinatiilor turistice durabile
• Crearea si implementarea unei initiative inovativa interregionala comuna care sa incurajeze actorii cheie din turism sa dezvolte activitati turistice prietenoase cu mediul si sa utilizeze tehnologii verzi
Abordare
<p>In vederea atingerii obiectivelor, se va crea si dezvolta o retea interregionala de excelenta in turism durabil formata din consilierii instruiti in cadrul proiectului. Consilierii din fiecare regiune partenera isi vor desfasura activitatile in cadrul unui Birou pentru Dezvoltarea Turismului Durabil, structura care pe perioada de implementare a proiectului va castiga vizibilitate la nivel local, regional, national si interregional. In consecinta, actorii cheie din turism vor putea beneficia permanent de servicii de informare si consiliere.</p> <p>Tehnologia de baza folosita in implementarea proiectului va fi platforma web centru de competenta virtual in turism durabil care constituie suportul pentru schimbul de informatii intre parteneri si actorii cheie in turism, precum si pentru colaborarea dintre acestia. Proiectarea acestei platforme va facilita un impact maxim al activitatii de diseminare si promovare a rezultatelor proiectului. Acest instrument este recomandat a fi utilizat de catre UE prin Cartea Verde "Spatiul European de Cercetare" si contribuie la transferului de cunostinte la nivel European si implicit la punerea in aplicare a principiilor stipulate in Agenda Lisabona. Un centru de competenta virtual este un sistem socio-tehnologic de sustinere a managementului de cunostinte in cadrul unei comunitati largite bazate pe practica, intr-un domeniu de activitate, care are valente specifice pentru cercetare si economie. Arhitectura infrastructurii software, propusa pentru o platforma Web ce sustine un centru de competenta virtual, este reprezentata pe 3 niveluri: interfata Web cu utilizatorul, aplicatiile server specializate si nivelul bazelor de cunostinte (al integrarii bazelor de date). Aceste niveluri accepta tranzactii, management de comunitati si de continut, flux de lucru, precum si sablonarea.</p> <p>Reteaua de Excelenta pentru dezvoltarea turismului durabil va elabora un ghid de actiune comun Agenda Verde prin care se vor promova metodele de dezvoltare a turismului pe baze ecologice si pe baza caruia autoritatile publice locale, asociatiile active in sectorul turistic vor fi incurajate sa adopte si sa implementeze planuri locale de actiune in domeniul turismul durabil /verde prin care va fi stimulata inclusiv asimilarea tehnologiilor de mediu si eco-inovatiile in turism.</p> <p>Consilierii in turism durabil vor facilita infiintarea unei retele/cluster in fiecare regiune partenera in vederea diseminarii rezultatelor proiectului intr-un cadru organizat si coerent si a implementarii eficiente a ghidului de actiune comun Agenda Verde. Metodologia de infiintare a</p>

clusterului in turismul verde si dezvoltarea acestuia vor face subiectul unuia din sub-proiecte. In Regiunea Nord-Est, crearea **clusterului in turism durabil/verde** va avea ca baza Grupul Regional pentru Dezvoltarea Turismului, structura parteneriala, fara personalitate juridica, infiintata in anul 2004.

Scopul celui de-al doilea sub-proiect il va constitui crearea si dezvoltarea unei **scheme / ghid de acreditare si finantare „turism verde”**.

Fundamentare

Conceptele „dezvoltare durabila”, respectiv „dezvoltare durabila a turismului” sunt relativ recente, avandu-si originile in Recomandarile Conferintei ONU cu tema „Mediu si dezvoltare”, care a avut loc la Rio de Janeiro in iunie 1992. Atunci a fost pusa in discutie ocrotirea naturii pentru viitor si sprijinirea unei industrializari mai putin distructive si gasirea cailor de inlocuire a dezvoltarii economice intensive cu o dezvoltare durabila.

Intrucat relatia turism - mediu este foarte stransa si cu implicatii in dublu sens, turismul trebuie sa se implice in aceasta dezvoltare durabila.

Turismul durabil este definit de catre World Tourism Organisation - Organizatia Mondiala a Turismului (WTO), Tourism Council - Consiliul Turismului (WTTC) si de catre Earth Council - Consiliul Pamantului astfel:

Dezvoltarea durabila a turismului satisface necesitatile actuale ale turistilor si a regiunilor ce constituie gazda acestora si in acelasi timp protejeaza si sporeste oportunitatile pentru viitor. Este considerat un factor care conduce catre un management al tuturor resurselor intr-o astfel de maniera incat necesitatile economice, sociale si estetice pot fi satisfacute conservand totodata, integritatea culturala, procesele ecologice esentiale, diversitatea biologica si sistemele de sustinere a vietii. Produsele turismului durabil sunt produse care sunt operate in armonie cu ambientul, comunitatea si culturile locale in asa maniera incat acestea sunt in fapt beneficiari si nu victime ale dezvoltarii turismului.

Turismul durabil este o forma de turism alternativ care are la baza urmatoarele principii:

- **minimizarea impacturilor activitatii turistice asupra mediului natural** in vederea obtinerii durabilitatii ecologice. Practicarea formelor de turism care nu afecteaza mediul natural.
- **minimizarea impacturilor negative ale activitatii turistice asupra comunitatii locale** si a membrilor ei in vederea obtinerii durabilitatii sociale. Dezvoltarea acelor forme de turism care nu perturba si nu intrerup viata de zi cu zi a populatiei destinatiei turistice. Evitarea aparitiei situatiilor ostile in relatie cu comunitatea locala.
- **minimizarea impacturilor negative ale activitatii turistice asupra culturii/ traditiilor/ obi ceurilor comunitatilor locale** in vederea obtinerii durabilitatii culturale.
- **Maximizarea beneficiilor economice** la nivelul localnicilor ca urmare a dezvoltarii turismului in vederea obtinerii durabilitatii economice. Acesta constituie unul dintre cele mai importante principii ale turismului durabil, pus in slujba protectiei si dezvoltarii economice a comunitatilor locale si ariilor protejate.
- **Educatia, pregatirea, informarea** tuturor celor implicati in activitatea turistica. Educarea turistului printr-o intelegere si apreciere superioara a impacturilor provocate de acesta in vederea imbunatatirii atitudinii personale in ceea ce priveste mediul si reducerea
- **Controlul local** - principiu de baza in turismul durabil. Elementul cheie este proprietatea locala asupra elementelor de infrastructura turistica. Comunitatea locala si administratiile locale sunt implicate si detin mai ales controlul financiar.

Proiectul **Retea de excelenta pentru dezvoltarea turismului durabil** este necesar a fi dezvoltat caci contribuie la realizarea unei abordari integrate si globale, in cadrul careia

parteneriatul format este interesat sa impartaseasca aceleasi obiective, mai precis stabilirea unui echilibru adecvat intre bunastarea turistilor, nevoile mediului natural si ale mediului cultural, precum si dezvoltarea si competitivitatea destinatiilor si a intreprinderilor.

Implementarea proiectului va contribui la atingerea obiectivelor stabilite prin **Agenda pentru un turism european durabil si competitiv**. Recunoscand rolul fundamental al turismului in economia Uniunii Europene, Comisia a adoptat in martie 2006 o noua politica in materie de turism, al carei obiectiv principal este de a contribui la „sporirea caracterului competitiv al industriei europene a turismului si la largirea si imbunatatirea ofertei de locuri de munca prin intermediul dezvoltarii durabile a turismului in Europa si la nivel global”.

„Agenda pentru un turism european durabil si competitiv” reprezinta indeplinirea unui angajament pe termen lung al Comisiei Europene si o noua contributie la punerea in aplicare a Strategiei de la Lisabona revizuite pentru crestere si locuri de munca si a Strategiei revizuite de dezvoltare durabila.

Turismul reprezinta intr-adevar una dintre activitatile economice cu cel mai semnificativ potential pentru a genera crestere si locuri de munca in UE. In acceptiune restransa, turismul contribuie in prezent cu aproximativ 4% la PIB-ul UE, variind intre 2% intr-o serie de noi state membre si 12% in Malta. Contributia indirecta a turismului la PIB este mult mai mare, acesta generand indirect mai mult de 10% din PIB-ul UE si asigurand aproximativ 12% din locurile de munca.

Conform tendintelor curente, turismul european se axeaza pe calitatea experientei turistilor - acestia vor realiza ca destinatiile care acorda o atentie sporita mediului, angajatilor si comunitatilor locale sunt cele care, foarte probabil, vor manifesta mai multa grija pentru turisti. Integrand aspectele privind durabilitatea in cadrul activitatii lor, actorii cheie din domeniul turismului vor proteja avantajele concurentiale care fac din Europa cea mai atractiva destinatie turistica din lume - vor proteja diversitatea sa intrinseca, precum si varietatea peisajelor si a culturilor. De asemenea, abordand preocuparile privind dezvoltarea durabila intr-o maniera responsabila din punct de vedere social, industria turismului va putea oferi produse si servicii inovatoare, de o calitate si valoare sporita.

Conform Agendei, provocarile specifice sectorului turismului includ in principal conservarea si gestionarea durabila a resurselor naturale si culturale, reducerea la minimum a utilizarii resurselor si a poluarii in cadrul destinatiilor turistice, inclusiv producerea de deseuri, gestionarea schimbarii in interesul bunastarii comunitatii, reducerea caracterului sezonier al cererii, studierea impactului asupra mediului pe care il are transportul local implicat in turism, crearea unui turism accesibil tuturor fara discriminare si imbunatatirea calitatii locurilor de munca din sectorul turismului,

Indeplinirea obiectivelor prezentei agende si abordarea provocarilor mentionate anterior vor necesita o actiune coerenta care poate fi sprijinita de politici publice adecvate: gestionarea durabila a destinatiilor, integrarea preocuparilor in materie de durabilitate in cadrul mediului de afaceri si sensibilizarea turistilor cu privire la durabilitate.

Gestionarea durabila a destinatiilor este esentiala pentru dezvoltarea turismului, in special prin planificarea utilizarii eficiente a spatiului si a terenului, precum si prin controlul dezvoltarii si prin deciziile de a investi in infrastructura si servicii. Gestionarea durabila poate consolida pe termen lung performantele economice si pozitia concurentiala a unei destinatii. Aceasta necesita un cadru de sprijin care sa implice toate partile interesate de la nivel regional si local, precum si o structura eficienta care sa faciliteze parteneriatul si conducerea eficace.

O cerinta de baza pentru **intreprinderi** este de a ramane **competitive**. Actiunile intreprinse in acest scop ar trebui considerate ca parte a procesului de creare a unui caracter durabil, ceea ce reprezinta unul dintre cele mai importante avantaje concurentiale. Prin urmare, pentru a-si asigura competitivitatea, viabilitatea si prosperitatea pe termen lung, intreprinderile ar trebui sa puna mai mult accent pe integrarea deplina a preocuparilor privind durabilitatea in cadrul procesului decizional si in cadrul practicilor si instrumentelor de gestiune ale acestora.

Este necesara **sensibilizarea turistilor** pentru a-si putea dezvolta si consolida capacitatea de a face alegeri in favoarea dezvoltarii durabile. Sensibilizarea cu privire la durabilitate si etica poate facilita aparitia unor atitudini si practici individuale responsabile din partea turistilor. Intelegerea crescanda a consumatorilor in ceea ce priveste durabilitatea ar putea influenta intreprinderile sa manifeste interes in aceasta directie si sa actioneze in consecinta.

Proiectul va promova principiile europene pentru realizarea unui turism competitiv si durabil:

- **O abordare globala si integrata** - In planificarea si dezvoltarea turismului, ar trebui sa se tina seama de totalitatea impacturilor pe care acesta le are. De asemenea, turismul trebuie sa fie bine echilibrat si integrat in cadrul activitatilor care au un impact asupra societatii si mediului.
- **Planificarea pe termen lung** - Dezvoltarea durabila se refera la protejarea nevoilor generatiilor viitoare, precum si ale prezentei generatii.
- **Implicarea tuturor partilor interesate** - O abordare durabila necesita participarea ampla si angajata in procesul de luare a deciziilor si de punere in aplicare din partea tuturor partilor vizate de rezultate.
- **Utilizarea celor mai bune cunostinte disponibile** - Politicile si actiunile ar trebui sa fie elaborate pe baza celor mai bune si recente cunostinte disponibile. In intreaga Europa, ar trebui impartasite informatiile privind tendintele si efectele turismului, precum si competentele si experientele.
- **Repercutarea efectelor asupra costurilor** (utilizatorul si poluatorul platesc) - Preturile ar trebui sa reflecte costurile reale pentru societate generate de activitatile de consum si de productie. Aceasta masura nu vizeaza numai poluarea, ci si utilizarea de echipamente care genereaza costuri semnificative de gestiune.
- **Stabilirea si respectarea limitelor, acolo unde este cazul** - Ar trebui recunoscuta capacitatea limita a anumitor situri si regiuni, iar acolo unde este cazul, ar trebui sa existe vointa si capacitatea de a limita dezvoltarea turismului si numarul turistilor.
- **Realizarea unei monitorizari continue** - Durabilitatea presupune intelegerea efectelor si vigilenta cu privire la acestea, pentru a putea aduce schimbarile si imbunatatirile necesare.

Grupul pentru un turism durabil a creat un **cadru de actiune**, atribuind responsabilitati vaste si atributii specifice unor diferite grupuri de parti interesate de punerea in aplicare a agendei in ceea ce priveste cele trei elemente esentiale mentionate anterior - **destinatii durabile, intreprinderi durabile si turisti responsabili** - si provocarile identificate.

Actorii cheie din sectorul turismului sunt solicitati sa accepte responsabilitatile respective si sunt invitati sa profite de posibilitatile pe care le ofera durabilitatea, in calitate de potential motor pentru inovare si crestere.

Raportul realizat de **Grupul pentru un turism durabil** mentioneaza ca actorii cheie ar trebui sa-si impartaseasca cunostintele comunicand rezultatele pozitive si negative obtinute, in vederea consolidarii legaturii dintre obtinerea si difuzarea cunostintelor si punerea in aplicare a practicilor durabile si competitive. **In acest scop, partile interesate ar trebui sa stabileasca o**

cooperare structurata si periodica la nivelurile la care activeaza cel mai mult - fie la nivelul destinatiilor, fie la nivel regional, national, european sau international - si sa discute cu privire la durabilitate in cadrul acestor structuri de cooperare.

Intreprinderile mici si microintreprinderile joaca un rol fundamental in turismul european, in special, datorita dimensiunii lor, sa fie mai putin pregatite sa integreze aspecte privind dezvoltarea durabila si sa le lanseze pe piata ca parte integranta a activitatii lor. Prin urmare, se solicita intermediarilor relevanti sa transmita mesajele esentiale ale prezentei Agende catre intreprinderile mici si microintreprinderi si sa faciliteze contributia acestora la punerea in aplicare a Agendei.

Comisia Europeana va sprijini consolidarea sau crearea de platforme - utilizand, de asemenea, noile tehnologii - care vor permite schimbul de invataminte in urma bunelor sau relelor practici, precum si imbunatatirea colaborarii dintre sectorul turismului si alte sectoare conexe.

Incurajarea schimbului de bune practici in materie de gestionare durabila a destinatiilor poate contribui in mod semnificativ la competitivitatea destinatiilor turistice. Aceste platforme ar putea permite o abordare mai specifica care sa reflecte caracteristicile teritoriale si economice ale destinatiilor.

Directii de actiune

Promovarea planificarii turistice durabile

- Elaborarea unei **ghid de actiune comun Agenda Verde** prin care se vor promova metodele de dezvoltare a turismului pe baze ecologice
- Incurajarea mediului public si privat sa adopte si sa implementeze **planuri de actiune in domeniul turismului durabil /verde** prin care va fi stimulata si asimilarea **tehnologiilor de mediu si eco-inovatiile in turism**.

Cresterea competitivitatii sectorului turistic prin aplicarea principiilor turismului verde

- Imbunatatirea performanțelor ecologice ale intreprinzatorilor prin furnizarea de consiliere in **tehnici de eficientizare a afacerii** prin introducerea de **tehnologii de mediu si eco-inovatii** (tehnologii de productie de energie regenerabile, materiale de constructii ecologice, tehnologii verzi, tehnologii de reciclare a deseurilor) in sectorul turistic
- Consilierea intreprinzatorilor in **finantarea „proiectelor verzi”**
- Incurajarea agro-turismului (si implicit a agriculturii ecologice), a ecoturismului

Cresterea atractivitatii turistice a regiunilor partenere

- Crearea unei imaginii turistice pozitive a regiunilor partenere pe piata interna si pe pietele externe ca **destinatii turistice durabile** - ecoturism, turism verde, turism rural, inclusiv prin dezvoltarea de branduri turistice „Turism verde in regiunea x”
- Dezvoltarea unui **sistem de management al destinatiilor turistice durabile**
- Sprijinirea dezvoltarii de **produse turistice verzi**
- Promovarea **ofertei turistice verzi**;
- Dezvoltarea unui **portal de turism** cu rol de informare si promovare a destinatiile turistice durabile si a metodelor de implementare a turismului verde dezvoltate in cadrul proiectului

Dezvoltarea de sub-proiecte in vederea implementarii ghidului de actiune comun Agenda Verde

- Sprijinirea formarii unui **cluster in turismul durabil/verde** in fiecare regiune partenera
- Crearea si dezvoltarea unei **scheme/ ghid de acreditare si finantare „turism verde”**

Activitati

Etape

0. Pregatirea proiectului

1. Management si coordonare

- finalizarea acordului de parteneriat
- pregatirea rapoartelor de progres
- organizarea Comitetelor de coordonare al proiectului
- monitorizarea si controlul cheltuielilor

2. Comunicare si diseminare

- publicarea si diseminarea de materiale informative
- organizarea de evenimente comune
  - **Forumul interregional “Turismul verde, avantaj competitiv”**
  - **Conferinta interregionala - Rolul regiunilor europene in dezvoltarea turismul verde”**
- dezvoltarea site-ului web al proiectului
- diseminarea rezultatelor proiectului
  - **Saptamana verde** - o serie de evenimente organizate simultan in tarile partenere in vederea constientizarii importantei dezvoltarii turismului verde si promovarii tehnologiilor verzi
  - **seminarii** dedicate informarii intreprinzatorilor din turism asupra avantajelor practicarii turismului verde si a finantarilor care faciliteaza implementarea de proiecte “verzi” , spre exemplu **Rolul IMM-urilor in dezvoltarea turistica durabila, Industria ospitalitatii si dezvoltarea durabila, Finantarea turismului verde**
  - **Targul tehnologiilor de mediu pentru dezvoltarea turismului verde - De ce ar investi companiile in proiecte de mediu?**
  - seminarii cu APL in vederea influentarii acestora in a dezvolta planuri locale de actiune in vederea dezvoltarii turismului durabil
  - mese rotunde cu arhitecti si arhitecti-sef in vederea diseminarii informatiilor in domeniul tehnologiilor verzi, eco-design, eco-constructii, hoteluri/pensiuni verzi

3. Schimb de experienta

Evenimente in cadrul carora vor fi prezentate si dezbatute cele mai bune practici in dezvoltarea turismului durabil si se vor stabili echipele de lucru care vor lucra la elaborarea documentelor aferente implementarii proiectului (studii, studii de caz, ghid de bune practici, ghid de actiune, ghidul solicitantului aferent lansarii licitatiei de sub-proiecte)

- organizarea de seminarii comune , spre ex. **Forum de bune practici in turismul verde**
- organizarea de intalniri de lucru **Tehnici de dezvoltare a brandului “destinatii turistice durabile”**
- organizarea de vizite de studiu - propunere Marea Britanie pentru a realiza transferul de know how in domeniul elaborarii unei scheme de acreditare si finantare a turismului verde “Green Business Scheme”
- organizarea unor cursuri de instruire (Scoala de Vara in Turism Durabil) - spre ex. **certificare in Managementul Destinatiilor Turistice Durabile**

Schimbul de experienta va avea caracter prin utilizarea **platformei web centru de competenta virtual** care contribuie la realizarea unui impact maxim al Retelei interregionale de excelenta in turism durabil prin construirea unei comunitati europene bazata pe transfer de know how si inovare in turism. Platforma va oferi:

<ul style="list-style-type: none"> • un depozit de cunostinte despre bune practici, studii, studii de caz, evenimente, proiecte, tendinte si stiri in domeniul turismului durabil; • o platforma de schimb de idei intre consilierii in turism durabil si actorii cheie din domeniu; • o comunitate ce lucreaza in retea, in domeniul implementarii tehnologiilor de sustinere a turismului durabil <p>Documente care vor fi realizate pe parcursul implementarii proiectului</p> <ul style="list-style-type: none"> • studii de caz - Eficientizarea afacerilor in sectorul turistic prin utilizarea tehnologiilor de mediu si a eco-inovatiilor • Ghidul utilizatorului - Certificarea in Turism Durabil • Manual de bune practici Managementul ecologic al structurilor de cazare • Codul de conduita in domeniul turismului durabil va cuprinde un set de linii directoare actorii cheie in domeniul turismului consimt sa le urmeze si schiteaza standardele in ceea ce priveste serviciile in domeniul turismului durabil • Studiu „Piata turistica a turismului verde” • Ghidul destinatiilor turistice durabile va constitui un instrument metodologic in vederea dezvoltarii unui sistem de management al destinatiilor turistice durabile. Ghidul va stabili o metodologie comuna prin care definirea unui set de indicatori privind turismul durabil • Ghidul de actiune comun Agenda Verde pentru stimularea actorilor cheie sa contribuie la devoltarea turismului durabil/verde • Ghidul solicitantului aferent Schemei de subproiecte <ul style="list-style-type: none"> ○ Dezvoltarea turismului durabil prin implementarea politicii de cluster ○ Dezvoltarea unei scheme de certificare si finantare a turismului verde
Aplicant
ADR Nord-Est
Parteneri
8 parteneri (ADR-uri, structuri de turism, ex. Scotland/North West England Tourism Board, Agentii Regionale pentru Protectia mediului) <ul style="list-style-type: none"> • ADR-uri din Bulgaria, Ungaria, Polonia, Cehia, Slovacia (Europa Centrala si de Est), Marea Britanie/Spania/Italia/Franta/Suedia
Durata
max. 48 de luni pentru mini-programe
Buget
Eligibil - 500. 000 euro- 5 mil euro Propunere - <ol style="list-style-type: none"> 1. 1,5 mil euro in cazul unei initiative regional cu intensitate medie - actiuni pilot 2. 2,5 mil euro in cazul unui initiative regionale de tip mini-program - sprijinirea de sub-proiecte Cofinantarea aplicantilor (partenerilor din proiect) din Romania este de 15% din valoarea proiectului. Pentru institutia sau persoana juridica de drept public din Romania (partener sau lider de proiect) bugetul de stat din Romania prin MDLPL poate finanta maxim 13% din cheltuielile eligibile aferente acestuia, conform O.G. 46/2007 privind modul de alocare a fondurilor externe nerambursabile si a contributiei nationale in bugetul institutiilor implicate in gestionarea si utilizarea acestora, pentru obiectivul "Cooperare teritoriala europeana." <ul style="list-style-type: none"> • 85% FEDR - Bulgaria, Cehia, Cipru, Estonia, Grecia, Ungaria, Lituania, Letonia, Malta, Polonia, Portugalia, Romania, Slovacia, Slovenia • 75% FEDR - Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franta, Germania, Irlanda, Italia,

<ul style="list-style-type: none"> Luxemburg, Olanda, Spania, Suedia, Marea Britanie • 50% FEDR - Norvegia
Sursa finantare
INTERREG IV C sau Programul Operational Sud Estul Europei

2. Dezvoltarea si promovarea circuitelor turistice judetene si interjudetene

Directie strategica de actiune PRAT Nord-Est 2009-2013
Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare
Obiective
<ul style="list-style-type: none"> Promovarea Regiunii Nord-Est ca regiune turistica unitara cu o oferta turistica diversificata si obiective turistice de marca Crearea unei capacitati regionale unitare si coordonate de informare si promovare interna si internationala a ofertei turistice si a serviciilor de profil existente
Fundamentare
<p>In vederea valorificarii obiectivelor turistice si pentru cresterea duratei medii de sedere si a numarului de innoptari, se impune crearea unui sistem regional unitar si eficient coordonat de informare, organizare si promovare in ceea ce priveste atractiile turistice din mediul urban si rural.</p> <p>Pentru ca in viitor ponderea sectorului turistic sa creasca semnificativ, sunt necesare actiuni conjugate de promovare, care sa aiba ca tinta utilizarea integrala si integrata a obiectivelor turistice din Regiunea Nord-Est.</p> <p>Promotorii proiectului va colecta si procesa informatii de baza asupra:</p> <ul style="list-style-type: none"> ofertei turistice din Regiune; serviciilor turistice; posibilitatilor de rezervare a serviciilor; accesibilitate si transport. <p>In fiecare din cicuitele dezvoltate mentionate este disponibila o gama larga de activitati turistice, datorita multiplelor resurse culturale, naturale, de ecoturism, sanatate si tratament, schi si turism de aventura. In cadrul fiecarei grupe de produse, exista o gama de oportunitati si se creeaza oportunitatea de a forma o gama de itinerarii de circuit, cum ar fi: biserici fortificate si orase cetati. Va fi necesara planificarea detaliata pentru dezvoltarea si marketingul acestor circuite, precum si identificarea punctelor de legatura, a cerintelor de cazare, infrastructura si facilitati.</p>
Tinte
<ul style="list-style-type: none"> Diversificarea si promovarea ofertei turistice a Regiunii Nord-Est; Cresterea numarului de turisti si a duratei medii de sedere;
Masurat prin:
<ul style="list-style-type: none"> Portofoliu de circuite turistice judetene, interjudetene, regionale, tematice Catalog al circuitelor turistice, editat pe suport electronic.
Masuri pentru atingerea obiectivului :
<ul style="list-style-type: none"> Identificarea si atragerea surselor de finantare; Editarea si realizarea materiale de promovare a Regiunii (catalog turistic electronic)

Aplicant
Parteneriate - ADR Nord-Est, Administratia publica, asociatii din domeniul turismului, agentii de turism
Resurse:
Finantari nerambursabile

3. Realizarea portalului regional de turism www.nordestromania.travel

Directie strategica de actiune PRAT Nord-Est 2009-2013
Dezvoltarea produselor turistice, imbunatatirea marketingului destinatiei si a sistemului de promovare
Obiective
<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea Regiunii Nord-Est ca regiune turistica unitara cu o oferta turistica diversificata si obiective turistice de marca • Crearea unei capacitati regionale unitare si coordonate de informare si promovare interna si internationala a ofertei turistice si a serviciilor de profil existente
Fundamentare
<p>Baza materiala a turismului din Regiunea Nord-Est cuprindea in 2006 un numar 435 unitati de cazare, intre care 88 hoteluri, 177 pensiuni agroturistice, 76 pensiuni turistice, 10 cabane si 11 campinguri, restul fiind alte tipuri de unitati turistice.</p> <p>Capacitatea totala de cazare in anul 2006 este de 5528 mii locuri-zile (9,78% din capacitatea de cazare la nivel national), dar indicele de utilizare a capacitatilor aflate in functiune este de doar 28,9% (33,6 % pe tara). Numarul de turisti cazati (678 mii- ceea ce reprezinta 10,91% din totalul turistilor cazati in Romania).</p> <p>Aceste cifre demonstreaza ca atat infrastructura in turism cat si potentialul turistic existent nu sunt folosite la intreaga capacitate si tinand seama de acest lucru este necesara dezvoltarea, diversificarea si promovarea ofertei turistice.</p> <p>Se pleaca de la premiza ca indicele redus de utilizare a capacitatilor turistice are drept cauza, printre altele, marketingul turistic necorespunzator si promovarea turistica insuficienta a serviciilor turistice existente.</p> <p>Exista o lipsa de coordonare a eforturilor de marketing si de promovare din partea asociatiilor turistice si institutiilor de turism, a autoritatilor locale si operatorilor din sectorul privat. Aceasta a dus la fragmentarea prezentarii produselor turistice si a reprezentat un factor important care a condus la numarul scazut de turisti si la o durata medie de sedere redusa, comparativ cu mediile nationale.</p> <p>Pentru ca in viitor ponderea sectorului turistic sa creasca semnificativ, sunt necesare actiuni conjugate de promovare, care sa aiba ca tinta utilizarea integrala si integrata a obiectivelor turistice din Regiunea Nord-Est.</p> <p>Pentru punerea in valoare a obiectivelor turistice si pentru cresterea duratei medii de sedere si a numarului de innoptari, se impune crearea unui sistem regional unitar si eficient coordonat de informare, organizare si promovare in ceea ce priveste atractiile turistice din mediul urban si rural.</p> <p>Portalul regional de turism va avea rolul de a informare si promova obiectivele turistice din</p>

Regiunea Nord-Est, circuitele judetene si interjudetene, oportunitatile de agrement si cazare, calendarul evenimentelor culturale etc.

Promotorul proiectului va colecta si procesa informatii de baza asupra:

- ofertei turistice din Regiune;
- serviciilor turistice;
- posibilitatilor de rezervare a serviciilor;
- accesibilitate si transport.

Tinte

- Crearea unei imaginii turistice pozitive a Regiunii pe piata interna si pe pietele externe;
- Promovarea ofertei turistice a Regiunii Nord-Est;
- Cresterea numarului de turisti si a duratei medii de sedere;
- Extinderea utilizarii tehnologiei informatiei in promovarea turistica.

Masurat prin:

- Portal cu prezentarea ofertei turistice a regiunii;
- Catalog de produse si servicii turistice regionale, editat pe suport electronic.

Masuri pentru atingerea obiectivului :

- Identificarea si atragerea surselor de finantare;
- Lansarea ofertei si selectarea firmei care va realiza pagina WEB;
- Realizarea bazei de date;
- Editarea si realizarea materiale de promovare a Regiunii (catalog turistic electronic);
- Lansarea portalului.

Aplicant

ADR Nord-Est

Parteneri: Administratia publica, asociatii din domeniul turismului

Resurse:

Finantari nerambursabile

SECTIUNEA VIII

CADRUL DE PLANIFICARE, IMPLEMENTARE SI MONITORIZARE A PRAT NORD-EST 2008-2013

In perioada martie 2007- decembrie 2008, Agentia pentru Dezvoltarea Regionala Nord-Est, cu sprijinul Grupului Tematic Regional pentru Dezvoltarea Turismului, a elaborat **Planul Regional de Actiune pentru Turism (PRAT) Nord-Est 2008-2013**.

Acest document de planificare a fost creat cu scopul de a sprijini si orienta Comitetul Regional de Evaluare Strategica si Corelare Nord-Est, in realizarea functiunilor specifice prevazute in HG nr.764/2007 privind constituirea si functionarea Comitetelor Regionale de Evaluare Strategica si Corelare.

Realizarea acestui document a presupus parcurgerea urmatoarelor etape :

- analiza situatiei curente a turismului la nivel judetean si regional si a potentialului existent;
- formularea obiectivului general, a tintelor si directiilor strategice de actiune;
- identificarea si formularea unor fise de actiune/proiect ce se doresc a fi implementate in perioada urmatoare.
- constituirea portofoliului de proiecte pentru dezvoltarea turismului regional.

In vederea consultarii parteneriatului regional, materialele elaborate in fiecare faza au fost transmise partenerilor, dar si postate pe site-ul agentiei. Propunerile si observatiile primite au fost centralizate, analizate si inserate in continutul documentului.

Totodata, au fost organizate 4 intalniri de lucru ale Grupului Tematic Regional pentru Dezvoltare Turismului, cu scopul de a analiza si agreea sectiunile aferente PRAT Nord-Est.

Incepand cu anul 2009, se va trece in cadrul structurii parteneriale mentionate, la implementarea si ulterior monitorizarea PRAT Nord-Est 2008-2013. Se vor realiza periodic rapoarte de progres, care vor fi transmise catre CRESC Nord-Est, in vederea sprijinirii functiei de corelare a proiectelor in Regiunea Nord-Est.

STRUCTURA GRUPULUI REGIONAL PENTRU DEZVOLTAREA TURISMULUI (GRDT)

Nr. crt.	Membru GTRDT	Organizatie	Judet
1	Dumitru Nanescu	Asociatia Nationala a Agentiilor de Turism Regiunea Nord Est	Bacau
2	Luciana Pascu	Consiliul Judetean Bacau	Bacau
3	Adrian Salomia	Autoritatea Nationala pentru Turism	Bacau
4	Eugen Poncos	Primaria Orasului Slanic Moldova	Bacau
5	Otilia Moruz	Consiliul Judetean Botosani	Botosani
6	Leonard Ciofu	Centrul de Pelerinaj "Sf. Parascheva"	Iasi
7	Lina Diana Manuela	Consiliul Judetean Iasi	Iasi
8	Anca Zota	Primaria Municipiului Iasi - Centru de Informare Turistica Iasi	Iasi
9	Nicoleta Vornicu	Centrul Mitropolitan de Cercetari T.A.B.O.R.	Iasi

Nr. crt.	Membru GTRDT	Organizatie	Judet
10	Catalin Ilascu	Asociatia PARTENER - Grupul de Initiativa pentru Dezvoltarea Locala	Iasi
11	Radu Diaconescu	Centru Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit Iasi	Iasi
12	Theodora Roman	Universitatea Al. I. Cuza Facultatea de Economie si Administrarea Afacerilor	Iasi
13	Teodor Robu	Universitatea de Stiinte Agricole si Medicina Veterinara "Ion Ionescu de la Brad"	Iasi
14	Constantin Bostan	Biblioteca Judeteana "G. T. Kirileanu" Centru de Informare Turistica Neamt	Neamt
15	Tincuta Ciubotariu	Asociatia Mestesugarilor "Nemteanca"	Neamt
16	Maria Ghinita	Colegiul Tehnic "Miron Costin" Roman	Neamt
17	Ion Pirvulescu	Parcul National Ceahlau	Neamt
18	Constantin Boengiu	Primaria Municipiului Piatra-Neamt	Neamt
19	Ana Ciobanu	Camera de Comert si Industrie Neamt	Neamt
20	Lucia Muj	ANTREC Neamt	Neamt
21	Anca Afloarei	Consiliul Judetean Neamt	Neamt
22	Claudiu Bradatan	Centrul Judetean de Informare Turistica "Infoturism"	Suceava
23	Danut Ungureanu	Centrul de Formare si Inovatie pentru Dezvoltare in Carpati - CEFIDEC	Suceava
24	Constantin Chetaru	Asociatia pentru Turism Bucovina	Suceava
25	Ioan Itco	Centrul de Invatamant si Cercetare in Turism "I.P.I. Bucovina"	Suceava
26	Vasile Chiruta	Primaria Municipiului Vatra Dornei	Suceava
27	Alina Apostol	Consiliul Judetean Vaslui	Vaslui

ANEXE

Anexa I - Circuite turistice judetene, interjudetene si tematice

Circuite turistice in judetul Bacau

Bacau - Magura - Onesti - Valea Casinului
<p>➤ Bacau - Terasele Bistritei/raul Bistrita- Bacau (lac) - insula de agrement Curtea Domneasca sec.15-16, Biserica "Precista" 1490 -monument istoric - ctitor Alexandru, Curtea domneasca-asezare sec.4-5, necropola geto-dacica sec.2-3. Ecumenic - Bisericile: "Sf. Nicolae"- 1838 - 1839, "Sf. Imparati "- 1842-1845, "Sf. Treime"- 1876, "Buna Vestire" -1879, Sinagoga din 1906. Cultural - Casa memoriala " George Bacovia" (1881-1957), casa memoriala " Lucretiu Patrascanu ", casa memoriala a pictorului " Nicu Enea", casa memoriala " Vasile Alecsandri", casa dramaturgului " Ion Luca" Alte obiective: Primaria veche - 1750, Complexul Muzeal judetean Iulian Antonescu, Complexul judetean de Stiintele Naturii Ion Borcea, Galeria de arta „Alfa”, Galerile de Arta "Anton Ciobanu", Observatorul Astronomic "V. Anestin", Teatrul municipal " George Bacovia", Muzeul de Arta, Vivariul, Centrul de Cultura „George Apostu ", "Ateneul" care gazduieste Filarmonica „Mihail Jora“, Biblioteca "Costache Sturdza“, Posta centrala, Parcul Cancicov si Parcul Trandafirilor. Insula de agrement si Parcul Gheraesti, aflat in lunca Bistritei, unde exista amenajata o piscina, un popas turistic Totodata locul ofera bacauanilor posibilitatea de a face un gratar si plimbari in aer liber.</p>
<p>➤ com Magura, sat Magura - Terasele Bistritei - Culmea Pietricica - Biserica "Sf. Nicolae" 1786, conacul "Rosetti-Braescu" 1904</p>
<p>➤ Mun. Onesti- Valea Trotusului/raul Trotus la confluenta cu raurile Casin, Oituz, Tazlau - "Dealul Perchiu" (rezervatie naturala) la confluenta raului Tazlau cu Trotus Alte obiective : Biblioteca municipala "RADU ROSETTI", Muzeul Municipal de Istorie, sediul Fundatiei Nationale "George Calinescu". Onesti - sat Borzesti - Valea Trotusului/raul Trotus la confluenta cu raurile Casin si Oituz - Biserica Borzesti "Adormirea Maicii Domnului" din Borzesti (1493), monument istoric ctitor Stefan cel Mare, Stejarul secular al lui Stefan cel Mare - monument al naturii, Muzeul de arta religioasa, Biserica "Sf. Nicolae" 1809. Podul de piatra construit din porunca lui Stefan cel Mare peste pâraul Gârbovana, astazi are o lungime de 14 m, latimea 8 m, înaltimea 11 m iar deschiderea boltii de 5,80 m.</p>
<p>➤ com. Casin - sat Casin - Depresiunea Tazlau-Casin/raul Casin si raul Curita - Manastirea "Casin" din 1655-ruine, Biserica "Adormirea Maicii Domnului" 1776, Biserica din lemn "Sf. Arh. Mihail si Gavriil" 1796</p>
<p>➤ Manastirea Casin , sat Manastirea Casin - Mv. Magura Casinului/raul Casin - Biserica "Sf. Arh. Mihail si Gavriil" a fostei manastiri Casin - monument istoric din 1653, centru de prelucrare a lemnului si tesaturi populare, Cimitirul Eroilor din primul razboi mondial</p>
<p>➤ com Manastirea Casin, sat Scutaru- varful Zboina Neagra - varful Zboina Verde -Soveja din jud. Vrancea</p>
<p>➤ com Manastirea Casin- drumul forestier de -a lungul paraului Bucias - cascada "Bucias » (15 m cadere de apa) - rezervatia Bucias (zona Intarcatoarea) - Casa de vanatoare Intarcatoarea - megalit carpatic (masa lui Voda) - Fantana Regelui Ferdinand din 1916.</p>
<p>➤ com Manastirea Casin, sat Manastirea Casin pe drumul forestier de la Piatra Runcului- de-a lungul paraului Halos -Poiana Sarata (Valea Oituz).</p>
Bacau - Magura - Onesti - Valea Oituzului
<p>➤ Bacau - Magura - Onesti</p>

- **com Oituz, sat Oituz**, Cimitirul Eroilor din Primul Război Mondial, Biserica romano-catolica, ce a fost ridicată în amintirea tuturor eroilor catolici din Moldova căzuți în războiul din 1916 - 1918, Monumentul Cavaleriei ridicat în amintirea eroilor căzuți pe Valea Oituzului în timpul războiului pentru întregirea neamului 1916 - 1918, Obeliscul -medalion cu portretul generalului Eremia Grigorescu, Centru de olarit, Muzeul de istorie și etnografie "Gheorghe Grigore Caitar "
- **com Oituz-sat Oituz-sat Ferastrau**- capela romano-catolica din 1780 - **sat Harja- sat Poiana Sarata** - Biserica Neamului - 1922-1930, obiceiuri de Paste și de Sant Ilia - Cimitirul Eroilor din Primul Război Mondial - vechile băi sarate din 1917- zacamantul de apă minerală de pe paraul de la Brezoi - 10 izvoare, muzeul etnografic
- **com Stefan cel Mare, sat Bogdana** - Depresiunea Tazlau-Casin - Deal Ousoru/raul Bogdana - Manastirea "Sf. Treime"-Bogdana" din 1660 (obiecte de patrimoniu) -Biserica manastirii, hram "Sfantul Nicolae" și "Sfantul Ierarh Leontie de la Radauti"
- **com Stefan cel Mare-E- com. Caiuti** -sat Pralea - pastravarie - Cabana de vanatoare Pralea

Bacau - Magura - Onesti - Tg. Ocna - Slanic Moldova

- **Bacau - Magura - Onesti** -
- **Oras Targu Ocna** - Valea Trotusului - Masivul Magura, Berzunti/raul Trotus la confluenta cu raul Slanic
Balnear -ape minerale(afectiuni digestive, locomotorii, astm alergic), Sanatoriu subteran în salina
Cultura - mormantul scriitorului Costache Negri din 1664,
Istorie - muzeu, asezare Cucuteni - dava
Ecumenic - Manastirea "Magura Ocnei" 1653 "Inaltarea Domnului, Sf. Gheorghe și Buna Vestire" 1995, Manastirea "Raducanu" 1763 - Biserica Manastirii "Raducanu" din 1664 (are pisania cu text în limba franceza din 1762)
Biserica din lemn "Cuvioasa Paraschiva-Domneasca" 1725 - Biserica armeneasca din 1808 - Biserica "Sf. Nicolae", Biserica din lemn "Sf. Gheorghe-Tisesti" 1761
oras Targu Ocna, sat Poieni - Valea Trotusului - Mv. Berzunti/raul Trotus - Schitul "Poieni Tg Ocna - Sf. Cv. Eftimie cel Mare Titirez " construit în 2000
- **Orasul Slanic Moldova** supranumit "Perla Moldovei"- Muntii Nemira/raul Slanic - Balnear - izvoare ape minerale (12) indicate în afectiuni digestive, metabolice, renale; buvete, băi ape minerale, reumatologie, ginecologie - climat de depresiune intramontana, aer pur, aerosoli și ioni negativi
Primaria din 1870, Cazinoul din 1894, Manastirea "Stefan cel Mare și Sfant - Slanic" 1999

Bacau - Magura - Onesti - Tg. Ocna - Valea Muntelui

- **Bacau - Magura - Onesti - Tg Ocna**
- **com. Dofteana**, sat Dofteana - 340m alt - Valea Trotusului - Muntii Nemira, Trotus - Oituz/raul Trotus la confluenta cu Dofteana -balneo - izvoare minerale la Poiana Salariei, Ciunget și Cheile Dofteanei - Muzeu etnografic, Conac sec.19 - "Dofteana" rezervatie de arini, Parc dendrologic "Haghiac" cu specii exotice.
- **Darmanesti** - Castelul familiei Stirbei, Lacul de acumulare "Poiana Uzului"; Lacul natural "Balatau"; Micul muzeu etnografic din curtea bisericii "Sf. Ap. Petru și Pavel"; Rezervatia naturala de la Darmanesti; Biserica "Adormirea Maicii Domnului"- Salatruc, Biserica "Sf. Neculai" - Boistea fiind una dintre cele mai vechi biserici din Judetul Bacau, declarat monument de arhitectura populara.
- **Com. Asau**, sat Ciobanus - Valea Trotusului - Muntii Tarcau, Ciuc - Deal Ciobanus/Trotus la confluenta cu Ciobanus - rezervatia "Padurea Iedera", Biserica Apa Asău, Monument istoric al

veteranilor de război din 1877, 1914-1918 construit în 1937

- **Mun. Comanesti** - Muntii Tarcau, Trotus - Oituz - Masiv Berzunti/raul Trotus - Biserica "Sf. Spiridon" ctitor fam. Ghica sec.18, Biserica din lemn "Sf. Nicolae" sec.19
Ansamblul Palatului Ghica - Comanesti, azi Muzeul de etnografie si arta „Dimitrie Ghica - Comanesti” - Fosta resedinta de vara a familiei Ghica - Comanesti a fost ridicata in 1890 si poarta semnatura arhitectului Albert Galleron (proiectant al Ateneului Roman). Palatul este construit pe doua nivele, apartinand eclectismului vremii care domina spiritul Europei Occidentale la sfirsitul secolului XIX. **Parcul de agrement** de pe fostul Domeniu Ghica - Comanesti este un parc de agrement care detine specii decorative foarte rare: paltinul de camp, molidul japonez, chiparosul de Sawara, platinul argintiu, artarul de Pensilvania. **Gara** - un etalon al arhitecturii romanesti .Cladirea garii a fost realizata in anul 1892, de catre arh. Elie Radu, replica a garii din Lausana.
Imprejurimi : Zona Şupan cu o suprafata de aproximativ de 200 ha este protejata datorita stratelor tip pentru "Formatiunea de Şupan" alcatuita din gresii, argile nisipoase cu intercalatii de argile carbunoase si carbuni ce afloneaza pe cursul inferior al paraului supan si pe interfluxul Trotuş - Şupan. Depozitele din baza formatiunii care aflueaza pe paraul Galeon contin intercalatii de lumasele alcatuite din cochilii de congerii si gasteropode.
- **Com.Agas, sat Cotumba** - Valea Trotusului - Mv. Cotumba/raul Trotus la confluenta cu raul Cotumba - Manastirea "Cotumba"(Cotumbita) (F) 1770
- **Com.Agas, sat Diaconesti** - Valea Trotusului - Muntii Trotus,Tarcau/raul Trotus - Manastirea "Adormirea Maicii Domnului - Diaconesti" (F) 1999
- **Com.Agas, sat Sulta** - Valea Trotusului - Muntii Trotus, Ciuc - Deal Dosul Sulta (761m alt)/raul Trotus la confluenta cu Sulta - Masiv Faltuianu, Stejaresti, Carunta (1517m alt)
- **Com.Brusturoasa, sat Brusturoasa** - 580m alt - Valea Trotusului - Muntii Ciuc, Tarcau - Deal Brusturoasa/raul Trotus la confluenta cu raul Brusturoasa - Biserica "Nasterea Maicii Domnului" din 1856 - balneo-izvoare ape minerale/rauri Fagetel, Gura Palosului (indicate in afectiuni gastro-intestinale,urologice, hepato-biliare, alergii)- Centru de cusaturi populare
- **Com.Brusturoasa, sat Camanca** - Zona Culmea Preluca Talharului - Muntii Tarcau - Mv. Palosu Deal Camenca/raul Camanca - drumetii pe Valea Camancai spre obarsia Camancai, Vf. Grindusu
- **Com.Ghimes Faget, sat Ghimes Palanca (Pas)** - Valea Trotusului- Muntii Ciuc, Tarcau - Mv. Grindusu - Dealuri Biliboc, Ghimes/raul Trotus la confluenta cu raul Santul - 684m alt., trecerea Moldova - Transilvania
- **Com.Ghimes Faget sat Ghimes** - Valea Trotusului - Muntii Tarcau, Ciuc - Mv. Grindusu, Culmea Stanisoara - Deal Ghimes, Biliboc/raul Trotus la confluenta cu raul Aldamas - monumentul Emil Rebreanu (scriitor), cetatea de granita-Rakoczi, Pas de inaltime (1170m alt) intre Moldova si Transilvania
- **Com.Ghimes Faget, sat Faget** - Valea Trotusului-Muntii Tarcau, Ciuc- Coasta Palondras/raul Trotus -ruinele cetatii"Rakoczi" din 1780
- **Com. Palanca, sat Palanca** - Valea Trotusului - Muntii Tarcau si Ciuc - Mv. Grindusu/raul Trotus la confluenta cu raul Ciughes - Biserica din lemn "Taierea Capului Sf. Ioan Botezatorul" 1803, colectie etno, targuri traditionale
- **Com. Palanca, sat Ciughes** - zona Obcina Rotunda - Muntii Ciuc, Trotus-Oituz - Deal Tercatoarea/raul Ciughes - moara de apa si fierastrau hidraulic cu adaptare a unei turbine hidraulice pentru producerea curentului electric

Circuite turistice in judetul Botosani

Botosani - Cetatile dacice de la Stancesti

MUNICIPIUL BOTOSANI

- **Centrul vechi al orasului** Cel mai valoros din punct de vedere arhitectonic este vechiul centru comercial al municipiului Botosani. El reprezinta un mare numar de cladiri cu destinatie comerciala, construite pe o structura complexa de beciuri boltite suprapuse datand din sec. XVII-XVIII.
- **Biserica „Sfantul Gheorghe”**, construita in anul 1551 era initial impodobita in exterior cu discuri ceramice smaltuite, dispuse in braie. In urma reparatiilor si transformarilor suferite in timp, acestea au disparut, biserica avand acum peretii din piatra bruta, doar partea superioara si turla fiind decorate cu nise de forma semiovala, placate cu caramida aparenta.
- **Biserica „Adormirea Maicii Domnului”** cunoscuta de botosaneni mai ales sub numele de „Uspenia”, a fost construita in anul 1552 si a fost considerata biserica centrala a orasului. De-a lungul timpului si ea a suferit numeroase renovari si transformari, cele mai vizibile fiind alungirea corpului principal, inaltarea unui turn - clopotnita deasupra pridvorului si inaltarea zidurilor - fapt ce a avut ca urmare ingroparea partiala in zid a bazei stelare a turlei. Biserica nu mai pastreaza urme din pictura originala. Renumele „Uspenia” este marit de faptul ca aici a primit botezul geniul poeziei romanesti Mihai Eminescu.
- **Muzeul judetean de istorie** Cea mai importanta institutie muzeala a judetului Botosani o constituie Muzeul judetean de istorie. Amenajat in fosta prefectura a judetului Botosani, muzeul expune intr-un generos spatiu care ocupa parterul si etajul monumentalei cladirii, mii de piese ilustrand istoricul acestui tinut, din zorii istoriei pana in contemporaneitate.
- **Cetatile dacice de la Stancesti** sunt situate la 4 km vest de Botosani, fiind un complex fortificat format din doua cetati traco-getice, din secolele VI-III BC. Ele au fost construite dintr-un val de pamant cu sant de aparare si au o suprafata totala de 50 ha. Aspectul cetatilor impresioneaza si astazi, valul de pamant avnd inca 5 m inaltime, iar santul de aparare o adancime de 6-7 m.

Botosani - Complex monahal Vorona - Schitul Sihastria Voronei - Manastirea Bals - Tudora

- **Complexul manastiresc de calugarite Vorona**
Inceputurile manastirii dateaza, conform traditiei din jurul anului 1600, cand, cativa calugari veniti din Rusia, au construit aici o mica biserică din lemn. In anul 1835, arhimandritul Rafail a construit pe locul acesteia o biserică de zid cu hramul “Nasterea Maicii Domnului”. Alaturi de aceasta biserică se afla alta biserică ridicata in anul 1793 de paharnicul Iordachi Panait cu sotia sa Kestachi si cu sora sa Safta, avand hramul “Adormirea Maicii Domnului” conserva doua tablouri pictate pe panza de o frumusetate rara “Judecata Universala” si “Patimile mantuitorului”.
Intr-un spatiu special amenajat exista o biblioteca cu fond de carte religios datand din secolul XVIII-XIX.
Cea de-a treia biserică a manastirii, purtand hramul Sfantului Ierarh Nicolae se afla in cimitir. Ctitorita in anul 1835 de arhimandritul Rafail, pe cheltuiala familiei Iorgu Varnav, biserică se remarca prin catapeteasma sa cu stalpi sculptati in spirala de sus pana jos, ca si pictura sa deosebit de ingrijita.
Complexul manastiresc este amplasat in marginea unui frumos cadru in suprafata de 150 ha si in imediata sa apropiere se afla stejarul multiseclar cunoscut sub denumirea de “Stejarul lui Cuza” la umbra caruia a poposit Al.I.Cuza, primul domn al Principatelor Romane Unite.
Localitatea Vorona constituie un centru cu vechi traditii etno-folclorice. Turistii straini si romani pot colectiona produse turistice de arta populara care reflecta traditiile mostenite din batrani. Este locul in care se poate admira portul popular local, pictura religioasa, sculptura in lemn, tesaturi traditionale, goblenuri, masti populare, impletituri de nuiele.

Bogata viata etno-folclorica a localitatii se reflecta in numeroase manifestari de acest gen organizate pe plan local, national si international la care participa ansamblul artistic "Codrulețul" al Grupului Scolar Vorona. Aici se organizeaza Festivalul cantecului si portului popular "Mostenite din batrani", Festivalul folcloric "Serbarile padurii", Tabara interjudeteana de creatie plastica "Un penel pentru credinta".

- **Schitul de calugari Sihastria Voronei.** Biserica schitului a fost construita intre anii 1830-1868, sub staretul Rafail, iar pictura din interior a fost realizata intre anii 1861-1876 de schimonahul pictor Vladimir Machedon.
- **Manastirea Bals** se afla in localitatea Storesti, com Frumusica. Biserica cu hramul Sfanta Treime - Schitul Bals, a fost construita pe locul unei bisericate din lemn ce a avut ctitor pe Vel Capitanul Grigore Bals, biserica care a ars. Actuala biserică a fost ridicata in anul 1919 de catre boierul Lascarache Sturza si maica Ecaterina Ursache. Astazi manastirea Bals, avand o arhitectura deosebita - este construita sub forma de nava - situata intr-un cadru natural deosebit, se bucura de vizitele si aprecierile a numerosi pelerini.
- **Casa Cantacuzino-Pascanu**, inaltata in 1842, monument de arhitectura
- **Localitatea Tudora** este un centru etnografic cu elemente de arta populara, traditii si obiceiuri bine pastrate, are o renumita echipa de dansuri populare. In localitate se pastreaza vestigii ale unei curti boieresti din sec. XV-XVI, casa Cantacuzino-Pascanu, inaltata in 1842, monument de arhitectura. Tot bine pastrat este monumentul eroilor din razboiul de independenta si din primul razboi mondial. Manifestarile cultural artistice organizate in aceasta localitate sunt: Festivalul de folclor "Holda de aur" (luna iunie) si Festivalul datinilor si obiceiurilor de iarna (luna decembrie)
Traseu turistic: Din centrul localitatii Tudora se continua deplasarea pe drumul DJ 208 H pana la cantonul silvic amplasat la limita padurii. Se continua deplasarea dupa marcajul turistic (triunghi) pana la cantonul Plesa in rezervatie.
- **Rezervatia de tisa de Tudora** este cuprinsa intre Paraul Racului si Paraul Tisa, circuitul acesteia durand cca. 60 minute.
Rezervatia de la Tudora este cunoscuta si pusa sub protectie pentru exemplarele de tisa. Acest arbore de origine central-europeana, cu longevitate mare (cca.3000 ani) cu lemn foarte pretios, a fost mult exploatat in trecut incat a necesitat sa fie declarat ca specie ocrotita si monument al naturii.

Botosani - Ipotesti (Complexul memorial Mihai Eminescu, Observator, Lacul codrilor albastru)

➤ **Complexul memorial Mihai Eminescu**

Botosani (DN 29 B) spre municipiul Dorohoi) - dupa localitatea Catamarasti Deal se urmareste indicatorul de circulatie Ipotesti, se ia la stanga pe drumul comunal (asfaltat) DC 62. Casa memoriala are o istorie ce incepe in anul 1936, cand a fost refacuta vechea casa a Eminovicilor cazuta in ruina. Ea a suferit mai multe restaurari de-a lungul timpului, ultima si cea mai importanta intre anii 1977-1979, cand a fost reamplasata pe fundamentul celei originale si refacuta in stilul acesteia.

Complexul memorial mai cuprinde: biserica familiei (langa aceasta se afla mormintele parintilor Raluca si Gheorghe Eminovici), biserica comemorativa Sf.arh.Mihail si Gavril (pe peretele interior, la intrare este pictata figura poetului), Biblioteca Nationala de Poezie care contine circa 17000 de volume si este dotata cu o sala de lectura si un amfiteatru in aer liber cu scena si cca 400 locuri, un muzeu memorial "Mihai Eminescu" care poseda si o pensiune turistica de cazare cu 36 locuri.

Manifestarile cultural-artistice dedicate marelui poet Mihai Eminescu sunt:

- "Festivalul national de muzica folk pe versuri de Mihai Eminescu" - 14-15 iunie la Ipotesti cu spectacole in amfiteatrul in aer liber
- "Zilele Mihai Eminescu" - 14-15 iunie cand se decerneaza Premiul National de poezie Mihai Eminescu

- “Porni Luceafarul.....”- 14-15 iunie omagierea poetului Mihai Eminescu printr-un concurs de creatie si interpretare a poeziei eminesciene.

Trasee turistice de agrement:

a) Ipotesti - observator - Lacul codrilor albastru

Timp de mers: 45 minute

- din fata Complexului muzeistic, marcajul porneste pe drumul satesc, apoi pe marginea paraului pana la padure de unde incepe marcajul banda albastra
- marcajul cruce albastra urca mereu prin paienjenisul de carari pana pe creasta dealului, de unde la 100 m dreapta, pe cel mai inalt punct se afla “**Observatorul**”, constructie metalica inaltata in vara anului 1989, cu 87 trepte (numarul poeziilor publicate in viata de Eminescu)
- de pe acest loc de belvedere se pot admira imprejurimile cutreierate de Eminescu, iar in zilele senine se vad muntii si releul de pe malul Prutului
- pe langa observator, un indicator ne trimite spre “stanca stearpa” de unde Ipotestii se vad ca in palma
- dupa coborarea abrupta a celor 100 m, continuam marcajul cruce albastra spre “Lacul codrilor albastru”, lasand in dreapta marcajul ce duce la “isvor” (triunghi albastru) si la putin timp ajungem la coada lacului (“Lacul codrilor albastru”).

b) Ipotesti - Cabana “Lacul cu nuferi” -Lacul codrilor albastru - Cabana Stejarul

Timp de mers: 160 minute

- din fata Complexului muzeistic, marcajul dunga verticala porneste, la stanga, pe drumul asfaltat comunal DC 61 spre localitatea Stancesti, apoi se coteste la dreapta (conform indicatorului Lacul codrilor albastru) pe un drum asfaltat ingust si se ajunge la Cabana “Lacul cu nuferi” (unde se poate servi apa minerala, suc, bere si produse de patiserie) .
- de la Cabana “Lacul cu nuferi” se continua drumul pe o alee pavata in padure pana la “**Lacul codrilor albastru**” amplasat intr-un peisaj mirific care invita la visare si ofera turistului sensibil clipe de neuitat, de liniste si reverie. Lacul este situat intr-un luminis al padurii si iti aduc aminte de clipele copilariei poetului Mihai Eminescu. Lacul este incarcat cu nuferi galbeni, socotit de indieni ca cea mai desavarsita dintre flori. Aceasta floare gingasa are un miros exotic, tulburator si poate fi admirata in lunile iunie-iulie ale anului .
- de la “Lacul codrilor albastru” marcajul dunga verticala o ia la stanga, prin padure si dupa cca 60 min de mers se ajunge la Cabana Stejarul, amplasata la marginea codrului, pe drumul national DN 29 la 10 km de Botosani, care ofera servicii complete de cazare si masa, restaurant, bar de noapte si diverse produse turistice.

c) Ipotesti - Stana Baisa - Agafton - Tabara Luceafarul

Timp de mers: 3 ore

- din fata Complexului muzeistic se parcurge traseul pana la Cabana “Lacul cu nuferi”, perpendicular pe aleea spre „Lacul codrilor albastru” se ia spre stanga, marcajul cruce albastra, pe drum forestier prin padure. Parcursul prin padure este foarte atragator, cu serpentine si o vegetatie compusa din copaci (stejari si fagi), precum si plante specifice de padure. Se ajunge la drumul national DN 29 (Botosani-Suceava), respectiv la Stana Baisa, loc de popas campenesc al locuitorilor municipiului Botosani, de la Stana Baisa, pe drumul comunal asfaltat DC 59 se parcurge cca 1000 m pana in localitatea Agafton la capatul careia se afla Manastirea Agafton care dateaza din sec. XVI-lea, in 1814 devine manastire de maici cu hramul “Pogorarea Duhului Sfant”. Intr-o asezare splendida, Complexul turistic - tabara pentru copii “Codrii de arama” si “Luceafarul” - va invita sa popositi pentru momente de liniste si deplina relaxare, pentru cazare si masa in blocuri de apartamente si casute. In acest loc se organizeaza tabere pentru copii din strainatate prin schimburi de grupuri de copii. In perioada august-septembrie se organizeaza Tabara de creatie plastica “Stefan Luchian” a pictorilor amatori de varsta scolara din tara si strainatate.

Botosani - Dorohoi- Casa memoriala George Enescu din Liveni

- **Muzeul George Enescu** Casa care adaposteste muzeul a fost cumparata in anul 1910 de Costache Enescu, tatal compozitorului, care a si locuit-o un timp. In hol si in cele 5 incaperi ale muzeului inaugurat in anul 1957, sunt expuse numeroase documente si obiecte originale care evoca personalitatea marelui artist. Fotografii originale din anii copilariei petrecuti la Liveni si Cracalia, fotografii ale parintilor, scrisori adresate de acestia fiului lor, manuscrisele unor lucrari compuse de George Enescu la Dorohoi, obiecte personale - pianul, mai multe viori si baghete, un costum de concert, programe de concert, mobilier de epoca. Li se adauga spre a-i da un puternic caracter evocator, masca mortuara si mulajul mainilor artistului realizate la 4 martie 1955 la Paris de Margareta Lavrelier Cosaceanu.

De casa din Dorohoi se leaga numele unor cunoscute lucrari enesciene: Quartetul de coarde op. 30, Simfonia a III-a si toto de ea, inceputurile multora dintre cele mai importante compozitii ale lui George Enescu. In fata muzeului este amplasat unul dintre cele mai reusite busturi ale artistului.

- **Casa memoriala George Enescu de la Liveni** a fost inaugurata in anul 1955. In casa nu prea mare, cu pridvor in fata si patru incaperi separate de o tinda, este reconstruita cu grija ambianta anilor copilariei si sunt expuse obiecte care i-au fost in preajma in putinii ani stati acolo: pianul, o vioara jucarie, un Mos Craciun-jucarie, trusa de culori pentru desen, cateva carti de povesti, mai multe desene realizate in copilarie. Sunt expuse, de asemenea, fotografii ale parintilor, ale casei din Cracalia, acte de proprietate apartinand lui Costache Enescu, tatal muzicianului, precum si partituri muzicale din anii de tinere ai artistului si nu in ultimul rand fotografii care il reprezinta pe Enescu, in compania unor mari muzicieni ai timpului, in tara si in diverse capitale ale Europei.

- **Biserica „Sfantul Nicolae” - Dorohoi** ctitorita de Stefan cel Mare in anul 1495. Constructia din piatra cioplita este placata in partea superioara cu caramida aparenta si discuri ceramice smaltuite ca element de decor exterior, constructorul a realizat atat partea superioara a bisericii cat si pe turla doua randuri de nise suprapuse, de forma semiovala. Biserica are o singura turla pe care se regasesc aceleasi elemente de decor folosite si in exteriorul constructiei. Pictura initiala a disparut in cea mai mare parte, pastrandu-se doar cateva fragmente, intre care unul infatisandu-l pe domnitorul Moldovei Stefan cel Mare cu Doamna Maria si fiii lor Bogdan, Stefanita si Petru cu coroanele pe cap.

- **Biserica Sf.Nicolae - Popauti**, se afla in partea de nord a municipiului Botosani, in spatele garii CFR, pe drumul DJ 296 care duce spre comuna Roma. Este cea mai veche biserică din Botosani, zidita de Stefan cel Mare, domnitorul Moldovei in anul 1496. In anul 1897 a fost declarata monument istoric. In anul 1750 biserica a fost transferata in asezamant manastiresc odata cu adaugarea zidurilor de incinta.

In partea de nord a bisericii se afla clopotnita, o cladire solida cu peretii de piatra, grosi de aproape doi metri. O caracteristica aparte a acesteia este faptul ca la mijlocul ei peretii se ingusteaza fata de partea inferioara si superioara. Sub acoperis e lucrata pe o distanta de un metru din caramida rosie si e impodobita cu discuri smaltuite. La partea superioara se mai pastreaza cateva sculpturi reprezentand lei si struguri.

Botosani- Stefanesti - Stanca - Costesti

- **Localitatea Stefanesti** este pomenita de marele cronicar roman Ion Neculce (sec. XIV) ca fiind un vechi targ, ocol domnesc si punct de vama spre Hotin (astazi in regiunea Cernauti-Ucraina). In Stefanesti s-a nascut pictorul Stefan Luchian (1868-1916) recunoscut ca un mare pictor, roman cu rezonanta mondiala. Expozitia “Stefan Luchian”, organizata in localul unei foste scoli , cuprinde obiecte si documente privind viata si activitatea pictorului, lucrari ale acestuia, precum si ale celor mai importanti artisti plastici contemporani. Un punct de atractie turistica din aceasta localitate il reprezinta si Biserica Cuvioasa Paraschiva, avand o arhitectura deosebita, ctitorie a domnitorului Stefan cel Mare. In aceasta localitate se organizeaza anual in lunile august-septembrie Tabara de creatie plastica “Stefan Luchian” a pictorilor amatori din tara si strainatate.
- **Barajul de acumulare Stanca Costesti**, granita intre Romania si Rep.Moldova. Barajul (3 km) realizeaza o acumulare de apa pe o lungime de 70 km si o suprafata de 7000 ha. Acest baraj se afla in vecinatatea localitatii **Stefanesti**.

- **REZERVATIA de la Stanca- Costesti**. Cea mai importanta rezervatie floristica si geologica de la Stanca - Stefanesti aflata in centrul Euroregiunii “Prutul de Sus” prezinta interes prin marea densitate a plantelor pe unitatea de suprafata si variata prin numarul mare de specii pe care le contine. Astfel, biodiversitatea speciilor de plante ierboase si lemnoase care vegeteaza in diferite biotopuri, fac din aceasta zona a vegetatiei de silvostepa a Campiei Moldovei, unitate floristica foarte atractiva. Un interes deosebit il prezinta vegetatia specifica rocilor calcaroase din lungul raului Prut, care cuprinde specii rare sau monumente ale naturii ocrotite pentru importanta lor stiintifica sau peisagistica. Acumularea de apa de la Stanca-Costesti (cu cei 1,5 miliarde m.c. apa, reprezenta a doua acumulare de apa din tara) vine sa intregeasca intr-un mod armonios frumusetile acestei zone situata in partea superioara a Prutului. Tot pe aceasta parte a Prutului superior la Mitoc si Ripiceni se afla asezari paleolitice. In punctul Ripiceni - Izvor, a fost descoperit, un adapost al omului din aceasta perioada, expus la Muzeul judetean de istorie.

Circuite turistice in judetul Iasi

Iasi si imprejurimile orasului Iasi
<p>OBIECTIVE TURISTICE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Palatul Culturii - Edificiul a fost construit in perioada 1906-1925, dupa proiectul arhitectului I.D. Berindei, in interiorul fostei Curti Domnesti, pe ruinele Palatului Moruzzi (1806-1812), refacut in 1841 de Mihail Sturdza. Are 365 de incaperi dintre care la etajul I - Sala „Voievozilor“, care gazduieste portretele medalion ale voievozilor moldoveni si regilor Romaniei. In turnul central este amplasat orologiul cu carillon, mecanismul actioneaza 8 clopote care la orele fixe reproduc fragmente din „Hora Unirii“. ➤ Teatrul National - Construit in Iasi, pe locul vechii primarii, intre anii 1894 si 1896, cladirea Teatrului National este considerata a fi cel mai vechi si cel mai frumos lacas de acest gen din tara. Planurile cladirii apartin celebrilor arhitecti vienezi Fellner si Helmer, ce au proiectat constructii similare din Viena, Praga, Odessa, Zurich. Inaugurata odata cu teatrul, uzina electrica a acestuia a marcat inceputul iluminatului electric la Iasi. In anul 1956, cu prilejul aniversarii a 140 de ani de la primul spectacol in limba romana, teatrul iesean primeste numele marelui poet, dramaturg si om de cultura Vasile Alecsandri (1821 - 1890). ➤ Universitatea Al.I.Cuza - Cladire construita intre anii 1893-1897 dupa proiectul

arhitectului Louis Blanc, sub conducerea arhitectilor Scolari si Trolli. Inaugurata in 1897 in prezenta regelui Carol I si Reginei Elisabeta. Dezvoltata in anii 1930 dupa planurile arhitectului Ion Pompilian. De-o realizare arhitectonica deosebita este Aula „Gheorghe Asachi“, „Sala Pasilor Pierduti“ si Aula „Mihail Eminescu“, pictate de Sabin Balasa.

- **Hotel Traian** - Construit in 1879 de catre primarul Scarlat, dupa planurile lui Gustave Eiffel, in 1884 s-a comemorat centenarul nasterii lui Horea la care a participat si M. Eminescu si Ion Creanga. In primul razboi mondial aici a functionat Guvernul Romaniei
- **Biblioteca Centrala Universitara din Iasi** - este un edificiu cu coloane dorice si cupola, dominand poalele Copoului. Cladirea a fost inaltata intre anii 1930-1934 de arhitectul C. Iotzu. Interiorul cladirii este lucrat in marmura de Carrara si mozaic venetian, iar exteriorul este impodobit cu coloane in stil ionic, pilastri nedorici, mici frontoane triunghiulare si medalioane cu ctitori ai neamului nostru si intemeietori ai culturii nationale. Initial, cladirea trebuia sa fie sediul Fundatiei Universitare Ferdinand - Ferdinand I Hohenzollern-Sigmaringen, Rege al Romaniei intre anii 1914-1927. La 1 Septembrie 1945 cladirea a fost cedata Bibliotecii Centrale Universitare, institutie fondata in 1839. In 1948, statul roman a decis administrarea intregului patrimoniu al Fundatiei de catre Universitatea din Iasi. In prezent, Biblioteca Centrala Universitara, una din cele patru biblioteci centrale din Romania, detine una din cele mai impresionante colectii de carti vechi
- **Palatul Roznovanu** - Cladirea, construita in 1832 de lordache Roznovanu, a ars in 1844 si a fost refacuta de Nicolae Roznovanu Rosetti, fiul lui lordache. In 1891, pe vremea primarului junimist Vasile Pogor, cladirea s-a cumparat pentru sediul primariei. Intre 1893-1894, cladirea sufera unele modificari si devine pentru scurt timp resedinta a familiei regale (Principele Ferdinand si Principesa Maria). In timpul Primului Razboi Mondial, intre 1916 - 1918, Palatul Roznovanu a gazduit sediile ministerelor si ale conducerii politice refugiate de la Bucuresti. In 1918, in actuala sala de sedinte a Consiliului Local, s-a intrunit Consiliul de Razboi al Romaniei. Cladirea a fost restaurata dupa ce in anul 1958 un incendiu a distrus aproape in intregime etajul al doilea si mare parte din ornamentele de la primul nivel. Conducerea administrativa a orasului revine in sediul actual in anul 1969. Astazi, in fosta sala de bal a Roznovenilor se desfasoara lucrarile sedintelor de Consiliu Local, precum si marile baluri ale Primariei. Palatul poate fi vizitat in fiecare sambata si duminica, intre orele 10.00-13.00. Intrarea gratuita.
- **Gradina Botanica** - Alaturi de alte prioritati culturale emanate din vechea capitala a Moldovei un loc deosebit il ocupa si infiintarea la Iasi, in anul 1856, a primei Gradini Botanice din Romania, de catre medicul si naturalistul Anastasie Fatu, mare patriot, filantrop si om de cultura. Amplasata pe un teren cumparat din fonduri proprii in apropiere de Rapa Galbena, avea sa fie pentru multi ani un important centru cultural pentru tineretul studios din Iasi care avea posibilitatea de a studia botanica pe material viu, dar si un mijloc de instructie si educatie pentru toti iubitorii naturii. In 1921, profesorul Al. Popovici infiinteaza o gradina botanica noua in spatele cladirii Universitatii noi, unde construiesc si mici sere, folosite pentru cresterea plantelor tropicale. Aceasta locatie se pastreaza pentru mai bine de 40 de ani, pana in 1963. In acest an se hotaraste mutarea gradinii in spatiul actual, pe Dealul Copoului, pentru ca aceasta sa satisfaca cerintele de invatamant. Astazi, Gradina Botanica din Iasi acopera o suprafata de aproximativ 100 de hectare.
- **Parcul Copou** In veacul al XVIII-lea, domnul fanariot Matei Ghica a ridicat in Copou un foisor, care servea pentru odihna si recreere. Hotararea de a infiinta o gradina publica a luat-o domnitorul Mihail Sturdza la 1834. Locul ales a fost pe ulita Podul Verde, pe

locul unde odinioara era statia de posta a orasului. Gradina a fost extinsa la 1849 si 1852, prin cumpararea unor terenuri invecinate, iar din 1860 a fost luminata cu felinare. In parc se gaseste cel mai vechi monument din Romania: Monumentul Legilor Constitutionale cunoscut ca Obeliscul cu lei realizat de Mihail Singurov, in 1834, dupa un proiect al lui Gh. Asachi. In centrul parcului Copou, langa **Teiul lui Eminescu** (adevarat loc de pelrinaj pentru romantici), se gaseste **bustul lui Eminescu** cat si bustul vechiului sau prieten **Ion Creanga** ridicat in 1932. Mai tarziu a fost ridicata Aleea "Junimea" cu busturile din bronz ale membrilor sai. In iunie 1984, langa Teiul lui Eminescu s-a deschis un muzeu, pios omagiu adus geniului poetului. Planurile au fost realizate de arhitectul Virgiliu Onofrei, muzeul fiind inaugurat in 1989, la centenarul mortii poetului.

- ➔ **Bojdeuca lui Creanga**, primul muzeu memorial literar din Romania, este unul din cele 12 obiective care compun Muzeul Literaturii Romane Iasi. Surprinzator, aspectul acestui vechi cartier al Iasului, la distanta doar de 1 kilometru de Piata Unirii (inima orasului), relieful abrupt iti creeaza impresia ca te afli intr-un sat departat. Aici a locuit Ion Creanga (1837-1889), cel mai mare, mai cunoscut si mai iubit povestitor roman, din anul 1872 si pana la 31 decembrie 1889. Aici s-a cunoscut si imprietenit cu Mihai Eminescu, aici a scris intreaga sa opera: Povestile, Povestirile si Amintirile din copilarie. Aceasta casa - numita de Ion Creanga - bojdeuca - pare coborata din poveste. Firesc, ea este pastrata si azi asa cum arata in anii 1872-1889. O casa cu doua incaperi mici, cu o prispa inspre nord, unde se afla si usa de intrare si un cerdac (o logie populara) cu deschidere generoasa spre orizontul dinspre rasarit sprijinit de dealurile Ciric si Sorogari. Bojdeuca s-a deschis pentru public la 15 aprilie 1918 - fiind primul muzeu memorial literar din Romania. Casuta era insa vizitata din anul 1890, imediat dupa moartea scriitorului, de grupuri de elevi, studenti, profesori si ziaristi.
- ➔ **Muzeul Unirii** Isi are sediul intr-o cladire (declarata monument istoric printr-un decret regal din 1919) inaltata pe la inceputul secolului al XIX-lea, urmand, initial, stilul neoclastic, incarcat ulterior cu diverse decoratiuni baroce. Palatul a servit (1859-1862) ca resedinta domneasca domnitorului Unirii Al. I. Cuza. In anii 1917-1918, in timpul primului Razboi Mondial, in aceasta cladire si-a avut resedinta regele Ferdinand. Muzeul a fost deschis in 1959, cand se sarbatorea centenarul Unirii. Patrimoniul sau cuprinde piese si documente originale, de o exceptionala valoare, care au apartinut domnitorului Al. I. Cuza si familiei sale. De asemenea, in colectiile muzeului se regasesc si obiecte apartinand familiei regale precum si un important fond numismatic.
- ➔ **Rezervatia paleontologica Repedea** Este amplasata in apropierea Releului de televiziune pe dealul Repedea, unde se afla un afloriment si unele cariere de piatra care scot la lumina rocile calcaroase si gresii calcaroase puternic fosilifere datate apartinand Sarmatianului (aproximativ 10 milioane ani). Profesorul Grigore Cobalcescu de la Universitatea Al. I. Cuza cerceteaza zona carierelor de piatra de la Pietrarie-Repedea in anul 1862 si publica lucrarea "Calcaritul de la Rapidea" in care descrie fauna fosila descoperita in rocile respective. Aceasta lucrare reprezinta actul de nastere al geologiei romanesti. Dealul Repedea prezinta importanta si sub aspectul vegetatiei, faunei, morfologiei reliefului si a peisajului, datorita pozitiei sale la limita Podisului Central Moldovenesc cu Campia Moldovei si a contactului dintre silvostepa si padure. Din aceste motive, zona a fost declarata rezervatie naturala si pusa in protectie prin Hotarare a Consiliului de Ministri in 1955 si prin Hotararea Consiliului Judetean Iasi in anul 1994. Prin frumusetea peisajului, a reliefului si a naturii, Dealul Repedea a devenit punct de atractie al turistilor si zona de refugiu pentru populatia Iasului.
- ➔ **Manastirea Golia** - Veche ctitorie a marelui logofat Ioan Golia, sec. al XVI-lea, biserica

"Inaltarea Domnului" a fost refacuta la alte dimensiuni de voievodul Vasile Lupu intre anii 1650-1653 si terminata de fiul sau, Stefanita Voda, abia in 1660. Turnul Goliei, cea mai veche constructie arhitecturala din Iasi secolului al XVI-lea, are o inaltime de 30 metri. Vizitatorul care doreste sa aiba o panorama a orasului trebuie sa urce cele 120 de trepte. Cu baza patrata de 5 metri pe laturi, un parter, doua catari boltite, o incapere a clopotelor, o galerie superioara si terase, turnul este unul dintre simbolurile Iasilor. In prezent, turnul Goliei ramane unul dintre locurile privilegiate de unde pelerinul poate contempla "orasul celor sapte coline".

- **Mitropolia Moldovei si Bucovinei** Mitropolitul Veniamin Costache este cel care vine cu ideea inaltarii unei biserici monumentale la Iasi. Hrisovul domnesc din 8 august 1826 privind lucrarile de proiectare si construire a acestei noi biserici, este actul de nastere al Catedralei mitropolitane.
- **Manastirea "SF.TREI IERARHI"**, cea mai frumoasa ctitorie a domnului Tarii Moldovei, Vasile Lupu, a fost construita intre anii 1637-1639.
- **Manastirea Galata** - Situata pe culmea uneia dintre cele sapte coline ale Iasilor, Manastirea Galata a fost inaltata intre 1577-1584 de catre domnitorul Petru Schiopul. Ca plan si infatisare exterioara, ea a pastrat elementele traditionale ale arhitecturii moldovenesti.
- **Manastirea Cetatuia** a fost ctitorita de domnul Gheorghe Duca, pe una din mosiile sale, care ocupa o suprafata de circa 45 ha teren cu vii, livezi si prisaci, pe dealul si valea Cetatuia. Zidirea s-a inceput in anul 1669 si s-a finalizat in 1672

Comuna Aroneanu:

- **Biserica "Sf. Nicolae-Aron Voda"** (1594- ctitorie a lui Stefan cel Mare)
- **Lac Aroneanu**

Comuna Barnova:

- **Manastirea Barnova** (1629) (pentru prima data in Moldova apare turnul clopotnita lipit de biserica, amplasat deasupra pridvorului)
- **manastirea "Piatra Sfanta-Tarata"** (1727, ctitor Grigorie Ghica)

Comuna Dobrovat, sat Dobrovat:

- **manastirea Dobrovat** (1503) ultima ctitorie a lui Stefan cel Mare-pictura interioara, biserica paraclis "Sf.Gheorghe" (1743)

Comuna Mogosesti:

- **Manastirea Hadambu**- ctitorie a boierului Iani Hadambu la 1659. Icoana Maicii Domnului e considerata izvoratoare de mir si facatoare de minuni

Comuna Letcani, sat Letcani:

- **Biserica "Sf.Spiridon-Rotunda"** (1740)- unicat in Romania, datorita planului ei perfect rotund

Iasi - Tg. Frumos - Cotnari - Hirlau

Tg. Frumos este locul de nastere a criticului literar, eseist si romancier roman Garabet Ibraileanu (1871-1936) si a poetului Th. Neculuta (1859-1904)

- **Biserica "Sf. Cuvioasa Parascheva-Domneasca"** ctitor Petru Rares (1535)

Hirlau

- **Biserica „Sfantul Gheorghe”** conform datelor din pisania bisericii rezulta ca biserica Sf. Gheorghe a fost construita in mai putin de 5 luni, in anul 1492. In timpul lui Petru Rares a fost pictata, fiind cea mai veche biserica din Moldova care a avut pictura exterioara care insa s-a deteriorat, fiind in anul 1791 tencuita si zugravita.
- **Biserica „Sfantul Dumitru”** Dupa informatia transmisa de Grigore Ureche, biserica apartine perioadei de domnie a lui Petru Rares, care pretuind mult Hirlaul, a inaltat biserica cu hramul Sf. Dumitru intre anii 1530-1532, fiind restaurata in anul 1779 de

catre spatarul Iordache.

- „Muzeul Viei si Vinului” cladirea este situata in orasul Hirlau. Constructia dateaza de la sfarsitul secolului al XVIII-lea si inceputul secolului al XIX-lea si a apartinut unui descendent al logofatului

- **Acumularea Parcovaci** (iesirea din Hirlau pe DJ 281B)

Cotnari

- **cramele Cotnari**- la Combinatul de vinificatie al S.C. Cotnari S.A.
- **Biserica Domneasca Sf.Parascheva** - ctitorie a lui Stefan cel Mare

comuna Zlodica:

- **Podul lui Stefan cel Mare** (pod din piatra de rau cioplita)
- **Biserica Sf. Voievozi** (biserica de lemn, sec XVII)

comuna Ceplenita:

- **Biserica Sf. Voievozi**(biserică din lemn-1802)

comuna Scobinti:

- **Biserica Scobinti** (1849); comuna Scobinti este locul de nastere al pictorului Dan Hatmanu

Tg. Frumos- Ruginoasa-Pascani

Ruginoasa

- **Biserica Domneasca**- este o constructie solida din piatra si caramida groasa. Stilul arhitectural apartine epocii decadente moldovenesti, cu planul in forma de cruce, cu multe motive ce o face deosebita, intre care si cei patru pilastri de la intrare ce sustin un frontal in forma triunghiulara, motive asemanatoare palatului Sturzestilor.
- **Palatul domnitorului Alexandru Ioan Cuza de la Ruginoasa**, 1811, stil neogotic. Palatul, care astazi adaposteste muzeul memorial ”Al. I. Cuza”, a fost construit in primul deceniu al secolului al XIX-lea, de vistiernicul Sandulache Sturdza, care a comandat arhitectului vienez Johan Freiwald ridicarea unei luxoase resedinte pe locul vechii case boieresti a stramosilor sai. Asemanarea frapanta cu palatul de la Miclauseni nu este intamplatoare, acesta fiind construit de o alta ramura a familiei Sturdza.

Pascani

- **Casa Cantacuzino-Pascanu** este un monument istoric si de arhitectura laica, construit intre 1640-1650 cu doua nivele, avand un foisor cu cabane din piatra si un bogat decor sculptat.
- **Biserica Sf. Voievod** dateaza din anul 1664. I s-au adus unele refaceri in anul 1807

Tg.Frumos- Butea- Mircesti

Mircesti

- **Muzeul Vasile Alecsandri** a fost amenajat in casa in care a locuit Vasile Alecsandri, in perioada 1866 - 1890

Obiective turistice Comuna Butea:

- **Castelul de la Miclauseni**, cunoscut si sub denumirea de Castelul Sturdza este un edificiu care dateaza din 1752, fiind o copie a castelelor feudale apusene. In prezent, castelul si domeniul se afla in posesia mitropoliei Moldovei.
- **Manastirea Miclauseni**- Prima biserică manastirii a fost construita in 1787 de marele vornic Ioan Sturdza. Actuala biserică a fost construita de logofatul Dimitrie Sturdza in anii 1821-1823. La 1841 au fost aduse in biserică moastele a sase sfinti Apostoli.

Piatra Neamt - Biczaz - Ceahlau

OBIECTIVE TURISTICE

➔ Piatra Neamt

Curtea si Biserica Domneasca din Piatra-Neamt - Complexul este situat in centrul orasului si, potrivit izvoarelor istorice, acest ansamblu arhitectural alcatuit din Curtea Domneasca, Biserica "Sf. Ioan" si Turnul-clopotnita isi are inceputurile in perioada 1468-1475 fiind ctitorit de Stefan cel Mare. Din Curtea Domneasca s-a mai pastrat doar o parte din pivnitele casei domnesti (unde se afla acum o expozitie muzeala) si portiuni din zidul de incinta. Biserica zidita in 1497-1498, monumentala si eleganta, este caracteristica stilului arhitectural moldovenesc din acea perioada imbinand tipul cu plan dreptunghiular si bolti semicilindrice cu cel trilobat si turla pe naos. Turnul, construit in 1499 din piatra bruta si intarit cu patru contraforturi ce-i subliniaza profilul zvelt, are 19 m inaltime. Foisorul de paza a fost adaugat in epoca moderna.

Cetatea Batca Doamnei Piatra Neamt (Petrodava) - Situata la 4 km sud-vest de oras. Primele elemente de cultura materiala apartin epocii neolitice (faza Cucuteni), peste care se afla un nivel de locuinte din epoca bronzului, apoi stratul daco-getic si in final o fortificatie din sec. XII-XIII.

Casa Ivascu - Specifica urbanisticii din sec. al XIX-lea, a fost construita din barne fasonate peste care s-au aplicat stratul succesive de tencuiala. Acoperisul de dranita a fost modificat, iar intreaga constructie a fost refacuta ca o anexa a unei locuinte moderne

Palatul Copiilor (fosta Casa Lalu) - A fost construita in 1912 de arhitectul Carol Zane

Casa Paharnicului - Cladire cu ziduri masive si aspect arhaic. Este tot ce a mai ramas din vechea piata a orasului. Construita la inceputul secolului al XIX-lea de catre aga Dimitrie Gheorghiadis, paharnicul, pe malul Sipotelor, a fost destinata depozitarii marfurilor ce urmau sa se desfacă la Piatra Neamt si in imprejurimi.

Muzeul de Istorie - infiintat in 1934 de preotul Constantin Matasa . Detine importante colectii arheologice neolitice (Cultura Cucuteni), din epoca bronzului si geto-dacice.

Muzeul de arta eneolitica Cucuteni - Cladirea a fost ridicata de constructorul Carol Zane si ornamentata de sculptorul Vincenzo Puschiasis. Cultura Cucuteni a aparut la cumpana dintre mileniiile V si IV i.e.n., a evoluat timp de o mie de ani si s-a extins treptat din sud estul Transilvaniei si vestul Moldovei pana la Nistru, ocupand cea mai mare parte a Moldovei centrale. Cercetatorii sunt de acord ca ea reprezinta cea mai stralucita manifestare preistorica a Europei.

Muzeul de Arta - organizat in 1980. Detine colectii de pictura, grafica, sculptura si tapiserie semnate de artisti plastici locali sau de renume national: Ion Tuculescu, Nicolae Tonitza, Corneliu Baba, Lascar Vorel, Victor Brauner, Iulia Halaucescu s.a.

Muzeul de Etnografie - infiintat in 1980. Detine colectii de costume populare, unelte artizanale, instalatii taranesti traditionale, prezentand aspecte ale vietii taranilor de pe Valea Bistritei.

Muzeul de Stiinte Naturale - infiintat in 1960. Detine o importanta colectie de pesti fosili, unica in lume si alte bogate colectii botanice, zoologice si paleontologice.

Muzeul Memorial "Calistrat Hogas" - amenajat in 1969 in casa in care a locuit scriitorul (construita in sec. al XIX-lea). Cuprinde documente, manuscrise, mobila originala, obiecte personale ale scriitorului.

Teatrul Tineretului - Piata Stefan cel Mare. Construit de arhitectul Roger H. Bolomey si antreprenorul Carol Zane in 1938, functioneaza din 1961 ca institutie de sine statatoare. An de an, dupa 1961, au venit la Piatra Neamt cei mai buni absolventi ai Institutului de

Teatru, nume care s-au impus in miscarea teatrului romanesc si nu numai: Horatiu Malaielescu, Maia Morgenstern, Virgil Ogasanu, Ileana Stana Ionescu, Mitica Popescu, Valentin Uritescu, Oana Pellea, Florin Piersic.

- **Manastirea Bistrita** - Ctitorii succesive ale lui Alexandru cel Bun (1402), Stefan cel Mare (1498), Petru Rares(1546) si Alexandru Lapusneanu (1554).
- **Manastirea Bisericani** - Ctitorie din sec. al XVI-lea a lui Stefanita Voda pe locul unui schit de lemn existent inca din sec. al XV-lea. Refacuta din temelii in 1786, dar s-a pastrat pronaosul din 1637.
- **Manastirea Pangarati** - Ctitorie din 1560 a lui Alexandru Lapusneanu pe locul unei foste biserici de lemn din sec. al XV-lea.
- **Cheile Bicazului** Rezervatie geologica si peisagistica, care se intinde in Masivul Hasma pe o distanta de 10 km de-a lungul Vaii Bicazului, pe raza comunei Bicaz-Chei, la 27 km sud-vest de orasul Bicaz. Altitudinea este cuprinsa intre 670 si 1792 m.
- **Lacul de acumulare Bicaz** - Situat la poalele Ceahlaului, este un lac de acumulare care s-a format pe raul Bistrita, in spatele barajului de la Bicaz, construit intre anii 1950-1960 de catre ing. Dimitrie Leonida. Are o suprafata maxima de 32,6 kmp si o adancime maxima de 96 m. In apele sale se ridica Piatra Teiului, inalta de 23 m.
- **Manastirea Durau** - Ctitorie din sec. al XVII-lea a uneia din fiicele lui Vasile Lupu. Reconstructa in 1835. Monument istoric si de arhitectura religioasa pictat de Nicolae Tonitza si ucenicii sai in 1935-1937. Catapeteasma este sculptata in lemn de tei aurit si pictata la Constantinopol. Icoana mare argintata a Maicii Domnului, facatoare de minuni, dateaza din sec. al XVIII-lea.
- **Parcul National Ceahlau** - Este situat in vestul judetului, la 10 km vest de Bicaz si este delimitat de vaiile Bistritei, Bistricioarei, Bistrei, si Bicazului. Este constituit dintr-un sistem de culmi radiare ce converg in doua puncte cu inaltime maxima: Ocolasul Mare (1907 m) si Toaca (1900 m). Puncte de atractie: Toaca, Panaghia, Detunatele, Claile lui Miron, Furculita, Piatra cu Apa, cascada Duruitoarea cu o inaltime de peste 30 m, rezervatia cu zada (singurul conifer cu frunze cazatoare), "Polita cu crini"
- **Manastirea de pe Muntele Ceahlau** - Ctitorie din 1993 a lui I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei si Bucovinei.

Piatra Neamt - Garcina - Statiunea Baltatesti - Targu Neamt - Statiunea Oglinzi

OBIECTIVE TURISTICE

- **Garcina - Lacul Cujejdol** (12 ha - intreaga zona protejata 114 ha) este alungit in lungul vaii principale, iar la confluenta principalilor tributari, paraurile Cujejdol si Glodu, se ramifica pe cele doua vai, cu extinderea mai mare pe valea principala. Este, dupa Lacul Rosu, cel de-al doilea lac de baraj natural din acest bazin hidrografic.
- **Manastirea Almas** - Ctitorie din 1715 a Ecaterinei Cantacuzino (pe locul unui paraclis din 1658), recludita in 1821 de Lupu Bals si monahul Rufail.
- **Manastirea Horaita** - Ctitorie din 1824 a arhimandritului Irinarh Roset pe locul unei biserci de lemn din sec. al XV-lea. Biserica actuala a fost construita de arhimandriul Ermoghen Buhus in 1848-1867. Constituie un unicat in Europa prin faptul ca amvonul este situat deasupra catapetesmei.
- **Statiunea Baltatesti** este cunoscuta pentru apele minerale clorurate, sulfatate, iodice, bromurate cu o concentratie de pana la 280 g/l. Intre factorii de cura se evidentiaza, de asemenea, aerul bogat in ioni negativi, ozonat si care are un efect tonifiant asupra organismului.
- **Manastirea Varatec** - Ctitorie din 1785 a maicii starete Olimpiada. Actuala biserică a fost construita in 1808-1812.
- **Manastirea Agapia** - Ctitorie din 1642-1647 a hatmanului Gavril (fratele lui Vasile Lupu).

De-a lungul timpului manastirea a suferit numeroase jafuri, distrugeri si incendii, dar a fost refacuta si consolidata.

- **Parcul Natural Vanatori** - Aparitie relativ noua in peisajul ariilor protejate nemtene, constituit ca parc natural in anul 1999, pe o suprafata de 30.818 hectare, din care peste 26.300 hectare fond forestier, parcul adaposteste o larga paleta de valori naturale, culturale si istorice.
- **Rezervatia de zimbri „Dragos Voda”** - anul 1970 se aduc primele exemplare de zimbri, in numar de trei, originare din Polonia, dandu-li-se numele de Rarau, Roxana si Raluca. Astazi, in rezervatie, pe langa zimbri se mai pot intalni: cerbi carpatini, cerbi lopatari, capriori, vulpi, bursuc, iepuri, ursi, lupi, specii de avifauna. In momentul actual, se gasesc 3 exemplare de zimbri intr-un tarc de aproximativ 4 ha.
- **Manastirile Neamt** - Ctitorii succesive din sec. XIV-XV ale lui Petru Musat, Alexandru cel Bun si Stefan cel Mare. Este cea mai veche si mai insemnata asezare monahala din Moldova, monument istoric si de arhitectura religioasa. Asezamantul are cea mai mare si mai veche biblioteca manastireasca (18000 volume) si a avut o contributie deosebita la dezvoltarea culturii si artei romanesti medievale.
- **Manastirea Secu** - Ctitorie din 1602 a lui Nestor Ureche in apropierea unui fost schit din sec. al XV-lea. Aici s-a purtat ultima lupta a eteristilor cu turcii in 1821, manastirea a fost incendiata, dar apoi refacuta
- **Manastirea Sihastria** - Ctitorie din 1655 a Sihastrului Atanasie, dar reconstruita din piatra in 1740 de episcopul Ghedeon de Roman/Husi si apoi refacuta in 1824 din piatra de rau si caramida.
- **Schit Sihla** - Vechea ctitorie de familiei Cantacuzino din anul 1741, cu hramul "Nasterea Sfantului Ioan Botezatorul" a dainuit pana in anul 1813, cand arhimanditul Benedict, starețul de atunci al Manastirilor Neamt si Secu, a reinnoit-o din temelie de piatra si pereti de barne de lemn, in stilul clasic al bisericilor moldovenesti, in forma de cruce cu o singura turla deasupra naosului, cu interiorul impartit in altar, naos si pridvor, si impodobita cu o catapeteasma veche, sculptata in lemn de tei, poleita cu aur, cu icoane pictate de mestri diferiti.
- **Cetatea Neamtului** - Construita in timpul domniei lui Petru I Musat atestata documentar in 1395 si completata in timpul domniei lui Stefan cel Mare. In 1691 aici s-a scris o importanta pagina de eroism, cand cetatea a fost aparata de un mic grup de plaiesti impotriva armatei polone condusa de Ioan Sobieski.
- **Casa Memoriala Ion Creanga** - Organizat din 1954 in casa in care s-a nascut si a copilarit scriitorul, construita probabil in 1830 de catre Petrea Ciubotariul, bunicul marelui povestitor; ambient si unelte traditionale, expozitie cu documente de arhiva, scrisori, fotocopii ale manuscriselor, fotografii, operele scriitorului.
- **Muzeul memorial "Mihail Sadoveanu"** - Inaugurat in 1966 in casa ridicata in 1937 de Visarion Puiu, Mitropolit al Bucovinei si oferita scriitorului de Mrea. Neamt, muzeul cuprinde documente, obiecte personale, fotografii, biblioteca cu opera completa, multe editii princeps si traduceri, piese de mobilier.
- **Colectia de etnografie si istorie locala "Nicolae Popa"** - Cuprinde: masti populare, sculpturi in piatra si lemn, piese arheologice, monede, unelte traditionale, costume populare etc.
- **Statiunea Oglinzi** - In statiunea Oglinzi se trateaza afectiuni reumatismale, dermatologice, afectiuni ale aparatului respirator, sechele post-traumatice, nevroze astenice si se folosesc tratamente cu magnetodiaflux, ultrasunete, curenti diadinamici, bai calde la cada, bai galvanice, impachetari cu parafinamasaj, gimnastica medicala.

Piatra - Neamt - Roman - Tg Neamt - Ceahlau

OBIECTIVE TURISTICE

Piatra Neamt

- **Curtea si Biserica Domneasca din Piatra-Neamt** - Complexul este situat in centrul orasului si, potrivit izvoarelor istorice, acest ansamblu arhitectural alcatuit din Curtea Domneasca, Biserica "Sf. Ioan" si Turnul-clopotnita isi are inceputurile in perioada 1468-1475 fiind ctitorit de Stefan cel Mare. Din Curtea Domneasca s-a mai pastrat doar o parte din pivnitele casei domnesti (unde se afla acum o expozitie muzeala) si portiuni din zidul de incinta. Biserica zidita in 1497-1498, monumentala si eleganta, este caracteristica stilului arhitectural moldovenesc din acea perioada imbinand tipul cu plan dreptunghiular si bolti semicilindrice cu cel trilobat si turla pe naos. Turnul, construit in 1499 din piatra bruta si intarit cu patru contraforturi ce-i subliniaza profilul zvelt, are 19 m inaltime. Foisorul de paza a fost adaugat in epoca moderna.

Roman

- **Cetatea Noua a Romanului** este situata la 5 km est de Roman la Gadinti, comuna Sagna, pe malul stang al Siretului, in apropierea conflentei cu Moldova, ridicata in scop defensiv in 1466 de Stefan cel Mare, fiind singura cetate ce nu s-a ridicat conform traditiei si practicii medievale pe locuri dominante, greu accesibile. Originala fortificatie medievala a fost construita in plan stelat, in stil palisada cu ziduri groase de 4 m si cu 7 bastioane circulare, iar la baza, pentru a rezista terenului nisipos, avea o ingenioasa constructie de lemn in gratar fixata pe piloni. A fost distrusa prin incendiere de turci in 1476, iar apoi reconstruita, marita si intarita in 1478. Astfel intocmita, Cetatea Noua a Romanului a continuat sa joace un rol important in sistemul defensiv al Moldovei, pana in anul 1675, cand a fost din nou distrusa la ordinul lui Dumitrascu Cantacuzino.

Tg. Neamt

- **Cetatea Neamtului** - Construita in timpul domniei lui Petru I Musat atestata documentar in 1395 si completata in timpul domniei lui Stefan cel Mare. In 1691 aici s-a scris o importanta pagina de eroism, cand cetatea a fost aparata de un mic grup de plaiesi impotriva armatei polone condusa de Ioan Sobieski.

Ceahlau

- **Palatul Cnejilor** este un ansamblu monumental situat in comuna Ceahlau. A fost construit in trei etape. Hatmanul Gheorghe, fratele lui Vasile Lupu, ridica in 1639 o biserica de piatra pe locul unui schit mai vechi si o inconjoara cu cladiri din caramida si lemn. Turnul clopotnita, patrat, pe trei nivele este lipit de cladirea bisericii. Ulterior Antonie Ruset, ginerele hatmanului Gheorghe si domn al Moldovei (1675-1678), construiește in 1672 un zid de incinta de piatra. In acelasi an marele vistier Toderascu Cantacuzino inalta zidurile si construiește cele 4 turnuri rotunde si cladiri de locuit. Aceasta mica cetate a reprezentat in acele vremuri un adapost bine intarit si a fost asediat de multe ori. In sec. al XVIII-lea cetatea devine proprietatea familiei Cantacuzino, dar pentru o perioada a fost transformata in manastire.

Piatra-Neamt - statiunea Negulesti

- **Statiunea Negulesti** - Asezata la o altitudine de circa 400 de m intr-o zona de un pitoresc si farmec aparte, cu dealuri si coline impadurite, la poalele Carpatilor Orientali, la contactul muntilor Gosmanului cu depresiunea Cracau-Bistrita, a atras inca de la sfarsitul secolului al XIX - lea iubitorii de natura. La 2 km in aval, in 1940 s-a format un lac de baraj natural cu o suprafata de 3500 mp, Lacul Veselaru.

Indicatii terapeutice ale apelor minerale din zona sunt pentru afectiuni reumatice cronice (spondilita cervico-dorso-lombara, coxartroze, gonartroze, artroze tibiotarsiene), neurologice ale aparatului locomotor (stari dupa accidente vasculare cerebrale, pareze spastice si flasce), reumatice cu mecanism autoimun (spondilita anchilopoetica) .

Piatra-Neamt - Pipirig calare
- Pe drumuri de munte -

Traseul descris de Calistrat Hogas in memoriile sale de calatorie „Pe drumuri de munte”

- **Prima zi: Piatra-Neamt - Manastirea Almas**, urmand cursul Cujeiului si trecand Dealul Darmanestiului
- **Urmatoarele zile: manastirile Horaita - Varatec (prin Cracaul Negru, Baltatesti) - schit Sihla, manastirile Sihastria, Secu, Agapia**
- **Ultima etapa: spre Pipirig prin Dumesnicu si stabatand prundisul Ozanei**

Circuite turistice in judetul Suceava

Suceava - Manastirea Patrauti - Manastirea Dragomirna - Biserica Arbore , Biserica lui Bogdan Voda - Radauti - Manastirea Putna - Manastirea Sucevita - Manastirea Moldovita - Campulung Moldovenesc - Vama - Manastirea Voronet - Manastirea Humor - Gura Humorului - Cacica - Falticeni - Manastirea Probota

➤ **Suceava**

Cetatea de scaun a Sucevei - Situata pe un platou inalt, in partea de est a orasului, restaurata in ultimii ani, este o ctitorie a voievodului Petru I Musat, mentionata pentru prima oara intr-un document din anul 1388; construita din piatra, a fost intarita ulterior de Stefan cel Mare cu ziduri de peste 10 m si o grosime de aproape 4 m. La 1 mai 1600 ostasii lui Mihai Viteazul au intrat fara lupta in Cetatea de Scaun a Sucevei, incheind astfel actul I al unirii celor 3 tari.

Curtea Domneasca - Complexul arhitectonic care formeaza Curtea Domneasca a fost edificat pe parcursul secolelor XIV - XV. In timpul domniei lui Petru I Musatinul au fost construite o casa din lemn si, probabil, un turn de piatra. Alexandru cel Bun a adaugat noi constructii, care au fost distruse in urma campaniei otomane din anul 1476 in Moldova. In timpul domniei lui Stefan cel Mare au fost refacute din piatra si caramida, capatand, din punct de vedere planimetric, forma pe care si astazi o prezinta ruinele palatului domnesc.

Hanul Domnesc - Monument de secol XVII reprezinta unul dintre obiectivele culturale ale zonei si ale orasului, prezinta principalele zone etnografice ale judetului. Expozitia permanenta de la parter (recent deschisa publicului) reconstituie atmosfera de epoca a unui han din sec. al XVIII-lea - loc de popas pentru oaspeti de vaza, dregatori, negustori etc. in trecere prin Suceava. Expozitia este desfasurata in: salon de oaspeti, bucatarie, sala de han, camera de odihna, camera, pivnita - toate constituind un punct deosebit de atractie. La etaj sunt etalate piese importante de etnografie si arta populara, reprezentative pentru aceasta parte a tarii.

➤ **Manastirea Patrauti** - Biserica inaltata de Stefan cel Mare in 1487, este cea mai redusa ca proportii dintre ctitoriile sale si singura destinata a fi manastire de calugarite

➤ **Manastirea Dragomirna** - Este prima ctitorie a domnitorului Petru Rares, ridicata in 1530 pe locul consacrat de o bisericuta din lemn (1398) si alta din piatra (in jur de 1440). In biserica se afla 21 de pietre tombale epigrafe, realizate intre 1464-1640, de o remarcabila

valoare documentara si artistica; pietrarii au trecut de la elemente decorative geometrice la cele accentuat vegetale, inovatie reprezentativa pentru sculptura secolului al XVI-lea.

- **Biserica Arbore** - este ctitorita in anul 1503 de Hatmanul Luca Arbore. In mod exceptional, toate fatadele sunt netede, fara nise sau firide. Biserica urmeaza cel mai mic plan posibil: exista doar trei camere, pronaosul, naosul si altarul.
- **Radauti**
Muzeul de etnografie si folclor - Cea mai veche institutie etnografica din Moldova(1934). Muzeul prezinta , in 11 sali (cca 1000 exponate), aspecte sugestive ale unor tehnici populare cu vechi traditii in Bucovina, menite sa dovedeasca unitatea si continuitatea populatiei de pe aceste stravechi meleaguri.In acelasi timp, expozitia aduce dovezi elocvente ale maiestriei artistice, capacitatii creatoare, ingeniozitatii tehnice si spiritului inventiv al oamenilor Moldovei de Nord. La intrare,vizitatorul face cunostinta cu principalele obiective turistice si muzeale ale zonei, precum si cu principalele centre ale tehnicii populare.
- **Biserica "Sf. Nicolae" - Bogdana**, - Este ctitoria lui Bogdan I, primul voievod al statului feudal independent Moldova. Construita in a doua jumatate a secolului al XIV - lea, din piatra bruta si cioplita. Sinteza moldoveneasca a trei stiluri arhitectonice: bizantin, romanic si gotic. Este cea mai veche constructie din piatra din Moldova.
- **Manastirea Putna** - Biserica manastirii Putna, cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este prima dintre ctitoriile lui Stefan cel Mare. Lucrarile de constructie a manastirii ce urma sa fie necropola domneasca, au inceput la 10 iulie 1466 si s-au incheiat in 1469, iar in 1481 erau finalizate fortificatiile de incinta.
- **Manastirea Sucevita** - In vremurile tulburi, pline de nesiguranta si amenintare, de la sfarsitul secolului al XVI-lea, Sucevita a fost construita ca o adevarata manastire - cetate, cu masive ziduri de incinta si cu puternice turnuri de aparare, destinata a fi necropola, stralucita ctitorie voievodala, adevarat blazon al familiei Movila. Constructia a fost finalizata la 9 iunie 1591. Biserica manastirii cu hramul "Invierea Domnului", avand planul moldovenesc treflat, resimte puternic traditia bizantina a artei locale.
- **Manastirea Moldovita** - Ctitorie din 1532 a domnitorului Petru Rares. Zidul de incinta inchide un patruleter cu latura de 40 m, grosimea 1,20 m si inaltimea de 6 m. In coltul de nord - vest se afla clisiarnita, construita la inceputul secolului al XVII - lea. Este una dintre putinele locuinte moldovenesti din secolul XVI-XVII, fiind construita intre 1610-1612 de Efrem, egumenul Moldovitei.
- **Campulung Moldovenesc**
Muzeul Lemnului - veritabila monografie inchinata prelucrarii lemnului,muzeul prezentand in 20 de sali unelte,arme,inventar gospodaresc,elemente si complexe de arhitectura populara,mijloace de transport,obiecte de artizanat si opere de arta
Colectia profesorului I.Tugui - un adintre cele mai bogate colectii din tara si strainatate de linguri de lemn,de diverse forme,marimi,motive ornamentale;in aceeasi cladire aflandu-se de asemenea si va,oroase colectii de stergare,monede,ceramica,cusaturi,etc.
- **Manastirea Voronet** - Ctitorie din 1488 a lui Stefan cel Mare. Biserica manastirii cu hramul "Sf. Gheorghe" este o sinteza de elemente bizantine si gotice, realizata intr-o maniera proprie, de o ingeniozitate stralucita, rezultatul fiind, un stil nou, de o originalitate aparte - stilul arhitectonic moldovenesc.
- **Manastirea Humor** - Biserica cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este ctitorie a marelui logofat Teodor Bubuiog, construita in 1530. A fost imprejmuita dupa obiceiul timpului cu puternice ziduri de piatra, din care au dainuit pana astazi, doar turnul masiv din piatra bruta.
- **Gura Humorului - Muzeul etnografic**, infiintat in anul 1959, are cca 2000 de piese adunate din bazinul mijlociu al Moldovei , precum si din bazinul Dornelor.

In cele 16 sali si 2 holuri sunt expuse 1200 de piese, dupa diferite tematici: culesul din natura si vanatoarea; pescuitul si albinaritul; pastoritul; agricultura, industria textila casnica; stergare decorative, ceramica de Paltinoasa, fieraritul si prelucrarea artistica a lemnului; portul popular din bazinul Dornelor; portul popular din zona Campulung; podoabe de gateala pentru costumul de sarbatoare si stergare de cap (marama); portul din bazinul Humorului; interioare taranesti.

- **Cacica** - In localitatea Cacica s-a atestat, pe baza descoperirilor arheologice, una din cele mai vechi exploatare de sare recristalizata din saramura din Europa, datand din perioada culturii Cris din neoliticul timpuriu (mileniul 5 i.Hr.).
- **Falticeni - Casa memoriala "Mihail Sadoveanu"** a fost construita dupa planurile lui Mihail Sadoveanu. Aici a locuit scriitorul intre anii 1909 si 1918. "Ajuns acasa, nu ma gandesc decat sa ma reculeg si sa ma odihnesc", scria Sadoveanu in 1913.
- **Manastirea Probota** - In timpul lui Stefan I Musat (1394-1399), calugarii sihastri au ridicat biserica "Sf. Nicolae" din Poiana. In anul 1465, Stefan cel Mare a ingropat aici pe mama sa, doamna Oltea si in 1467, pe sotia sa Evdochia. Manastirea Probota a fost ridicata de Petru Rares, pe locul vechii biserici, in mai multe etape: biserica in 1530, pictura in 1536. Zidul de incinta a fost ridicat in 1550. Este necropola domneasca.

Suceava - Gura Humorului - Vama - Campulung Moldovenesc - Ciocanesti - Vatra Dornei - Gura Haitii - Cheile Zugreni - Rarau - Brosteni

- **Suceava - Gura Humorului - Vama - Campulung Moldovenesc**
- **Ciocanesti** - Festivalul national al pastravului este la fel de cuprinzator in manifestari: corale crestine, momente religioase, comemorari istorice, concursuri de pescuit, de gastronomie, parada portului popular, spectacole folclorice si de divertisment, expozitii, degustari de vinuri, muzica de fanfara, baluri, mese campenesti si cine traditionale. Festivalul National al Oualor Incondeiate - participa peste 100 de incondeietori din toata tara, programul manifestarilor cuprinzand momente poetice, cantece religioase, serate teatrale, spectacole folclorice, momente vesele, muzica de fanfara, baluri, cine traditionale, focuri de artificii si concursul de oua incondeiate.
- **Statiunea Vatra Dornei** este indicata pentru boli ale aparatului cardio-vascular, locomotor, sistemului nervos, boli ale sangelui. Ea dispune de doua baze de tratament, cu cazuri pentru bai carbogazoase, pentru namol si sectii de hidroterapie. In acelasi timp, in statiune se poate face si cura de teren, dozata, pe aleile parcului. Pe langa cura externa se poate face si cura interna, datorita izvoarelor minerale.
Muzeul Orasenesc - infiintat in 1954, in prezent prezinta trei sectii: arta plastica contemporana, stiintele naturii si cinegetica. Sectia de arta este amenajata in impunatoarea cladire a primariei, construita in 1896-1897 pentru a comemora succesul obtinut de dorneni in procesul purtat timp de un secol cu autoritatile austriece (sectia de stiintele naturii este axata pe prezentarea faunei si florei dornene: pesti si batracieni din bazinul Bistritei, pasari, mamifere).
- **Gura Haitii** - Turismul ecvestru in Muntii Călimani, activitate atractiva cu durate cuprinse intre doua ore si sase zile, cu ghizi montani specializati si echipamente performante. Caii sunt de rasa hutula (11 la numar), fiind perfect adaptati la mersul pe munte.
- **Cheile Zugreni** - se afla la 20 km de Vatra Dornei, intr-un loc in care Bistrita si-a creat cu greu drum intre masivul greoi al Giumalaului si zidul urias al Pietrosului Bistritei. Cheia are un traseu sinuos, prezentand in amonte o despletire de brate care prind intre ele o stanca uriasa, inalta de peste 60 m. Cheia Zugrenilor (o suprafata de 100 ha) este declarata rezervatie geologica si floristica.
- **Rarau** - Cheile Moara Dracului - rezervatie geologico-morfologica din Muntii Rarau, impresionanta prin inaltimea peretilor. Pietrele Doamnei - in mijlocul frumoaselor

privelisti ale Rarauului se inalta spectaculos si enigmatic aceste "turnuri gotice" formate din calcare apline. Peisajul salbatic, formele bizare ale stancilor au invaluit aceste locuri in aburul misterios al legendelor. Inalte de 70 m, Pietrele Doamnei se afla la 1634 m altitudine, la mica distanta de cabana Rarau. Impreuna cu zona inconjuratoare formeaza o rezervatie complexa (890 ha) care atrage an de an numerosi iubitori ai naturii.

- **Brosteni** - In Brosteni se afla biserica unde a invatat Ion Creanga.

Circuite turistice in judetul Vaslui

Municipiul Vaslui

- **Muzeul Judetean „Stefan cel Mare”** s-a deschis in ziua de 26 septembrie 1975, fiind apreciat atunci si acum, ca fiind cel mai tanar muzeu al tarii, aspect valabil si astazi, precum si cel mai bine realizat din punct de vedere tematic, stiintific si muzeotehnic. Muzeul Judetean „Stefan cel Mare” cuprinde sectii de arheologie, istorie medievala si contemporana, etnografie, arta plastica si un salon al umorului denumit „Constantin Tanase”.
- **Palatul Mavrocordat** este cel mai cunoscut dintre monumentele istorice ale Vasluiului. A fost ridicat la sfarsitul secolului al XIX-lea (1892), de Gheorghe Mavrocordat si este una dintre cele mai frumoase constructii din oras, impresionand prin ornamentatie, dimensiuni si stil, rezistand de-a lungul vremurilor, fiind foarte aproape de forma originala. Accesul principal se face printr-un portal cu o turla decorata cu placi ceramice si in prezent gazduieste Palatul Copiilor (Clubul Elevilor).
- **Biserica Domneasca „Taierea Capului Sfantului Ioan Botezatorul”** este ctitoria domnitorului Stefan cel Mare, datand din anul 1490, ca paraclis al curtii domnesti. Dupa cum rezulta din inscriptia votiva, aflata pe peretele de apus, biserica a fost zidita in mai putin de cinci luni de zile (27 aprilie-20 septembrie).
- **Biblioteca judeteană „Nicolae Milescu Spatarul”**, cu cele peste 280.000 de volume, joaca un rol important in viata culturala a judetului Vaslui. Infiintata in 1951, biblioteca dispune acum de un fond valoros de carte rara, carti religioase din secolele al XVII-lea si al XVIII-lea, volume cu autograf ale marilor clasici romani, precum si de colectii complete de reviste aparute inainte de 1945.
- **Casa Ghica** a fost construita in stil neoclasic si este cea mai veche cladire laica din oras, apartinand Elenei Ghica (proprietara targului Vaslui), sora ultimului domnitor al Moldovei, Grigore Ghica.
- **Casele Madarjac si Ornescu** au fost realizate de mesteri italieni ca Delcasse si Ornescu si sunt semnificative pentru imaginea oraselor romanesti din secolul al XIX-lea.

Vaslui - Muntenii de Sus - Solesti - Miclesti - Codaesti - Danesti - Tacuta

- **Muntenii de Sus - Muzeul satesc si Ansamblul Folcloric „Randurile”**
- **Solesti - Conacul Rosetti-Solescu**
Conacul a fost construit in secolul al XIX-lea de familia Rosetti, descendenta din marea familie boiereasca Ruset (Roset), de obarsie domneasca, ramura Solescu. Cea mai importanta personalitate a familiei a fost Doamna Elena Cuza, sotia domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Casa este o cladire reprezentativa pentru arhitectura moldoveneasca si romaneasca, de la inceputul secolului al XIX-lea, imbinand elementele traditionale cu cele ale stilului neoclasic, predominant in Europa acelor vremuri.
Monumentul se afla intr-o faza avansata de degradare, avand nevoie urgenta de o consolidare-restaurare.

- **Solesti - Biserica „Adormirea Maicii Domnului”** a conacului Rosetti-Solescu, care a fost ridicata intre 1859 si 1860 de catre Ecaterina Rosetti-Solescu, ca paraclis de curte. In curte se afla mormantul Doamnei Elena Cuza.
- **Solesti - Satul Stioborani - Biserica de lemn „Sf.Nicolae”** a fostului schit Stiuborani A fost ctitorita in 1726 de catre clucerul Grigoras Mardare si stramutata pe locul actual intre 1941 si 1945.
- **Miclesti - Manastirea „Stefan cel Mare si Sfant” de pe Movila lui Burcel**
Movila lui Burcel este situata la 4 km nord-vest de comuna Miclesti, la 25 km nord de Vaslui. Este atestata documentar la 1498, ca proprietate a postelnicului Burcel. Pe versantii acestei movile se afla o valoroasa rezervatie botanica, ce cuprinde peste 270 de specii floristice, indeosebi pontice, specii rare pentru flora Moldovei. nual, de hram, aici au loc activitati religioase si cultural-artistice inchinate patronilor manastirii si memoriei domnului Moldovei, Stefan cel Mare (1457-1504).
- **Codaesti - Ansamblul conacului Roset-Bals, sat Pribesti (sec. XVII-XIX)** este alcatuit din casa Roset-Bals, biserica de curte, casa administrativa si cladiri anexe (hambar). Casa Roset-Bals este considerata una din cele mai mari realizari ale arhitecturii civile moldovenesti din sec. XVII-XVIII. Prima atestare documentara a conacului de la Pribesti dateaza din timpul domniei lui Constantin Cantemir, 14 noiembrie 1691.
Monumentul se afla in curs de consolidare-restaurare, cu finantare de la Ministerul Culturii si Cultelor.
- **Codaesti - Biserica de lemn „Nasterea Maicii Domnului”, sat Pribesti**
A fost ctitorita pe la 1844 de catre vornicul Lupu Bals si sotia sa, Eufrosina, ca paraclis de curte, pe locul unei biserici cu hramul „Sf. Nicolae”, atestata in 1636, si recludita 1765, de familia Ruset (Roset). Biserica face parte din ansamblul conacului Roset - Bals.
Se pastreaza iconostasul din secolul al XIX-lea, ulei pe lemn. „Cazania lui Varlaam”, tiparita la Iasi in 1643, contine insemnari referitoare la ctitori.
- **Danesti - Casa memoriala „Emil Racovita”, sat Emil Racovita**
Emil Racovita a fost explorator, speolog si biolog roman, fiind considerat fondatorul biospeologiei (studiul faunei din subteran - pesteri si panze freatice de apa). In timpul vietii a fost desemnat academician si presedinte al Academiei Romane. Casa memoriala „Emil Racovita” (1868 - 1947), locul unde s-a nascut, este organizata in amintirea celui care a pus bazele speologiei si cuprinde obiecte legate de copilaria savantului, fotocopii, facsimile.
- **Tacuta - Muzeul satesc**
Muzeul, infiintat in 1986 de invatatorii Elena si Costel Rotaru, prezinta exponate cu profil etnografic. Este un muzeu mic, dar cu lucruri de o valoare deosebita : picturi, monede, costume populare, unelte de prelucrat canepa, avand sectii de arheologie, etnografie, arta populara, colectii bogate de arta plastica, de obiecte rare si 400 de carti cu autograful autorilor. Unele exponate sunt unice in tara.

Vaslui - Zapodeni - Balteni - Brahasoia - Rebricea - Rafaila - Cozmesti - Delesti - Vaslui

- **Zapodeni: Biserica de lemn „Sf. Nicolae”**
Biserica a fost construita pe la 1770 de catre Carp Balauta. Mesteri au fost: Ioan Mustiuc din Zapodeni, Pavel Stoleru si Rusu Zaharia din Iasi.
- **Balteni: Rezervatia Forestiera si Botanica** este cea mai apropiata de municipiul Vaslui, fiind situata la 10 kilometri, in Lunca Barladului, zona cunoscuta de localnici drept Dumbrava Balteni. Aici cresc specii foarte rare, cum ar fi voiniceriu pitic, laleaua pestrita, ghiociei bogati, laleaua galbena si stinjeneii de balta, alaturi de stejarii de lunca. In 1982, rezervatia avea peste 300 de ha, iar acum s-a redus la 18,8 ha. Dincolo de importanta stiintifica, rezervatia de la Balteni ofera un peisaj exceptional, de care sunt atrasi multi

iubitori ai naturii.

➤ **Brahasoia: Rezervatia Forestiera si Botanica Harboanca**

Rezervatia forestiera si botanica Harboanca are o suprafata de 40,8 hectare si este amplasata pe versantul drept al raului Barlad, in apropiere de satul Brahasoia, reprezentand o insula tipica din silvostepa de altadata a Podisului Central Moldovenesc. Este situata la 16km nord-vest de Vaslui si detine o mare bogatie de specii de stejar.

➤ **Rebricea: Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, sat Tatomiresti**

Biserica a fost construita in 1792 de postelnicul Arghire Cuza si sotia sa, Ilinca. In pronaos se afla lespezile funerare ale ctitorilor.

➤ **Rafaila: Biserica „Nasterea Maicii Domnului” a Manastirii Rafaila**

A fost cladita in 1834 la initiativa ieroschimonahului Iorest, pe locul vechii biserici lemn (atestata in 1599 si 1636). Biserica de lemn a fost stramutata din incinta manastirii in centrul satului, functionand si astazi ca parohie. Fatadele sunt decorate cu elemente neoclasice.

➤ **Rafaila: Plopul urias**

Plopul de pe vremea lui Stefan cel Mare cu o vechime de 550 ani si 13m in circumferinta este considerat monument al naturii, protejat de lege. De-a lungul timpului a fost trasnit si a ars de nenumarate ori si totusi este inca verde.

➤ **Cozmesti: Manastirea Fastaci, sat Fastaci**

Manastirea, intemeiata de boierii Palade in secolul al XVII-lea, a fost rezidita de domnitorul Mihai Racovita Cehan in secolul al XVIII-lea. A suferit extinderi si transformari in secolul al XIX-lea.

Ansamblul cuprinde: biserica „Sf. Nicolae” (1721), turnul de poarta cu clopotnita (1808), casele egumenesti (1834) si zidul de incinta (1834-1851).

➤ **Delesti: Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” a fostului schit Harsova (Harsovita), sat Manastirea. Biserica a fost ctitorita in 1756 de catre setrarul Stefan Caracas, zis Galusca, pe locul bisericii vechi a schitului cu hramul „Sf. Nicolae”, atestat in 1669. Iconostasul poarta semnatura lui Grigorie Zugrav (1756).**

Traseul: Vaslui - Laza - Poienesti - Ivanesti - Garceni - Dragomiresti - Voinesti - Puiesti - Pogana - Barlad (cazare Barlad)

➤ **Laza: Lacul Puscasi**

Lacul este situat pe DN Vaslui - Bacau, la intrarea in comuna Laza, fiind unul dintre cele mai importante lacuri de acumulare din Romania, unde sunt adapostite urmatoarele specii de pesti: crap, caras, clean, biban, novac, fitofag, platica.

➤ **Poienesti: Manastirea Floresti, sat Floresti**

Manastirea intemeiata de Carstea Ghenovici, mare vornic, in secolul al XVI-lea a fost innoita de Gavrilita Costache vornicul si fiii sai - Vasile vornicul si Lupu vistiernicul - impreuna cu Antohie Jora hatmanul, in secolul al XVII-lea si recludita de egumenul Nil intre 1852-1859. Ansamblul cuprinde biserica „Sf. Ilie”, palatul egumenesc, turnul de poarta si clopotnita, toate purtand amprenta reconstructiei in maniera romantica dintre anii 1852 si 1859.

➤ **Ivanesti: Biserica de lemn „Sf. Nicolae” a fostului schit Gologofta-Husenii-Balica**

A fost ctitorita in 1774 de catre Ghenadie Cazimir, ieromonah, si reparata de catre ieromonahul Veniamin, in 1830, cand au fost adaugate turlele avand inscriptii de datare deasupra usii pronaosului si pe fatada de nord.

➤ **Garceni: Manastirea Malinesti - Biserica de lemn „Sf. Voievozi” a manastirii Malinesti**

Schitul Malinesti se afla asezat la o altitudine de 600m, intr-un loc pitoresc, inconjurat de paduri, pe culmea dealului Cucu. Aici se afla cel mai vechi asezament monahal de prin partile locului, din care s-au pastrat biserica si cateva constructii anexe.

Biserica a fost ctitorita de obstea calugareasca in 1826, avandu-i ca mesteri pe Gheorghe si

Teodor, langa biserica veche a schitului din 1762 (ctitoria monahului Nicodim). A fost reparata si inzestrata de maresalul Constantin Prezan, in anul 1925.

- **Dragomiresti: Biserica de lemn „Intrarea Maicii Domnului in Biserica” (Vovidenia)**
A fost construita pe la 1774, de calfa Enea si mesterul fierar, Neagu, la est de o biserica mai veche (adusa in sec. XVII din punctul ”La cimitir”, azi disparuta).
Biserica impresioneaza prin acuratetea realizarii tehnice, armonia formelor, monumentalitatea spatiului interior, pastrarea aspectului si a structurii initiale.
- **Voinesti: Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva”, sat Voinesti**
Construita pe la 1745 de catre obstea satului. Primul lacas de cult este pomenit documentar in 1460, in timpul domniei lui Stefan cel Mare, cu functiunea de manastire.
- **Voinesti: Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului”, sat Obarseni**
Ctitorita de obstea satului, in 1818, pe un platou situat in partea de est a satului, inconjurata de cimitir. Catapetasma actuala se afla deasupra celei pictate pe panza, de catre Anastasie zugravul, in secolul al XVIII-lea, adusa probabil de la Voinesti.
- **Puiesti: Biserica de lemn „Sf. Nicolae” a fostului schit Stramba, sat Cetatuia**
Ctitorita de obstea calugarilor Manastirii Neamt, probabil in secolul al XVI-lea, biserica a suferit unele modificari in secolul al XVIII-lea. Este unul dintre cele mai vechi monumente din eparhia Husilor si are iconostasul din 1670, pictat tempera pe lemn.
- **Pogana: Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului”, sat Carjoani**
Ctitorita in 1777 de obstea satului, biserica are pisanie cu litere chirilice, sistem de inchidere cu „zavor si manea” si iconostas (fragment), din secolul al XVIII-lea, pictat tempera pe lemn.

Traseul: Barlad - Tutova (Badena) - Bogdanita - Fruntiseni - Zorleni

- **Barlad: Biserica „Sf. Ilie” a breslei blandarilor**
A fost construita de breasla blandarilor intre 1859 - 1869, langa biserica de lemn, ctorie a breslei blandarilor din 1794-1795; arhitect: Ignat Lorenzo, mesteri: Mihai Popoiu si Gheorghe Baciul, calfe de pietrari. Restaurata de Ministerul Culturii si Cultelor (1993-2004).
- **Barlad: Biserica Domneasca „Adormirea Maicii Domnului”**
A fost construita de domnul Moldovei, Vasile Lupu, in secolul al XVII-lea(c. 1636) pe locul unei biserici atribuite lui Stefan cel Mare (sec. al XV-lea). Biserica a fost recladita din temelii intre 1804 si 1827 si reconstruita de la nivelul ferestrelor, intre 1840-1842, iar in 1867 a fost adaugat vesmantarul.
- **Barlad: Muzeul Vasile Parvan** a fost infiintat de elita intelectualilor barladeni la 10 aprilie 1914, din dorinta de a strange bunuri culturale intr-o institutie specializata, care sa le teaurizeze si sa le valorifice pentru marele public. Este amenajat in **cladirea Vechii Prefecturi**, o cladire declarata monument arhitectural. Gazduieste expozitii permanente: sase colectii intrate ca donatii, compuse din arta populara romaneasca, arta plastic, decorativa europeana si extrem orientala, numismatica, medalistica, arme, icoane, carti de patrimoniu, toate organizate ca un muzeu de colectii.
- **Barlad: Biblioteca „Stroe Belloescu”** a luat fiinta in anul 1906, la initiativa unor intelectuali barladeni, care au reusit sa stranga 300 de volume. Biblioteca “Stroe Belloescu” are in prezent peste 150.000 volume si un insemnat patrimoniu de carti rara inscrisa in patrimoniul cultural-national.
- **Barlad: Casa Sturdza** a fost construita la sfarsit de sec. XVIII-XIX si a apartinut lui Alecu (Alexandru) Sturdza, Spatar. In perioada 1980-1993, cladirea a fost consolidata , devenind sediul sectiei de arta, unde au fost expuse 7 colectii intrate ca donatii in patrimoniul muzeului. Cladirea a fost donata orasului de catre urmasii familiei Epureanu. In acest spatiu a functionat Administratia Financiara si in ultimul timp Judecatoria Barlad, pana in anul 1977. Din 1978, in urma demersurilor facute, trece in administrarea muzeului,

fiind inscrisa pe lista monumentelor pentru a fi salvate de la demolare. Momentan functioneaza sub numele de Muzeul Colectiilor.

- **Tutova: Rezervatia forestiera „Padurea Badeana”** avand o suprafata de 58 hectare, este amplasata in partea de sud a judetului, pe teritoriul comunei Tutova.
Padurea **Badeana**, rezervatie botanica, este ideala pentru excursii si reprezinta unul dintre putinele vestigii ale intinselor paduri de silvostepa din trecut. Intalnim aici: stejarul pufos, diversi goruni, stejarul brumariu, garnita, artarul tatarasc, mojdreanul, etc. Dintre elementele continentale amintim doar speciile: ruscuta de primavara, migdalul pitic, clopotei, sipica, brandusa, sofranelul, stanjenelul, trandafirul pitic.
- **Bogdanita: Biserica de lemn „Sf. Nicolae” a fostului schit Cartibasii**
A fost ctitorita la 1833 de paharnicul Gheorghe Oprisan si sotia sa, Ruxanda, pe locul unei biserici din 1753 (durata de preotul Stefan Bostaca si neamurile Paladesti, Buciumanesti si Cornii). Iconostas dateaza din secolul al XIX-lea, cu pictura in ulei pe lemn.
- **Fruntiseni: Biserica „Sf. Nicolae” si „Sf. Treime” a manastirii Grajdani, sat Grajdani**
A fost ctitorita pe la 1862 de vladica Anania, pe locul vechii biserici a schitului cu hramul „Sf. Nicolae” din secolul al XVI-lea. Naosul adaposteste icoana imparateasca din secolul al XIX-lea: „Maica Domnului cu Pruncul”, facatoare de minuni, pictata in ulei pe lemn, cu riza argintata.
- **Zorleni: Manastirea Bujoreni**
Asezamantul monastic a fost intemeiat in secolele XVI-XVII (a. 1602), ca schit al familiei Bujoreanu, pe mosia cu acelasi nume, intr-un loc retras, in padure.
Biserica a fost construita prin contributia baneasca a unor pastori veniti de la munte cu turmele de oi la iernat, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, a fost reconstruita tot din lemn, la sfarsitul secolului al XVIII-lea, de catre vornicul Gavril Conachi.

Zorleni - Costesti - Deleni - Costesti (Podul Doamnei) - Muntenii de Jos - Vaslui

- **Zorleni: Manastirea Bujoreni**
- **Costesti: Manastirea Parvesti, sat Parvesti** a fost intemeiata la 1666 de vornicul de poarta Apostol Talpes si nepotii sai, Ioan si Simion Popescu, postelnici de Bilahoi, apoi a fost re cladita in 1816-1820 de catre monahul Nicodim Popescu, urmas al ctitorilor, impreuna cu serdarul Gh. Gociu si Ioan Nedelcu. Turnul-clopotnita construit in 1820, la initiativa lui Nicodim Popescu, monah, Gh. Gociu, serdar si Ioan Nedelcu si este exemplar unic in eparhia Husilor prin structura si decor.
- **Deleni: Manastirea Moreni, sat Moreni** Intemeiata in secolul al XVI-lea, ca schit, in timpul domniei lui Petru Rares, de catre sulgerul Lupan Buznea si sotia sa, Maria, pe mosia lor, aflata pe valea paraului Ghilahoi, de la care si-a luat si numele de schitul Bilavoi sau schitul lui Lupan.
- **Costesti: Podul Doamnei, sat Chitcani**
Pe drumul ce leaga localitatea Rosiesti de soseaua Vaslui-Barlada (DN 24), la km 97, se afla podul de piatra cunoscut sub denumirea de "Podul Doamnei". Monumentul a fost construit in anul 1841 de catre Domnitorul Mihai Sturdza, conform celor doua inscriptii scrise in limba romana si latina.
- **Muntenii de Jos - Sat Bacauani: Statuia ecvestra a lui Stefan cel Mare** de la Podul Inalt (10 km de Vaslui), a fost ridicata in amintirea marelui domnitor moldovean, care a obtinut pe aceste locuri una dintre cele mai impresionante victorii din istoria tarii: pe 10 ianuarie 1475, armata lui Stefan cel Mare, inferioara numeric, a zdrobit armatele turcesti conduse de Suleiman Pasa. Lucrarea este considerata o opera de referinta pentru sculptura contemporana, pentru care s-a decernat sculptorului Mircea Stefanescu premiul Academiei Romane „Ion Andreescu”.

Husi - Padureni - Dimitrie Cantemir - Husi

- **Husi: Episcopia Husilor** Ansamblul arhitectural al episcopiei Husilor (sec.XV-XX) este constituit din biserica Sf. Apostoli Petru si Pavel, turnul-clopotnita, palatul episcopal, chiliile si zidul de incinta.
Episcopia Husilor a fost instalata, in 1598, in curtea domneasca ctitorita de Stefan cel Mare la sfarsitul secolului al XV-lea.
- **Biserica cu hramul „Sf. Apostoli Petru si Pavel”** (1753-1756) a fost construita pe fundatiile bisericii domnesti din 1495. Palatul episcopal, construit intre 1771 si 1792, inglobeaza pivnitele casei domnesti.
- **Zidul de incinta**, construit intre anii 1826-1848, a fost refacut odata cu construirea turnului de poarta, in 1938.
- **Palatul episcopal al Episcopiei Husilor** a fost construit intre 1771 si 1792, la initiativa episcopului Inochentie si terminat de episcopul Iacob Stamati. A fost ridicat pe locul caselor episcopale arse in 1711 si refacute in 1714 de episcopul Sava, cu ajutorul domnului Nicolae Mavrocordat, pe ruinele fostului palat domnesc.
- **Muzeul eparhial Husi** - asezamant de cultura si spiritualitate ortodoxa, cuprinde cele mai valoroase marturii de arta plastica si decorativa din eparhia Husilor (sec. XVI -XIX), precum si un important tezaur de carti vechi romaneasca si straina (sec. XVII-XIX)
- **Husi : Muzeul viticulturii** este un muzeu unic, care a fost creat si gazduit la Scoala Viticola din Husi, de Prof. Dr. Avram D. Tudosie, care a creat un adevarat sanctuar al vinului, pentru a lasa generatiilor viitoare importante informatii despre uneltele si modul in care se transformau si se transforma inca la Husi strugurii in vin. Exista o colectie de vinuri de aproximativ 22.000 de sticle, care dateaza din 1949, printre care se regasesc atat soiuri din podgoria Husilor, cat si din strainatate.
Aici se pot organiza seri de degustari de vinuri pentru specialisti si turisti.
- **Padureni:** Satul Padureni se afla in apropiere de Husi si se distinge prin marea varietate a constructiilor si prin bogatia elementelor de arta populara. Aici a fost format Ansamblul folcloric „Stejarelul”, de catre un invatator din sat, ansamblu cu renume national si international. Padurea Dobrina, de langa Husi (unde exista si un popas turistic), ofera momente de odihna si recreere atat localnicilor cat si turistilor.
- **Dimitrie Cantemir: Biserica de lemn „Intrarea Maicii Domnului in Biserica” a manastirii „Dimitrie Cantemir”**
Ctitoria este atribuita familiei domnitorului Dimitrie Cantemir (a. 1692). Construita initial in satul Silisteni, a fost stramutata pe locul actual in sec. XVIII, prin grija obtii satului, in locul vechii bisericii a schitului Grumezoaia, intemeiat pe la 1668. Infatisarea de astazi se datoreaza renovarii din 2004.

Barlad - Zorleni - Murgeni

- **Barlad:** Biserica „Sf. Ilie” a breslei blanarilor, Biserica Domneasca „Adormirea Maicii Domnului”, Muzeul Vasile Parvan, Biblioteca „Stroe Belloescu”, Casa Sturdza.
- **Zorleni:** Manastirea Bujoreni
- **Murgeni:** **Carja** este o localitate care si-a luat aceasta denumire de la boierul cu acelasi nume, Carja, care detinea o foarte mare intindere de teren pe actualul teritoriu al satului. Aceasta denumire a dainuit peste veacuri.
Carja e recunoscuta in judetul Vaslui pentru fermele sale piscicole si mai era cunoscuta pentru potentialul natural de care dispunea, prin intinderile de apa, un adevarat rai al pasarilor acvatice, printre acestea numarandu-se: lebede, rate si gaste salbatice, randunele de apa, lisite, cormorani, egrete, lopatari, berze, pescarusi si pelicani.
Variatatea de peste disponibil pana acum cativa ani in apele Carjei, atragea un numar mare de pescari profesionisti si amatori. Dintre aceste categorii amintim: crapul, crap-carasul, linul, sangerul, platica, somnul, stiuca, bibanul. Se pot face plimbări cu barca pe lac.

Circuite turistice interjudetene

Suceava - Botosani - Iasi - Neamt - Suceava

- **Suceava** - Cetatea de Scaun, Muzeul Satului, Manastirea Sfantul Ioan, Muzeul de Istorie, Muzeul de Stiintele Naturii si Muzeul Etnografic
- **Curtesti** - Manastirea Agafton)
- **Botosani** - Parcul Mihai Eminescu, Casa Memoriala Nicolae Iorga, Muzeul Memorial Octav Onicescu, Muzeul Judetean, Muzeul Judetean-Sectia Etnografie, Teatrul de Stat Mihai Eminescu, Filarmonica de Stat, Casa Antipa, Casa Sillion, Biserica Sf. Nicolae, Biserica Sf. Gheorghe, Biserica Uspenia, Biserica Sf. Ilie, Biserica Armeano-Gregoriana Sf. Treime, Biserica Romano-Catolica Nasterea Sf. Ioan Botezatorul, Biserica Lipoveneasca
- **Dorohoi** - Biserica de lemn "Nasterea Maicii Domnului", Casa cneazului Moruz, Muzeul memorial George Enescu,
- **Sendriceni** - rezervatia forestiera arinisul de la Horlaceni
- **Dersca** - rezervatia floristica Turbaria Dersca
- **Suharau** - fagetul secular Stuhuasa
- **Darabani** - Biserica Sf. Nicolae, Galeria de Arta a sticlei si portelanului
- **Stefanesti** - rezervatia geologica si floristica Stanc
- **Iasi** - Catedrala Mitropolitana din Iasi, Manastirea Bucium, Manastirea Frumoasa, Manastirea Sf. Trei Ierarhi, Biserica Sf. Nicolae Domnesc, Obeliscul cu lei, Bojdeuca lui Ion Creanga, Palatul Roznovanu, Casa Pogor, Crucea lui Ferentz, Teatrul National, Casa Dosoftei, Muzeul Literaturii Romane, Muzeul Teatrului, Muzeul de Arta, Muzeul Etnografic al Moldovei, Muzeul de Istorie, Muzeul "Mihai Eminescu", Muzeul "Mihail Kogalniceanu, Casa Mihail Sadoveanu, Casa Otilia Cazimir, Parcul Copou, Gradina Botanica
- **Targu Frumos** - Biserica Cuvioasa Paraschiva
- **Ruginoasa** - Palatul domnesc al lui Alexandru Ioan Cuza
- **Pascani** Casa Cantacuzino-Pascanu si Biserica Sf. Voievod
- **Targu Neamt** -Monumentul Vanatorilor de munte, Cetatea Neamt, Casa Memoriala Ion Creanga, Manastirea Neamt, Casa Memoriala Veronica Micle si cu Manastirea Agapia, Manastirea Varatec si Parcul Natural Vanatori Neamt cu Rezervatia de zimbri si fauna carpatina Dragos Voda in imprejurimi
- **Piatra Neamt** - Biserica Domneasca, Schitul Draga - Cozla, Schitul Doamna, Biserica "Sf. Neculai", Curtea Domneasca, Cetatea Batca Doamnei, Turnul Clopotnita, Casa memoriala Calistrat Hogas, Sinagoga, Casa Paharnicului, Parcul Cozla si Gradina Zoologica, Muzeul de Arta Neolitica Cucuteni, Muzeul de Etnografie, Muzeul de Istorie, Muzeul de Arta, Muzeul de Stiinte Naturale, Telegondola, Baza hipica Virgil Barbuceanu

- **Bicaz** - Muzeul de Istorie si Etnografie, barajul Bicaz - Izvorul Muntelui, lacul de acumulare Bicaz - Izvorul Muntelui, Portul Bicaz si cu Masivul Ceahlau, Pestera Tosorog, Pestera Munticelu, Cheile Bicazului si Cheile Sugaului
- **Brosteni** - Biserica de lemn si Muzeul Satesc
- **Vatra Dornei** - Muzeul Etnografic, Muzeul de Stiintele Naturii si Cinegetica, Parcul orasului
- **Campulung Moldovenesc** - Muzeul „Arta Lemnului”, Muzeul etnografic „Ioan Tugui”, Casa Ion Gramada, Muntii Rarau
- **Gura Humorului** - Muzeul Obiceiurilor Populare din Bucovina si Manastirea Humor
- **Suceava**

Suceava -Neamt- Bacau - Vaslui - Iasi - Botosani - Suceava

- **Suceava** - Cetatea de Scaun, Muzeul Satului, Manastirea Sfantul Ioan, Muzeul de Istorie, Muzeul de Stiintele Naturii si Muzeul Etnografic
- **Falticeni** - Muzeul de Arta Ion Irimescu, Muzeul Apelor “Mihai Bancescu”, Galeria Oamenilor de Seama, Muzeul Orasenesc, Casa Memoriala Mihail Sadoveanu
- **Targu Neamt** - Monumentul Vanatorilor de munte, Cetatea Neamt, Casa Memoriala Ion Creanga, Manastirea Neamt, Casa Memoriala Veronica Micle si cu Manastirea Agapia, Manastirea Varatec si Parcul Natural Vanatori Neamt cu Rezervatia de zimbri si fauna carpatina Dragos Voda in imprejurimi
- **Piatra Neamt** - Biserica Domneasca, Schitul Draga - Cozla, Schitul Doamna, Biserica ”Sf. Neculai”, Curtea Domneasca, Cetatea Batca Doamnei, Turnul Clopotnita, Casa memoriala Calistrat Hogas, Sinagoga, Casa Paharnicului, Parcul Cozla si Gradina Zoologica, Muzeul de Arta Neolitica Cucuteni, Muzeul de Etnografie, Muzeul de Istorie, Muzeul de Arta, Muzeul de Stiinte Naturale, Telegondola, Baza hipica Virgil Barbuceanu
- **Roznov** - Biserica „Sf. Nicolae”, Parcul dendrologic cu Castelul Roznovanu
- **Buhusi** - Conacul familiei Buhus, Hanul din Gura Orbicului, Manastirea Ciolpani, Manastirea Runcu, Muzeul Tesutului si Postavaritului si cu Codrul secular de la Runc - Racova in apropiere
- **Bacau** - Observatorul Astronomic „Victor Anestin”, Casa memoriala „George Bacovia”, Complexul Muzeal „Iulian Antonescu”, Complexul Muzeal de Stiinte ale Naturii Ion Borcea, Vivariu, Casa memoriala „Nicu Enea”, Biserica Precista, ruinele Curtii Domnesti, Centrul Cultural George Apostu, Ateneu - Filarmonica Mihail Jora, Insula de Agrement, Parcul Gheraesti
- **Comanesti si imprejurimile** - Parcul de agrement cu Palatul Ghica, Biserica Sf. Spiridon, ctitor fam. Ghica sec. 18, Biserica de lemn Sf Nicolare sec 19, Cladirea garii realizata in anul 1892 de catre arh Elie Rady, replica a garii din Lausana, Zona Şupan cu o suprafata de aproximativ de 200 ha este protejata datorita stratelor tip pentru "Formatiunea de Şupan" alcatuita din gresii, argile nisipoase cu intercalatii de argile carbunoase si carbuni ce aflureaza pe cursul inferior al paraului supan si pe interfluxul Trotuş - Şupan. Depozitele din baza formatiunii care aflueaza pe paraul Galeon contin intercalatii de lumasele alcatuite din cochilii de congerii si gasteropode, centrele etnofolclorice de la Asau, Palanca, Ghimes
- **Darmanesti si imprejurimile** - Rezervatia naturala de tisa, Castelul familiei Stirbei, Micul muzeu etnografic din curtea bisericii Sf Ap Petru si Paval, Lacul de Acumulare Poiana Uzului, Lacul natural Balatau, Biserica Adormirea Maicii Domnului Salatruc, Biserica Sf Neculai Boistea fiind una dintre cele mai frumoase biserici din judetul Bacau. Rezervatia Naturala "Izvol alb" cu o suprafata de 47,5 ha, se afla pe versantul drept al paraului cu acelasi nume, la 12 km distanta de lacul de acumulare Poiana Uzului; aproape de confluenta cu Paraul Sec si la 5 km de mers pe drum forestier fata de orasul Darmanesti.
- **Targu Ocna** - Manastirea Magura Ocnei, Manastirea Raducanu, Biserica Sfanta Varvara, Muzeul Sarii, mormantul scriitorului Costache Negri din 1664, Biserica din lemn Cuvioasa paraschiva DOMneasca construita in 1725, Biserica armeneasca din 1808, Biserica Sf Nicolae,

Biserica din lemn Sf Gheorghe Tisesti, Salina, Muzeul Sarii, Stancariile Nemirei si Poiana Sarariei

- **Oras Slanic Moldova** - Izvoare minerale, Primaria din 1870, Cazinoul din 1894, Manastirea Stefan cel mare si Sfant
- **Onesti si imprejurimile** - Biblioteca municipal Radu Rosetti, Muzeul Municipal de Istorie, sediul Fundatiei Nationale George Calinescu, Stejarul din Borzesti, Biserica Adormirii din Borzesti , Muzeul de arta religioasa, Biserica Sf Nicolae 1809, podul de piatra construit din porunca lui Stefan cel mare peste paraul Garbovana, si cu centrele etnografice de la Oituz, Casin si Manastirea Casin in imprejurimi
- **Vaslui** - Biserica Sf. Ioan, Curtea Domneasca, Biserica Domneasca, Casa Mavrocordat, Casa Ghica, Muzeul Stefan cel Mare, Parcul Copou, Rezervatia paleontologica Nisiparia Hulubat si Complexul monumental de la Podul Inalt in apropiere
- **Barlad** - Muzeul „Vasile Parvan”, Cetatea de pamant, Biserica „Sf. Gheorghe”, Biserica Domneasca, Casa Cuza, Casa Sturdza, Casa Sutu, Pavilionul expozitional „Marcel Guguianu”
- **Husi** - Palatul Domnesc, Muzeul Municipal, Muzeul Viticulturii, Muzeul memorial „Dimitrie Cantemir”, Biserica Domneasca si Biserica Sf. Apostoli Petru si Pavel)
- **Iasi** - Catedrala Mitropolitana din Iasi, Manastirea Bucium, Manastirea Frumoasa, Manastirea Sf. Trei Ierarhi, Biserica Sf. Nicolae Domnesc, Obeliscul cu lei, Bojdeuca lui Ion Creanga, Palatul Roznovanu, Casa Pogor, Crucea lui Ferentz, Teatrul National, Casa Dosoftei, Muzeul Literaturii Romane, Muzeul Teatrului, Muzeul de Arta, Muzeul Etnografic al Moldovei, Muzeul de Istorie, Muzeul ”Mihai Eminescu”, Muzeul ”Mihail Kogalniceanu, Casa Mihail Sadoveanu, Casa Otilia Cazimir, Parcul Copou, Gradina Botanica
- **Targu Frumos** - Biserica Cuvioasa Paraschiva
- **Stefanesti** rezervatia geologica si floristica Stanca
- **Botosani** -Parcul Mihai Eminescu, Casa Memoriala Nicolae Iorga, Muzeul Memorial Octav Onicescu, Muzeul Judetean, Muzeul Judetean-Sectia Etnografie, Teatrul de Stat Mihai Eminescu, Filarmonica de Stat, Casa Antipa, Casa Silion, Biserica Sf. Nicolae, Biserica Sf. Gheorghe, Biserica Uspenia, Biserica Sf. Ilie, Biserica Armeano-Gregoriana Sf. Treime, Biserica Romano-Catolica Nasterea Sf. Ioan Botezatorul, Biserica Lipoveneasca)
- **Suceava**

Drumul manastirilor Iasi - Neamt - Suceava

Iasi - Tg Frumos - Pascani - Tg-Neamt - Falticeni - Suceava - Gura Humorului - Campulung Moldovenesc - Vatra Dornei - Poiana Teiului - Bicaz - Piatra-Neamt - Roman -Iasi

Iasi

- **Manastirea Golia** - Veche ctitorie a marelui logofat Ioan Golia, sec. al XVI-lea, biserica "Inaltarea Domnului" a fost refacuta la alte dimensiuni de voievodul Vasile Lupu intre anii 1650-1653 si terminata de fiul sau, Stefanita Voda, abia in 1660.
- **Mitropolia Moldovei si Bucovinei** Mitropolitul Veniamin Costache este cel care vine cu ideea inaltarii unei biserici monumentale la Iasi. Hrisovul domnesc din 8 august 1826 privind lucrarile de proiectare si construire a acestei noi biserici, este actul de nastere al Catedralei mitropolitane.
- **Manastirea “SF.TREI IERARHI”**, cea mai frumoasa ctitorie a domnului Tarii Moldovei, Vasile Lupu, a fost construita intre anii 1637-1639.
- **Manastirea Galata** - Situata pe culmea uneia dintre cele sapte coline ale Iasului, Manastirea Galata a fost inaltata intre 1577-1584 de catre domnitorul Petru Schiopul. Ca plan si infatisare exterioara, ea a pastrat elementele traditionale ale arhitecturii moldovenesti.

- **Manastirea Cetatuia** a fost ctitorita de domnul Gheorghe Duca, pe una din mosiile sale, care ocupa o suprafata de circa 45 ha teren cu vii, livezi si prisaci, pe dealul si valea Cetatuia. Zidirea s-a inceput in anul 1669 si s-a finalizat in 1672.

Tg. Frumos

- **Biserica "Sf. Cuvioasa Parascheva-Domneasca"** ctitor Petru Rares (1535)

Pascani

- **Biserica Sf. Voievod** dateaza din anul 1664. I s-au adus unele refaceri in anul 1807

Tg-Neamt

- **Manastirea Agapia** - Ctitorie din 1642-1647 a hatmanului Gavril (fratele lui Vasile Lupu). De-a lungul timpului manastirea a suferit numeroase jafuri, distrugerii si incendii, dar a fost refacuta si consolidata.
- **Manastirea Neamt** - Ctitorii succesive din sec. XIV-XV ale lui Petru Musat, Alexandru cel Bun si Stefan cel Mare. Este cea mai veche si mai insemnata asezare monahala din Moldova, monument istoric si de arhitectura religioasa. Asezamantul are cea mai mare si mai veche biblioteca manastireasca (18000 volume) si a avut o contributie deosebita la dezvoltarea culturii si artei romanesti medievale.
- **Manastirea Secu** - Ctitorie din 1602 a lui Nestor Ureche in apropierea unui fost schit din sec.al XV-lea. Aici s-a purtat ultima lupta a eteristilor cu turcii in 1821, manastirea a fost incendiata, dar apoi refacuta
- **Manastirea Sihastria** - Ctitorie din 1655 a Sihastrului Atanasie, dar reconstrita din piatra in 1740 de episcopul Ghedeon de Roman/Husi si apoi refacuta in 1824 din piatra de rau si caramida.
- **Schit Sihla** - Vechea ctitorie de familiei Cantacuzino din anul 1741, cu hramul "Nasterea Sfantului Ioan Botezatorul"

Suceava

- **Manastirea Patrauti** - Biserica inaltata de Stefan cel Mare in 1487, este cea mai redusa ca proportii dintre ctitoriile sale si singura destinata a fi manastire de calugarite
- **Manastirea Dragomirna** - Este prima ctitorie a domnitorului Petru Rares, ridicata in 1530 pe locul consacrat de o bisericuta din lemn (1398) si alta din piatra (in jur de 1440)

Gura Humorului

- **Manastirea Voronet** - Ctitorie din 1488 a lui Stefan cel Mare. Biserica manastirii cu hramul "Sf. Gheorghe" este o sinteza de elemente bizantine si gotice, realizata intr-o maniera proprie, de o ingeniozitate stralucita, rezultatul fiind, un stil nou, de o originalitate aparte - stilul arhitectonic moldovenesc.
- **Manastirea Humor** - Biserica cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este ctitorie a marelui logofat Teodor Bubuiog, construita in 1530. A fost imprejmuita dupa obiceiul timpului cu puternice ziduri de piatra, din care au dainuit pana astazi, doar turnul masiv din piatra bruta.

Campulung Moldovenesc

- **Manastirea Moldovita** - Ctitorie din 1532 a domnitorului Petru Rares. Zidul de incinta inchide un patruleter cu latura de 40 m, grosimea 1,20 m si inaltimea de 6 m. Este una dintre putinele locuinte moldovenesti din secolul XVI-XVII, fiind construita intre 1610-1612 de Efrem, egumenul Moldovitei.
- **Manastirea Sucevita** - In vremurile tulburi, pline de nesiguranta si amenintare, de la sfarsitul secolului al XVI-lea, Sucevita a fost construita ca o adevarata manastire - cetate, cu masive ziduri de incinta si cu puternice turnuri de aparare, destinata a fi necropola, stralucita ctitorie voievodala, adevarat blazon al familiei Movila.
- **Biserica "Sf. Nicolae" - Bogdana**, - Este ctitoria lui Bogdan I, primul voievod al statului feudal independent Moldova. Sinteza moldoveneasca a trei stiluri arhitectonice: bizantin, romanic si gotic. Este cea mai veche constructie din piatra din Moldova.

- **Manastirea Putna** - Biserica manastirii Putna, cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este prima dintre ctitoriile lui Stefan cel Mare. Lucrarile de constructie a manastirii ce urma sa fie necropola domneasca, au inceput la 10 iulie 1466 si s-au incheiat in 1469, iar in 1481 erau finalizate fortificatiile de incinta.

Piatra-Neamt

- **Manastirea Pangarati** - Ctitorie din 1560 a lui Alexandru Lapusneanu pe locul unei foste biserici de lemn din sec. al XV-lea.
- **Manastirea Bisericani** - Ctitorie din sec. al XVI-lea a lui Stefanita Voda pe locul unui schit de lemn existent inca din sec. al XV-lea. Refacuta din temelii in 1786, dar s-a pastrat pronaosul din 1637.
- **Manastirea Bistrita** - Ctitorii succesive ale lui Alexandru cel Bun (1402), Stefan cel Mare (1498), Petru Rares(1546) si Alexandru Lapusneanu (1554).
- **Curtea si Biserica Domneasca din Piatra-Neamt** - Complexul este situat in centrul orasului si, potrivit izvoarelor istorice, acest ansamblu arhitectural alcatuit din Curtea Domneasca, Biserica "Sf. Ioan" si Turnul-clopotnita isi are inceputurile in perioada 1468-1475 fiind ctitorit de Stefan cel Mare.
- **Biserica Precista** - Constructia celei mai frumoase biserici a orasului a inceput in 1930 si a fost sfintita in 1947. Planurile lucrarii s-au facut de arhitectii Bolomei si Dortz, iar executia lucrarii, de catre constructorul Carol Zani si sculptorul Vincenzo Puschiasis.

Roman

- **Biserica Alba "Sfintii Voievozi"** Ctitorie din 1615 a domnitorului Stefan II Tomsa. Refacuta de spatarul Vasile Cantacuzino in 1695. Are ziduri de piatra si caramida cu o grosime de 1,5 m.

Monumente istorice (cetati, palate, curti domnesti)

Iasi

- **Palatul Culturii** - Edificiul a fost construit in perioada 1906-1928, dupa proiectul arhitectului I.D. Berindei, in interiorul fostei Curti Domnesti, pe ruinele Palatului Moruzzi (1806-1812), refacut in 1841 de Mihail Sturdza
- **Palatul Roznovanu** - Cladirea, construita in 1832 de lordache Roznovanu, a ars in 1844 si a fost refacuta de Nicolae Roznovanu Rosetti, fiul lui lordache.

Ruginoasa

- **Palatul domnitorului Alexandru Ioan Cuza de la Ruginoasa**, 1811, stil neogotic, adaposteste muzeul memorial "Al. I. Cuza", a fost construit in primul deceniu al secolului al XIX-lea.

Pascani

- **Casa Cantacuzino-Pascanu** este un monument istoric si de arhitectura laica, construit intre 1640-1650 cu doua nivele, avand un foisor cu cabane din piatra si un bogat decor sculptat.

Tg. Neamt

- **Cetatea Neamtului** - Construita in timpul domniei lui Petru I Musat atestata documentar in 1395 si completata in timpul domniei lui Stefan cel Mare. In 1691 aici s-a scris o importanta pagina de eroism, cand cetatea a fost aparata de un mic grup de plaiasi impotriva armatei polone condusa de Ioan Sobieski.

Suceava

- **Cetatea de scaun a Sucevei** - Situata pe un platou inalt, in partea de est a orasului, restaurata in ultimii ani, este o ctitorie a voievodului Petru I Musat, mentionata pentru prima oara intr-un document din anul 1388
- **Curtea Domneasca** - Complexul arhitectonic care formeaza Curtea Domneasca a fost edificat pe parcursul secolelor XIV - XV.

Vatra Dornei

- **Palatul Comunal** care a fost construit între anii 1896-1897 în stil florentin
- **Cazinoul**, proiectat de un arhitect de la Curtea Imperială din Viena și ridicat în 1885, aflându-se astăzi în renovare; din același complex de clădiri fac parte construcția de la izvorul de apă „Sentinela” și „baile vechi”.

Piatra Neamt

- **Cetatea Batca Doamnei Piatra Neamt (Petrodava)** - Situată la 4 km sud-vest de oraș. Primele elemente de cultură materială aparțin epocii neolitice (faza Cucuteni), peste care se află un nivel de locuințe din epoca bronzului, apoi stratul daco-getic și în final o fortificație din sec. XII-XIII.

Roman

- **Cetatea Nouă a Romanului** este situată la 5 km est de Roman la Gadinti, comuna Sagna, pe malul stâng al Siretului, în apropierea confluenței cu Moldova, ridicată în scop defensiv în 1466 de Ștefan cel Mare, fiind singura cetate ce nu s-a ridicat conform tradiției și practicii medievale pe locuri dominante, greu accesibile.

Muzee, teatre

Iasi

- **Teatrul Național** - Edificiul a fost construit în perioada 1906-1928, după proiectul arhitectului I.D. Berindei, în interiorul fostei Curți Domnești, pe ruinele Palatului Moruzzi (1806-1812), refăcut în 1841 de Mihail Sturdza.

Tg. Neamt

- **Casa Memorială Ion Creangă** - Organizată din 1954 în casa în care s-a născut și a copilărit scriitorul, construită probabil în 1830 de către Petrea Ciubotariu, bunicul marelui povestitor.
- **Casa memorială Veronica Micle**
- **Muzeul memorial "Mihail Sadoveanu"** - Inaugurat în 1966 în casa ridicată în 1937 de Visarion Puiu, Mitropolit al Bucovinei și oferită scriitorului de Mănăstirea Neamt, muzeul cuprinde documente, obiecte personale, fotografii, bibliotecă cu opera completă, multe ediții princeps și traduceri, piese de mobilier.
- **Colectia de etnografie și istorie locală "Nicolae Popa"** - Cuprinde: masti populare, sculpturi în piatră și lemn, piese arheologice, monede, unelte tradiționale, costume populare etc.

Falticeni

- **Casa memorială "Mihail Sadoveanu"** a fost construită după planurile lui Mihail Sadoveanu. Aici a locuit scriitorul între anii 1909 și 1918. "Ajuns acasă, nu mă gândesc decât să mă reculeg și să mă odihnesc", scria Sadoveanu în 1913.

Suceava

- **Muzeul de Istorie** - Expoziția de bază actuală a Muzeului de Istorie a fost organizată într-o clădire construită în stil neoclasic, la începutul secolului al XX-lea. Sala Tronului atrage mereu vizitatori de toate vârstele, atât din țară, cât și din străinătate, deoarece conținutul și forma de prezentare reușesc să redea atmosfera de epocă, și mai ales, sugerează o realitate istorică de pe teritoriul Moldovei de acum cinci veacuri.
- **Muzeul Satului Bucovinean** - Organizat în apropierea Cetății de Scaun a Sucevei, Muzeul Satului Bucovinean pune în valoare patrimoniul cultural-arhitectonic de factură populară din Țara de Sus.
- **Hanul Domnesc** - Monument de secol XVII reprezintă unul dintre obiectivele culturale ale zonei și ale orașului, prezintă principalele zone etnografice ale județului. Expoziția permanentă de la parter reconstituie atmosfera de epocă a unui han din sec. al XVIII-lea - loc de popas pentru oaspeți de vază, dregători, negustori etc. în trecere prin Suceava.

Gura Humorului

- **Muzeul etnografic**, înființat în anul 1959, are cca 2000 de piese adunate din bazinul

mijlociu al Moldovei, precum si din bazinul Dornelor. In cele 16 sali si 2 holuri sunt expuse 1200 de piese, dupa diferite tematici.

Campulung Moldovenesc

- **Muzeul Lemnului** - veritabila monografie inchinata prelucrarii lemnului, muzeul prezentand in 20 de sali unelte, arme, inventar gospodaresc, elemente si complexe de arhitectura populara, mijloace de transport, obiecte de artizanat si opere de arta;
- **Colectia profesorului I. Tugui** - una dintre cele mai bogate colectii din tara si strainatate de linguri de lemn, de diverse forme, marimi, motive ornamentale; in aceeasi cladire aflandu-se de asemenea si valoroase colectii de stergare, monede, ceramica, cusaturi etc.

Radauti

- **Muzeul de etnografie si folclor** - Cea mai veche institutie etnografica din Moldova (1934). Muzeul prezinta, in 11 Sali (cca 1000 exponate), aspecte sugestive ale unor tehnici populare cu vechi traditii in Bucovina, menite sa dovedeasca unitatea si continuitatea populatiei de pe aceste stravechi meleaguri.

Piatra Neamt

- **Teatrul Tineretului** - Piata Stefan cel Mare. Construit de arhitectul Roger H. Bolomey si antreprenorul Carol Zane in 1938, functioneaza din 1961 ca institutie de sine statatoare.
- **Muzeul de Istorie** - infiintat in 1934 de preotul Constantin Matasa . Detine importante colectii arheologice neolitice (Cultura Cucuteni), din epoca bronzului si geto-dacice.
- **Muzeul de arta eneolitica Cucuteni** - Cladirea a fost ridicata de constructorul Carol Zane si ornamentata de sculptorul Vincenzo Puschiasis. Cultura Cucuteni a aparut la cumpana dintre mileniiile V si IV i.e.n., a evoluat timp de o mie de ani si s-a extins treptat din sud estul Transilvaniei si vestul Moldovei pana la Nistru, ocupand cea mai mare parte a Moldovei centrale. Cercetatorii sunt de acord ca ea reprezinta cea mai stralucita manifestare preistorica a Europei.
- **Muzeul de Arta** - organizat in 1980. Detine colectii de pictura, grafica, sculptura si tapiserie semnate de artisti plastici locali sau de renume national: Ion Tuculescu, Nicolae Tonitza, Corneliu Baba, Lascar Vorel, Victor Brauner, Iulia Halaucescu s.a.
- **Muzeul de Etnografie** - infiintat in 1980. Detine colectii de costume populare, unelte artizanale, instalatii taranesti traditionale, prezentand aspecte ale vietii taranilor de pe Valea Bistritei.
- **Muzeul de Stiinte Naturale** - infiintat in 1960. Detine o importanta colectie de pesti fosili, unica in lume si alte bogate colectii botanice, zoologice si paleontologice.
- **Muzeul Memorial "Calistrat Hogas"** - amenajat in 1969 in casa in care a locuit scriitorul (construita in sec. al XIX-lea). Cuprinde documente, manuscrise, mobila originala, obiecte personale ale scriitorului.

Arii protejate

Iasi

- **Rezervatia paleontologica Repedea** este amplasata in apropierea Releului de televiziune pe dealul Repedea, unde se afla un afloriment si unele cariere de piatra care scot la lumina rocile calcaroase si gresii calcaroase puternic fosilifere datate apartinand Sarmatianului (aproximativ 10 milioane ani).

Vatra-Dornei

- **Parcul National Calimani** include si rezervatia naturala '12 Apostoli', care exista inca din anul 1971, Lacul Iezer, situat la o altitudine de 1.750 metri si adanc de aproape patru metri, lacul artificial Colibita, cheile si valea Bistritei Ardelene, Cascada Diavolului si Cascada Tihu. Rezervatia naturala '12 Apostoli', sanctuar dacic sau minune a naturii, ascunde nenumarate 'sculpturi' fantastice, in stanca, despre care istoricul Nicolae Densusianu, in "Dacia Preistorica", sustinea ca ar reprezenta urmele lasate in piatra de pelasgi, triburi ce au populat, in timpurile stravechi, si partea sudica a Peninsulei

Balcanice. Ansamblul megalitic, constituit din 12 formatiuni stancoase, dispuse in cerc, cu inaltime cuprinse intre opt si 12 metri, este, oarecum, similar celui din Insula Pastelui.

- **Cheile Zugreni** - se afla la 20 km de Vatra Dornei, intr-un loc in care Bistrita si-a creat cu greu drum intre masivul greoi al Giumalaului si zidul urias al Pietrosului Bistritei. Cheile au un traseu sinuos, prezentand in amonte o despletire de brate care prind intre ele o stanca uriasa, inalta de peste 60 m. Cheia Zugrenilor (o suprafata de 100 ha) este declarata rezervatie geologica si floristica.
- **Rarau** - Cheile Moara Dracului - rezervatie geologico-morfologica din Muntii Rarau, impresionanta prin inaltimea peretilor. Pietrele Doamnei se inalta spectaculos si enigmatic aceste "turnuri gotice" formate din calcare apline. Inalte de 70 m, Pietrele Doamnei se afla la 1634 m altitudine, la mica distanta de cabana Rarau.

Tg.Neamt

- **Parcul Natural Vanatori** - Aparitie relativ noua in peisajul ariilor protejate nemtene, constituit ca parc natural in anul 1999, pe o suprafata de 30.818 hectare, din care peste 26.300 hectare fond forestier, parcul adaposteste o larga paleta de valori naturale, culturale si istorice.
- **Rezervatia de zimbri „Dragos Voda”** - anul 1970 se aduc primele exemplare de zimbri, in numar de trei, origine din Polonia, dandu-li-se numele de Rarau, Roxana si Raluca. Astazi, in rezervatie, pe langa zimbri se mai pot intalni: cerbi carpatini, cerbi lopatari, capriori, vulpi, bursuc, iepuri, ursi, lupi, specii de avifauna. In momentul actual, se gasesc 3 exemplare de zimbri intr-un tarc de aproximativ 4 ha.

Bicaz

- **Cheile Bicazului** Rezervatie geologica si peisagistica, care se intinde in Masivul Hasma pe o distanta de 10 km de-a lungul Vaii Bicazului, pe raza comunei Bicaz-Chei, la 27 km sud-vest de orasul Bicaz. Altitudinea este cuprinsa intre 670 si 1792 m.
- **Lacul de acumulare Bicaz** - Situat la poalele Ceahlaului, este un lac de acumulare care s-a format pe raul Bistrita, in spatele barajului de la Bicaz, construit intre anii 1950-1960 de catre ing. Dimitrie Leonida. Are o suprafata maxima de 32,6 kmp si o adancime maxima de 96 m. In apele sale se ridica Piatra Teiului, inalta de 23 m.
- **Parcul National Ceahlau** - Este situat in vestul judetului, la 10 km vest de Bicaz si este delimitat de vaile Bistritei, Bistricioarei, Bistrei, si Bicazului. Este constituit dintr-un sistem de culmi radiare ce converg in doua puncte cu inaltime maxima: Ocolasul Mare (1907 m) si Toaca (1900 m). Puncte de atractie: Toaca, Panaghia, Detunatele, Claile lui Miron, Furculita, Piatra cu Apa, cascada Duruitoarea cu o inaltime de peste 30 m, rezervatia cu zada (singurul conifer cu frunze cazatoare), "Polita cu crini"

Piatra-Neamt

- **Garcina - Lacul Cuejdel** (12 ha - intreaga zona protejata 114 ha) este alungit in lungul vaii principale, iar la confluenta principalilor tributari, paraurile Cuejdel si Glodu, se ramifica pe cele doua vai, cu extinderea mai mare pe valea principala. Este, dupa Lacul Rosu, cel de-al doilea lac de baraj natural din acest bazin hidrografic.

Infrastructura de agrement

Vatra Dornei

- **Climb Hobby** - Stanca Alpina Dorna 1 Aflata in statiunea Vatra Dornei, (15 min pe jos din centru) stanca alpina Dorna 1 ofera posibilitati multiple doritorilor in initiere alpinism.
- **Escalada Si Tehnici Alpine** Stanca Rusca (escalada si bouldering) - 13 km. Vatra Dornei - Pietrele Doamnei - Masivul Rarau - (escalada si alpinism) - Traseu turistic desfasurat pe verticala unei stanci utilizand tehnici specifice alpinismului. Grad scazut de dificultate, garantia parcurgerii unor peisaje inedite. Lungimea traseelor variaza de la 20 m la 80 m. Cazarea poate fi asigurata in cort, hotel sau cabana turistica.
- **Ghid Schi Tour** (doar pentru turistii care dispun de echipament propriu)

Statiunea Vatra Dornei este marginita de 4 masivi montane importante: Giumalau, Calimani, Suhard si Bistritei. Traseele principale de creasta ofera posibilitati deosebite de practicare a schi turului.

- **River Rafting** (3 -15 pers) : raul Bistrita, ture de 1 zi sau 2 zile de cate 5 ore/zi. Functie de adancimea apei, plecarea se poate face din centrul statiunii Vatra Dornei, sau din Cheile Zugreni. Placerea de a te plimba pe carari de ape in ambianta deosebita, placerea unei odihne binemeritate pe malul apei la un foc domol cu iz de fum si slanina perpelita.
- **Via Ferrata + Tiroliana** Tiroliana: traversarea raului Dorna cu ajutorul unor scripeti. Via ferrata: traversarea raului Dorna pe 2 cabluri paralele in plan vertical. Ambitia de a reusi si a invinge propriile temeri si curajul pentru a incerca senzatii posibile numai sub o indrumare avizata. „Atelierele” de Via ferrata si Tiroliana sunt montate chiar in centrul statiunii Vatra Dornei constituie deliciul multor turisti sositii
- **Turism ecvestru** - Placerea parcurgerii unor trasee turistice calare, deosebita placere de a impartii peisajele alaturi de nobilele animale, testarea capacitatii de rezistenta.
- **Ski Partia Parc**: 1200 m lungime, 200 m diferenta de nivel, este deservita de un babyschi si 2 teeschiuri.
Partia Telescaun: 3000 m lungime, 450 m diferenta de niveleste deservita de un telescaun.
- **Off Road** - Pentru amatorii de senzatii off road exista doua trasee, prin care se poate ajunge la Lacul Lala, situat aproximativ 2000 m altitudine. Un traseu pentru expeditii 4X4 este prin Pasul Rotunda, iar celalalt este prin Paraul Lala.

Bicaz

- **Lacul de Acumulare izvorul Muntelui** cunoscut si sub numele de "lacul Bicaz", este cel mai mare lac artificial (antropic) amenajat pe raurile interioare din Romania. Din portul amenajat in vecinatatea barajului se pot face croaziere cu vaporul pe lac sau se pot inchiria barci, hidro-biciclete. Pentru turisti exista de asemenea posibilitatea cazarii fie la motel, fie la casute.

Piatra-Neamt

- **Complexul de agrement Piatra Neamt** - Complexul, cu o suprafata de 9 ha, cuprinde: bazin olimpic, bazin pentru copii cu adancime sub 1 m, cabinet medical, patinoar natural, teren de fotbal cu gazon artificial, terenuri de tenis , terenuri de baschet, volei, handbal, instalatie de nocturna pentru terenurile de sport, pista pentru role si skateboard-uri, terase, restaurante, spatii de joaca pentru copii, scena pentru spectacole, video-proiectii, instalatii de sunet, lumini si efecte speciale, spatii de cazare, parcare auto si biciclete, Aventura Land,etc.
- **Telegondola** - Statia de baza este in fata garii, la 323 m altitudine, iar statia de varf se afla pe Muntele Cozla, la 632 m altitudine. Lungimea traseului este de 1915 m, viteza de deplasare este de 6 m/s, ceea ce face ca timpul de parcurgere sa fie de aproximativ 5 minute.
- **Partie schi pe dealul Cozla** - Lungimea partiei - 965 m; latimea minima - 20 m; inclinare medie a partiei = 27%; diferenta de nivel = 260 m; altitudine plecare - 647 m; sosire - 387 m. Partia de schi are un telescaun cu o capacitate de 1200 de persoane/ora.
- **Baza hipica "Virgil Barbuceanu"** - Pe langa activitatea competitionala, se ofera posibilitatea turistilor de a se initia si a patrunde tainele sportului ecvestru prin cursurile Scolii de Echitatie, de a realiza plimbări de agrement cu trasurile trase de cai pe traseele propuse de solicitanti, iar pe perioada verii, se asigura cai dresati si adaptati pentru turismul calare pe traseele marcate.

Tg.Neamt

- **Depozitul de Armasari Dumbrava** - Efectivul Depozitului de Armasari este de 100 de capete facand parte din 8 rase deosebite cu o foarte mare importanta biologica: araba, semigreu, hutul, sport , lipitan, cal de Bucovina, gidran, pur sange englez.

Posibilitatile de practicare a turismului ecvestru constau in: plimbări calare pentru agrement, plimbări cu trasura, lectii de calarie, lectii de sarituri peste obstacole

Drumul manastirilor Neamt - Suceava

Suceava - Gura Humorului - Campulung Moldovenesc - Vatra Dornei - Poiana Teiului - Bicz - Piatra-Neamt - Tg-Neamt - Falticeni - Suceava

Suceava

- **Manastirea Patrauti** - Biserica inaltata de Stefan cel Mare in 1487, este cea mai redusa ca proportii dintre ctitoriile sale si singura destinata a fi manastire de calugarite
- **Manastirea Dragomirna** - Este prima ctitorie a domnitorului Petru Rares, ridicata in 1530 pe locul consacrat de o bisericuta din lemn (1398) si alta din piatra (in jur de 1440). In biserică se afla 21 de pietre tombale epigrafe, realizate între 1464-1640, de o remarcabila valoare documentara si artistica; pietrarilor au trecut de la elemente decorative geometrice la cele accentuat vegetale, inovatie reprezentativa pentru sculptura secolului al XVI-lea.

Gura Humorului

- **Manastirea Voronet** - Ctitorie din 1488 a lui Stefan cel Mare. Biserica manastirii cu hramul "Sf. Gheorghe" este o sinteza de elemente bizantine si gotice, realizata intr-o maniera proprie, de o ingeniozitate stralucita, rezultatul fiind, un stil nou, de o originalitate aparte - stilul arhitectonic moldovenesc.
- **Manastirea Humor** - Biserica cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este ctitorie a marelui logofat Teodor Bubuiog, construita in 1530. A fost imprejmuita dupa obiceiul timpului cu puternice ziduri de piatra, din care au dainuit pana astazi, doar turnul masiv din piatra bruta.

Campulung Moldovenesc

- **Manastirea Moldovita** - Ctitorie din 1532 a domnitorului Petru Rares. Zidul de incinta inchide un patralater cu latura de 40 m, grosimea 1,20 m si inaltimea de 6 m. Este una dintre putinele locuinte moldovenesti din secolul XVI-XVII, fiind construita între 1610-1612 de Efrem, egumenul Moldovitei.
- **Manastirea Sucevita** - In vremurile tulburi, pline de nesiguranta si amenintare, de la sfarsitul secolului al XVI-lea, Sucevita a fost construita ca o adevarata manastire - cetate, cu masive ziduri de incinta si cu puternice turnuri de aparare, destinata a fi necropola, stralucita ctitorie voievodala, adevarat blazon al familiei Movila. Biserica manastirii cu hramul "Invierea Domnului", avand planul moldovenesc treflat, resimte puternic traditia bizantina a artei locale.
- **Biserica "Sf. Nicolae" - Bogdana**, - Este ctitoria lui Bogdan I, primul voievod al statului feudal independent Moldova. Construita in a doua jumatate a secolului al XIV - lea, din piatra bruta si cioplita. Sinteza moldoveneasca a trei stiluri arhitectonice: bizantin, romanic si gotic. Este cea mai veche constructie din piatra din Moldova.
- **Manastirea Putna** - Biserica manastirii Putna, cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" este prima dintre ctitoriile lui Stefan cel Mare. Lucrarile de constructie a manastirii ce urma sa fie necropola domneasca, au inceput la 10 iulie 1466 si s-au incheiat in 1469, iar in 1481 erau finalizate fortificatiile de incinta.

Piatra-Neamt

- **Manastirea Pangarati** - Ctitorie din 1560 a lui Alexandru Lapusneanu pe locul unei foste biserici de lemn din sec. al XV-lea.
- **Manastirea Bisericani** - Ctitorie din sec. al XVI-lea a lui Stefanita Voda pe locul unui schit

de lemn existent inca din sec. al XV-lea. Refacuta din temelii in 1786, dar s-a pastrat pronaosul din 1637.

- **Manastirea Bistrita** - Ctitorii succesive ale lui Alexandru cel Bun (1402), Stefan cel Mare (1498), Petru Rares (1546) si Alexandru Lapusneanu (1554).
- **Curtea si Biserica Domneasca din Piatra-Neamt** - Complexul este situat in centrul orasului si, potrivit izvoarelor istorice, acest ansamblu arhitectural alcatuit din Curtea Domneasca, Biserica "Sf. Ioan" si Turnul-clopotnita isi are inceputurile in perioada 1468-1475 fiind ctitorit de Stefan cel Mare.
- **Biserica Precista** - Constructia celei mai frumoase biserici a orasului a inceput in 1930 si a fost sfintita in 1947. Planurile lucrarii s-au facut de arhitectii Bolomei si Dortz, iar executia lucrarii, de catre constructorul Carol Zani si sculptorul Vincenzo Puschiasis.

Tg-Neamt

- **Manastirea Agapia** - Ctitorie din 1642-1647 a hatmanului Gavril (fratele lui Vasile Lupu). De-a lungul timpului manastirea a suferit numeroase jafuri, distrugerii si incendii, dar a fost refacuta si consolidata.
- **Manastirea Neamt** - Ctitorii succesive din sec. XIV-XV ale lui Petru Musat, Alexandru cel Bun si Stefan cel Mare. Este cea mai veche si mai insemnata asezare monahala din Moldova, monument istoric si de arhitectura religioasa. Asezamantul are cea mai mare si mai veche biblioteca manastireasca (18000 volume) si a avut o contributie deosebita la dezvoltarea culturii si artei romanesti medievale.
- **Manastirea Secu** - Ctitorie din 1602 a lui Nestor Ureche in apropierea unui fost schit din sec.al XV-lea. Aici s-a purtat ultima lupta a eteristilor cu turcii in 1821, manastirea a fost incendiata, dar apoi refacuta
- **Manastirea Sihastria** = Ctitorie din 1655 a Sihastrului Atanasie, dar reconstrita din piatra in 1740 de episcopul Ghedeon de Roman/Husi si apoi refacuta in 1824 din piatra de rau si caramida.
- **Schit Sihla** - Vechea ctitorie de familie Cantacuzino din anul 1741, cu hramul "Nasterea Sfantului Ioan Botezatorul" a dainuit pana in anul 1813, cand arhimanditul Benedict, staretul de atunci al Manastirilor Neamt si Secu, a reinnoit-o din temelie de piatra si pereti de barne de lemn, in stilul clasic al bisericilor moldovenesti.

Monumente istorice (cetati, palate, curti domnesti)

Suceava

- **Cetatea de scaun a Sucevei** - Situata pe un platou inalt, in partea de est a orasului, restaurata in ultimii ani, este o ctitorie a voievodului Petru I Musat, mentionata pentru prima oara intr-un document din anul 1388; construita din piatra, a fost intarita ulterior de Stefan cel Mare cu ziduri de peste 10 m si o grosime de aproape 4 m.
- **Curtea Domneasca** - Complexul arhitectonic care formeaza Curtea Domneasca a fost edificat pe parcursul secolelor XIV - XV. In timpul domniei lui Petru I Musatinul au fost construite o casa din lemn si, probabil, un turn de piatra. Alexandru cel Bun a adaugat noi constructii, care au fost distruse in urma campaniei otomane din anul 1476 in Moldova.

Vatra Dornei

- **Palatul Comunal** care a fost construit intre anii 1896-1897 in stil florentin
- **Cazinoul**, proiectat de un arhitect de la Curtea Imperiala din Viena si ridicata in 1885, aflandu-se astazi in renovare; din acelasi complex de cladiri fac parte constructia de la izvorul de apa „Sentinela” si „baile vechi”.

Piatra Neamt

- **Cetatea Batca Doamnei Piatra Neamt (Petrodava)** - Situata la 4 km sud-vest de oras. Primele elemente de cultura materiala apartin epocii neolitice (faza Cucuteni), peste care se afla un nivel de locuinte din epoca bronzului, apoi stratul daco-getic si in final o fortificatie din sec. XII-XIII.

Tg. Neamt

- **Cetatea Neamtului** - Construita in timpul domniei lui Petru I Musat atestata documentar in 1395 si completata in timpul domniei lui Stefan cel Mare. In 1691 aici s-a scris o importanta pagina de eroism, cand cetatea a fost aparata de un mic grup de plaiesti impotriva armatei polone condusa de Ioan Sobieski.

Muzee, teatre

Suceava

- **Muzeul de Istorie** - Expozitia de baza actuala a Muzeului de Istorie a fost organizata intr-o cladire construita in stil neoclasic, la inceputul secolului al XX-lea. Sala Tronului atrage mereu vizitatori de toate varstele, atat din tara, cat si din strainatate, deoarece continutul si forma de prezentare reusesc sa redea atmosfera de epoca, si mai ales, sugereaza o realitate istorica de pe teritoriul Moldovei de acum cinci veacuri.
- **Muzeul Satului Bucovinean** - Organizat in apropierea Cetatii de Scaun a Sucevei, Muzeul Satului Bucovinean pune in valoare patrimoniul cultural-arhitectonic de factura populara din Tara de Sus.
- **Hanul Domnesc** - Monument de secol XVII reprezinta unul dintre obiectivele culturale ale zonei si ale orasului, prezinta principalele zone etnografice ale judetului. Expozitia permanenta de la parter (recent deschisa publicului) reconstituie atmosfera de epoca a unui han din sec. al XVIII-lea.

Gura Humorului

- **Muzeul etnografic**, infiintat in anul 1959, are cca 2000 de piese adunate din bazinul mijlociu al Moldovei, precum si din bazinul Dornelor. In cele 16 sali si 2 holuri sunt expuse 1200 de piese, dupa diferite tematici: culesul din natura si vanatoarea, pescuitul si albinaritul, pastoritul, agricultura, industria textila casnica, stergare decorative, ceramica de Paltinoasa, fieraritul si prelucrarea artistica a lemnului, portul popular din bazinul Dornelor, portul popular din zona Campulung, podoabe de gateala pentru costumul de sarbatoare si stergare de cap (marame), portul din bazinul Humorului, interioare taranesti.

Campulung Moldovenesc

- **Muzeul Lemnului** - veritabila monografie inchinata prelucrarii lemnului, muzeul prezentand in 20 de sali unelte, arme, inventar gospodaresc, elemente si complexe de arhitectura populara, mijloace de transport, obiecte de artizanat si opere de arta
- **Colectia profesorului I. Tugui** - un adintre cele mai bogate colectii din tara si strainatate de linguri de lemn, de diverse forme, marimi, motive ornamentale; in aceeasi cladire aflandu-se de asemenea si valoroase colectii de stergare, monede, ceramica, cusaturi, etc.

Radauti

- **Muzeul de etnografie si folclor** - Cea mai veche institutie etnografica din Moldova (1934). Muzeul prezinta, in 11 Sali (cca 1000 exponate), aspecte sugestive ale unor tehnici populare cu vechi traditii in Bucovina, menite sa dovedeasca unitatea si continuitatea populatiei de pe aceste stravechi meleaguri.

Piatra Neamt

- **Teatrul Tineretului** - Piatra Stefan cel Mare. Construit de arhitectul Roger H. Bolomey si antreprenorul Carol Zane in 1938, functioneaza din 1961 ca institutie de sine statatoare.
- **Muzeul de Istorie** - infiintat in 1934 de preotul Constantin Matasa. Detine importante colectii arheologice neolitice (Cultura Cucuteni), din epoca bronzului si geto-dacice.
- **Muzeul de arta eneolitica Cucuteni** - Cladirea a fost ridicata de constructorul Carol Zane si ornamentata de sculptorul Vincenzo Puschiasis. Cultura Cucuteni a aparut la cumpana dintre milenii V si IV i.e.n., a evoluat timp de o mie de ani si s-a extins treptat din sud estul Transilvaniei si vestul Moldovei pana la Nistru, ocupand cea mai mare parte a Moldovei centrale. Cercetatorii sunt de acord ca ea reprezinta cea mai stralucita manifestare preistorica a Europei.

- **Muzeul de Arta** - organizat in 1980. Detine colectii de pictura, grafica, sculptura si tapiserie semnate de artisti plastici locali sau de renume national: Ion Tuculescu, Nicolae Tonitza, Corneliu Baba, Lascar Vorel, Victor Brauner, Iulia Halaucescu s.a.
- **Muzeul de Etnografie** - infiintat in 1980. Detine colectii de costume populare, unelte artisanale, instalatii taranesti traditionale, prezentand aspecte ale vietii taranilor de pe Valea Bistritei.
- **Muzeul de Stiinte Naturale** - infiintat in 1960. Detine o importanta colectie de pesti fosili, unica in lume si alte bogate colectii botanice, zoologice si paleontologice.
- **Muzeul Memorial "Calistrat Hogas"** - amenajat in 1969 in casa in care a locuit scriitorul (construita in sec. al XIX-lea). Cuprinde documente, manuscrise, mobila originala, obiecte personale ale scriitorului.

Tg. Neamt

- **Casa Memoriala Ion Creanga** - Organizat din 1954 in casa in care s-a nascut si a copilarit scriitorul, construita probabil in 1830 de catre Petrea Ciubotariul, bunicul marelui povestitor; ambient si unelte traditionale, expozitie cu documente de arhiva, scrisori, fotocopii ale manuscriselor, fotografii, operele scriitorului.
- **Casa memoriala Veronica Micle**
- **Muzeul memorial "Mihail Sadoveanu"** - Inaugurat in 1966 in casa ridicata in 1937 de Visarion Puiu, Mitropolit al Bucovinei si oferita scriitorului de Mrea. Neamt, muzeul cuprinde documente, obiecte personale, fotografii, biblioteca cu opera completa, multe editii princeps si traduceri, piese de mobilier.
- **Colectia de etnografie si istorie locala "Nicolae Popa"** - Cuprinde: masti populare, sculpturi in piatra si lemn, piese arheologice, monede, unelte traditionale, costume populare etc.

Falticeni

- **Casa memoriala "Mihail Sadoveanu"** a fost construita dupa planurile lui Mihail Sadoveanu. Aici a locuit scriitorul intre anii 1909 si 1918. "Ajuns acasa, nu ma gandesc decat sa ma reculeg si sa ma odihnesc", scria Sadoveanu in 1913.

Arii protejate

Vatra-Dornei

- **Parcul National Calimani** include si rezervatia naturala '12 Apostoli', care exista inca din anul 1971, Lacul lezer, situat la o altitudine de 1.750 metri si adanc de aproape patru metri, lacul artificial Colibita, cheile si valea Bistritei Ardelene, Cascada Diavolului si Cascada Tihu. Ansamblul megalitic, constituit din 12 formatiuni stancoase, dispuse in cerc, cu inaltime cuprinse intre opt si 12 metri, este, oarecum, similar celui din Insula Pastelui.
- **Cheile Zugreni** - se afla la 20 km de Vatra Dornei, intr-un loc in care Bistrita si-a creat cu greu drum intre masivul greoi al Giurnalului si zidul urias al Pietrosului Bistritei. Cheia are un traseu sinuos, prezentand in amonte o despletire de brate care prind intre ele o stanca uriasa, inalta de peste 60 m. Cheia Zugrenilor (o suprafata de 100 ha) este declarata rezervatie geologica si floristica.
- **Rarau** - Cheile Moara Dracului - rezervatie geologico-morfologica din Muntii Rarau, impresionanta prin inaltimea peretilor. Pietrele Doamnei - in mijlocul frumoaselor privelisti ale Raraului se inalta spectaculos si enigmatic aceste "turnuri gotice" formate din calcare apline. Inalte de 70 m, Pietrele Doamnei se afla la 1634 m altitudine, la mica distanta de cabana Rarau.

Bicaz

- **Cheile Bicazului** - Rezervatie geologica si peisagistica, care se intinde in Masivul Hasmas pe o distanta de 10 km de-a lungul Vaii Bicazului, pe raza comunei Bicaz-Chei, la 27 km sud-vest de orasul Bicaz. Altitudinea este cuprinsa intre 670 si 1792 m.
- **Lacul de acumulare Bicaz** - Situat la poalele Ceahlului, este un lac de acumulare care s-a format pe raul Bistrita, in spatele barajului de la Bicaz, construit intre anii 1950-1960 de

catre ing. Dimitrie Leonida. Are o suprafata maxima de 32,6 kmp si o adancime maxima de 96 m. In apele sale se ridica Piatra Teiului, inalta de 23 m.

- **Parcul National Ceahlau** - Este situat in vestul judetului, la 10 km vest de Bicaz si este delimitat de vaile Bistritei, Bistricioarei, Bistrei, si Bicazului. Este constituit dintr-un sistem de culmi radiare ce converg in doua puncte cu inaltime maxima: Ocolasul Mare (1907 m) si Toaca (1900 m). Puncte de atractie: Toaca, Panaghia, Detunatele, Claile lui Miron, Furculita, Piatra cu Apa, cascada Duruitoarea cu o inaltime de peste 30 m, rezervatia cu zada (singurul conifer cu frunze cazatoare), "Polita cu crini"

Piatra-Neamt

- **Garcina - Lacul Cuejdel** (12 ha - intreaga zona protejata 114 ha) este alungit in lungul vaii principale, iar la confluenta principalilor tributari, paraurile Cuejdel si Glodu, se ramifica pe cele doua vai, cu extinderea mai mare pe valea principala. Este, dupa Lacul Rosu, cel de-al doilea lac de baraj natural din acest bazin hidrografic.

Tg. Neamt

- **Parcul Natural Vanatori** - Aparitie relativ noua in peisajul ariilor protejate nemtene, constituit ca parc natural in anul 1999, pe o suprafata de 30.818 hectare, din care peste 26.300 hectare fond forestier, parcul adaposteste o larga paleta de valori naturale, culturale si istorice.
- **Rezervatia de zimbri „Dragos Voda”** - In anul 1970 se aduc primele exemplare de zimbri, in numar de trei, origine din Polonia, dandu-li-se numele de Rarau, Roxana si Raluca. Astazi, in rezervatie, pe langa zimbri se mai pot intalni: cerbi carpatini, cerbi lopatari, capriori, vulpi, bursuc, iepuri, ursi, lupi, specii de avifauna. In momentul actual, se gasesc 3 exemplare de zimbri intr-un tarc de aproximativ 4 ha.

Infrastructura de agrement

Vatra Dornei

- **Climb Hobby** - Stanca Alpina Dorna 1 aflata in statiunea Vatra Dornei (15 min pe jos din centru) ofera posibilitati multiple doritorilor in initiere alpinism.
- **Escalada si tehnici alpine** Stanca Rusca (escalada si bouldering) - 13 km. Vatra Dornei - Pietrele Doamnei - Masivul Rarau - (escalada si alpinism). Traseu turistic desfasurat pe verticala unei stanci utilizand tehnici specifice alpinismului. Grad scazut de dificultate, garantia parcurgerii unor peisaje inedite. Lungimea traseelor variaza de la 20 m la 80 m. Cazarea poate fi asigurata in cort, hotel sau cabana turistica.
- **Ghid Schi Tour** (doar pentru turistii care dispun de echipament propriu) Statiunea Vatra Dornei este marginita de 4 masivi montane importante: Giumalau, Calimani, Suhard si Bistritei. Traseele principale de creasta ofera posibilitati deosebite de practicare a schi turului. Deschidem posibilitatea parcurgerii traseelor clasice de vara si in anotimpul rece avand posibilitatea de a admira peisajele altadata pline de soare in timpul iernilor adevarate bucovinene.
- **River Rafting** (3 -15 pers) : raul Bistrita, ture de 1 zi sau 2 zile de cate 5 ore/zi. Functie de adancimea apei, plecarea se poate face din centrul statiunii Vatra Dornei, sau din Cheile Zugreni. Placerea de a te plimba pe carari de ape in ambianta deosebita, placerea unei odihne binemeritate pe malul apei la un foc domol cu iz de fum si slanina perpelita.
- **Via Ferrata + Tiroliana:** traversarea raului Dorna cu ajutorul unor scripeti. Via ferrata: traversarea raului Dorna pe 2 cabluri paralele in plan vertical. Ambitia de a reusi si a invinge propriile temeri si curajul pentru a incerca senzatii posibile numai sub o indrumare avizata. „Atelierele” de Via ferrata si Tiroliana sunt montate chiar in centrul statiunii Vatra Dornei constituie deliciul multor turisti sositi
- **Turism ecvestru** - Placerea parcurgerii unor trasee turistice calare, deosebita placere de a imparti peisajele alaturi de nobilele animale, testarea capacitatii de rezistenta.
- **Ski:**Partia Parc: 1200 m lungime, 200 m diferenta de nivel, este deservita de un babyschi si 2

teleschiuri.

Partia Telescaun: 3000 m lungime, 450 m diferenta de niveleste deservita de un telescaun.

- **Off Road** - Pentru amatorii de senzatii off road exista doua trasee, prin care se poate ajunge la Lacul Lala, situat aproximativ 2000 m altitudine. Un traseu pentru expeditii 4X4 este prin Pasul Rotunda, iar celalalt este prin Paraul Lala.

Bicaz

- **Lacul de Acumulare Izvorul Muntelui** cunoscut si sub numele de "lacul Bicaz", este cel mai mare lac artificial (antropic) amenajat pe raurile interioare din Romania. Situat pe cursul superior al raului Bistrita, lacul s-a format ca urmare a construirii barajului hidroenergetic cu acelasi nume.

Din portul amenajat in vecinatatea barajului se pot face croaziere cu vaporul pe lac sau se pot inchiria barci, hidro-biciclete. Pentru turisti exista de asemenea posibilitatea cazarii fie la motel, fie la casute.

Piatra-Neamt

- **Complexul de agrement Piatra Neamt** - Complexul, cu o suprafata de 9 ha, cuprinde: bazin olimpic, bazin pentru copii cu adancime sub 1 m, cabinet medical, patinoar natural, teren de fotbal cu gazon artificial, terenuri de tenis (standarde europene), terenuri de baschet, volei, handbal, instalatie de nocturna pentru terenurile de sport, pista pentru role si skateboard-uri, terase, restaurante, spatii de joaca pentru copii, scena pentru spectacole, video-proiectii, instalatii de sunet, lumini si efecte speciale, spatii de cazare, parcuri auto si biciclete, Aventura Land,etc.
- **Telegondola** Statia de baza este in fata garii, la 323 m altitudine, iar statia de varf se afla pe Muntele Cozla, la 632 m altitudine. Lungimea traseului este de 1915 m, viteza de deplasare este de 6 m/s, ceea ce face ca timpul de parcurgere sa fie de aproximativ 5 minute.
- **Partie schi pe dealul Cozla** - Lungimea partiei - 965 m; latimea minima - 20 m; inclinare medie a partiei = 27%; diferenta de nivel = 260 m; altitudine plecare - 647 m; sosire - 387 m. Partia de schi are un telescaun cu o capacitate de 1200 de persoane/ora.
- **Baza hipica "Virgil Barbuceanu"**
Pe langa activitatea competitionala, se ofera posibilitatea turistilor de a se initia si a patrunde tainele sportului ecvestru prin cursurile Scolii de Echitatie, de a realiza plimbari de agrement cu trasurile trase de cai pe traseele propuse de solicitanti, iar pe perioada verii, se asigura cai dresati si adaptati pentru turismul calare pe traseele marcate din zona Batca Doamnei, Bahrin sau in alte locuri preferate de solicitanti.

Tg.Neamt

- **Depozitul de Armasari Dumbrava** - Efectivul Depozitului de Armasari este de 100 de capete facand parte din 8 rase deosebite cu o foarte mare importanta biologica: araba, semigreu, hutul, sport, lipitan, cal de Bucovina, gidran, pur sange englez. Posibilitatile de practicare a turismului ecvestru constau in: plimbari calare pentru agrement, plimbari cu trasura, lectii de calarie, lectii de sarituri peste obstacole.

Drumul manastirilor Iasi - Vaslui

Iasi

- **Manastirea Golia** - Veche ctitorie a marelui logofat Ioan Golia, sec. al XVI-lea, biserica "Inaltarea Domnului" a fost refacuta la alte dimensiuni de voievodul Vasile Lupu intre anii 1650-1653 si terminata de fiul sau, Stefanita Voda, abia in 1660.

- **Mitropolia Moldovei si Bucovinei**
Mitropolitul Veniamin Costache este cel care vine cu ideea inaltarii unei biserici monumentale la Iasi. Hrisovul domnesc din 8 august 1826 privind lucrarile de proiectare si construire a acestei noi biserici, este actul de nastere al Catedralei mitropolitane.
- **Manastirea "SF.TREI IERARHI"**, cea mai frumoasa ctitorie a domnului Tarii Moldovei, Vasile Lupu, a fost construita intre anii 1637-1639.
- **Manastirea Galata** - Situata pe culmea uneia dintre cele sapte coline ale Iasului, Manastirea Galata a fost inaltata intre 1577-1584 de catre domnitorul Petru Schiopul. Ca plan si infatisare exterioara, ea a pastrat elementele traditionale ale arhitecturii moldovenesti.
- **Manastirea Cetatuia** a fost ctitorita de domnul Gheorghe Duca, pe una din mosiile sale, care ocupa o suprafata de circa 45 ha teren cu vii, livezi si prisaci, pe dealul si valea Cetatuia. Zidirea s-a inceput in anul 1669 si s-a finalizat in 1672

Judetul Vaslui

- **Biserica Domneasca "Taierea capului Sfantului Ioan Botezatorul" -Vaslui**
- **Manastirea Fastaci, sat Fastaci**
- **Manastirea Floresti, sat Floresti**
- **Biserica de lemn "Sf. Nicolae" a fostului schit Gologofta-Husenii-Balica, Ivanesti**
- **Manastirea Malinesti- Biserica de lemn "Sf. Voievozi" a manastirii Malinesti**
- **Biserica de lemn "Intrarea Maicii Domnului in biserica" (Vovidenia), Dragomiresti**
- **Biserica "Sf. Ilie" Barlad**
- **Manastirea Grajdieni, sat Grajdieni**
- **Manastirea Parvesti, sat Parvesti, com. Costesti**
- **Manastirea Moreni, sat Moreni, com Deleni**
- **Biserica de lemn "Sf. Gheorghe", com. Lipovat**

Monumente istorice (cetati, palate, curti domnesti)

Iasi

- **Palatul Culturii** - Edificiul a fost construit in perioada 1906-1928, dupa proiectul arhitectului I.D. Berindei, in interiorul fostei Curti Domnesti, pe ruinele Palatului Moruzzi (1806-1812), refacut in 1841 de Mihail Sturdza.
- **Palatul Roznovanu** - Cladirea, construita in 1832 de lordache Roznovanu, a ars in 1844 si a fost refacuta de Nicolae Roznovanu Rosetti, fiul lui lordache. In 1891, pe vremea primarului junimist Vasile Pogor, cladirea s-a cumparat pentru sediul primariei.

Judetul Vaslui

- **Palatul Mavrocordat** este cel mai cunoscut dintre monumentele istorice ale Vasluiului. A fost ridicat la sfarsitul secolului al XIX-lea (1892), de Gheorghe Mavrocordat si este una dintre cele mai frumoase constructii din oras, impresionand prin ornamentatie, dimensiuni si stil, rezistand de-a lungul vremurilor, fiind foarte aproape de forma originala.
- **Solesti - Conacul Rosetti-Solescu** a fost construit in secolul al XIX-lea de familia Rosetti, de obarsie domneasca, ramura Solescu. Cea mai importanta personalitate a familiei a fost Doamna Elena Cuza, sotia domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Casa este o cladire reprezentativa pentru arhitectura moldoveneasca si romaneasca, de la inceputul secolului al XIX-lea, imbinand elementele traditionale cu cele ale stilului neoclasic, predominant in Europa acelor vremuri. Monumentul se afla intr-o faza avansata de degradare, avand nevoie urgenta de o consolidare-restaurare.
- **Codaesti - Ansamblul conacului Roset-Bals, sat Pribesti** (sec. XVII-XIX) este alcatuit din casa Roset-Bals, biserica de curte, casa administrativa si cladiri anexe. Casa Roset-Bals este considerata una din cele mai mari realizari ale arhitecturii civile moldovenesti din sec. XVII-XVIII. Prima atestare documentara a conacului de la Pribesti dateaza din timpul domniei lui Constantin Cantemir, 14 noiembrie 1691. Monumentul se afla in curs de

consolidare-restaurare, cu finantare de la Ministerul Culturii si Cultelor.

Muzee, teatre

Iasi

- **Teatrul National** - Edificiul a fost construit in perioada 1906-1928, dupa proiectul arhitectului I.D. Berindei, in interiorul fostei Curti Domnesti, pe ruinele Palatului Moruzzi (1806-1812), refacut in 1841 de Mihail Sturdza.
- **Muzeul Unirii** Isi are sediul intr-o cladire (declarata monument istoric printr-un decret regal din 1919) inaltata pe la inceputul secolului al XIX-lea, urmand, initial, stilul neoclastic, incarcat ulterior cu diverse decoratiuni baroce. Palatul a servit (1859-1862) ca resedinta domneasca domnitorului Unirii Al. I. Cuza. In anii 1917-1918, in timpul primului Razboi Mondial, in aceasta cladire si-a avut resedinta regele Ferdinand. Muzeul a fost deschis in 1959, cand se sarbatorea centenarul Unirii. Patrimoniul sau cuprinde piese si documente originale, de o exceptionala valoare, care au apartinut domnitorului Al. I. Cuza si familiei sale. De asemenea, in colectiile muzeului se regasesc si obiecte apartinand familiei regale, precum si un important fond numismatic.

Judetul Vaslui

- **Teatrul "Victor Ion Popa" -Barlad**
- **Muzeul Judetean "Stefan cel Mare"-Vaslui,**
- **Muzeul Vasile Parvan -Barlad**
- **Muzeul eparhial Husi**
- **Muzeul viticulturii Husi**
- **Muzeul satesc -Tacuta**
- **Muzeul satesc si Ansamblul Folcloric"Randurile"- Muntenii de Sus**

Arii protejate

Iasi

- **Rezervatia paleontologica Repedea** este amplasata in apropierea Releului de televiziune pe dealul Repedea, unde se afla un afloriment si unele cariere de piatra care scot la lumina rocile calcaroase si gresii calcaroase puternic fosilifere datate apartinand Sarmatianului (aproximativ 10 milioane ani).

Judet Vaslui

- **Balteni: Rezervatia Forestiera si Botanica** este cea mai apropiata de municipiul Vaslui, fiind situata la 10 kilometri, in Lunca Barladului si este caracterizata de specii foarte rare, cum ar fi voiniceriu pitic, laleaua pestrita, ghiociei bogati, laleaua galbena si stinjeneii de balta, alaturi de stejarii de lunca.
- **Brahasoia: Rezervatia Forestiera si Botanica Harboanca** are o suprafata de 40,8 hectare si este amplasata pe versantul drept al raului Barlad, in apropiere de satul Brahasoia, reprezentand o insula tipica din silvostepa de altadata a Podisului Central Moldovenesc. Este situata la 16km nord-vest de Vaslui si detine o mare bogatie de specii de stejar.

Drumul manastirilor Bacau - Neamt

Slanic Moldova - Tg. Ocna - Buhusi - Piatra-Neamt -Tg-Neamt

Stefan cel Mare

- **Mănăstirea Bogdana**,, este o manastire de maicute si se afla la o distanta de 14 km SE de Onesti . Biserica mănăstirii a fost ctitorită de boierul Solomon Bârladeanu și soția sa, Ana, în 1670 și refăcută în 1755. În 1959 a fost desființată, având pe rând urmatoarele destinații: azil pentru bolnavi neuropsihic, tabăra pentru copii, depozit de cărți vechi, complex muzeistic cu obiecte de artă veche bisericească. În 1990 lăcașul își recapătă statutul de

mănăstire, fiind redeschisă la 6 decembrie 1992. Mănăstirea găzduiește un depozit-muzeu care cuprinde un patrimoniu de carte veche și arta medievală românească, iar icoanele pastrate aici datează din sec. XVIII - XIX

Slanic Moldova

- **Manastirea « Stefan cel Mare si Sfant »**, este o manastire ortodoxa cu obste de calugari ce se afla in satul Cerdac , pe Muntele Bolovanu, la 6 km. de soseaua principala Slanic-Moldova - Tg. Ocna. Este un important lacas de cult, construit recent, lucrarile de ridicare a noii mănăstiri fiind incepute in anul 1999 și care s-au incheiat in 2006. La manastire se poate ajunge cu masina pe un drum forestier.

Tg Ocna

- **Mănăstirea « Măgura Ocnei »**, cu obste monahala de maicii, situata la 15 kilometri de statiunea Slanic Moldova și la 4 km de Tg Ocna , dateaza de pe timpul lui Alexandru cel Bun, fiind . construită între 1750-1757. Autoritatile comuniste au demolat biserica in 1964 și au amenajat aici un complex turistic. Ulterior dupa caderea regimului communist, mănăstirea a fost reinfiintata iar biserica actuala a fost construita in perioada 1990-1993. Batranul schit a fost martor al multor evenimente din secolul al XVIII-lea, al revolutiei din 1821 și al luptelor de pe Cosna și Ciresoaia, unde bravii ostasi ai Armatei a II-a Romane, prin juramantul "Pe aici nu se trece!", au facut cu piepturile lor zid de nepatruns in fata ofensivei austro-germane, in august 1917.

Berzuntzi

- **Mănăstirea « Sfântul Sava » - Buda**, inițial schit, și-a desfasurat activitatea între anii 1809 și 1828, Proprietatea schitului a fost intarita in anul 1828 de domnitorul Ioan Sturdza-Voievod, punand in stapanirea Schitului Savu pamanturile dintre hotarele Cernului, Mazanestilor și Bucsestilor. Intre anii 1901, 1919, 1943, sfintul lacas a functionat alternativ ca schit de calugari sau maici, Ca multe alte biserici și manastiri, in anul 1960 a fost desfiintata de comunisti, dar a fost redeschisa in anul 1990.

Buhusi

- **Mănăstirea « Ciolpani »**, situata la circa 5 kilometri nord-vest de orasul Buhusi, pe soseaua Buhusi-Runc, adăposteste o parte din Sfintele Moaște ale Sfântului mucenic Emilian de la Durostorum, purtând și hramul acestuia. Primul schit a fost ctitorit de sulitasul Ciolpan, calugarit aici, în vremea lui Petru Șchiopu, și de la care se trage și numele schitului. In 1730, medelnicerul Teodor Cantacuzino a construit o bisericuta din lemn de stejar, care exista și azi in cimitirul manastirii, ca monument istoric. Lăcașul monahal a fost desființat în 1959, recăpătându-și statutul în 1991 cu obste de maici .
- **Manastirea « Runc »**, care se afla la 6 kilometri de Buhusi, a fost construita de catre Stefan Cel Mare in 1457, in memoria luptei de la Orbic cand domnitorul l-a invins pe Petru Aron. Aici erau citiva calugari care-si duceau viata de sihastrie, folosind pentru slujbe o micuta bisericuta de lemn. Dupa doua secole tumultoase, in 1701, Ionascu Isacescu, considerat ctitorul bisericii din zid, o inchina Mitropoliei de la Iasi. Biserica construita atunci a fost demolata in 1760, in locul ei fiind construita biserica care exista și in prezent. Aceasta poarta hramul Sfintii Arhangheli Mihail și Gavriil, in interior pastreaza picturi murale valoroase. In 1960, manastirea a fost desfiintata de comunisti, dar s-a redeschis in 1967, functionand ca biserica de mir pina in 1970, cind a inceput din nou viata monahala pentru calugari.

Piatra-Neamt

- **Manastirea Pangarati** - Ctitorie din 1560 a lui Alexandru Lapusneanu pe locul unei foste biserici de lemn din sec. al XV-lea.
- **Manastirea Bisericani** - Ctitorie din sec. al XVI-lea a lui Stefanita Voda pe locul unui schit de lemn existent inca din sec. al XV-lea. Refacuta din temelii in 1786, dar s-a pastrat pronaosul din 1637.

- **Manastirea Bistrita** - Ctitorii succesive ale lui Alexandru cel Bun (1402), Stefan cel Mare (1498), Petru Rares (1546) si Alexandru Lapusneanu (1554).
- **Curtea si Biserica Domneasca din Piatra-Neamt** - Complexul este situat in centrul orasului si, potrivit izvoarelor istorice, acest ansamblu arhitectural alcatuit din Curtea Domneasca, Biserica "Sf. Ioan" si Turnul-clopotnita isi are inceputurile in perioada 1468-1475 fiind ctitorit de Stefan cel Mare.
- **Biserica Precista** - Constructia celei mai frumoase biserici a orasului a inceput in 1930 si a fost sfintita in 1947. Planurile lucrarii s-au facut de arhitectii Bolomei si Dortz, iar executia lucrarii, de catre constructorul Carol Zani si sculptorul Vincenzo Puschiasis.

Tg-Neamt

- **Manastirea Agapia** - Ctitorie din 1642-1647 a hatmanului Gavril (fratele lui Vasile Lupu). De-a lungul timpului manastirea a suferit numeroase jafuri, distrugerii si incendii, dar a fost refacuta si consolidata.
- **Manastirea Neamt** - Ctitorii succesive din sec. XIV-XV ale lui Petru Musat, Alexandru cel Bun si Stefan cel Mare. Este cea mai veche si mai insemnata asezare monahala din Moldova, monument istoric si de arhitectura religioasa. Asezamantul are cea mai mare si mai veche biblioteca manastireasca (18000 volume) si a avut o contributie deosebita la dezvoltarea culturii si artei romanesti medievale.
- **Manastirea Secu** - Ctitorie din 1602 a lui Nestor Ureche in apropierea unui fost schit din sec.al XV-lea. Aici s-a purtat ultima lupta a eteristilor cu turcii in 1821, manastirea a fost incendiata, dar apoi refacuta
- **Manastirea Sihastria** = Ctitorie din 1655 a Sihastrului Atanasie, dar reconstrita din piatra in 1740 de episcopul Ghedeon de Roman/Husi si apoi refacuta in 1824 din piatra de rau si caramida.
- **Schit Sihla** - Vechea ctitorie de familiei Cantacuzino din anul 1741, cu hramul "Nasterea Sfantului Ioan Botezatorul" a dainuit pana in anul 1813, cand arhimanditul Benedict, starețul de atunci al Manastirilor Neamt si Secu, a reinnoit-o din temelie de piatra si pereti de barne de lemn, in stilul clasic al bisericilor moldovenesti.

Monumente istorice (cetati, palate, curti domnesti)

Bacau

- **Ruinele curtii domnesti** - Reședință a lui Alexandru, fiu al lui Ștefan cel Mare, în perioada 1481-1496, curtea domnească de la Bacău a reprezentat în această perioadă centrul administrativ, de control și de organizare al Țării de Jos. Se presupune ca aceasta clădire ar fi avut cel puțin un etaj, tinând cont de fundatia si masivitatea zidului. Printre obiectele descoperite aici: podoabe, ceramica smaltuita, cahle etc.

Hemeiusi

- **Conacul Luciei Shonburg Waldenburg**, cunoscut sub denumirea de Castelul Rosu, construit intre anii 1864 - 1866. Conacul este cunoscut sub denumirea de castelul Rosu datorita culorii date de caramida în exterior. Clădirea este construita din caramida, având parter, etaj si partial demisol. Prezinta elemente (în structura si decor) aparținând eclectismului Europei Occidentale din secolul al XIX-lea. Întâlnim astfel o împletire de elemente gotice, baroce (turn, fronton, ancadramente la ferestre etc.) cu elemente de factura orientala (intrarea laterala cu coloane si capiteluri bogat decorate, elemente de decor pe fatada, etc.)

Tescani

- **Conacului Rosetti -Tescanu** - Prin umbra unor arbori seculari ce aparțin localității Tescani, se zărește silueta **Conacului Rosetti -Tescanu**, în prezent, Centrul de Cultură "Rosetti Tescanu - George Enescu". Este cel mai vechi centru de cultură din țară, fiind construit în 1898, cand Dumitru Rosetti Tescanul și-a pus casa la dispoziția artiștilor și intelectualilor, transformînd-o într-un veritabil salon al artelor, literaturii și științei.

În casa muzeu sunt găzduite numeroase obiecte, care au aparținut marele compozitor George Enescu, căsătorit cu fiica familiei Rosetti Tescanul, Maria-prințesa Cantacuzino. Cei doi au folosit conacul drept reședință permanentă până în 1946. Aleea cu plopi a parcului, i-a inspirat lui Enescu finalul apoteotic al capodoperei sale "Oedip".

Donat în 1947 Ministerului Culturii de către Maria Rosetti Enescu, conacul de la Tescani găzduiește și astăzi întruniri artistice de înalta ținută (festivaluri muzicale, tabere de creație plastică etc), dintre care cele mai cunoscute evenimente anuale sunt : Festivalul internațional de muzică în aer liber „Enescu -Orfeul Moldav” și Tabăra internațională de pictură.

Comanesti

- **Ansamblul Palatului Ghica - Comanesti, azi Muzeul de etnografie si arta „Dimitrie Ghica - Comanesti”** - Fosta resedinta de vara a familiei Ghica - Comanesti a fost ridicata in 1890 si poarta semnatura arhitectului Albert Galleron (proiectant al Ateneului Roman). Palatul este construit pe doua nivele, apartinand eclectismului vremii care domina spiritul Europei Occidentale la sfirsitul secolului XIX.

Parcul si palatul au fost resedinta familiei pana in 1946, dupa care a primit numeroase destinatii, rezultand degradarea acestui monument. In palat functioneaza Muzeul de Etnografie si Arta "Dimitrie N.Ghica - Comanesti", cu piese etnografice din microzona Trotusului de munte (Palanca-Dofteana) si lucrari de pictura contemporana romaneasca provenite din patrimoniul Muzeului de Arta-Bacau.

Darmanesti

- **Castelul familiei Stirbei** se afla la 3 km de orasul Darmanesti. A fost construit de Gheorghe Stirbei si este cel mai mare monument din judetul Bacau. Acesta a fost construit la sfarsitul secolului XIX si prima jumătate a secolului XX de Gheorghe Stirbei si Elisabeta baleanu. Este amplasat pe un platou, aflat la altitudinea de 600 metri.

Muzee, teatre

- **Complexul Muzeal de Stiintele Naturii "Ion Borcea"** Primul muzeul de științele naturii din Bacău a fost înființat în 1961, cu sediul într-o veche clădire construită în 1933 (se află pe Lista monumentelor istorice. Din 1991 a început construirea unui nou sediu al muzeului, în parcul Cancicov, dat în folosință în anul 2004. În patrimoniul muzeului există circa 131.000 de piese din domeniile: ornitologie, geobotanică, paleontologie, geologie, herpetologie, entomologie, acvariu

- **Complexul Muzeal „Iulian Antonescu”** cuprinde exponate referitoare la trecutul acestor meleaguri, un interes aparte prezentând colecțiile de piese aparținând culturii Cucuteni și cele găsite în așezarea dacică de la Racatau. Secția de artă cuprinde opere remarcabile din epoca medievală, precum și o serie de panze și sculpturi semnate de reprezentanți de seamă ai Școlii românești din secolele XIX și XX, ca Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ioan Andreescu, Stefan Luchian, Theodor Pallady, Gheorghe Petrescu, Francisc Sirato, Nicolae Tonitza, Lucian Grigorescu, Dumitru Ghiati, Corneliu Baba, Alexandru Ciucurencu (pictura), Fr. Storck, Dimitrie Paciurea, Gheorghe Anghel (sculptura).

Secția de etnografie a muzeului detine o expoziția permanentă care prezintă cele două ocupații principale, agricultura și creșterea animalelor și se continuă cu prezentarea ocupațiilor secundare: albinăritul, vânătoarea și pescuitul (unelte și instalații tehnice țărănești). Sunt prezentate și principalele meșteșuguri : olăritul, prelucrarea lemnului, a fierului, a fibrelor animale și vegetale și inpletituri, prin expunerea de obiecte și imagini. Secția detine în patrimoniul său colecții de port și recuzită pentru obiceiuri de Anul Nou din cele trei zone principale etnografice ale județului. În expoziție, este reconstituită atmosfera unei case țărănești cu tindă rece și cameră, în care s-a expus mobilier, țesături și inventar gospodăresc. În spațiul destinat vieții spirituale sunt prezentate imagini cu biserici de lemn din județ, precum și obiecte de cult și piese de mobilier provenind din diverse

biserici.

Teatrul Municipal Bacovia functioneaza in vechea cladire a Palatului Marasti, construita in anul 1929 care a gazduit initial, un hotel, un teatru si un cinema. Pe scena teatrului bacauan a fost prezenta Maria Filotti, cu piesa Doi sergenti de T. Constantin Gheorghiu. IN timp la teatrul bacauan au jucat actori care au scris istoria teatrului romanesc, printre care : Elvira Godeanu, Silviu Stanculescu, Radu Beligan, Tamara Buciucianu, Ion Marinescu, Constantin Rautchi, Dem Radulescu, Teofil Valcu, Stela Popescu, Diana Lupescu, Liviu manoliu, George Mottoj, Florin Piersic si mult altii.

Arii protejate

Bacau Hemeiusi

- **Lacul de acumulare Lilieci (Bacau I)** este amplasat in sesul Bistritei, apropierea localitatii Lilieci, din comuna Hemeiusi si a fost declarat rezervatie naturala faunistica. Are o suprafata de 260 ha, din care circa 10 ha cu vegetatie de balta (stuf, papura, etc.) si este bogat in pasari: peste 100 de specii in cursul anului. In jurul lacului de la Liliēcis-a creat un splendid habitat natural unde convietuiesc multe specii ce au un rol foarte important in cadrul culoarului de migratie est-european: lebada alba, fazanul, mistretul, caprioara si iepurele de camp; printre ele, rata motata (Aythya fuligula)-rata cu mot rosu este un unicat(este singura zona din Romania unde este intalnita aceasta specie). **Lacul Liliēci** este singurul loc din tara unde cuibareste regulat, inca din 1996. In rezervatie apar specii rare: garlita mica (Anser erythropus), rata rosie (Aythya nyroca), codalbul (Haliaetus albicilla), cormoranul mic (Phalacrocorax pygmeus), considerate pasari amenintate cu disparitia pe plan global, rata de gheturi (Clanngula hyemalis), rata sunatoare (Bucephala clangula), lebada de iarna (Cygnus cygnus), rata cu cap negru (Aythya marila), pasari care ne viziteaza rar, iarna.

Slanic Moldova

- **Plaiurile si stancariile Nemirei** - rezervatie naturala complexa intr-un teren de peisaj de paduri de molid, pajisti subalpine si stancarii, situata pe culmea principala a muntilor Nemira; are o suprafata de 671 ha. Pe stancariile nemirei cresc specii rare ca : floarea de colt, in pajisti bulbucii, iar in padurile de molid in jurul izvoarelor tisa

Darmanesti

- **Lacul Bălătău** (altitudinea 530 m) este lac de baraj natural, monument al naturii, apărut în anul 1883 datorită alunecărilor de teren de pe versantul drept al pârîului Izvorul Negru, în punctul "Rupturile de la Focul lui Ivan". S-a produs o alunecare bruscă, precedată de o îndelungată circulație subterană, o masă de roci de 30–40 m grosime alunecînd pe un strat argilos foarte înclinat (30°) și provocînd bararea văii și a pârîului. Cauza finală au constituit-o puternicele și prelungitele ploii din timpul verii. Astfel s-a format un lac de baraj natural, în țară existand doar 12 asemenea lacuri, lung de 1 km, o suprafață de aproximativ 12 ha și un volum de apă de aproape 500.000 m³. Lacul Bălătău este mai tânăr decît cunoscutul lac de același tip, Lacul Roșu, format în anul 1837. Cu timpul, ca urmare a unui accentuat proces de colmatare, suprafața și adîncimea lacului s-au redus; în prezent are 4,5 ha (370 m lungime și 120 m lățime maximă) și puțin peste 3 m adîncime maximă. Timp de peste trei decenii, lacul a fost păstrăvărie naturală, dar cleanul, introdus după anul 1921, s-a dezvoltat foarte mult și a eliminat păstrăvul. În prezent este foarte frecventat de pescari, în special la sfîrșit de săptămână.
- **Rezervatia Naturala "Izvoul alb"** cu o suprafata de 47,5 ha, se afla pe versantul drept al paraului cu acelasi nume, la 12 km distanta de lacul de acumulare Poiana Uzului; aproape de confluenta cu Paraul Sec si la 5 km de mers pe drum forestier fata de orasul Darmanesti.

Comanesti

- **Zona Șupan** cu o suprafata de aproximativ de 200 ha este protejata datorita stratelor tip pentru "Formatiunea de Șupan" alcatuita din gresii, argile nisipoase cu intercalatii de argile

carbunoase si carbuni ce aflueaza pe cursul inferior al paraului supan si pe interfluxul Trotuş - Şupan. Depozitele din baza formatiunii care aflueaza pe paraul Galeon contin intercalatii de lumasele alcatuite din cochilii de congerii si gasteropode.

Onesti

- **Rezervatia natural Perchiu** - Dealul Perchiu gazduieste numeroase specii vegetale, multe dintre ele nespecifice regiunii. Botanistii au contabilizat peste 600, unele foarte rare. Solul este la randul sau nespecific, cernoziomul fiind, cum era de asteptat, bine dezvoltat in adancime sub vegetatia relicta de silvostepa. Vegetatia deosebita a dealului Perchiu este protejata din anii 70 prin declararea lui ca monument al naturii, statut intarit prin instituirea unei rezervatii de circa 206 hectare. Fauna mare este absenta dat fiind izolarea dealului Perchiu fata de bazinele forestiere ale Carpatilor si Subcarpatilor. Mamiferele mici sunt in schimb prezente, avantajate de vegetatia deasa de arbusti si de diversitatea surselor de hrana. Pasarile au si ele paradisul lor arboricol, iar grolele stancilor sudice adapostesc cuiburi de ulii.

Bacau

- **Insula de Agrement** de pe raul Bistrita, ofera nu numai bacauanilor ci si oricarui turist, posibilitatea de a face plaja, un gratar, plimbări cu barca, jocuri pentru copii, plimbări in aer liber, jocuri sportive. Insula cuprinde un bazin de inot pentru copii, terase, restaurante, o discoteca, spatiu de joaca pentru copii, teren de tenis si volei, spatiu destinat pentru organizare de spectacole si diverse evenimente culturale.

Drumul vinului

Husi - Bucium - Iasi - Cotnari - Harlau

Husi

- **Muzeul viticulturii**

Este un muzeu unic, care a fost creat si gazduit la Scoala Viticola din Husi, de Prof. Dr. Avram D. Tudosie, care a creat un adevarat sanctuar al vinului, pentru a lasa generatiilor viitoare importante informatii despre uneltele si modul in care se transformau si se transforma inca la Husi strugurii in vin.

Exista o colectie de vinuri de aproximativ 22.000 de sticle, care dateaza din 1949, printre care se regasesc atat soiuri din podgoria Husilor, cat si din strainatate. Aici se pot organiza seri de degustari de vinuri pentru specialisti si turisti.

Bucium

- **Centrul viticol Bucium**

Cu un istoric atestat documentar inca din 1469, cand Stefan cel Mare dona Mitropoliei din Suceava o suprafata de vie din dealul Socola, Podgoria Bucium este una dintre cele mai importante din zona Moldovei. Oficial, bazele podgoriei s-au pus in anul 1949, iar in 1970 - 1980 societatea avea in exploatare 1050 ha de vita de vie si 400 ha de pomi fructiferi, fiind una dintre cele mai mari din Moldova.

Adaugand la calitatile native ale soiurilor, experienta si exigentele specialistilor, portofoliul podgoriei cuprinde astazi sortimente unicate pe piata nationala: Vin Spumant Muscat, Vin Aromat Rose, Rameros, Rachieu de pere Williams, Rachieu Muscat.

Harlau

- **„Muzeul Viei si Vinului”** cladirea este situata in orasul Harlau. Constructia dateaza de la sfarsitul secolului al XVIII-lea sj inceputul secolului al XIX-lea si a apartinut unui descendent al logofatului Tautu

Cotnari

- **cramele Cotnari** - la Combinatul de vinificatie al S.C. Cotnari S.A.

Alte atractii turistice

Husi

- **Episcopia Husilor**
Ansamblul arhitectural al episcopiei Husilor (sec.XV-XX) este constituit din biserica Sf. Apostoli Petru si Pavel, turnul-clopotnita, palatul episcopal, chiliile si zidul de incinta. Episcopia Husilor a fost instalata, in 1598, in curtea domneasca ctitorita de Stefan cel Mare la sfarsitul secolului al XV-lea.
- **Biserica cu hramul „Sf. Apostoli Petru si Pavel”** (1753-1756) a fost construita pe fundatiile bisericii domnesti din 1495. Palatul episcopal, construit intre 1771 si 1792, inglobeaza pivnitele casei domnesti.
- **Palatul episcopal al Episcopiei Husilor** a fost construit intre 1771 si 1792, la initiativa episcopului Inochentie si terminat de episcopul Iacob Stamati. A fost ridicat pe locul caselor episcopale arse in 1711 si refacute in 1714 de episcopul Sava, cu ajutorul domnului Nicolae Mavrocordat, pe ruinele fostului palat domnesc.
- **Muzeul eparhial Husi** - asezamant de cultura si spiritualitate ortodoxa, cuprinde cele mai valoroase marturii de arta plastica si decorativa din eparhia Husilor (sec. XVI -XIX), precum si un important tezaur de carte veche romaneasca si straina (sec. XVII-XIX).

Vaslui

- **Muzeul Judetean „Stefan cel Mare”** s-a deschis in ziua de 26 septembrie 1975, fiind apreciat atunci si acum, ca fiind cel mai tanar muzeu al tarii, aspect valabil si astazi, precum si cel mai bine realizat din punct de vedere tematic, stiintific si muzeotehnic. Muzeul Judetean „Stefan cel Mare” cuprinde sectii de arheologie, istorie medievala si contemporana, etnografie, arta plastica si un salon al umorului denumit „Constantin Tanase”.
- **Palatul Mavrocordat** este cel mai cunoscut dintre monumentele istorice ale Vasluiului. A fost ridicat la sfarsitul secolului al XIX-lea (1892), de Gheorghe Mavrocordat si este una dintre cele mai frumoase constructii din oras, impresionand prin ornamentatie, dimensiuni si stil, rezistand de-a lungul vremurilor, fiind foarte aproape de forma originala. Accesul principal se face printr-un portal cu o turla decorata cu placi ceramice si in prezent gazduieste Palatul Copiilor (Clubul Elevilor).
- **Biserica Domneasca „Taierea Capului Sfantului Ioan Botezatorul”** este ctitoria domnitorului Stefan cel Mare, datand din anul 1490, ca paraclis al curtii domnesti. Dupa cum rezulta din inscriptia votiva, aflata pe peretele de apus, biserica a fost zidita in mai putin de cinci luni de zile (27 aprilie-20 septembrie). Desi transfigurata de interventii moderne, biserica ramane un monument reprezentativ al arhitecturii din epoca lui Stefan cel Mare, datorita particularitatii pronaosului supralargit, solutie preluata ca model in construirea bisericilor de oras din vremea marelui voievod.
- **Biblioteca judeteană „Nicolae Milescu Spatarul“**, cu cele peste 280.000 de volume, joaca un rol important in viata culturala a judetului Vaslui. Infiintata in 1951, biblioteca dispune acum de un fond valoros de carte rara, carti religioase din secolele al XVII-lea si al XVIII-lea, volume cu autograf ale marilor clasici romani, precum si de colectii complete de reviste aparute inainte de 1945.
- **Casa Ghica** a fost construita in stil neoclasic si este cea mai veche cladire laica din oras, apartinand Elenei Ghica (proprietara targului Vaslui), sora ultimului domnitor al Moldovei, Grigore Ghica.
- **Casele Madarjac si Ornescu** au fost realizate de mesteri italieni ca Delcasse si Ornescu si sunt semnificative pentru imaginea oraselor romanesti din secolul al XIX-lea.

Harlau

- **Biserica „Sfantul Gheorghe”** conform datelor din pisania bisericii rezulta ca biserica Sf. Gheorghe a fost construita in mai putin de 5 luni, in anul 1492. In timpul lui Petru Rares a fost pictata, fiind cea mai veche biserica din Moldova care a avut pictura exterioara care insa s-a deteriorat, fiind in anul 1791 tencuita si zugravita.
- **Biserica „Sfantul Dumitru”** Dupa informatia transmisa de Grigore Ureche, biserica apartine perioadei de domnie a lui Petru Rares, care pretuind mult Hirlaul, a inaltat biserica cu hramul Sf. Dumitru intre anii 1530-1532, fiind restaurata in anul 1779 de catre spatarul lordache.
- **Acumularea Parcovaci** (iesirea din Hirlau pe DJ 281B)

Cotnari

- **Biserica Domneasca Sf.Parascheva** - ctitorie a lui Stefan cel Mare

Iasi

- **Palatul Culturii** - Edificiul a fost construit in perioada 1906-1928, dupa proiectul arhitectului I.D. Berindei, in interiorul fostei Curti Domnesti, pe ruinele Palatului Moruzzi (1806-1812), refacut in 1841 de Mihail Sturdza. Are 365 de incaperi dintre care la etajul I - Sala „Voievozilor“, care gazduieste portretele medalion ale voievozilor moldoveni si regilor Romaniei. In turnul central este amplasat orologiul cu carillon, mecanismul actioneaza 8 clopote care la orele fixe reproduc fragmente din „Hora Unirii“.
- **Teatrul National** - Construit in Iasi, pe locul vechii primarii, intre anii 1894 si 1896, cladirea Teatrului National este considerata a fi cel mai vechi si cel mai frumos lacas de acest gen din tara.
- **Universitatea Al.I.Cuza** - Cladire construita intre anii 1893-1897 dupa proiectul arhitectului Louis Blanc, sub conducerea arhitectilor Scolari si Trolli. Inaugurata in 1897 in prezenta regelui Carol I si Reginei Elisabeta. Dezvoltata in anii 1930 dupa planurile arhitectului Ion Pompilian. De-o realizare arhitectonica deosebita este Aula „Gheorghe Asachi“, „Sala Pasilor Pierduti“ si Aula „Mihail Eminescu“, pictate de Sabin Balasa.
- **Hotel Traian** - Construit in 1879 de catre primarul Scarlat, dupa planurile lui Gustave Eiffel, in 1884 s-a comemorat centenarul martiriului lui Horea, la care a participat si M. Eminescu si Ion Creanga. In primul razboi mondial aici a functionat Guvernul Romaniei
- **Biblioteca Centrala Universitara din Iasi** - este un edificiu cu coloane dorice si cupola, dominand poalele Copoului. Cladirea a fost inaltata intre anii 1930-1936 de arhitectul C. Iotzu. In 1948, fondul de carte a fost preluat de biblioteca universitatii odata cu cladirea.
- **Palatul Roznovanu** - Cladirea, construita in 1832 de lordache Roznovanu, a ars in 1844 si a fost refacuta de Nicolae Roznovanu Rosetti, fiul lui lordache. In 1891, pe vremea primarului junimist Vasile Pogor, cladirea s-a cumparat pentru sediul primariei. De atunci in cladire a functionat Primaria Iasi, Comandamentul Corpului 4 Armata, iar din 1960 din nou Primaria.
- **Manastirea Golia** - Veche ctitorie a marelui logofat Ioan Golia, sec. al XVI-lea, biserica "Inaltarea Domnului" a fost refacuta la alte dimensiuni de voievodul Vasile Lupu intre anii 1650-1653 si terminata de fiul sau, Stefanita Voda, abia in 1660.
- **Mitropolia Moldovei si Bucovinei**
Mitropolitul Veniamin Costache este cel care vine cu ideea inaltarii unei biserici monumentale la Iasi. Hrisovul domnesc din 8 august 1826 privind lucrarile de proiectare si construire a acestei noi biserici, este actul de nastere al Catedralei mitropolitane.
- **Manastirea “SF. TREI IERARHI”**, cea mai frumoasa ctitorie a domnului Tarii Moldovei, Vasile Lupu, a fost construita intre anii 1637-1639.
- **Manastirea Galata** - Situata pe culmea uneia dintre cele sapte coline ale lasului, Manastirea

Galata a fost înaltată între 1577-1584 de către domnitorul Petru Schiopul. Ca plan și înfățișare exterioară, ea a păstrat elementele tradiționale ale arhitecturii moldovenești.

- **Manastirea Cetățuia** a fost ctitorită de domnul Gheorghe Duca, pe una din moșiile sale, care ocupă o suprafață de circa 45 ha teren cu vii, livezi și prisaci, pe dealul și valea Cetățuia. Zidirea s-a început în anul 1669 și s-a finalizat în 1672
- **Bojdeuca lui Creanga**, primul muzeu memorial literar din România, este unul din cele 12 obiective care compun Muzeul Literaturii Române Iași.
- **Grădina Botanică** - Alături de alte priorități culturale emenate din vechea capitală a Moldovei un loc deosebit îl ocupă și înființarea la Iași, în anul 1856, a primei Grădini Botanice din România, de către medicul și naturalistul Anastasie Fatu, mare patriot, filantrop și om de cultură.
- **Parcul Copou** În veacul al XVIII-lea, domnul fanariot Matei Ghica a ridicat în Copou un foisor, care servea pentru odihnă și recreere. Totuși, în vremea aceea nu exista o grădină publică, în care să aibă acces liber toți orășenii. Hotărârea de a o înființa a luat-o domnitorul Mihail Sturdza la 1834. În centrul parcului Copou, lângă **Teiul lui Eminescu** (adevărat loc de pelerinaj pentru romantici), se găsește **bustul lui Eminescu** cât și bustul vechiului sau prieten **Ion Creanga** ridicat în 1932.

Drumuri neolitice - Civilizația Cucuteni

Iași - Cucuteni - Piatra-Neamț

Comuna Cucuteni

Pe Dealul Cetățuiei au fost descoperite vestigiile ale culturii Cucuteni din neolitic, unică în Europa. La locul principalelor descoperiri s-a amenajat un Muzeu Arheologic, deschis publicului; putem vedea aici atât tumulul original, în care au fost descoperite mormintele, cât și artefacte din ceramică originală aparținând culturii Cucuteni. Muzeul arheologic cuprinde:

- vestigiile neolitice aparținând culturii Cucuteni
- mormânt cu tezaur de aur traco-getic

Cultura Cucuteni era răspândită în Moldova, nord-estul Munteniei, sud-estul Transilvaniei și Basarabia și se caracteriza printr-o ceramică de foarte bună calitate, bogată și variată pictată.

Ceramica din cultura Cucuteni este unică în Europa, găsindu-se unele asemănări, destul de pregnante, doar între ceramică Cucuteni și o ceramică dintr-o cultură neolitică din China. Între cele două culturi este o distanță de timp foarte mare, cea din China aparând după circa un mileniu față de cea de la Cucuteni.

Pe ceramică Cucuteni predomină decorul în spirală, cu numeroase variante și combinații. S-au găsit și figuri feminine cu torsul plat, decorate cu motive geometrice.

Populația aparținând culturii Cucuteni avea o organizare protourbană, cu locuințe mari, cu vetre interioare. Aveau ca ocupație vânătoria, agricultura și mesuguri casnice, cum ar fi: țesut, olărit, confecționare de unelte.

În locuințele ce fac parte din cultura Cucuteni au fost întâlnite câteva cazuri unde, în podeaua locuințelor, au fost descoperite oase umane, o posibilă marturie a faptului că oamenii se îngropau la temelia caselor, în mod ritualic. Acest lucru pare să fie susținut și de lipsa necropolelor.

Specialiștii vorbesc despre un cult al zeitei-mamă, dovada fiind statuetele antropomorfe descoperite. Populația Cucuteni practica și diferite culte solare evidențiate mai ales prin pictură.

Culorile predominante pe ceramică Cucuteni sunt roșul, albul și negrul, cu unele variații în funcție de temperatură la care a fost ars vasul respectiv. Ca formă, vasele diferă de la simple pahare la vase mari de tipul amforelor.

Piatra-Neamt

Muzeul de Arta Eneolitică din Piatra Neamt

Muzeul este unic în Europa, fiind unul din cele mai importante muzee din România. El a fost deschis în iunie 2005 și detine cea mai variată și bogată colecție Precucuteni-Cucuteni. Clădirea a fost ridicată în anii 1928-1930 de constructorul Carol Zani și ornamentată de sculptorul Vincenzo Puschiasis. Muzeul prezintă în jur de 300 de piese din cadrul Culturilor Precucuteni - Cucuteni incluse în categoria "tezaur" a patrimoniului cultural național

Ruinele cetății geto-dacice de la Batca Doamnei Piatra Neamt

Situată la 4 km sud-vest de oraș. Primele elemente de cultură materială aparțin epocii neolitice (faza Cucuteni), peste care se află un nivel de locuințe din epoca bronzului și apoi stratul dacogetic. Perioada de maximă dezvoltare a fost între sec. I î.e.n. și I e.n. Monument istoric accesibil doar arheologic.

Alte muzee din regiune care gazduiesc exponate Cucuteni

- Muzeul de Istorie Suceava
- Muzeul de Istorie Botosani - Exponatele muzeului contin vase cucuteniene (Trusesti, Draguseni)
- Complexul muzeal "Iulian Antonescu", Bacau
- Muzeul Judetean "Stefan cel Mare", Vaslui

Ecotur Neamt - Bacau

Piatra-Neamt - Bicaz - Poiana Largului - Tg. Neamt - Roman - Bacau - Slanic Moldova

Piatra-Neamt

- **Rezervatia paleontologica Cozla-Pietricica-Cernegura** - Muntii Cozla (679 m), Pietricica (530 m) și Cernegura (852 m) strajuesc orașul Piatra Neamt la nord, est și, respectiv, sud, reprezentând ultima treaptă a Carpatilor la zona de contact cu Subcarpatii. Formarea lor este legată de existența pe aceste locuri cu 60 milioane de ani în urmă a unei mari. În rocile din care sunt alcătuite (marne, gresii, sisturi disodilice) s-au descoperit numeroase fosile de pești și scoici, care pot fi văzute la Muzeul de Științe Naturale din Piatra Neamt. Pe Muntele Cozla, plecând de la locul numit "Trei coline" (stația de sus a telegondolei) la o jumătate de ora de mers spre NV pe culme, printr-o pădure de fag, se poate ajunge la monumentul natural numit "Trei caldari" (sau "Caldarile uriasilor" potrivit legendei). Este vorba de trei marmite de eroziune formate într-un monolit de gresie datorită erodării exercitate de vânt sau de ape.
- **Lacul Cuedel** (12 ha - întreaga zonă protejată 114 ha) este alungit în lungul văii principale, iar la confluența principalilor tributari, paraurile Cuedel și Glodu, se ramifică pe cele două văi, cu extinderea mai mare pe valea principală. Este, după Lacul Rosu, cel de-al doilea lac de baraj natural din acest bazin hidrografic.

Bicaz

- **Cheile Bicazului** Rezervatie geologica și peisagistica, care se întinde în Masivul Hasmas pe o distanță de 10 km de-a lungul Văii Bicazului, pe raza comunei Bicaz-Chei, la 27 km sud-vest de orașul Bicaz. Altitudinea este cuprinsă între 670 și 1792 m.
- **Cheile Sugaului** Rezervatie geologica aflată la capatul sudic al Masivului Munticelu, cu 350 m înainte de confluența Sugaului cu Bicazul, pe raza comunei Bicaz-Chei. Are o suprafață de 90 ha. Demn de observat în salbaticia acestui fenomen carstic este microrelieful

caracteristic format prin eroziunea calcarelor.

- **Pestera Munticelu (Ghiocelu)** Este situata pe versantul stang al Vaii Bicazului, in Masivul Surduc-Munticelu (la extremitatea nordica a Muntilor Hasmas), pe raza comunei Bicazu Ardelean. Descoperita in 1973, pestera reprezinta o veche cale subterana a apelor ce se pierdeau din albia paraului Sugau la traversarea cheilor sapate de acesta in calcarele cretacice. Desi are o doar o lungime de 120 m, este bogat si variat concretionata, tavanul fiind acoperit in intregime cu stalactite tubulare sau conice, iar planseul prezinta numeroase stalagmite si coloane.
- **Pestera Tosorog** Este situata in NE Muntilor Hasmas, pe Valea Bradului, la 28 km SE de Orasul Bicaz, pe teritoriul comunei Bicazu Ardelean. Aflata la 965 m altitudine, pestera s-a dezvoltat in conglomerate cretacice si are aspectul unui labirint subteran. Prin eroziune si dizolvare fisurile si golurile au fost largite treptat formandu-se "incaperi", iar prin precipitare chimica au luat nastere formatiuni concretionare. In prezent pestera este inactiva, iar vizitarea ei se poate face numai pe anumite trasee din cauza posibilelor prabusiri si a dificultatilor intampinate in parcurgerea unor avenuri, tuneluri si galerii.
- **Lacul de acumulare Bicaz** - Situat la poalele Ceahlaului, este un lac de acumulare care s-a format pe raul Bistrita, in spatele barajului de la Bicaz, construit intre anii 1950-1960 de catre ing. Dimitrie Leonida. Are o suprafata maxima de 32,6 kmp si o adancime maxima de 96 m. In apele sale se ridica Piatra Teiului, inalta de 23 m.
- **Parcul National Ceahlau** - Este situat in vestul judetului, la 10 km vest de Bicaz si este delimitat de vaile Bistritei, Bistricioarei, Bistrei, si Bicazului. Este constituit dintr-un sistem de culmi radiare ce converg in doua puncte cu inaltime maxima: Ocolasul Mare (1907 m) si Toaca (1900 m). Puncte de atractie: Toaca, Panaghia, Detunatele, Claile lui Miron, Furculita, Piatra cu Apa, cascada Duruitoarea cu o inaltime de peste 30 m, rezervatia cu zada (singurul conifer cu frunze cazatoare), "Polita cu crini"

Tg.Neamt

- **Parcul Natural Vanatori** - Aparitie relativ noua in peisajul ariilor protejate nemtene, constituit ca parc natural in anul 1999, pe o suprafata de 30.818 hectare, din care peste 26.300 hectare fond forestier, parcul adaposteste o larga paleta de valori naturale, culturale si istorice.
Rezervatia de zimbri „Dragos Voda” - in anul 1970 se aduc primele exemplare de zimbri, in numar de trei, originare din Polonia, dandu-li-se numele de Rarau, Roxana si Raluca. Astazi, in rezervatie, pe langa zimbri se mai pot intalni: cerbi carpatini, cerbi lopatari, capriori, vulpi, bursuc, iepuri, ursi, lupi, specii de avifauna. In momentul actual, se gasesc 3 exemplare de zimbri intr-un tarc de aproximativ 4 ha.

Onesti

- **Dealul Perchiu** (rezervatie naturala) la confluenta raului Tazlau cu Trotus
Stejarul secular al lui Stefan cel Mare din Borzesti- monument al naturii
- **Rezervatia naturala Bucias** cu cascada Bucias

Targu Ocna

- **Salina**- cel mai mare sanatoriu subteran din Europa, situat intr-o mina de sare. Acesta este folosit in tratarea bolilor aparatului respirator. In aceste uriase sali subterane se gasesc paturi, o pista de popice si terenuri de sport.

Slanic Moldova

- **Parc izvoare minerale** - Slanic Moldova este renumita pentru cele peste 20 de izvoare minerale cu efect curativ
- **Cheile si cascada Slanicului**

- **Plaiurile si stincariile Nemirei** - Rezervatie naturala complexa intr-un teren cu peisaj de paduri de molid, pajisti subalpine si stincarii, situata pe culmea principala a Muntilor Nemira
- **Barajul si lacul de acumulare Poiana Uzului** - In locul cel mai strimt al vail Uzului, in defileul de la Pivniceri, s-a incheiat, in anul 1972, constructia barajului. Barajul are o inaltime de 80m, iar lacul format o lungime de 5km. Cascadele si cheile de pe raul Uz se afla in amonte de lac
- **Cheile Dofteanei**
- **Arboretul de tisa de pe Dofteana** rezervatie naturala botanica situata pe valea Dofteanei, in amonte de parcul dendrologic de la Haghiac, intre afluentii sai Straja Mare si Strajoara; are o suprafata de 23,7 ha.
- **Parcul dendrologic Haghiac** rezervatie naturala datorita deosebitelor exemplare vegetale, se situeaza langa satul Haghiac, pe valea Dofteanei, pe un platou la altitudinea de 370 m.

Darmanesti

- **Lacul de baraj natural Balatau** - Lacul Balatau situat la altitudinea de 530 m, este lac de baraj natural, monument al naturii, aparut datorita alunecarilor de teren de pe versantul drept al paraului Izvorul Negru, in punctul Rupturile de la Focul lui Ivan; are o lungime de 1 km, o suprafata de circa 12 ha si un volum de apa de aproape 500000 mc.; este mai tanar decat Lacul Rosu, format in acelasi fel in anul 1837
- **Rezervatia Naturala "Izvoul alb"** cu o suprafata de 47,5 ha, se afla pe versantul drept al paraului cu acelasi nume, la 12 km distanta de lacul de acumulare Poiana Uzului; aproape de confluenta cu Paraul Sec si la 5 km de mers pe drum forestier fata de orasul Darmanesti.

Comanesti

- **Zona Şupan** cu o suprafata de aproximativ de 200 ha este protejata datorita stratelor tip pentru "Formatiunea de Şupan" alcatuita din gresii, argile nisipoase cu intercalatii de argile carbunoase si carbuni ce aflureaza pe cursul inferior al paraului şupan si pe interfluxul Trotuş - Şupan. Depozitele din baza formatiunii care aflueaza pe paraul Galeon contin intercalatii de lumasele alcatuite din cochilii de congerii si gasteropode.

Bacau Hemeiusi

- **Parcul dendrologic Hemeiusi** este situat pe valea Bistritei, la o distanta de circa 10 kilometri de municipiul Bacau. A fost înfiintat în anul 1880 si este întins pe 49 de hectare. Specialistul german Cristian Adolf s-a preocupat de înobilarea speciilor de rasinoase, atât în colectie cât si în padurile domeniului, Dupa 1885 au început sa fie introduse noi specii de foioase dar si specii indigene, actiune care a continuat pâna în 1913. Dupa anul 1955, când acest parc trece în proprietatea Institutului de Cercetari si Amenajari Silvice, au fost luate masuri de întretinere si refacere, iar unitatea a devenit o baza de cercetare mai ales pentru climatizarea speciilor exotice de interes forestier. Arboretumul Hemeiusi reprezinta o valoroasa colectie dendrologica. Dintre rasinoase sunt întâlnite 178 specii, care provin din America de Nord - 76 de specii, din Asia - 50 de specii si din Europa - 48 de specii. Originalitatea acestui arboretum este data de compozitia lui, cu specii foioase mature, de plop alb cu diametrul de peste 2 metri si înaltime de peste 40 metri sau grupul de opt frati cu înaltime de peste 42 metri si diametrul de peste 1 metru.

Infrastructura de agrement

Bicaz

- **Lacul de Acumulare izvorul Muntelui** cunoscut si sub numele de "lacul Bicaz", este cel mai mare lac artificial (antropic) amenajat pe raurile interioare din Romania. Situat pe cursul superior al raului Bistrita, lacul s-a format ca urmare a construirii barajului hidroenergetic cu acelasi nume.
Din portul amenajat in vecinatatea barajului se pot face croaziere cu vaporul pe lac sau se

pot inchiria barci, hidro-biciclete. Pentru turisti exista de asemenea posibilitatea cazarii fie la motel, fie la casute.

Piatra-Neamt

- **Complexul de agrement Piatra Neamt** - Complexul, cu o suprafata de 9 ha, cuprinde: bazin olimpic, bazin pentru copii cu adancime sub 1 m, cabinet medical, patinoar natural, teren de fotbal cu gazon artificial, terenuri de tenis (standarde europene), terenuri de baschet, volei, handbal, instalatie de nocturna pentru terenurile de sport, pista pentru role si skateboard-uri, terase, restaurante, spatii de joaca pentru copii, scena pentru spectacole, video-proiectii, instalatii de sunet, lumini si efecte speciale, spatii de cazare, parcuri auto si biciclete, Aventura Land,etc.
- **Telegondola** Statia de baza este in fata garii, la 323 m altitudine, iar statia de varf se afla pe Muntele Cozla, la 632 m altitudine. Lungimea traseului este de 1915 m, viteza de deplasare este de 6 m/s, ceea ce face ca timpul de parcurgere sa fie de aproximativ 5 minute.
- **Partie schi pe dealul Cozla** - Lungimea partiei - 965 m; latimea minima - 20 m; inclinare medie a partiei = 27%; diferenta de nivel = 260 m; altitudine plecare - 647 m; sosire - 387 m. Partia de schi are un telescaun cu o capacitate de 1200 de persoane/ora.
- **Baza hipica "Virgil Barbuceanu"**
Pe langa activitatea competitiva, se ofera posibilitatea turistilor de a se initia si a patrunde tainele sportului ecvestru prin cursurile Scolii de Echitatie, de a realiza plimbări de agrement cu trasurile trase de cai pe traseele propuse de solicitanti, iar pe perioada verii, se asigura cai dresati si adaptati pentru turismul calare pe traseele marcate din zona Batca Doamnei, Bahrin sau in alte locuri preferate de solicitanti.

Tg.Neamt

- **Depozitul de Armasari Dumbrava** - Efectivul Depozitului de Armasari este de 100 de capete facand parte din 8 rase deosebite cu o foarte mare importanta biologica: araba, semigreu, hutul, sport, lipitan, cal de Bucovina, gidran, pur sange englez. Posibilitatile de practicare a turismului ecvestru constau in: plimbări calare pentru agrement, plimbări cu trasura, lectii de calarie, lectii de sarituri peste obstacole

Bacau

- **Insula de agrement**

Trasee Montane

Parcul National Ceahlau

- Cabana Izvorul Muntelui - Curmatura Lutu Rosu - Piatra cu Apa - Detunate - Cabana Dochia
- Cabana Izvorul Muntelui - Curmatura Lutu Rosu - Paraul Izvorul Alb - Stanca Dochiei - Jgheabul cu Hotar - Cabana Dochia
- Cabana Izvorul Muntelui - Poiana Maicilor - Claile lui Miron - Piatra Lata din Ghedeon - Cabana Dochia
- Statiunea Durau - Cabana Fintinele - Piatra Lata - Cabana Dochia
- Statiunea Durau - Poiana Viezuri - Cascada Duruitoarea - Poiana Scaius - Curmatura Piciorul Schiop - Cabana Dochia
- Satul Neagra - Curmatura Varatec - Poiana Maicilor - Claile lui Miron - Cabana Dochia
- Comuna Bicazul Ardelean - Satul Telec - Confluenta Bistrelor - Curmatura la Scaune - Piciorul Schiop

Piatra-Neamt si imprejurimi

- Piatra Neamt (Str. Stefan cel Mare) - Stancile Trei Caldari
- Manastirea Bistrita - dealul Cetatua - valea Mare - dealul Bisericii - dealul Cuiejdiu - dealul Salatruc - manastirea Horaita
- Satul Oantu - valea Oantu - valea Radului - obcina Oantu - muntele Pripoare - piciorul muntelui Rontau - poiana Rontau - satul Piatra Soimului
- Satul Oantu - valea Oantu - valea Radului - obcina Oantu - muntele Pripoare - piciorul muntelui Vaduri - poiana Murgoci - piciorul muntelui Chichiru - schitul Tarcau
- Piatra Neamt (Canton Cut) - culmea Afinis - poiana Nicoresti - varful Cernegura - dealul La Pitigoi - debarcader Batca Doamnei
- Piatra Neamt (lacul Reconstructia) - varful Cernegura
- Piatra Neamt (Valeni) - paraul Borsanca - poiana Borsanca - culmea Bahrin - Cerul Popii - dealul Bolovenii - Piatra Neamt

Slanic Moldova

- Slanic - Sandru - creasta de nord a Nemirei - coada lacului V. Uzului
- Valea Pufului - Vj. Cires - Valea Dofteanei - Slanic
- Traseul de promenada 300 de scari
- Traseu de promenada "La Releu"
- Traseu de legatura Slanic - Harja
- Traseu de promenada Paraul Piatra
- Traseu de legatura Slanic - Poiana Sarata

Muntii Nemira

- Hotelul Oituz - Pasul Oituz - virful Mailat - virful Boca - virful Ghepar - virful Ceangau -virful Sandru Mare - virful Nemira Mica - virful Nemira Mare - virful Farcu Mare - virful Farcu Mic - valea Uzului (cascada Nasolea Mare)
- Popasul turistic Slanic-Moldova - Culmea Caprioarei - virful Sandru Mare - valea Romanul - Apa Rosie .
- Slanic-Moldova - valea Pufu - virful La Cires - Saa Nemirei - virful Nemira Mare -virful Farcu Marc - virful Farcu Mic - valea Uzului (cascada Nasolea Mare)
- Slanic-Moldova - La Salarie - Muntele Cleja - La Strigoi - La Argintarie - Plaiul Ciungetului - Streaja Mica - lacul Balatau - Salutruc
- Slanic-Moldova - „300 Apa Rosie - virful Sandru Mare - Saa Nemirei - virful La Cires - Slanic-Moldova de scari" - Dobru -popasul turistic Slanic-Moldova - Slanic-Moldova
- Lemnia - virful Negru - Sandru Mare - Culmea Caprioarei - popasul turistic Slanic-Moldova
- Hanul Poiana Uzului - Salatruc - lacul Balatau
- Hanul Poiana Uzului - pe malul lacului Poiana Uzului - cascadele Uzului
- Gura Barzautei - valea Barzautei - cantonul silvic Apa Rosie
- Estelnic - Obirsia Apa Lina - cantonul silvic Apa Rosie

Cicloturism

Piatra-Neamt

- Piatra Neamt - Agarcia - Tarcau - Brates - Damuc - Lacul Rosu - Masivul Ceahlau - Durau - Lacul Izvorul Muntelui.

Muntii Nemira

- Bretcu - Pasul Oituz - Poiana Sarata - Slanic-Mol-dova - Darmanesti - lacul Poiana Uzului - valea Barzauta - Apa Rosie - Lemnia
- Bretcu - hotelul Oituz - Pasul Oituz - popasul turistic Poiana Sarata - Poiana Sarata -

municipiul Tg. Ocna

- Municipiul Tg. Ocna - Slanic-Moldova - popasul turistic Slanic-Moldova
- Popasul turistic Slanic-Moldova - Slanic-Moldova - Tirgu Ocna - Doftreana -Darmanesti - Salatruc - hanul turistic Poiana Uzului
- Hanul turistic Poiana Uzului -Gura Barzautei - cantonul silvic Apa Rosie -Lemnia - Bretcu - hotelul Oituz

Ecotur Neamt - Suceava

Piatra-Neamt - Bicaz - Durau - Vatra- Dornei - Campulung Moldovenesc - Suceava - Tg-Neamt - Piatra-Neamt

Piatra-Neamt

- **Rezervatia paleontologica Cozla-Pietricica-Cernegura** - Muntii Cozla (679 m), Pietricica (530 m) si Cernegura (852 m) strajuiesc orasul Piatra Neamt la nord, est si, respectiv, sud, reprezentand ultima treapta a Carpatilor la zona de contact cu Subcarpatii. Formarea lor este legata de existenta pe aceste locuri cu 60 milioane de ani in urma a unei mari. In rocile din care sunt alcatuiti (marne, gresii, sisturi disodilice) s-au descoperit numeroase fosile de pesti si scoici, care pot fi vazute la Muzeul de Stiinte Naturale din Piatra Neamt. Pe Muntele Cozla, plecand de la locul numit "Trei coline" (statia de sus a telegondolei) la o jumatate de ora de mers spre NV pe culme, printr-o padure de fag, se poate ajunge la monumentul natural numit "Trei caldari" (sau "Caldarile uriasilor" potrivit legendei). Este vorba de trei marmite de eroziune formate intr-un monolit de gresie datorita erodarii exercitate de vant sau de ape.

Bicaz

- **Cheile Bicazului** Rezervatie geologica si peisagistica, care se intinde in Masivul Hasmas pe o distanta de 10 km de-a lungul Vaii Bicazului, pe raza comunei Bicaz-Chei, la 27 km sud-vest de orasul Bicaz. Altitudinea este cuprinsa intre 670 si 1792 m.
- **Cheile Sugaului** Rezervatie geologica aflata la capatul sudic al Masivului Munticelu, cu 350 m inainte de confluenta Sugaului cu Bicazul, pe raza comunei Bicaz-Chei. Are o suprafata de 90 ha. Demn de observat in salbaticia acestui fenomen carstic este microrelieful caracteristic format prin eroziunea calcarelor.
- **Pestera Munticelu (Ghiocelu)** Este situata pe versantul stang al Vaii Bicazului, in Masivul Surduc-Munticelu (la extremitatea nordica a Muntilor Hasmas), pe raza comunei Bicazu Ardelean. Descoperita in 1973, pestera reprezinta o veche cale subterana a apelor ce se pierdeau din albia paraului Sugau la traversarea cheilor sapate de acesta in calcarele cretacice. Desi are o doar o lungime de 120 m, este bogat si variat concretionata, tavanul fiind acoperit in intregime cu stalactite tubulare sau conice, iar planseul prezinta numeroase stalagmite si coloane.
- **Pestera Tosorog** Este situata in NE Muntilor Hasmas, pe Valea Bradului, la 28 km SE de Orasul Bicaz, pe teritoriul comunei Bicazu Ardelean. Aflata la 965 m altitudine, pestera s-a dezvoltat in conglomerate cretacice si are aspectul unui labirint subteran. Prin eroziune si dizolvare fisurile si golurile au fost largite treptat formandu-se "incaperi", iar prin precipitare chimica au luat nastere formatiuni concretionare. In prezent pestera este inactiva, iar vizitarea ei se poate face numai pe anumite trasee din cauza posibilelor prabusiri si a dificultatilor intampinate in parcurgerea unor avenuri, tuneluri si galerii.
- **Lacul de acumulare Bicaz** - Situat la poalele Ceahlaului, este un lac de acumulare care s-a format pe raul Bistrita, in spatele barajului de la Bicaz, construit intre anii 1950-1960 de catre ing. Dimitrie Leonida. Are o suprafata maxima de 32,6 kmp si o adancime maxima de 96 m. In apele sale se ridica Piatra Teiului, inalta de 23 m.

Durau - Situata la 100 km de Piatra Neamt si la 6 km SV de comuna Ceahlau (de care apartine din punct de vedere administrativ), la o altitudine de 780-800 m la poalele faimosului masiv Ceahlau (in partea de NV)- renumit pentru legendele sale si traditiile magice - statiunea se afla intr-o regiune montana frecventata inca din secolul al XVIII-lea. La Durau se afla o mica biserică pictată de celebrul pictor roman Nicolae Tonitza. Pe unul din traseele care urca muntele Ceahlau, turistii pot admira cascada Duruitoarea (25 m inaltime), cu un impresionant jet de apa si zgomot asurzitor (de unde isi trage si numele). Climatul subalpin tonic-stimulant, aerul curat, fara praf si particule alergice, atmosfera ozonata sunt principalii factori naturali de cura. Statiunea ,deschisa in toate anotimpurile anului, este recomandata pentru odihna si tratament al nevrozelor astenice, a starilor de slabiciune, a anemiei, pentru refacerea dupa eforturi psihice sau intelectuale. Exista posibilitatea de a efectua excursii pe Ceahlau (Ocolasu Mare-1907 m si Toaca-1904 m,) si de a practica sporturile de iarna (partie de schi, cu diferite grade de dificultate).

- **Parcul National Ceahlau** - Este situat in vestul judetului, la 10 km vest de Bicz si este delimitat de vaile Bistritei, Bistricioarei, Bistrei, si Biczului. Este constituit dintr-un sistem de culmi radiare ce converg in doua puncte cu inaltime maxima: Ocolasu Mare (1907 m) si Toaca (1900 m). Puncte de atractie: Toaca, Panaghia, Detunatele, Claile lui Miron, Furculita, Piatra cu Apa, cascada Duruitoarea cu o inaltime de peste 30 m, rezervatia cu zăda (singurul conifer cu frunze cazatoare), "Polita cu crini"

Vatra-Dornei

- **Cheile Zugreni** - se afla la 20 km de Vatra Dornei, intr-un loc in care Bistrita si-a creat cu greu drum intre masivul greoi al Giumalaului si zidul urias al Pietrosului Bistritei. Cheia are un traseu sinuos, prezentand in amonte o despletire de brate care prind intre ele o stanca uriasa, inalta de peste 60 m. Cheia Zugrenilor (o suprafata de 100 ha) este declarata rezervatie geologica si floristica.
- **Parcul National Calimani** include si rezervatia naturala '12 Apostoli', care exista inca din anul 1971, Lacul lezer, situat la o altitudine de 1.750 metri si adanc de aproape patru metri, lacul artificial Colibita, cheile si valea Bistritei Ardelene, Cascada Diavolului si Cascada Tihu. Rezervatia naturala '12 Apostoli', sanctuar dacic sau minune a naturii, ascunde nenumarate 'sculpturi' fantastice, in stanca, despre care istoricul Nicolae Densusianu, in 'Dacia Preistorica', sustinea ca ar reprezenta urmele lasate in piatra de pelasgi, triburi ce au populat, in timpurile stravechi, si partea sudica a Peninsulei Balcanice. Ansamblul megalitic, constituit din 12 formatiuni stancoase, dispuse in cerc, cu inaltime cuprinse intre opt si 12 metri, este, oarecum, similar celui din Insula Pastelui.

Campulung Moldovenesc

- **Cheile Moara Dracului** - rezervatie geologico-morfologica din Muntii Rarau, impresionanta prin inaltimea peretilor. Cheile prezinta doua sectoare, cel aval lung de circa 60 m, cel amonte de circa 30 m. Sunt foarte inguste, de 4-5 m, incat de abia a putut fi construit un pod de lemn din perete in perete, din pacate astazi distrus. Peretii prezinta surplombe si scobituri de marmite, marturie a genezei lor partial subteran ca niste galerii de pesteră cu tavanul acum prabusit.
- **Pietrele Doamnei** - in mijlocul frumozelor privelisti ale Raraului se inalta spectaculos si enigmatic aceste "turnuri gotice" formate din calcare apline. Peisajul salbatic, formele bizare ale stancilor au invaluit aceste locuri in aburul misterios al legendelor. Inalte de 70 m, Pietrele Doamnei se afla la 1634 m altitudine, la mica distanta de cabana Rarau. Impreuna cu zona inconjuratoare formeaza o rezervatie complexa (890 ha) care atrage an de an numeroși iubitori ai naturii.
- **Pestera Liliacilor** Cea mai mare pesteră de tractiune gravitacionala din tara ce adaposteste colonii de liliaci de interes comunitar. Ea are 340 m dezvoltare si 86 m denivelare.

Tg. Neamt

- **Parcul Natural Vanatori** - Aparitie relativ noua in peisajul ariilor protejate nemtene, constituit ca parc natural in anul 1999, pe o suprafata de 30.818 hectare, din care peste 26.300 hectare fond forestier, parcul adaposteste o larga paleta de valori naturale, culturale si istorice.

Rezervatia de zimbri „Dragos Voda” - anul 1970 se aduc primele exemplare de zimbri, in numar de trei, origine din Polonia, dandu-li-se numele de Rarau, Roxana si Raluca. Astazi, in rezervatie, pe langa zimbri se mai pot intalni: cerbi carpatini, cerbi lopatari, capriori, vulpi, bursuc, iepuri, ursi, lupi, specii de avifauna. In momentul actual, se gasesc 3 exemplare de zimbri intr-un tarc de aproximativ 4 ha.

Agapia

- **Padurea de argint** - Este situata pe teritoriul comunei Agapia langa sediul Ocolului Silvic Varatec, pe terasa inferioara a paraului Topolitei, la altitudinea de 540m. Padurea de argint este un arboret de mesteacan, avand arborii cei mai batrani cu varsta de peste 100 ani ,dar padurea este completata si cu arbori de 20 si 50 ani. Are o suprafata de 2,4 ha, fiind o rezervatie de tip mixt, forestiera si peisagistica.

- **Codrii de arama** - Este situata in comuna Agapia, pe dealul Filiorul, la o altitudine cuprinsa intre 550 si 650 metri si are o suprafata de cca. 21 ha. Este alcatuita, in cea mai mare parte, din gorun, alaturi de acesta aici fiind inventariate alte cca. 300 specii de plante. Cei mai in varsta arbori au peste 135 ani.

La poalele dealului se afla paraul Filioara, cu palcuri de rachitisuri si mici mlastini cu rugina si izma; pajistea din jur este alcatuita din paius rosu si iarba vantului.

Garcina

- **Lacul Cuejdel** (12 ha - intreaga zona protejata 114 ha) este alungit in lungul vail principale, iar la confluenta principalilor tributari, paraurile Cuejdel si Glodu, se ramifica pe cele doua vai, cu extinderea mai mare pe valea principala. Este, dupa Lacul Rosu, cel de-al doilea lac de baraj natural din acest bazin hidrografic.

Infrastructura de agrement

Vatra Dornei

- **Climb Hobby** - Stanca Alpina Dorna 1 Aflata in statiunea Vatra Dornei, (15 min pe jos din centru) stanca alpina Dorna 1 ofera posibilitati multiple doritorilor in initiere alpinism.
- **Escalada si tehnici alpine** Stanca Rusca (escalada si bouldering) - 13 km. Vatra Dornei - Pietrele Doamnei - Masivul Rarau - (escalada si alpinism) - Traseu turistic desfasurat pe verticala unei stanci utilizand tehnici specifice alpinismului. Grad scazut de dificultate, garantia parcurgerii unor peisaje inedite. Lungimea traseelor variaza de la 20 m la 80 m. Cazarea poate fi asigurata in cort, hotel sau cabana turistica.
- **Ghid Schi Tour** (doar pentru turistii care dispun de echipament propriu) Statiunea Vatra Dornei este marginita de 4 masivi montane importante: Giumalau, Calimani, Suhard si Bistritei. Traseele principale de creasta ofera posibilitati deosebite de practicare a schi turului. Deschidem posibilitatea parcurgerii traseelor clasice de vara si in anotimpul rece avand posibilitatea de a admira peisajele altadata pline de soare in timpul iernilor adevarate bucovinene.
- **River Rafting** (3 -15 pers) : raul Bistrita, ture de 1 zi sau 2 zile de cate 5 ore/zi. Functie de adancimea apei, plecarea se poate face din centrul statiunii Vatra Dornei, sau din Cheile Zugreni. Placerea de a te plimba pe carari de ape in ambianta deosebita, placerea unei odihne binemeritate pe malul apei la un foc domol cu iz de fum si slanina perpelita.
- **Via Ferrata + Tiroliana:** traversarea raului Dorna cu ajutorul unor scripeti. Via ferrata: traversarea raului Dorna pe 2 cabluri paralele in plan vertical. Ambitia de a reusi si a invinge propriile temeri si curajul pentru a incerca senzatii posibile numai sub o indrumare avizata. „Atelierele” de Via ferrata si Tiroliana sunt montate chiar

in centrul statiunii Vatra Dornei constituie deliciul multor turisti sositi

- **Turism ecvestru** - Placerea parcurgerii unor trasee turistice calare, deosebita placere de a impartii peisajele alaturi de nobilele animale, testarea capacitatii de rezistenta.
- **Ski:**
Partia Parc: 1200 m lungime, 200 m diferenta de nivel, este deservita de un babyschi si 2 teeschiuri.
Partia Telescaun: 3000 m lungime, 450 m diferenta de niveleste deservita de un telescaun.
- **Off Road** - Pentru amatorii de senzatii off road exista doua trasee, prin care se poate ajunge la Lacul Lala, situat aproximativ 2000 m altitudine. Un traseu pentru expeditii 4X4 este prin Pasul Rotunda, iar celalalt este prin Paraul Lala.

Bicaz

- **Lacul de Acumulare Izvorul Muntelui** cunoscut si sub numele de "lacul Bicaz", este cel mai mare lac artificial (antropic) amenajat pe raurile interioare din Romania. Situat pe cursul superior al raului Bistrita, lacul s-a format ca urmare a construirii barajului hidroenergetic cu acelasi nume.
Din portul amenajat in vecinatatea barajului se pot face croaziere cu vaporul pe lac sau se pot inchiria barci, hidro-biciclete. Pentru turisti exista de asemenea posibilitatea cazarii fie la motel, fie la casute.

Piatra-Neamt

- **Complexul de agrement Piatra Neamt** - Complexul, cu o suprafata de 9 ha, cuprinde: bazin olimpic, bazin pentru copii cu adancime sub 1 m, cabinet medical, patinoar natural, teren de fotbal cu gazon artificial, terenuri de tenis (standarde europene), terenuri de baschet, volei, handbal, instalatie de nocturna pentru terenurile de sport, pista pentru role si skateboard-uri, terase, restaurante, spatii de joaca pentru copii, scena pentru spectacole, video-proiectii, instalatii de sunet, lumini si efecte speciale, spatii de cazare, parcuri auto si biciclete, Aventura Land,etc.
- **Telegondola** Statia de baza este in fata garii, la 323 m altitudine, iar statia de varf se afla pe Muntele Cozla, la 632 m altitudine. Lungimea traseului este de 1915 m, viteza de deplasare este de 6 m/s, ceea ce face ca timpul de parcurgere sa fie de aproximativ 5 minute.
- **Partie schi pe dealul Cozla** - Lungimea partiei - 965 m; latimea minima - 20 m; inclinare medie a partiei = 27%; diferenta de nivel = 260 m; altitudine plecare - 647 m; sosire - 387 m. Partia de schi are un telescaun cu o capacitate de 1200 de persoane/ora.
- **Baza hipica "Virgil Barbuceanu"**
Pe langa activitatea competitionala, se ofera posibilitatea turistilor de a se initia si a patrunde tainele sportului ecvestru prin cursurile Scolii de Echitatie, de a realiza plimbari de agrement cu trasurile trase de cai pe traseele propuse de solicitanti, iar pe perioada verii, se asigura cai dresati si adaptati pentru turismul calare pe traseele marcate din zona Batca Doamnei, Bahrin sau in alte locuri preferate de solicitanti.

Tg.Neamt

- **Depozitul de Armasari Dumbrava** - Efectivul Depozitului de Armasari este de 100 de capete facand parte din 8 rase deosebite cu o foarte mare importanta biologica: araba, semigreu, hutul, sport, lipitan, cal de Bucovina, gidran, pur sange englez. Posibilitatile de practicare a turismului ecvestru constau in: plimbari calare pentru agrement, plimbari cu trasura, lectii de calarie, lectii de sarituri peste obstacole

Trasee montane

Parc National Calimani

- Sat Gura Haitii - Pietrele Rosii - Sat Dornisoara
- Sat Gura Haitii - Poiana Izvoarele - Vf. Pietrosul Calimani - Vf. Retitis - Vf. Iezerul Calimani - Pasul Paltinis
- Sat Dornisoara - Izvoarele Dornei
- Sat Neagra Sarului - Vf. 12 Apostoli - Poiana Izvoarele - Vf. Retitis - Vf. Iezerul Calimani - Sat Neagra Sarului
- Vatra Dornei - Poiana Spanzului - Poiana Snopului - Apa Rece - Com. Saru Dornei
- Sat Poiana Negrii - Vf. 12 Apostoli - Sat Gura Haitii - Vf. Calimanul Cerbului - Sat Coverca

Muntii Rarau

- Campulung Est - Izvorul Alb - Poiana Sihastrie - Rarau.
- Campulung Moldovenesc - Bodea - Poiana Sihastrie - Rarau.
- Campulung Moldovenesc (Sihla) - Paraul Mesteacan - Muntii Insirati - Rarau.
- Pojorata - Saa Fundu Colbului - Giumalau - Rarau.
- Zugreni - Paraul Colbu - Rarau.

Parcul National Ceahlau

- Cabana Izvorul Muntelui - Curmatura Lutu Rosu - Piatra cu Apa - Detunate - Cabana Dochia
- Cabana Izvorul Muntelui - Curmatura Lutu Rosu - Paraul Izvorul Alb - Stanca Dochiei - Jgheabul cu Hotar - Cabana Dochia
- Cabana Izvorul Muntelui - Poiana Maicilor - Claile lui Miron - Piatra Lata din Ghedeon - Cabana Dochia
- Statiunea Durau - Cabana Fintinele - Piatra Lata - Cabana Dochia
- Statiunea Durau - Poiana Viezuri - Cascada Duruitoarea - Poiana Scaius - Curmatura Piciorul Schiop - Cabana Dochia
- Satul Neagra - Curmatura Varatec - Poiana Maicilor - Claile lui Miron - Cabana Dochia
- Comuna Bicazul Ardelean - Satul Telec - Confluenta Bistrelor - Curmatura la Scaune - Piciorul Schiop

Piatra-Neamt si imprejurimi

- Piatra Neamt (Str. Stefan cel Mare) - Stancile Trei Caldari
- Manastirea Bistrita - dealul Cetatua - valea Mare - dealul Bisericii - dealul Cuiejdiu - dealul Salatruc - manastirea Horaita
- Satul Oantu - valea Oantu - valea Radului - obcina Oantu - muntele Pripoare - piciorul muntelui Rontau - poiana Rontau - satul Piatra Soimului
- Satul Oantu - valea Oantu - valea Radului - obcina Oantu - muntele Pripoare - piciorul muntelui Vaduri - poiana Murgoci - piciorul muntelui Chichiru - schitul Tarcau
- Piatra Neamt (Canton Cut) - culmea Afinis - poiana Nicoresti - varful Cernegura - dealul La Pitigoi - debarcader Batca Doamnei
- Piatra Neamt (lacul Reconstructia) - varful Cernegura
- Piatra Neamt (Valeni) - paraul Borsanca - poiana Borsanca - culmea Bahrin - Cerul Popii - dealul Bolovenii - Piatra Neamt

Ciclotur Valea Bistritei

Dupa un acord prealabil cu CFR Calatori, care sa faca posibila deplasarea biciclistilor din toate colturile tarii cu bicicleta la Vatra Dornei.

Coborarea cu bicicleta pe Valea Bistritei de la Vatra Dornei pana coada lacului Izvorul Muntelui, Piatra Neamt sau Bacau, functie de siguranta pe care o asigura biciclistilor traficul rutier de pe portiunile respective.

O solutie ar fi marcarea de culoare pentru biciclisti si amenajarea de locuri de popas.
 In cazul in care acest traseu devine popular, trebuie asigurate, pe langa locurile de popas, locurile unde biciclistii se pot opri pentru masa si odihna.

Drumul voievozilor
Iasi - Targu Frumos (DN 28 B) - Frumusica - Radeni - Flamanzi (DJ 208 H) - Cosula - Sihastrie - Vorona (DJ 208 C) - Tudora - Curtesti (DN 28 B) - Botosani (DN 29) - Agafton - Baisa - Suceava
Arcusul si penita
Suceava (DN 29) - Baisa - Ipotesti (DN 29 B) - Cucorani - Vaculesti - Dorohoi - Liveni - Cristinesti - Racovat - Ucraina (Herta, Noua Sulita, Cernauti)
Spre Moldova de peste Prut
Suceava (DN 29) - Baisa - Botosani - REDIU - Sulita - Stefanesti - Stanca - Republica Moldova (Balti - Chisinau)
Circuit transfrontalier Botosani - Ucraina
Diavitchi (Ucraina) - Racovat - Cristinesti - Dumeni - Havarna - Darabani - Radauti Prut - Mitoc - Manoleasa - Ripiceni - Stefanesti - Trusesti - Stauceni - Botosani
Circuit transfrontalier Botosani - Ucraina
Diavitchi (Ucraina) - Racovat - Pomarila - Hiliseu Horia - Dorohoi - Varfu Campului - Bucecea - Vladeni - Agafton - Botosani
Circuitul manastirilor din Botosani
Botosani - Manastirea Vorona - Sihastria Voronei - Schit Oneaga - Manastirea Bals - Manastirea Cosula - Manastirea Zosin - Botosani
Circuit turistic cultural religios
Botosani - Manastirea Agafton - Memorial Mihai Eminescu (Ipotesti) - Manastirea Gorovei - Biserica Sf. Nicolae Dorohoi (ctitorie a lui Stefan cel Mare) - Muzeul George Enescu (Dorohoi) - Casa memoriala George Enescu (Liveni) - Botosani

**Anexa II - Lista siturilor Natura 2000 din Regiunea Nord-Est, conform Ordinului
Ministerului Mediului si Dezvoltarii Durabile nr. 1964/2007**

Nr. crt	Denumirea	Localizare
Judetul Bacau		
1.	Dealul Perchiu	Onesti
2.	Slanic	Dofteana , Slanic Moldova
Judetul Botosani		
1.	Padurea Ciornohal	Calarasi
2.	Padurea Tudora	Tudora
3.	Stanca-Stefanesti	Stefanesti
4.	Turbaria de la Dersca	Lozna
5.	Vorona	Vorona
Judetul Iasi		
1.	Dealul lui Dumnezeu	Letcani , Movileni, Reditu , Romanesti
2.	Fagetul Humosu	Deleni
3.	Fanatele Barca	Mogosesti, Voinesti
4.	Lunca Mircesti	Mircesti
5.	Padurea Frumusica	Madarjac
6.	Padurea Gheorghitoaia	Sinesti
7.	Padurea Homita	Cristesti, Motca
8.	Padurea Icuseni	Golaiesti
9.	Padurea Medeleni	Golaiesti, Victoria
10.	Padurea Roscani	Roscani
11.	Padurea si pajistile de la Marzesti	Popricani , Reditu
12.	Padurea Tatarusi	Cristesti, Tatarusi
13.	Padurea Urican	Miroslava
14.	Saraturile din Valea Ilenei	Dumesti, Letcani, Romanesti
15.	Saraturile Jijia Inferioara-Prut	Andrieseni, Gropnita, Movileni, Popricani, Probotu, Tiganasi, Trifesti, Victoria, Vladeni
16.	Valea lui David	Miroslava
Judetul Neamt		
1.	Ceahlau	Bicaz , Bicazu Ardelean, Ceahlau, Tasca
2.	Cheile Sugaului-Munticelu	Bicaz-Chei, Bicazu Ardelean
3.	Padurea Gosman	Tarcau
Judetul Suceava		
1.	Bistrita Aurie	Carlibaba, Ciocanesti, Iacobeni
2.	Fagetul Dragomirna	Mitocu Dragomirnei
3.	Fanetele seculare Frumoasa	Moara Nica
4.	Fanetele seculare Ponoare	Bosanci
5.	Gaina-Lucina	Carlibaba , Moldova-Sulita
6.	Padurea Zamostea-Lunca	Zamostea
7.	Pietrosul Brostenilor-Cheile Zugrenilor	Crucea, Dorna-Arini
8.	Rarau-Giumalau	Campulung Moldovenesc, Crucea, Dorna-Arini,

Nr. crt	Denumirea	Localizare
		Pojorata, Stulpicani
9.	Tinovul de la Romanesti	Cosna
10.	Tinovul Mare Poiana Stampei	Poiana Stampei
11.	Tinovul Saru Dornei	Saru Dornei
Judetul Vaslui		
1.	Coasta Rupturile Tanacu	Tanacu
2.	Fanaturile de la Glodeni	Rebricea
3.	Movila lui Burcel	Miclesti
4.	Padurea Badeana	Tutova
5.	Padurea Harboanca	Delesti
6.	Padurea Seaca-Movileni	Coroiesti
Situri Natura 2000 transjudetene		
1.	Calimani-Gurghiu	Judetul Suceava: Dorna Candrenilor, Panaci, Poiana Stampei, Saru Dornei Judetul Bistrita-Nasaud, Judetul Harghita, Judetul Mures
2.	Cusma	Judetul Suceava: Poiana Stampei, Judetul Bistrita-Nasaud Judetul Mures
3.	Larion	Judetul Suceava: Cosna, Poiana Stampei, Judetul Bistrita-Nasaud
4.	Muntii Maramuresului	Judetul Suceava: Carlibaba, Judetul Maramures
5.	Vanatori-Neamt	Judetul Neamt: Agapia, Baltatesti, Brusturi, Cracaoani, Pipirig, Raucesti, Targu Neamt, Vanatori-Neamt Judetul Suceava: Boroaia
6.	Cheile Bicazului-Hasmas	Judetul Neamt: Bicaz-Chei, Damuc, Judetul Harghita
7.	Creasta Nemirei	Judetul Bacau: Darmanesti, Dofteana, Slanic Moldova Judetul Covasna
8.	Putna-Vrancea	Judetul Bacau: Manastirea Casin, Judetul Vrancea:
9.	Padurea Barnova-Repede	Judetul Iasi: Barnova, Ciurea, Comarna, Dobrovat, Grajduri, Schitu Duca Judetul Vaslui: Tacuta
10.	Raul Prut	Judetul Iasi: Bivolari, Golaiesti, Gorban, Grozesti, Prisacani, Probota, Trifesti , Tutora, Ungheni, Victoria Judetul Vaslui: Berezeni, Dranceni, Duda-Epureni, Falciu, Lunca Banului, Murgeni, Stanilesti, Vetrisoaia Judetul Galati
11.	Lunca Joasa a Prutului	Judetul Vaslui: Murgeni Judetul Galati
12.	Padurea Talasmani	Judetul Vaslui: Vinderei Judetul Galati

Anexa III - Unitatile administrativ teritoriale cu concentrare mare si foarte mare a resurselor turistice

Zonele cu resurse turistice sunt unitatile administrativ teritoriale, localitatile sau arealele geografice, pe teritoriul carora exista valori de patrimoniu natural si cultural de interes national, ce pot genera dezvoltarea uneia sau mai multor tipuri de activitati turistice.

In zonele cu resurse turistice cuprinse in anexele OUG nr. 142/2008 - privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national Sectiunea a VIII-a - zone cu resurse turistice-, turismul este considerat ca activitate economica prioritara, iar investitiile pentru dezvoltarea acestei activitati vor fi orientate cu precadere spre aceste zone.

Proiectele de infrastructura specific turistica, tehnica si de protectia mediului pentru zonele cu resurse turistice, vor fi promovate cu prioritate, prin programele nationale, regionale si judetene de dezvoltare.

Judet	UAT CU O CONCENTRARE MARE	UAT CU O CONCENTRARE FOARTE MARE
Bacau	10 localitati - Or. Comanesti, Or. Darmanesti, Or. Targu-Ocna, Beresti-Tazlau, Berzunti, Caiuti, Dofteana, Manastirea Casin, Oituz, Palanca	2 localitati - Mun. Bacau, Or. Slanic-Moldova
Botosani	10 localitati - Mun. Botosani, Mun. Dorohoi, Or. Bucecea, Or. Saveni, Dersca, Frumusica, Mihai Eminescu, Tudora, Varfu Campului, Vorona	
Iasi	13 localitati - Or. Harlau, Barnova, Braesti, Ciurea, Cotnari, Cucuteni, Deleni, Dobrovat, Letcani, Mironeasa, Raducaneni, Schitu Duca, Strunga	1 localitate - Mun. Iasi
Neamt	38 localitati - Mun. Roman, Or. Roznov, Bahna, Bargaoani, Bicazu Ardelean, Bicaz-Chei, Bira, Borca, Borlesti, Botesti, Brusturi, Candesti, Cordun, Cracaoani, Damuc, Dragomiresti, Farcasa, Garcina, Gheraesti, Girov, Grinties, Grumazesti, Hangu, Margineni, Negresti, Petricani, Piatra Soimului, Pipirig, Poiana Teiului, Raucesti, Razboieni, Sabaoani, Sagna, Sabaoani, Stefan cel Mare, Tazlau, Trifesti, Tupilati, Zanesti	10 localitati - Piatra-Neamt, Or. Bicaz, Or. Targu Neamt, Alexandru cel Bun, Agapia, Baltatesti, Ceahlau, Pangarati, Tarcau, Vanatori-Neamt
Suceava	38 localitati - Mun. Falticeni, Mun. Radauti, Or. Siret, Or. Solca, Baia, Boroaia, Cacica, Carlibaba, Ciocanesti, Darmanesti, Dolhesti, Dorna Arini, Dorna Candrenilor, Dragoiesti, Forasti, Gramesti, Hantesti, Horodniceni, Iacobeni, Izvoarele Sucevei, Marginea, Malini, Moara, Moldova-Sulita, Moldovita, Musenita, Poiana Stampei, Pojorata, Putna, Rasca, Sadova, Slatina, Stulpicani, Saru Dornei, Scheia, Todiresti, Udesti, Vama	12 localitati - Mun. Suceava, Mun. Campulung Moldovenesc, Mun. Vatra Dornei, Or. Dolhasca, Or. Gura Humorului, Arbore, Fundu Moldovei, Manastirea Humorului, Mitocu Dragomirnei, Patrauti, Sucevita, Vatra Moldovitei
Vaslui	14 localitati - Mun. Vaslui, Mun. Barlad, Mun. Husi, Or. Murgeni, Dranceni, Dumesti, Garceni, Ivanesti, Lipovat, Padureni, Poienesti, Solesti, Stefan cel Mare, Vutcani	

